

Förord

Stockholm ska vara en stad för alla. Socialnämnden ska genom sin samordnande och övergripande roll bidra till att stadens invånare får rättssäkra, likvärdiga och tillgängliga insatser. Alla stockholmare som är i behov av insatser från samhället ska få det. Hela socialtjänsten och funktionshinderomsorgen i staden ska i sitt arbete bidra till att Stockholm är en demokratisk, öppen, jämställd och jämlik stad – en trygg och välkomnande stad i en ibland orolig värld.

Årets socialtjänstrapport, som avser verksamhetsåret 2024 är den sextonde rapporten som socialnämnden sammanställer. Rapporten innehåller statistik och andra relevanta uppgifter som samlats in från Stockholms stads socialtjänst inom följande verksamhetsområden; ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätten, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, skadligt bruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Syftet med rapporten är att genom statistik beskriva situationen inom stadens socialtjänstverksamhet samt att följa förändringar och utveckling över tid inom de olika verksamhetsområdena. Stockholms stads socialtjänst strävar alltid efter utveckling för att ännu bättre kunna möta invånarnas behov, den statistik som återfinns i socialtjänstrapporten utgör ett viktigt underlag för att utveckla framtidens socialtjänstinsatser. I rapporten presenteras lägesförändringar och riktningar inom de olika verksamhetsområdena, såväl positiv utveckling som kvarstående utmaningar.

I årets rapport presenteras flera förändringar och trender, nedan följer ett urval:

- Antalet hushåll som uppbar ekonomiskt bistånd har ökat med 2,2 procent under 2024, antalet barn i hushåll med ekonomiskt bistånd har däremot minskat jämfört med föregående år.
- Anmälningar om oro för barn och unga fortsätter att öka, drygt 30 procent kom in via stadens digitala tjänst för orosanmälningar om barn som infördes 2023.
- Andelen kvinnor som är i behov av socialtjänstens stöd och insatser på grund av våld i nära relation har ökat, 54 procent av relationsvåldscentrums utredningsärenden rör kvinnor i åldern 30–44 år.
- Samsjuklighet i form av skadligt bruk och beroende och samtidig psykisk sjukdom är fortsatt vanligt förekommande, antalet personer som var aktuella för utredning eller insats kopplat till skadligt bruk och beroende har ökat sedan föregående år.
- I kartläggningen för 2024 rapporterades en minskning av antal personer som lever i hemlöshet jämfört med den senaste kartläggningen som genomfördes 2022 medan antal barn som påverkades av en verkställd avhysning ökade jämfört med 2023.

Jämte den utveckling och de förändringar som framträder i den statistik som delges i denna rapport har samtliga verksamheter inom socialtjänsten under året arbetat med att kartlägga och identifiera förändringsbehov inför den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft den 1 juli 2025.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör

Innehåll

FÖRORD	3
FÖRKORTNINGAR	8
1. DEMOGRAFI	11
Sammanfattning	11
Om statistiken	11
Befolkning	12
Förväntad medellivslängd från födseln	15
Utbildningsnivå	16
Medelinkomst	16
Antal unika personer som varit aktuella inom socialtjänsten under året	18
Gymnasiebehörighet	19
Självrapporterad hälsa	20
Risikkonsumenter alkohol	21
Sociala relationer	22
2. EKONOMISKT BISTÅND	25
Sammanfattning	25
Om statistiken	25
Insatser, biståndets omfattning och utformning	26
Biståndsbehov över tid	26
Skillnader av biståndsbehov mellan stadsdelsnämnder	26
Biståndshushåll	27
Nyanlända biståndshushåll	28
Biståndshushållens storlek	29
Barn i familjer med ekonomiskt bistånd	29
Skillnader mellan kön	30
Hushållstyper	31
Åldersfördelning	32
Försörjningshinder	32
Biståndstider	33
Kostnader för ekonomiskt bistånd	35

Biståndets ändamål	36
Medelbidrag	38
Avslutade ärenden	38
Brukardelaktighet	39
Enkätundersökning	39
Budget- och skuldrådgivning, insatser, biståndets omfattning och utformning	39
Antal rådsökande	39
Öppen mottagning	41
Skillnader i kön och ålder	41
3. BARN OCH UNGA	47
Sammanfattning	47
Om statistiken	47
Anmälningar, utredningar och insatser	48
Anmälningar och inledda utredningar	48
Ansökan om stöd	58
Utredningstider	59
Anmälan, utredning och insats	60
Öppenvårdsinsatser	61
Behovsprövade öppenvårdsinsatser	62
Heldygnsvård	63
Särskilda ungdomshem (§ 12-hem)	64
Hem för vård eller boende (HVB)	64
Familjehem och jourhem	64
Skyddat boende	65
Behandlingsfamilj	65
Stödboende	66
Vårdnadsöverflyttningar	67
Tvångsvård av barn och unga	67
Unga lagöverträdare	69
Yttranden	69
Ungdomsvård	70
Sluten ungdomsvård	71
Mellantvång	71
Ungdomsovervakning	71
Ungdomstjänst	71
Särskilt kvalificerad kontaktperson (SKKP)	72
Ensamkommande barn och unga	73
Antal ensamkommande barn har förändrats över tid	73
Nyttillkomna ensamkommande barn och unga i Stockholms stad	73
Aktuella ensamkommande barn samt placeringsformer	74

4. FAMILJERÄTTEN 77

Sammanfattning	77
Om statistiken	77
Utredning inom familjerätten	77
Faderskap- och föräldraskap	77
Talerätt i faderskap-/föräldraskapsmål	78
Adoption	79
Internationella adoptioner	79
Nationella adoptioner	80
Vårdnad, boende och umgänge	81
Samarbetssamtal	81
Avtal om vårdnad, boende och umgänge	82
Informationssamtal	83
Upplysningar	84
Utredningar om vårdnad, boende och umgänge	85
Umgångsstöd	86

5. VÅLD I NÄRA RELATION OCH HEDERS-RELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK 89

Sammanfattning	89
Om statistiken	89
Utredningar, insatser, biståndets omfattning och utformning	90
Utredningar RVT	90
Stöd till våldsutsatta och våldsutövande vuxna	92
Skyddat boende och jourlägenhet	97
Andra boendeformer	100

6. SKADLIGT BRUK OCH BEROENDE 103

Sammanfattning	103
Om statistiken	103
Utredningar, insatser, biståndets omfattning och utformning	104
Antal, köns- och åldersfördelning	104
Skadligt bruk och beroende	107
Skadligt bruk och beroende och samtidig psykisk sjukdom	108
Skadligt bruk och beroende och samtidig fysisk sjukdom	108
Familjesituation	108
Statistik om målgruppen från hälso – och sjukvården	109
Stadsövergripande insatser	110
Öppna insatser med behovsprövning	110
Boendeinsatser med behovsprövning	111

Insatser med behovsprövning under 2024	114
Anmälningar enligt LVM	115
Antal inledda LVM-utredningar	115
Vård enligt LVM	116
Resultat indikator om förbättrad situation	117

7. HEMLÖSHET 119

Sammanfattning	119
Om statistiken	119
Insatser, biståndets omfattning och utformning	119
Kartläggning av personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad september 2024	119
Vräkningsförebyggande arbete	123
Tak över huvudet-garantin	124
Försöks- och träningslägenheter	124
SHIS Bostäder	127
EU-medborgare som lever i social eller ekonomisk utsatthet	129

8. SOCIALPSYKIATRI 131

Sammanfattning	131
Om statistiken	131
Insatser, biståndets omfattning och utformning	131
Syssetsättning	132
Särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt 4 kap. 2 § SoL	134
Boendestöd	134
Hemtjänst	136
Boendeformer	136
Resultatindikator om förbättrad situation	139

9. FUNKTIONSNEDSÄTTNING 143

Sammanfattning	143
Om statistiken	143
Insatser, biståndets omfattning och utformning	144
Insatser enligt LSS	146
Insatser enligt SoL	151
Insatser som kan ges antingen enligt SoL eller LSS inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning	154
Beslut och domar avseende ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson	156
Valfrihetsystem	160

Förkortningar

BBIC	Barns behov i centrum	LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
BMM	Barnmorskemottagning (tidigare MVC – mödravårdscentral)	LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall
BoU	Barn- och ungdomsenheterna	LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
BRÅ	Brottsförebyggande rådet	MI	Motiverande samtal (motivational interviewing)
BSTF	Brief Strategic Family Therapy, Kort strategisk familjeterapi	MFoF	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri	MNKR	Miljoner kronor
BVC	Barnavårdscentral	Mv	Medelvärde
EBO	Egenbosatt asylsökande eller nyanländ	MVP	Mentorer i våldsprevention
EU	Europeiska unionen	OSL	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)
FB	Föräldrabalken (1949:381)	POM	Prostitution och människohandel
FL	Förvaltningslag (2017:900)	PRIO	Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa
FN	Förenta nationerna	PUT	Permanent uppehållstillstånd
FoT	Försöks - och träningslägenhet	RKA	Rådet för kommunala analyser
FUT	Felaktiga utbetalningar	RVC	Relationsvårdscentrum
GDPR	The General Data Protection Regulation	RVT	Relationsvårdsteam
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen	RÅ	Regeringsrättens årsbok
HSL	Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)	SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
HVB	Hem för vård eller boende	SHIS	Stiftelsen hotellhem i Stockholm
HVH	Hem för viss annan heldygnsvård	SIP	Samordnad individuell plan
IFO	Individ- och familjeomsorgen	SiS	Statens institutionsstyrelse
ILS	Integrerat ledningssystem	Skoll	Skollag (2010:800)
IOP	Idéburet offentligt partnerskap	SKKP	Särskilt kvalificerad kontaktperson
IPS	Individual placement and support	SKR	Sveriges kommuner och regioner
i.u	Inga uppgifter	SLK	Stadsledningskontoret
IVO	Inspektionen för vård och omsorg	SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
KBF	Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	STIS	Stärkt tidigt stöd i samverkan
KBT	Kognitiv beteendeterapi	TKR	Tusen kronor
KCK	Kriscentrum-Kruton	TUT	Tillfälligt uppehållstillstånd
LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.	TÖG	Tak över huvudet-garanti
LOV	Lag (2008:962) om valfrihetssystem	UNHCR	The office of the United Nations High Commissioner for Refugees
LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	VINR	Våld i nära relation
LSU	Lag (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård		

Demografi

Sammanfattning

- År 2024 var befolkningen i Stockholms stad totalt 995 574 personer varav 49,5 procent är kvinnor och 50,5 procent män.
- Samtidigt som befolkningen har fortsatt att öka så föds allt färre barn i staden. År 2024 var barnafödandet det lägsta på 20 år.
- Den förväntade medellivslängden från födseln har fortsatt att öka för både kvinnor och män och var 86,5 år för kvinnor respektive 83,2 år för män år 2024.
- Jämfört mot föregående år har könsskillnaderna i medelinkomst ökat i samtliga åldersgrupper till mäns fördel. Störst ökning syns bland personer över 70 år med drygt tio procent (till 42 procent) år 2024.
- Pojkar gick om flickor i andel med gymnasiebehörighet i staden för första gången sedan variabeln introducerades i folkhälsoenkäten (2006).

År 2024 hade Stockholms stad en befolkning på 995 574 personer som bestod av 503 246 kvinnor och 492 328 män.

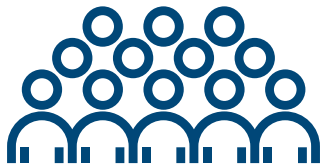
Om statistiken

Socialtjänstrapportens inledande kapitel innehåller uppgifter om Stockholms stads demografi och socioekonomi samt ett urval av bestämningsfaktorer för hälsa. Uppgifter som presenteras har valts ut för att de påverkar socialtjänstens utveckling samt för att bidra till analys av utvecklingen inom olika verksamhetsområden. Det som redovisas är stadens befolkningsantal, utbildningsnivåer, medelinkomst, in- och utflyttningsstatistik samt personer som varit aktuella inom socialtjänsten i Stockholms stad under 2024. Vidare redovisas uppgifter om förväntad medellivslängd vid födseln, självskattad hälsa, riskkonsumtion av alkohol, gymnasiebehörighet samt upplevd tillgång till emotionellt respektive praktiskt stöd. Källor till statistiken är stadens verksamhetssystem sociala system, områdesdatasystem (ODS) samt Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät "Hälsa på lika villkor?"¹ (2024).

Statistiken är uppdelad per stadsdelsnämnd och för hela staden. Det finns restförda personer i staden som saknar adress och som därför redovisas i kolumnen för hela staden. Dessa personer ingår däremot inte i statistiken indelad på stadsdelsnämnd vilket gör att summan för stadsdelsnämnderna ibland är en annan än totalen för staden som helhet. Här återfinns även personer med skyddad adress, personer i utlandstjänst för offentliga och privata arbetsgivare eller som av annan anledning saknar känd hemvist. Dessa har tidigare fördelats på stadsdelsnämnderna men ingår nu enbart i summan för hela staden.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2021 och 2022 är därför sammanlagda.

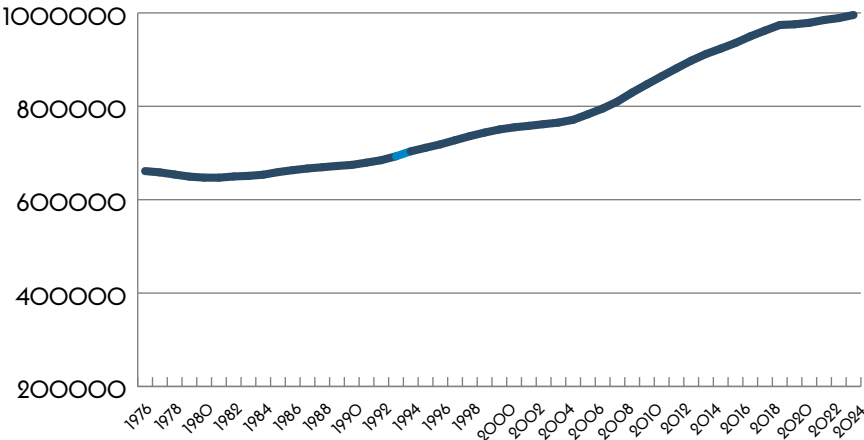
¹ Folkhälsomyndigheten. Hälsa på lika villkor? (2024).
Länk: Resultat på läns- och kommunnivå – Folkhälsomyndigheten

Befolkning

Befolkningsantalet i Stockholms stad har stadigt ökat sedan 1980-talet. År 2024 hade Stockholms stad en befolkning på totalt 995 574 personer varav 49,5 procent är kvinnor och 50,5 procent män. Figur 1:1 visar befolkningsutvecklingen sedan 1976 fram till 2024.

Figur 1:1 Stockholms stads befolkningsutveckling, totalt antal, 1976–2024. (Källa: Områdesdatasystem (ODS)).

Definition: Definitiv befolkning 31 december respektive år, från SCB.

Sedan pandemics² start år 2020 har storleken på den procentuella befolkningsökningen minskat per år, från 1,2 procent (2019) till 0,2 procent (2020). En viss årlig återhämtning syns i befolkningsökningen efter 2020 och 2023–2024 var den procentuella befolkningsökningen 0,7 procent.

Tabell 1:1 visar antalet födda per kön i staden 2014–2024. Med undantag för år 2021 har antalet födda stadigt minskat sedan 2014 vilket syns i tabellen. Denna minskning har pågått sedan 2004 och år 2024 föddes det lägsta antalet barn på 20 år (11 430).

Tabell 1:1 Antal födda efter kön 2014–2024. (Källa: SCB)

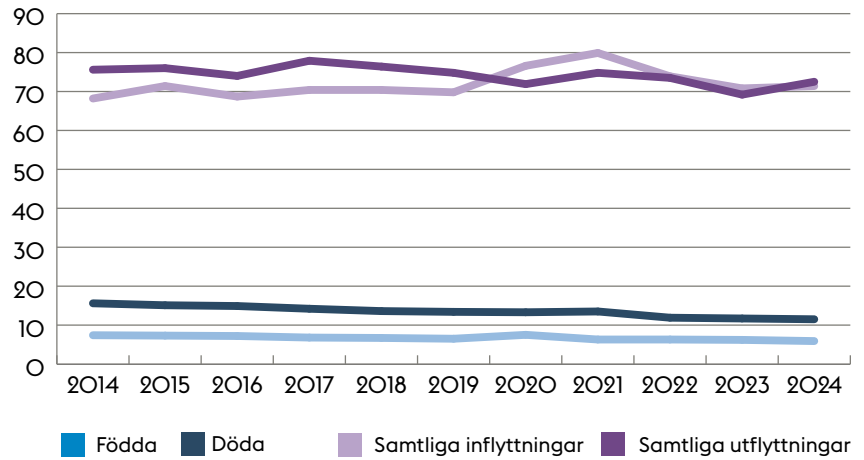
År	Totalt	Flickor	Pojkar
2014	14 145	6 854	7 291
2015	13 900	6 623	7 277
2016	13 821	6 702	7 119
2017	13 366	6 525	6 841
2018	13 011	6 310	6 701
2019	12 946	6 333	6 613
2020	12 950	6 195	6 755
2021	13 165	6 453	6 712
2022	11 649	5 656	5 993
2023	11 553	5 556	5 997
2024	11 430	5 571	5 859

11 430

År 2024 föddes det lägsta antalet barn i staden på 20 år.

Figur 1:2 visar utvecklingen av stadens befolkningsantal utifrån antal födda och döda respektive antal inflyttade och utflyttade per 1 000 invånare. Både antalet födda och döda per 1 000 invånare har minskat över den senaste tioårsperioden men antalet födda har minskat mest. Trots detta föds det ändå betydligt fler per 1 000 invånare än antalet som dör. In- och utflyttningar har varierat lite mer över samma tidsperiod men mellan 2023 och 2024 ökade framförallt inflyttningar. Sammantaget bidrog fler födda än döda samt fler inflyttade än utflyttade till befolkningsökningen under 2024.

Figur 1:2 Demografiska händelser (per 1000 invånare) 2014–2024 i Stockholms stad. (Källa: SCB och Sweco)

Under 2024 hade fyra stadsdelsnämnder en befolkning som översteg 100 000 invånare. Medelstorleken sett ur befolkningsantal för samtliga stadsdelsnämnder var drygt 90 000 invånare med en variation mellan 38 112 och 155 286 invånare. Se tabell 1:2 för befolkningsantal per stadsdelsnämnd.

Tabell 1:2 Befolkningsantal per stadsdelsnämnd, 2023–2024. (Källa: Områdesdatasystem (ODS)).

Stadsdelsnämnd	2024	2023	Skillnad 2023-2024 (antal)	Skillnad 2023-2024 (%)
Järva	95 220	92 659	2 561	2,8
Hässelby-Vällingby	76 340	76 283	57	0,1
Bromma	83 118	82 805	313	0,4
Kungsholmen	70 932	70 991	-59	-0,1
Norra Innerstaden	155 286	154 955	331	0,2
Södermalm	130 402	130 564	-162	-0,1
Enskede-Årsta-Vantör	105 241	103 651	1 590	1,5
Skarpnäck	46 407	46 522	-115	-0,2
Farsta	62 085	61 723	362	0,6
Hägersten-Älvsjö	128 794	127 100	1 694	1,3
Skärholmen	38 112	37 463	649	1,7
Restfödda	3 637	4 227	-590	-14,0
Totalt i staden	995 574	988 943	6 631	0,7

Stadsdelsområdena summerar inte till totalen för staden. Detta beror på att restfödda individer tidigare har fördelats ut på SDO men nu endast ingår i totalen för staden. Definition: Definitiv befolkning 31 december respektive år, från SCB.

² Covid-19 var pandemiklassad av Världshälsoorganisationen (WHO) mellan mars, 2020 och maj, 2023. Källa: Folkhälsomyndigheten. När hände vad under pandemin? När hände vad under pandemin? – Folkhälsomyndigheten

Tabell 1:3 visar befolkningsantalet per åldersgrupp och utvecklingen sedan 2013. De två åldersgrupper som ökat mest 2023–2024 är 50–69 år respektive 70 år och äldre. Åldersgrupperna 0–19 respektive 20–29 år har i stället minskat sedan föregående år.

Tabell 1:3 Befolkningsantal per åldersgrupp 2013–2024.

(Källa: Områdesdatasystem (ODS))

År	0–19 år	20–29 år	30–49 år	50–69 år	70+ år	Totalt
2013	192 204	143 420	283 358	192 871	85 847	897 700
2014	195 342	145 506	285 979	196 572	88 590	911 989
2015	198 516	145 768	287 889	199 769	91 574	923 516
2016	201 920	145 283	291 175	202 796	94 445	935 619
2017	205 917	145 250	295 712	205 109	97 773	949 761
2018	209 404	143 871	300 847	207 312	100 720	962 154
2019	212 014	142 238	306 668	209 613	103 540	974 073
2020	211 731	138 468	308 794	211 533	105 025	975 551
2021	211 339	136 108	309 548	214 317	107 458	978 770
2022	210 175	134 438	312 573	217 088	110 474	984 748
2023	209 351	132 271	313 568	220 110	113 643	988 943
2024	208 676	132 004	313 810	224 044	117 040	995 574

Källa: Områdesdatasystem (ODS).

Tabell 1:4 visar befolkningsantal och andel per åldersgrupp fördelat per stadsdelsnämnd. Skillnader framträder i befolkningssammansättningen mellan olika stadsdelsnämnder. En högre andel av stadens äldre befolkning (65 år och äldre) tillhör innerstadens stadsdelsnämnder medan högre andel av stadens yngre befolkning (0–24 år) tillhör ytterstadens stadsdelsnämnder.

Tabell 1:4 Befolkningsantal och andel samt åldersfördelning per stadsdelsnämnd, 2024. (Källa: Områdesdatasystem (ODS))

Stadsdelsnämnd	Totalt		0–24 år		25–64 år		65 år och äldre	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Järva	95 220	10	31 234	12	51 804	9	12 182	7
Hässelby-Vällingby	76 340	8	23 268	9	41 318	7	11 754	7
Bromma	83 118	8	23 221	9	46 736	8	13 161	8
Kungsholmen	70 932	7	14 121	5	43 543	8	13 268	8
Norra Innerstaden	155 286	16	36 420	14	88 800	16	30 066	18
Södermalm	130 402	13	27 996	11	75 188	13	27 218	17
Enskede-Årsta-Vantör	105 241	11	28 662	11	62 686	11	13 893	9
Skarpnäck	46 407	5	12 462	5	26 829	5	7 116	4
Farsta	62 085	6	17 677	7	34 280	6	10 128	6
Hägersten-Älvsjö	128 794	13	35 085	13	75 312	13	18 397	11
Skärholmen	38 112	4	11 557	4	21 109	4	5 446	3
Restförda	3 637	0	702	0	2 685	0	250	0
Totalt i staden	995 574	100	262 405	100	570 290	100	162 879	100

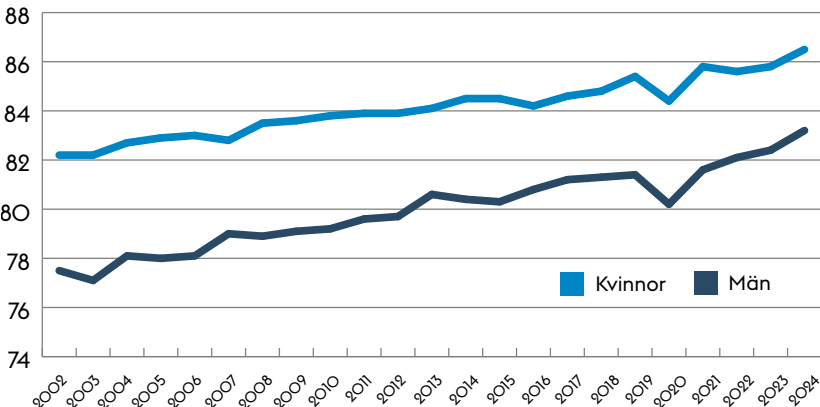
Stadsdelsområdena summerer inte till totalen för staden. Detta beror på att restförda individer tidigare har fördelats ut på SDO men nu endast ingår i totalen för staden. Definition: Definitiv befolkning 31 december respektive år, från SCB.

Förväntad medellivslängd från födseln

Förväntad medellivslängd från födsel är ett indexmått som kan användas för att ge en kortsiktig befolkningsprognos. Den förväntade medellivslängden skiljer sig från genomsnittlig livslängd genom att det skattar antalet år som nyfödda lever om dödsriskerna i alla åldrar skulle vara kvar på samma nivå som för födelseåret under barnets hela liv³. Figur 1:3 visar den förväntade medellivslängden från födsel för stadens invånare och hur den har utvecklats sedan 2001 till och med 2024 för respektive kön. År 2024 var den förväntade medellivslängden från födsel 86,5 år för kvinnor respektive 83,2 år för män i Stockholms stad.

Figur 1:3 Förväntad medellivslängd från födsel per kön, 2002–2024.

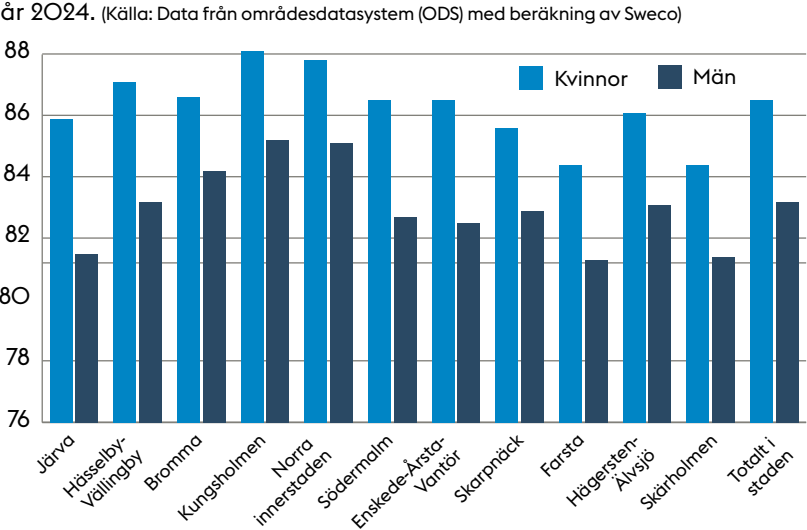
(Källa: Data från områdesdatasystem (ODS) med beräkning av Sweco)

Modellen att beräkna medellivslängden skiljer sig något från SCB:s modell vilket gör att uppgifterna för hela staden kan skilja något från SCB:s officiella statistik. Beräkningen baseras på dödligheten under respektive år.

Figur 1:4 visar hur den förväntade medellivslängden från födsel varierar mellan kön och stadsdelsnämnd år 2024. Den högsta förväntade medellivslängden från födsel för kvinnor var 88,1 år och för män 85,2 år. Den lägsta förväntade medellivslängden från födsel för kvinnor var 84,4 år respektive 81,3 år för män. Det innebär att skillnaden i den förväntade medellivslängden från födsel som högst var cirka sju år beroende på kön och stadsdelsnämnd. Inom stadsdelsnämnderna varierade skillnaden i förväntad medellivslängd mellan könen från 2,4 år till 4,4 år.

Figur 1:4 Förväntad medellivslängd från födsel per kön och stadsdelsnämnd, år 2024. (Källa: Data från områdesdatasystem (ODS) med beräkning av Sweco)

Modellen att beräkna medellivslängden skiljer sig något från SCB:s modell vilket gör att uppgifterna för hela staden kan skilja något från SCB:s officiella statistik. Beräkningen baseras på dödligheten under 2024.

3 Statistikmyndigheten SCB. 2023. Återstående medellivslängd vid födseln och vid 65 år efter kön 1970–2022 samt framskrivning 2023–2070. Webbsida senast uppdaterad 2023:04:18

Utbildningsnivå

Under 2024 hade 26 procent av invånarna i åldern 25–64 år gymnasial utbildning och 63 procent hade eftergymnasial utbildning. Andelen med enbart grundskoleutbildning var i snitt sju procent för staden som helhet men varierade mellan tre till 19 procent per stadsdelsnämnd. Tabell 1:5 visar andelen av befolkningen i åldrarna 25 till 64 år utifrån högsta utbildningsnivå år 2024. För innerstadens stadsdelsnämnder var den genomsnittliga andelen med eftergymnasial utbildning drygt 73 procent, medan genomsnittet för övriga stadsdelsnämnder var 54 procent.

Tabell 1:5 Andel av befolkningen 25–64 år efter högsta utbildningsnivå 2024. (Källa: SCB)

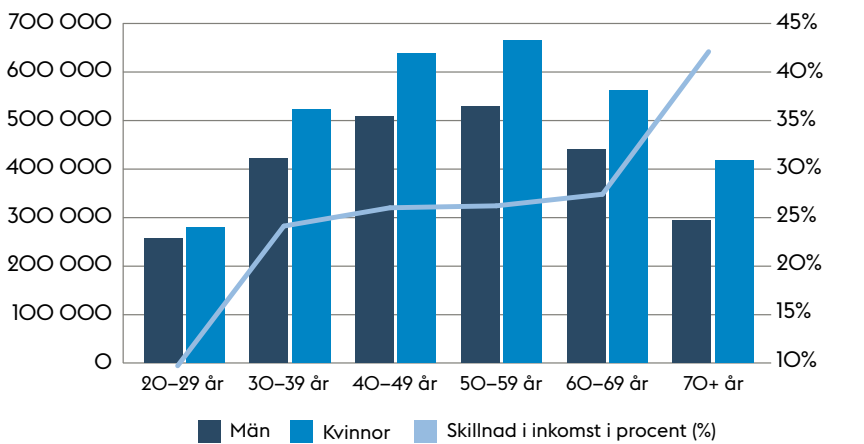
Stadsdelsnämnd	Förgymnasial utbildning (%)	Gymnasieutbildning (%)	Eftergymnasial utbildning (%)	Uppgift saknas (%)
Järva	19	34	40	8
Hässelby-Vällingby	11	35	49	5
Bromma	4	24	68	3
Kungsholmen	3	20	74	3
Norra Innerstaden	3	19	74	4
Södermalm	4	23	71	2
Enskede-Årsta-Vantör	8	30	58	4
Skarpnäck	6	24	67	2
Farsta	9	34	54	3
Hägersten-Älvsjö	5	25	68	2
Skärholmen	16	35	41	8
Totalt i staden	7	26	63	4

Andelen personer i åldersgruppen 25 – 64 år med eftergymnasial utbildning var 63 procent i staden som helhet

Medelinkomst

I figur 1:5 visas medelinkomsten år 2024, uppdelat per kön och åldersgrupp samt den procentuella skillnaden i medelinkomst mellan män och kvinnor i respektive åldersgrupp. Skillnaden i medelinkomst mellan könen var som lägst i den yngsta åldersgruppen 20 till 29 år (9,5 procent) för att sedan öka till 24 procent från 30 år. Skillnaden höll i sig under resterande arbetsför ålder (upp till 69 år) och ökade därefter till en skillnad i medelinkomst på 42 procent för gruppen 70 år och äldre. Jämfört mot föregående år har skillnaderna i medelinkomst ökat i samtliga åldersgrupper. Mest har den ökat för personer 70 år och äldre där skillnaden i medelinkomst mellan könen ökat med drygt tio procent sedan föregående år.

Figur 1:5 Medelinkomst per kön och åldersgrupp* samt procentuell skillnad i inkomst mellan kön per åldersgrupp i Stockholms stad år 2023. (Källa: Områdesdatasystem (ODS))

*inklusive personer utan inkomst

Under åren 2017 till 2023 ökade medelinkomsten för både män och kvinnor i alla åldersgrupper i Stockholms stad. Den största ökningen var bland män i åldern 50–59 år (32 procent). År 2023 hade denna grupp den högsta medelinkomsten med 665 274 kronor. Bland kvinnor var det åldersgruppen 30–39 år som hade den procentuellt största ökningen i medelinkomst 2017–2023 (29 procent). Sett till högst medelinkomst i absoluta tal var det däremot fortfarande åldersgruppen 50–59 år som tjänade mest (527 432 kronor).

Tabell 1:6 respektive 1:7 visar medelinkomst för kvinnor respektive män per stadsdelsnämnd under perioden 2022–2024. För kvinnor varierar medelinkomsten med 213 745 kronor mellan stadsdelsnämnder och för män varierar medelinkomsten med 386 710 kronor år 2023. Det innebär att det för män skiljer mer än en årsinkomst mellan den stadsdelsnämnd med lägst medelinkomst och den med högst medelinkomst.

Tabell 1:6 Medelinkomst kvinnor, 2021–2023, 20 år och äldre. (Källa: Områdesdatasystem (ODS))

Stadsdelsnämnd	Medelinkomst 2021 (kr)	Medelinkomst 2022 (kr)	Medelinkomst 2023 (kr)	Skillnad 2022–2023 (kr)	Skillnad 2022–2023 (%)
Järva	247 862	259 646	271 171	11 525	4,4
Hässelby-Vällingby	304 196	319 618	334 675	15 057	4,7
Bromma	419 084	442 110	463 325	21 215	4,8
Kungsholmen	434 987	459 489	483 301	23 812	5,2
Norra Innerstaden	434 108	460 624	481 730	21 106	4,6
Södermalm	402 383	424 972	444 916	19 944	4,7
Enskede-Årsta-Vantör	331 004	349 416	368 088	18 671	5,3
Skarpnäck	344 871	360 450	375 944	15 494	4,3
Farsta	314 694	331 740	348 485	16 746	5,0
Hägersten-Älvsjö	376 971	397 348	417 884	20 536	5,2
Skärholmen	239 333	255 537	269 556	14 019	5,5
Totalt i staden	367 052	387 231	405 720	18 489	4,8

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023.

Tabell 1:7 Medelinkomst män, 2021–2023, 20 år och äldre. (Källa: Områdesdatasystem (ODS))

Stadsdelsnämnd	Medelinkomst 2021 (kr)	Medelinkomst 2022 (kr)	Medelinkomst 2023 (kr)	Skillnad 2022–2023 (kr)	Skillnad 2022–2023 (%)
Järva	310 852	327 788	341 169	13 381	4,1
Hässelby-Vällingby	381 507	401 562	418 545	16 982	4,2
Bromma	575 396	613 127	630 788	17 662	2,9
Kungsholmen	589 497	614 507	638 924	24 417	4,0
Norra Innerstaden	636 358	681 290	703 671	22 381	3,3
Södermalm	493 527	520 783	540 050	19 267	3,7
Enskede-Årsta-Vantör	398 206	421 470	442 243	20 773	4,9
Skarpnäck	397 036	413 980	431 185	17 205	4,2
Farsta	371 323	390 600	410 547	19 947	5,1
Hägersten-Älvsjö	462 734	485 428	507 777	22 349	4,6
Skärholmen	279 931	300 442	316 961	16 518	5,5
Totalt i staden	470 783	497 198	515 866	18 668	3,8

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023.

Antal unika personer som varit aktuella inom socialtjänsten under året

I tabell 1:8 redovisas antal unika personer som varit aktuella inom socialtjänsten under 2024 uppdelat på stadsdelsnämnd och verksamhetskod. De två nedersta raderna redogör för aktuella personer på två olika sätt. Den översta raden (summa sdn) summerar antal unika personer som varit aktuella i verksamhetsområde och stadsdelsnämnd under året. Den nedre raden (netto) visar antal unika personer per verksamhetsområde för hela staden, det vill säga om en person varit aktuell inom ett verksamhetsområde i fler än en stadsdelsnämnd under året så räknas personen bara en gång. Jämfört med 2023 så har antal personer inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri ökat under 2024 med 278 respektive 201 personer (netto) medan personer inom övriga verksamhetsområden har minskat något.

Tabell 1:8 Antal unika indivier per stadsdelsförvaltning och verksamhetskod som varit aktuella inom socialtjänsten under 2024. (Källa: Sweco)

Stadsdelsnämnd	Stöd och service till personer med funktionsnedsättning ****	Individ- och familjeomsorg till barn och ungdom inkl. familjerätt	Individ- och familjeomsorg till vuxna och missbrukare ***	Ensamkommande	Socialpsykiatri
Järva	1 407	1 115	579	32	606
Hässelby-Vällingby	1 016	721	400	13	540
Bromma	707	374	186	7	355
Kungsholmen	467	179	152	*	219
Norra Innerstaden	884	427	294	7	443
Södermalm	1 124	476	498	8	428
Enskede-Årsta-Vantör	1 224	761	524	13	674
Skarpnäck	691	282	230	0	301
Farsta	1 030	456	353	10	402
Hägersten-Älvsjö	1 381	761	496	19	605
Skärholmen	704	477	356	14	274
Enheten för hemlösa	84	*	398	*	185
Totalt i staden (summa sdn)	10 635	6 029	4 068	123	5 032
Totalt i staden (netto**)	10 505	6 009	4 425	129	4 956

* Antal under 4 redovisas ej.
** Unika i staden kan vara något färre än summan av stadsdelsområdena då en person kan ha varit aktuell vid mer än en sdn under året.
*** Det är bara barnet som räknas, dvs den som har insats, inte de vuxna som finns med i samhörigheten (detta gäller även inom funktionsnedsättning). Inom familjerätten finns ärenden (utredningar) för vuxna. Dessa ingår.
**** Här ingår personer som haft insats någon gång under året.

Gymnasiebehörighet

Gymnasiebehörighet är en förutsättning för studier på universitet och högskola. Det finns ett starkt samband mellan utbildningsnivå och hälsa där utbildning till exempel minskar risken för social utsatthet genom stärkt möjlighet till arbete och inkomst liksom psykologiska och sociala resurser.⁴ Tabell 1:9 visar andelen elever med gymnasiebehörighet i staden totalt samt uppdelat per kön. Totalt sett har andelen legat stadigt över 87 procent i staden sedan 2006. Under de senaste åren har andelen minskat något för både flickor och pojkar efter en topp på 90,5 procent respektive 89,7 procent år 2021. År 2024 var andelen med gymnasiebehörighet 88,5 procent för flickor och 88,8 procent för pojkar i staden. Det är första gången under hela mätperioden (sedan 2006) som pojkarna gått om flickor i andel med gymnasiebehörighet. I riket i stort syns inte samma utveckling, där har flickor fortfarande en högre andel med gymnasiebehörighet (84,4 procent) än pojkar (83,7 procent).

Tabell 1:9 Behörighet till gymnasieskolan (kommunnivå) uppdelat på kön, procent. (Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten)

Period	Totalt	Kvinnor	Män
2006	88,9	89,4	88,4
2007	87,2	87,9	86,6
2008	88,8	88,8	88,7
2009	89,4	89,9	88,9
2010	88,0	88,6	87,5
2011	88,6	88,8	88,4
2012	87,6	88,3	86,9
2013	89,1	90,5	87,7
2014	87,9	88,6	87,3
2015	88,2	88,9	87,5
2016	89,7	90,4	89,1
2017	89,7	90,4	89,1
2018	89,4	90,1	88,7
2019	89,2	89,4	89,0
2020	89,7	90,4	89,0
2021	90,1	90,5	89,7
2022	89,5	90,0	89,0
2023	89,3	89,7	88,9
2024	88,6	88,5	88,8

⁴ Folkhälsomyndigheten. Folkhälsan i Sverige-Årsrapport (2023). Länk: Folkhälsan i Sverige – Årsrapport 2023

Självrapporterad hälsa

År 2024 genomfördes en ny mätning av den nationella folkhälsoenkäten *Hälsa på lika villkor*⁵. Tabell 1:10 visar andelen svarande (16 år och äldre) i staden som uppgett att deras hälsa är bra eller mycket bra fördelat per kön och fyraårsperioder. Under 2000-talet har den självskattade hälsan ökat fram till och med den senaste fyraårsperioden (2021–2024). Under denna sista period var andelen män som svarade att de har bra eller mycket bra hälsa 78,2 procent till skillnad från 80,9 procent under perioden innan 2019–2022. Andelen minskade även bland kvinnor från 76,2 procent under 2019–2022 till 74,4 procent 2021–2024. Kvinnornas resultat har dock varierat mer under mätperioderna medan männens resultat ökat fram till den senaste mätperioden.

Tabell 1:10 Hälsa allmän (% uppgett bra eller mycket bra) uppdelat på kön (4-årsperiod), procent. (Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten)

Period	Totalt	Kvinnor	Män
2004–2007	69,6	67,2	72,1
2005–2008	70,8	69,0	72,8
2006–2009	72,3	70,0	74,8
2007–2010	73,8	71,5	76,2
2008–2011	74,8	72,7	77,0
2009–2012	74,9	72,7	77,2
2010–2013	75,6	73,5	77,8
2011–2014	75,5	73,6	77,4
2012–2015	76,1	74,1	78,2
2013–2016	77,2	75,7	78,7
2015–2018	76,7	74,2	79,3
2017–2020	77,1	74,4	79,8
2018–2021	77,3	74,6	80,1
2019–2022	78,6	76,2	80,9
2021–2024	76,3	74,4	78,2

Riskkonsumenter alkohol

I tabell 1:11 visas andelen personer som riskkonsumerar alkohol per kön och årsperiod. Den senaste mätperioden (2021–2024) minskade andelen riskkonsumenter något, från 21,1 procent till 20,7 procent. Jämfört mellan kön ökar andelen riskkonsumenter bland kvinnor, där den senaste mätperiodens resultat (19,5 procent) är det högsta sedan 2013–2016. För män har andelen riskkonsumenter däremot minskat från 24,1 procent till 22 procent under 2021–2024 vilket förklarar minskningen totalt sett. Skillnaden i andel riskkonsumenter mellan könen var den lägsta hittills under den senaste mätperioden (2,5 procent).

Tabell 1:11 Riskkonsumenter alkohol (på kommunnivå) uppdelat på kön, procent. (Källa: Folkhälsomyndigheten, Folkhälsodata)

Period	Totalt	Kvinnor	Män
2004–2007	22,2	18,1	26,4
2005–2008	21,7	18,2	25,6
2006–2009	21,8	18,7	25,0
2007–2010	22,6	19,9	25,4
2008–2011	23,2	19,9	26,5
2009–2012	22,7	19,9	25,6
2010–2013	23,2	20,2	26,2
2011–2014	22,3	19,1	25,5
2012–2015	21,8	19,5	24,2
2013–2016	22,4	19,9	25,0
2015–2018	20,2	17,4	23,0
2017–2020	20,2	16,5	23,9
2018–2021	20,0	16,8	23,3
2019–2022	21,1	17,9	24,1
2021–2024	20,7	19,5	22,0

5 Folkhälsomyndigheten. Hälsa på lika villkor? (2024). Länk: Resultat på läns- och kommunnivå — Folkhälsomyndigheten

Sociala relationer

I tabell 1:12 respektive 1:13 visas andelen kvinnor och män som i folkhälsoenkäten har uppgett att de saknar emotionellt respektive praktiskt stöd i livet. Emotionellt stöd baseras på en fråga om man ”har någon att dela sina innersta känslor med och att anförtra sig åt”. En annan del av sociala relationer är tillgång till stöd i samband med till exempel sjukdom eller vid behov av att låna pengar, så kallat praktiskt stöd. Bristen på någon av dessa två delar av socialt stöd kan indikera en högre känsla av ensamhet vilket är en riskfaktor för både psykisk och fysisk ohälsa.⁶ Könsskillnaderna är relativt stora och andelen män som angett att de saknar emotionellt och/eller praktiskt stöd är betydligt högre än motsvarande andel kvinnor. Skillnaderna mellan könen har ökat och var de högsta uppmätta under den senaste mätperioden där 9,3 procentenheter fler män än kvinnor uppgav att de saknade emotionellt stöd (17,2 procent män jämfört med 7,9 procent kvinnor). Detsamma gällde praktiskt stöd där 4,5 procentenheter fler män än kvinnor uppgav att de saknade praktiskt stöd (8,5 procent bland män jämfört fyra procent bland kvinnor).

Tabell 1:12 Emotionellt stöd, avsaknad av (kommunnivå) uppdelat på kön, procent. (Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten)

Period	Totalt	Kvinnor	Män
2004–2007	12,2	9,4	15,2
2005–2008	12,4	10,6	14,3
2006–2009	12,5	10,4	14,8
2007–2010	12,8	11,3	14,5
2008–2011	12,7	10,4	15,1
2009–2012	13,0	10,2	15,7
2010–2013	13,0	10,4	15,6
2011–2014	13,1	10,1	16,1
2012–2015	12,9	10,6	15,2
2013–2016	12,4	10,2	14,6
2015–2018	10,0	7,8	12,3
2017–2020	9,9	7,7	12,1
2018–2021	10,4	7,9	13,0
2019–2022	12,3	8,6	15,9
2021–2024	12,6	7,9	17,2

Tabell 1:13 Praktiskt stöd, avsaknad av (kommunnivå) uppdelat på kön, procent. (Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten)

Period	Totalt	Kvinnor	Män
2004–2007	7,1	6,8	7,4
2005–2008	7,7	7,3	8,2
2006–2009	7,4	7,1	7,7
2007–2010	7,8	7,6	8,0
2008–2011	7,2	6,7	7,7
2009–2012	6,7	6,4	7,0
2010–2013	7,0	6,1	7,9
2011–2014	6,8	5,8	7,8
2012–2015	6,4	6,2	6,6
2013–2016	6,2	5,6	6,8
2015–2018	5,0	4,4	5,6
2017–2020	5,3	4,6	6,0
2018–2021	5,5	4,8	6,2
2019–2022	6,8	5,3	8,3
2021–2024	6,2	4,0	8,5

⁶ Folkhälsomyndigheten. Ensamhet-förekomst, konsekvenser och åtgärder – en kartläggning. (2024). Länk: Ensamhet – förekomst, konsekvenser och åtgärder. En kartläggning

Ekonomiskt bistånd

Sammanfattning

- Under 2024 uppbär 1,8 procent av befolkningen i Stockholms stad någon gång under året ekonomiskt bistånd, vilket motsvarar 18 168 personer (vuxna och barn).
- Antalet hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd någon gång under året var 11 828 hushåll. Det var 260 hushåll fler jämfört med året innan, vilket motsvarar en ökning med 2,2 procent.
- Antalet barn i hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat med 398 barn jämfört med 2023. Sedan 2014 har antalet minskat med drygt 40 procent.
- Av samtliga vuxna personer som uppbär ekonomiskt bistånd under 2024 hade 47 procent försörjningshindret arbetslöshet. Det näst vanligaste försörjningshindret i staden var nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom med 23 procent och det tredje vanligaste var sociala eller medicinska skäl med 21 procent.
- Under år 2024 var det 2 854 hushåll som hade ett mycket långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, 46–90 månader. Andelen hushåll med mycket långvarigt behov har ökat de senaste åren, från 21 procent under 2020 till 24 procent under 2024.
- År 2024 uppgick kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd i Stockholms stad till strax över en miljard kronor, vilket var en ökning med drygt 75 miljoner kronor eller åtta procent i jämförelse med föregående år.
- Under året 2024 aktualiserades 2 346 nya rådsökande inom stadens budget- och skuldrådgivning. Det var ökning med 4,4 procent eller 104 fler nya rådsökande jämfört med året innan.

Om statistiken

Källan till den redovisade statistiken om ekonomiskt bistånd är stadens verksamhetssystem sociala system. Källan till den redovisade statistiken om budget- och skuldrådgivning är manuell statistik från verksamheten Boss+ samt Kronofogden.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2021 och 2022 är därför sammanlagda.

Socialnämndens enhet för hemlösa har sedan oktober 2024 ändrat namn till område hemlöshet. Socialnämndens Intro Stockholm har ändrat namn till område nyanlända.

SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2024

2. EKONOMISKT BISTÅND

Under 2024 uppbär 1,8 procent av befolkningen i Stockholms stad någon gång under året ekonomiskt bistånd, vilket motsvarar 18 168 personer (vuxna och barn).

Insatser, biståndets omfattning och utformning

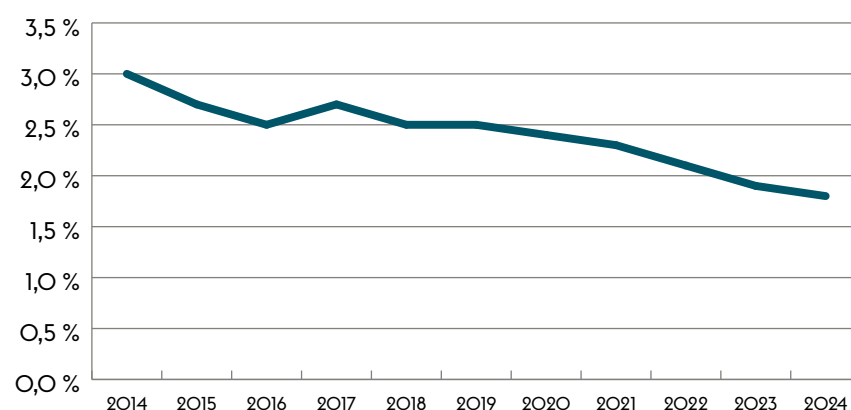
Biståndsbehov över tid

Andelen personer av befolkningen som uppbär ekonomiskt bistånd fortsätter att minska. Under år 2024 uppbär 1,8 procent av befolkningen i Stockholms stad någon gång under året ekonomiskt bistånd, vilket motsvarar 18 168 personer (vuxna och barn). Jämfört med 2023, då 1,9 procent av befolkningen uppbär ekonomiskt bistånd, är det 216 personer färre som uppburit bistånd under året. Minskningen av antalet personer förklaras framförallt av att 398 färre barn i hushållen någon gång under året 2024 fått ekonomiskt bistånd jämfört med året innan.

Sett ur ett tioårsperspektiv syns en minskande trend både av andelen personer i befolkningen och av antalet personer som uppbär ekonomiskt bistånd. Sedan 2014 har andelen i befolkningen som uppbär ekonomiskt bistånd minskat från 3 procent till 1,8 procent. Antalet personer som uppbär ekonomiskt bistånd har under perioden minskat med 8 844 personer, vilket motsvarar en minskning på 33 procent.

Diagrammet som följer visar utvecklingen av ekonomiskt bistånd i Stockholms stad i förhållande till befolkningen under de senaste tio åren (se figur 2:1).

Figur 2:1 Andel i befolkningen i Stockholms stad, vuxna och barn, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året, 2014–2024. (Källa: Sociala system)

Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn i hushållen, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året i Stockholms stad i relation till befolkningen i staden (medelbefolkning av definitiv uppgift för 2023 från SCB och prel uppgift för 2024 från EPS/Beslutsstöd).

Skillnader av biståndsbehov mellan stadsdelsnämnder

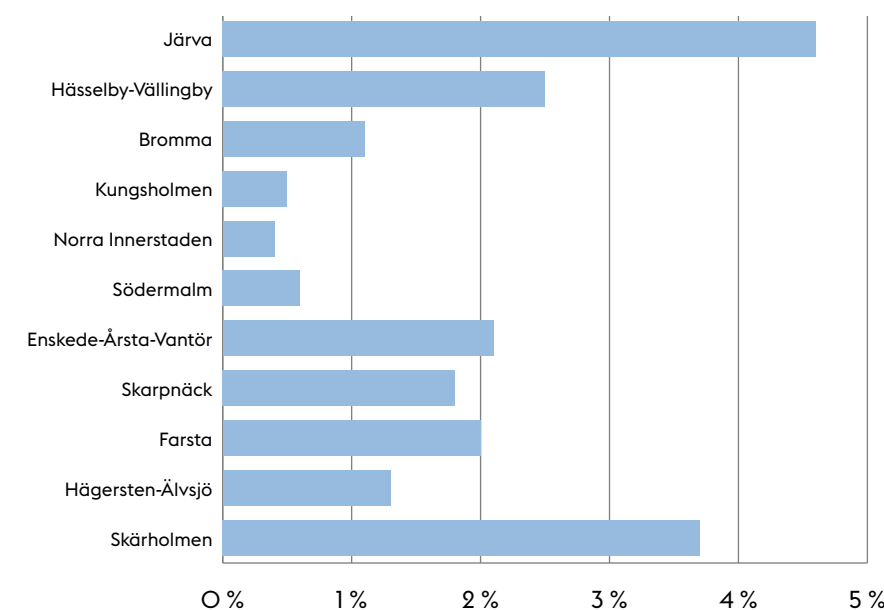
Befolkningens behov av ekonomiskt bistånd fördelar sig olika över staden och är avhängig befolkningssammansättningen i respektive stadsdelsnämnd.

Andelen av befolkningen som någon gång under året 2024 fått ekonomiskt bistånd har en relativt stor spridning i stadens olika stadsdelsnämnder, 4,6 procent som högst och 0,4 procent som lägst. Genomgående visar sig skillnader mellan innerstads- och ytterstadsområden där befolkningen i de senare har ett större behov av ekonomiskt bistånd.

Diagrammet som följer visar en jämförelse av andel i befolkningen i respektive stadsdelsnämnd som någon gång under år 2024 haft ekonomiskt bistånd (se figur 2:2).

Figur 2:2 Andel av befolkningen i Stockholms stad, vuxna och barn, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året fördelat på stadsdelsnämnd, 2024.

(Källa: Sociala system)

Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn i hushållen, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året i Stockholms stad, per den SDN de senast under året fick bistånd, i relation till befolkningen i respektive SDN (medelbefolkning av definitiv uppgift för 2023 från SCB och prel uppgift för 2024 från EPS/Beslutsstöd).

Biståndshushåll

Den som är gift eller sambo ansöker om ekonomiskt bistånd tillsammans med sin partner. Bådas sammanräknade inkomster och utgifter ligger till grund för bedömningen av biståndsbehovet. Av denna anledning redovisas inte enbart personer utan även hushållens behov av ekonomiskt bistånd. Ett hushåll kan bestå av en ensamstående individ med eller utan barn, eller ett par med eller utan barn.

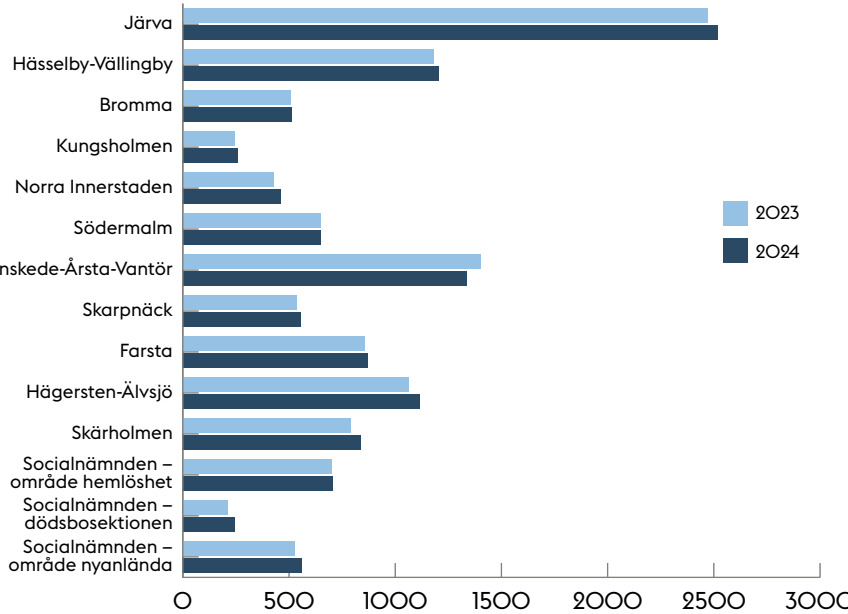
År 2024 var det 11 828 hushåll som någon gång under året uppbär ekonomiskt bistånd i staden. Det var 260 fler hushåll jämfört med året innan, detta motsvarar en ökning med 2,2 procent. Biståndshushållen ökade till antalet i hela staden förutom i en stadsdelsnämnd. Att biståndshushållen ökar samtidigt som antalet personer med ekonomiskt bistånd minskar kan tyda på att hushållen med många barn har blivit färre medan ensamhushållen har blivit fler.

Under 2024 ökade antalet biståndshushåll i de flesta stadsdelsnämnder.

Diagrammet som följer visar antal hushåll per nämnd de senaste två åren. Hushållen redovisas på den nämnd där de senast under året fick bistånd (se figur 2:3).

Figur 2:3 Antal hushåll med ekonomiskt bistånd per nämnd, 2023–2024.
(Källa: Sociala system)

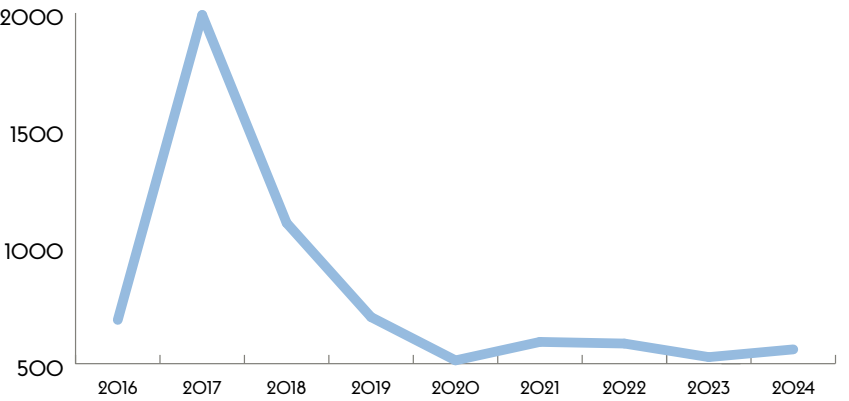
Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn i hushållen, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året i Stockholms stad, per den SDN de senast under året fick bistånd, i relation till befolkningen i respektive SDN (medelbefolkning av definitiv uppgift för 2023 från SCB och prel uppgift för 2024 från EPS/Beslutsstöd).

Nyanlända biståndshushåll

Det är socialnämndens område nyanlända som tar emot och introducerar nyanlända som har anvisats till boende i staden enligt bosättningslagen. I uppdraget ingår att matcha nyanlända till genomgångsboenden, att handlägga ekonomiskt bistånd för nyanlända i avvaktan på den statliga etableringsersättningen, samt att tillhandahålla initialt socialt stöd och praktisk hjälp i samband med bosättning. Område nyanlända handlägger även ärenden där nyanlända erhåller etableringsersättning men har behov av kompletterande ekonomiskt bistånd på grund av hög boendekostnad under etableringstiden. Vid behov av andra insatser från socialtjänsten överförs hela ärendet till aktuell stadsdelsnämnd.

Under 2024 uppbar 561 hushåll ekonomiskt bistånd från område nyanlända, vilket motsvarar 985 personer (vuxna och barn). Jämfört med föregående år är antalet hushåll något högre, en ökning med 33 hushåll, samtidigt som antalet personer är färre. Minskningen av antalet personer motsvarar ungefär 20 procent. Antalet barn har särskilt minskat, från 604 barn under 2023 till 360 barn under 2024, vilket motsvarar en minskning på 40 procent. I figur 2:4 visas utvecklingen av antal hushåll vid socialnämndens område nyanlända sedan 2016.

Figur 2:4 Antal hushåll med ekonomiskt bistånd från socialnämnden, område nyanlända, 2016–2024. (Källa: Sociala system)

Biståndshushållens storlek

Sett över tid har den genomsnittliga storleken på de hushåll som uppbar ekonomiskt bistånd varit relativt oförändrad. Under åren 2011 till 2022 var den genomsnittliga hushållsstorleken i staden 1,7 personer. En minskning skedde under 2023 till 1,6 personer följt av ytterligare en minskning under 2024, till 1,5 personer. Den genomsnittliga storleken på biståndshushållen skiljer sig något mellan stadsdelsnämnderna, från 1,8 personer till 1,2 personer.

Tabell 2:1 visar genomsnittlig hushållsstorlek fördelat per stadsdelsnämnd under 2024.

Tabell 2:1 Genomsnittlig hushållsstorlek per nämnd, 2024. (Källa: Sociala system)

Nämnd	Antal personer
Järva	1,7
Hässelby-Vällingby	1,6
Bromma	1,8
Kungsholmen	1,3
Norra Innerstaden	1,3
Södermalm	1,2
Enskede-Årsta-Vantör	1,6
Skarpnäck	1,5
Farsta	1,4
Hägersten-Älvsjö	1,5
Skärholmen	1,7
Socialnämnden, område hemlöshet	1,0
Socialnämnden, dödsbesektionen	1,0
Socialnämnden, område nyanlända	1,8
Totalt i staden	1,5

Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn, i relation till antal unika biståndshushåll per SDN, per den senaste SDN hushållet fick bistånd.

Barn i familjer med ekonomiskt bistånd

Antalet barn som ingår i hushåll med ekonomiskt bistånd har successivt minskat under de senaste tio åren. Under 2024 fanns 5 498 barn i hushåll med ekonomiskt bistånd. Sedan 2014 har antalet minskat med 3 860 barn, vilket motsvarar drygt 40 procent färre barn. Jämfört med år 2023 har antalet barn minskat med 398 barn.

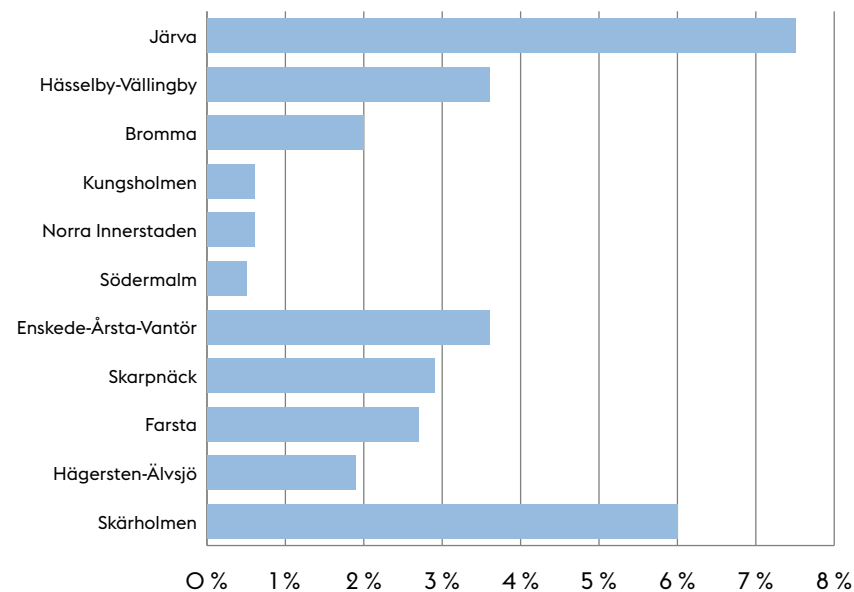
Sedan 2014 har antalet barn i familjer med ekonomiskt bistånd sjunkit från 9 358 barn till 5 498 barn år 2024.

Andelen barn i hushåll med ekonomiskt bistånd i befolkningen har också successivt minskat under de senaste tio åren, från 5,2 procent 2014 till 3,0 procent 2024. Minskningen här följer samma trend som den minskade andelen i befolkningen som har behov av ekonomiskt bistånd. Andelen barn och antalet barn har dock minskat i högre utsträckning.

Andelen och antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd skiljer sig påtagligt åt mellan de olika stadsdelsnämnderna. I en stadsdelsnämnd lever 7,5 procent av samtliga barn i familjer med ekonomiskt bistånd, samtidigt som den stadsdelsnämnd med lägst andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd endast uppgår till 0,5 procent. (se figur 2:5).

Figur 2:5 Andel i befolkningen 0–17 år som ingår i hushåll som någon gång under året har uppburit ekonomiskt bistånd, per stadsdelsnämnd, 2024.

(Källa: Sociala system)

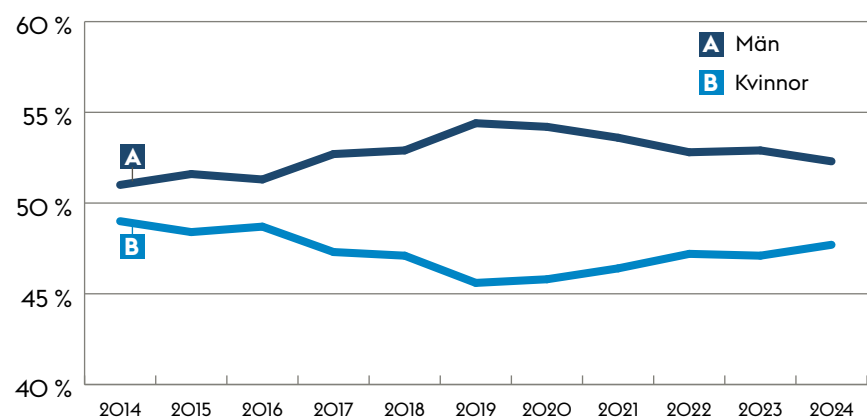

Skillnader mellan kön

Sett över tid har män uppburit ekonomiskt bistånd i något högre utsträckning än kvinnor. Under 2024 var 48 procent av de vuxna biståndstagarna kvinnor och 52 procent var män.

Följande diagram visar utvecklingen de senaste tio åren vad gäller fördelningen mellan kvinnor och män i behov av ekonomiskt bistånd (se figur 2:6).

Figur 2:6 Fördelning mellan kvinnor och män i behov av ekonomiskt bistånd, 2014–2024. (Källa: Sociala system)

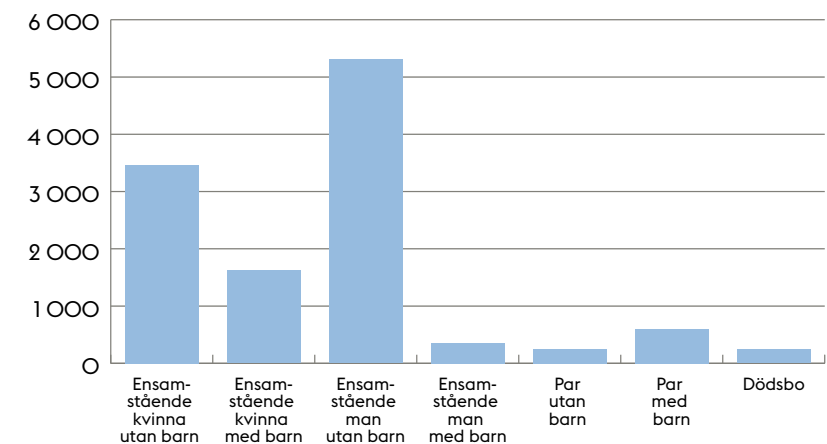
Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn i hushållen, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året i Stockholms stad, per den SDN de senast under året fick bistånd, i relation till befolkningen i respektive SDN (medelbefolkning av definitiv uppgift för 2023 från SCB och prel uppgift för 2024 från EPS/Beslutsstöd).

Hushållstyper

Den vanligaste hushållstypen som ansöker om ekonomiskt bistånd är i likhet med tidigare år ensamstående män utan barn. Hushållstypen representerade 45 procent av biståndshushållen 2024 medan ensamstående kvinnor utan barn utgjorde 29 procent av biståndshushållen. Den hushållstyp som är i minst behov av ekonomiskt bistånd är hushållstypen par utan barn som utgör endast två procent av samtliga hushåll. I figur 2:7 visas fördelningen av antal hushåll inom respektive hushållstyp.

Figur 2:7 Antal hushåll med ekonomiskt bistånd efter hushållstyp, 2024.

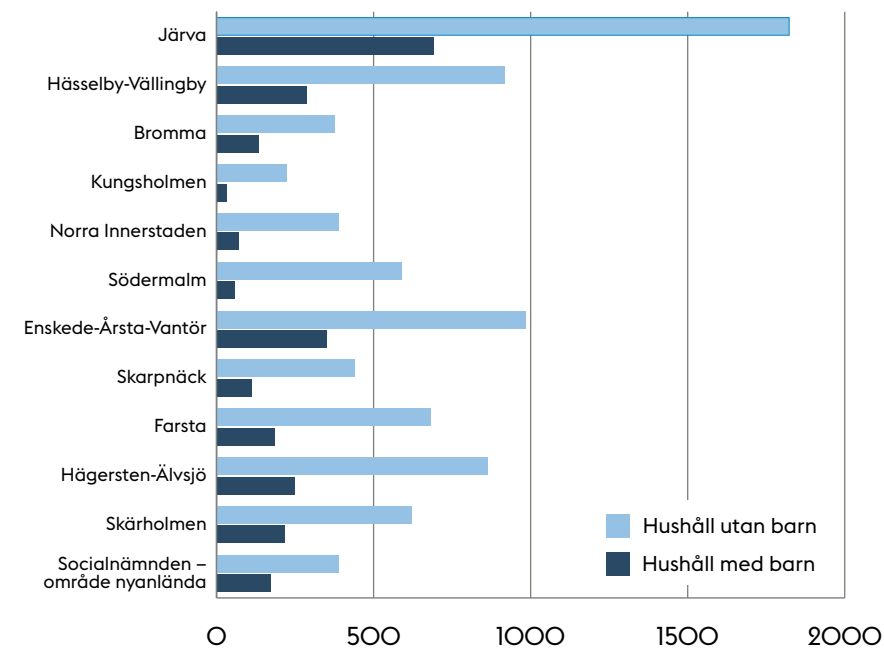
(Källa: Sociala system)

Definition: Uppgift som handläggaren registrerar i Sociala system enligt ovan kategorisering. Men Sweco behöver korrigera uppgiften efter antal vuxna och barn som verkligen finns i de unika biståndshushållen.

De flesta hushåll som någon gång under 2024 uppbar ekonomiskt bistånd var hushållstyper utan barn, 8 307 hushåll, jämfört med 2 572 hushåll med barn. Hushåll utan barn, både ensamstående och par, utgör 76 procent av samtliga hushåll. I samtliga stadsdelsnämnder och socialnämndens område nyanlända är hushåll utan barn den mest förekommande hushållstypen bland de biståndssökande hushållen (se figur 2:8).

Figur 2:8 Antal hushåll med barn respektive utan barn som uppburit ekonomiskt bistånd, per nämnd, 2024. (Källa: Sociala system)

Definition: Biståndshushåll med hushållstyp utan barn respektive biståndshushåll med hushållstyp utan barn satt i relation till varandra. Dödsbon exkluderade.

Åldersfördelning

Den största åldersgruppen av vuxna biståndsmottagare som uppbar ekonomiskt bistånd någon gång under året 2024 var gruppen 40–64 år. Totalt 6 868 personer återfanns inom denna åldersgrupp, vilket motsvarar drygt 54 procent av de vuxna biståndsmottagarna.

Den näst största gruppen var personer i åldrarna 30–39 år, 2 772 personer, vilket motsvarar 22 procent. Unga vuxna i åldrarna 18–24 år som betraktas som vuxna med eget hushåll, var den tredje största gruppen, 1 145 personer, vilket motsvarar nio procent.

Det finns vissa skillnader när det gäller fördelningen av antalet och andelen biståndstagare baserat på ålder och kön. I åldersgruppen 25–29 år återfinns den största skillnaden mellan kön och behov av ekonomiskt bistånd under 2024. Av de män och kvinnor som var i åldern 25–29 år var 40 procent kvinnor och 60 procent män. Överlag utgör män en större andel än kvinnor i de yngre åldersgrupperna, 18–29 år, medan det i de äldre åldersgrupperna är en mer jämn fördelning mellan kvinnor och män.

Försörjningshinder

Ett försörjningshinder registreras för varje individ som ansöker om ekonomiskt bistånd och beskriver skälet till att individen inte kan försörja sig på egen hand anges. Av de försörjningshinder som finns i socialtjänstens verksamhetssystem är följande tre kategorier de mest förekommande: *arbetslöshet*, *sjukdom* och *sociala/medicinska skäl*.

Den som är arbetsför och oförhindrad att söka arbete samt omgående kan påbörja en erbjuden anställning tillhör kategorin *arbetslösa*. Inom gruppen som kodas som arbetslösa finns stora variationer vad gäller hur nära arbetsmarknaden en individ befinner sig och inom gruppen finns både personer som har annan ersättning för sin försörjning, såsom exempelvis arbetslöshetskassa, men även personer som helt saknar annan ersättning än ekonomiskt bistånd. Kategorin arbetslösa innefattar även nyanlända som väntar på att påbörja etableringsprogrammet samt de som redan deltar i etableringsprogrammet men som inte helt kan försörja sig på etableringsersättningen.

Under 2024 var det 47 procent av samtliga vuxna personer som uppbar ekonomiskt bistånd som hade detta försörjningshinder. Andelen arbetslösa är en procentenhet högre jämfört med året innan, vilket motsvarar en ökning med 172 personer.

Den grupp som på grund av *sjukdom* har behov av ekonomiskt bistånd består framförallt av sjukskrivna personer som har ett läkarintyg med en styrkt tillfälligt nedsatt arbetsförmåga, men som antingen inte har kvalificerat sig för sjukpenning eller har en så pass låg sjukpenning att de inte kan försörja sig enbart på denna. Gruppen består även av personer som bedömts ha en varaktigt nedsatt arbetsförmåga och som har beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan men som inte helt klarar sin egen försörjning och därmed behöver kompletterande ekonomiskt bistånd.

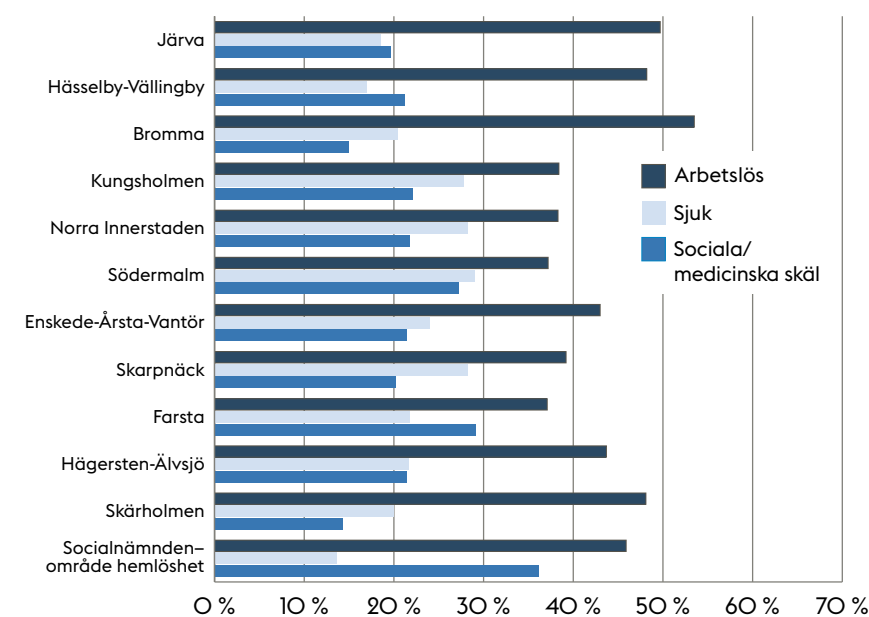
Detta försörjningshinder är det näst vanligaste försörjningshindret och utgör 23 procent av alla vuxna biståndssökande. Andelen är en procentenhet lägre jämfört med året innan, vilket motsvarar en minskning med 37 personer.

Personer som av socialtjänsten bedöms att de av *sociala/medicinska skäl* är förhindrade att söka arbete och att arbeta har ofta behov av insatser från andra delar av socialtjänsten eller från hälso- och sjukvården. Skälen kan exempelvis vara ett pågående skadligt bruk eller beroende, psykisk ohälsa eller att individen befinner sig i en akut krissituation. Andelen med socialmedicinska skäl utgör 21 procent, vilket är en ökning med en knapp procentenhet, motsvarande 57 personer.

En biståndsmottagare kan ha ett eller flera olika försörjningshinder under året. Resultatet som presenteras avser det försörjningshinder som varit mest förekommande under året för varje biståndsmottagare.

I figur 2:9 presenteras andel och fördelning av de tre kategorierna av försörjningshinder vid stadsdelsnämnderna samt socialnämndens område hemlöshet.

Figur 2:9 Andel och fördelning av de tre kategorierna försörjningshinder, per nämnd, 2024. (Källa: Sociala system)

Definition: De vuxna redovisade på den försörjningshindergrupp de vanligast hade under året: Som Arbetslös, Sjuk eller Sociala/medicinska/ i relation till alla vuxna.

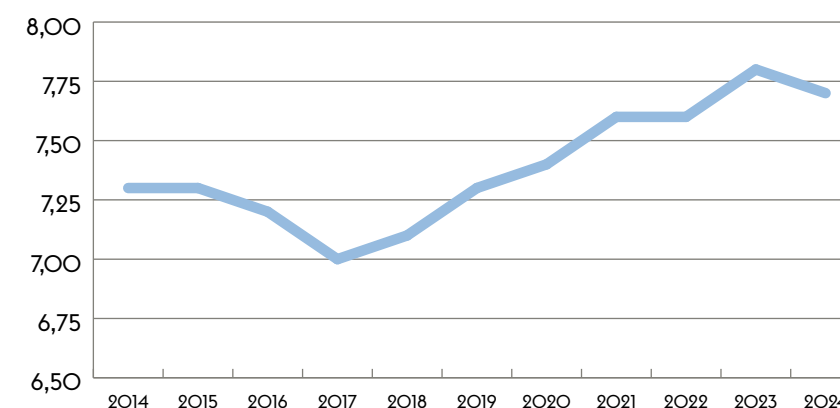
Fördelningen mellan kvinnor och män avseende olika försörjningshinder skiljer sig något åt. Likt tidigare år har män i högre grad än kvinnor arbetslöshet och sociala/medicinska skäl som försörjningshinder, medan kvinnor i högre grad än män erhåller ekonomiskt bistånd till följd av sjukdom.

Biståndstider

År 2024 fick hushållen med ekonomiskt bistånd i genomsnitt bistånd i 7,7 månader under en tolv månadersperiod. Det var en marginell minskning jämfört med föregående år, när den genomsnittliga biståndstiden var 7,8 månader. Över tid har den genomsnittliga biståndstiden successivt ökat och det här är första gången sedan 2017 som den genomsnittliga biståndstiden minskat. (se figur 2:10).

Figur 2:10 Genomsnittlig biståndstid (månad/år) 2014–2024.

(Källa: Sociala system)

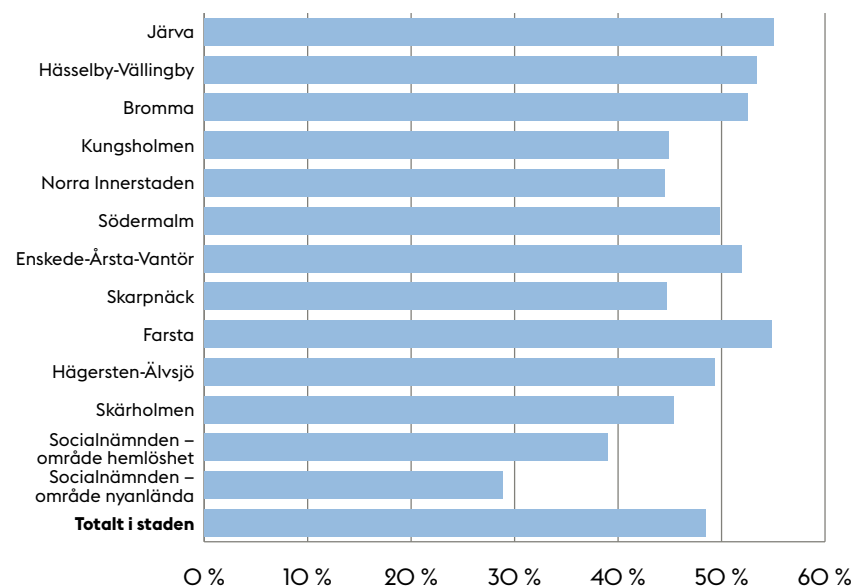
Definition: Det genomsnittliga antalet månader samtliga unika biståndshushåll fått ekonomiskt bistånd under året.

47%

47 procent, hade under 2024 försörjningshindret arbetslöshet. 23 procent hade försörjningshindret nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom och 21 procent hade sociala eller medicinska skäl.

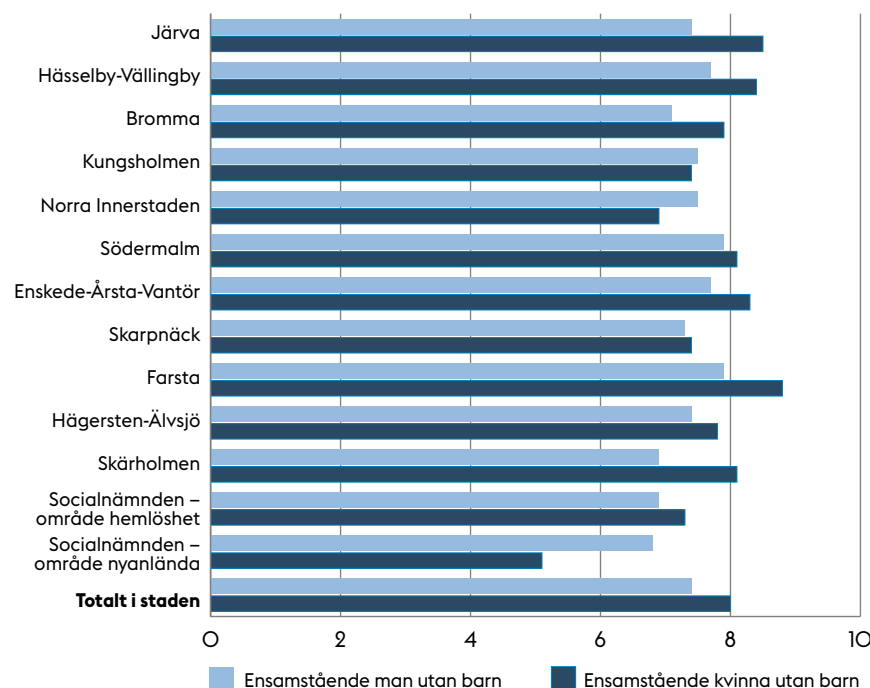
Under 2024 hade 48,5 procent av de vuxna biståndsmottagarna ett långvarigt behov¹ av ekonomiskt bistånd. Det är en minskning med ungefär en procentenhet jämfört med föregående år. Andel biståndsmottagare med långvarigt biståndsbehov skiljer sig åt mellan nämnderna. Figur 2:11 visar hur andelen biståndsmottagare med ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd fördelar sig per nämnd.

Figur 2:11 Andel vuxna personer med långvarigt biståndsbehov per månad, genomsnitt 2024, per nämnd. (Källa: Sociala system)

Biståndstiderna skiljer sig åt mellan olika hushållstyper. Den vanligaste hushållstypen som uppbär ekonomiskt bistånd är, som tidigare nämnts, ensamstående män utan barn. Näst vanligast är ensamstående kvinnor utan barn. Biståndstiderna mellan dessa två grupper skiljer sig åt på så sätt att ensamstående kvinnor utan barn har en längre genomsnittlig biståndstid, 8,0 månader, jämfört med ensamstående män utan barn, 7,4 månader (se figur 2:12).

Figur 2:12 Genomsnittlig biståndstid (mån/år) för hushållstyper utan barn per nämnd, 2024. (Källa: Sociala system)

¹ Med långvarigt behov avses tio månader eller mer under en tolv månaders period.

Hushåll med mycket långvarigt biståndsbehov

Under år 2024 var det 2 854 hushåll som hade ett mycket långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, 46–90 månader. Sett över en femårsperiod har antalet hushåll med mycket långvarigt biståndsbehov varit relativt oförändrad. Sedan år 2020 har antalet biståndshushåll med mycket långvarigt behov minskat med 95 hushåll. I takt med över tid minskande biståndsmottagande i staden som helhet, har dock andelen med mycket långvarigt behov ökat de senaste åren, från 21 procent under 2020 till 24 procent under 2024.

Gruppen med ett mycket långvarigt behov av bistånd skiljer sig åt från den totala gruppen biståndsmottagare i några avseenden. Skillnader syns bland annat i försörjningshinder. I gruppen hushåll med mycket långvarigt biståndsbehov är det vanligare med sjukdom och social/medicinska skäl som försörjningshinder jämfört med samtliga biståndshushåll, samtidigt som andelen med arbetslöshetsrelaterade försörjningshinder är lägre bland de hushåll som har ett mycket långvarigt biståndsbehov.

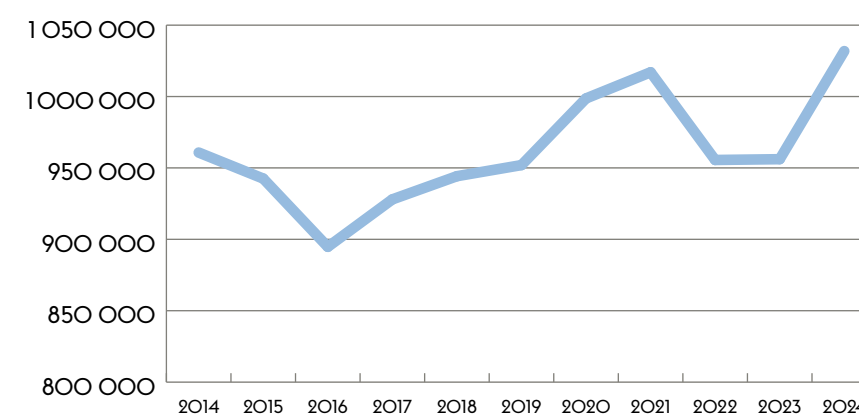
Av de hushåll som under 2024 hade ett mycket långvarigt biståndsbehov hade 41 procent sjukdomsrelaterade försörjningshinder, 30 procent hade försörjningshinder av social/medicinska skäl och 25 procent hade ett arbetslöshetsrelaterat försörjningshinder.

Andra skillnader i gruppen relaterat till samtliga biståndshushåll återfinns i hushållstyper. Precis som för samtliga biståndshushåll är ensamstående män utan barn den vanligast förekommande hushållstypen. Andelen ensamstående kvinnor utan barn är högre i gruppen med mycket långvarigt biståndsbehov jämfört med samtliga hushåll. Av de hushåll som hade ett mycket långvarigt biståndsbehov utgjorde 37 procent av ensamstående kvinnor utan barn att jämföra med 29 procent för samtliga biståndshushåll. Andelen hushåll utan barn är mindre vanligt förekommande i gruppen med mycket långvarigt biståndsbehov jämfört med samtliga biståndshushåll. Under 2024 fanns 556 barn i familjer med mycket långvarigt biståndsbehov, detta motsvarar tio procent av samtliga barn i familjer med ekonomiskt bistånd.

Kostnader för ekonomiskt bistånd

År 2024 uppgick kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd i Stockholms stad till strax över en miljard kronor, vilket var en ökning med drygt 75 miljoner kronor eller åtta procent i jämförelse med föregående år (se figur 2:13).

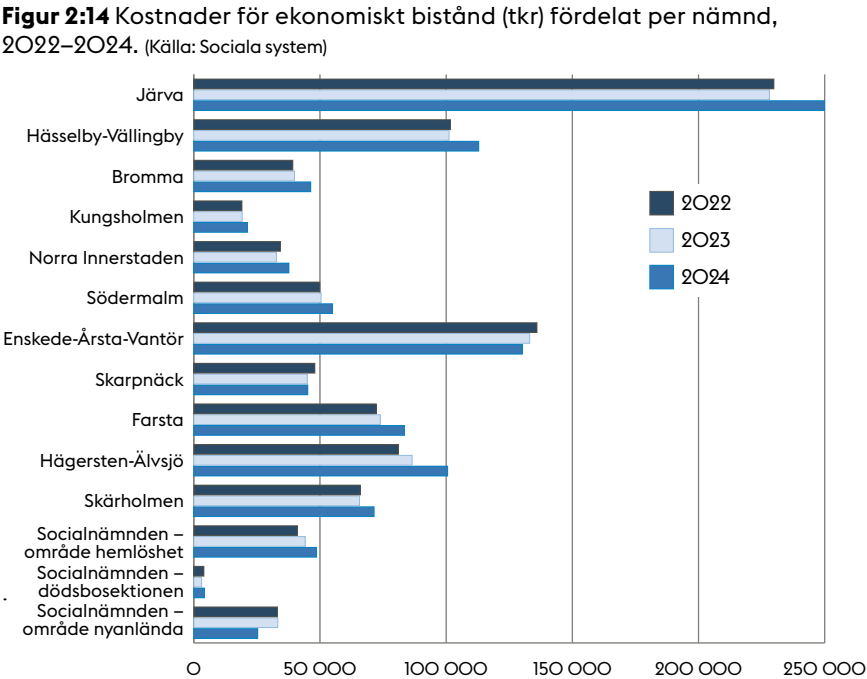
Figur 2:13 Kostnader för ekonomiskt bistånd (tkr) 2014–2024. (Källa: Sociala system)

I figur 2:14 presenteras kostnaderna för utbetalt bistånd under de tre senaste åren fördelat per nämnd.

Under 2024 uppgick stadens kostnader för ekonomiskt bistånd till strax över en miljard kronor.

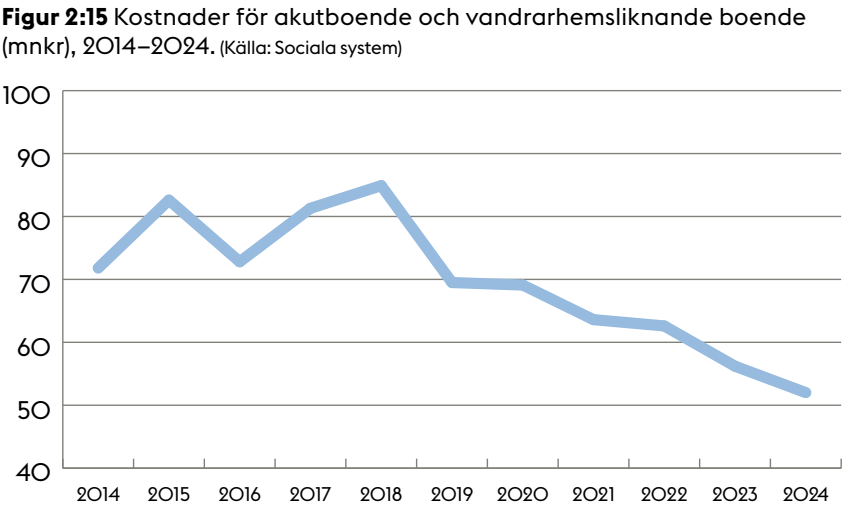
Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Biståndets ändamål

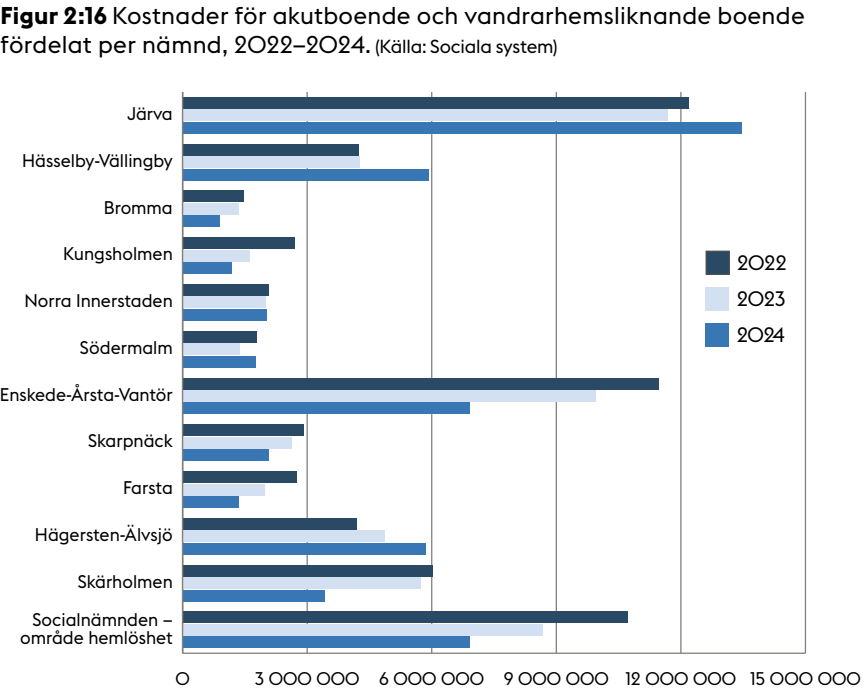
Ekonomiskt bistånd består av två delar: försörjningsstöd och bistånd till livsföring i övrigt. Av den totala kostnaden för ekonomiskt bistånd i staden avsåg 88,2 procent försörjningsstöd och 11,8 procent livsföring i övrigt.

Ett biståndsändamål som årligen följs upp i rapporten är det bistånd som betalas ut för tillfälliga boendelösningar i form av akutboende och vandrarhemsliknande boenden för de personer eller familjer som saknar egen bostad. Det var 1 894 hushåll som någon gång under året 2024 beviljades bistånd för tillfällig boendelösning, vilket var 334 hushåll färre än året innan.

År 2024 låg kostnaden för tillfälligt boende på nästan 52 miljoner kronor jämfört med lite drygt 56 miljoner kronor föregående år. Sedan 2018 har kostnaderna för tillfälligt boende successivt sjunkit (se figur 2:15).

Kostnaderna för tillfälligt boende² varierar mellan stadsdelsnämnder och socialnämndens område hemlöshet samt över tid. Jämfört med 2023 har kostnaderna för tillfälligt boende under 2024 minskat i de flesta stadsdelsnämnderna och socialnämndens område hemlöshet, men det finns några stadsdelsnämnder som har en ökning av kostnader för tillfälligt boende. I figur 2:16 visas kostnaderna per nämnd de senaste tre åren.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Under år 2024 var det totalt 134 barnfamiljer, bestående av 271 enskilda barn, som beviljades bistånd för tillfälliga boendelösningar. Det var en minskning med 44 barnfamiljer och 122 barn jämfört med föregående år. I tabell 2:2 visas antalet barnfamiljer som saknar stadigvarande bostad och som beviljats ekonomiskt bistånd till vandrarhemsliknande boenden någon gång under året, fördelat per stadsdelsområde under de senaste tre åren.

Tabell 2:2 Antal hushåll med barn som beviljats ekonomiskt bistånd för tillfälligt boende på hotell eller vandrarhem per stadsdelsnämnd, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsområde	2022	2023	2024
Västerort*	103	79	49
Innerstad**	28	12	14
Söderort***	102	87	71

* Västerort avser stadsdelsnämnderna Järva, Hässelby-Vällingby och Bromma.
** Innerstad avser stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norra innerstaden och Södermalm.
*** Söderort avser stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta, Hägersten-Älvsjö och Skärholmen.
Definition: Antal unika biståndshushåll med bistånd till tillfälligt boende (ändamål 46) någon gång under året.

² Avser ändamål 27 (boendekostnad på akutboende) och ändamål 46 (boendekostnad på vandrarhemsliknande boende).

11 383

kronor var medelbidraget under 2024. Detta var en ökning med ungefär sju procent jämfört med 2023.

Medelbidrag

Under år 2024 var medelbidraget 11 383 kronor per månad och hushåll, vilket var en ökning med 7,1 procent jämfört med år 2023 då medelbidraget var 10 631 kronor per månad och hushåll.

Ökningen av medelbidraget kan delvis förklaras av att den av regeringen beslutade riksnormen för år 2024 räknades upp med 8,7 procent jämfört med riksnormen för år 2023.

Avslutade ärenden

Totalt avslutades 3 191 biståndshushåll under året 2024, vilket motsvarar 27 procent av antalet biståndshushåll som någon gång under året har varit aktuella för ekonomiskt bistånd. Andelen och antalet ärenden som avslutades var något färre 2024 jämfört med året innan.

Av tabell 2:3 framgår att den vanligaste avslutsorsaken under 2024 var likt föregående år att personen började arbeta. Andelen ärenden som avslutades med denna orsak var 22 procent jämfört med 27 procent året innan. Andelen som avslutades på grund av att individen börjat studera minskade från sju procent till sex procent. Andelen personer som avslutats med anledning av att de beviljats sjukersättning, aktivitetsersättning, a-kassa, pension eller någon annan typ av ersättning från socialförsäkringssystemet var 19 procent under 2024. Jämfört med året innan har både antalet och andelen ärenden som avslutats av detta skäl ökat.

Tabell 2:3 Antal avslutade biståndshushåll under 2024, efter avslutsorsak. (Källa: Sociala system)

Avslutsorsak	Antal
Börjat arbeta	709
Börjat studera	196
Beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning	255
Beviljats pension eller äldreförsörjningsstöd	157
Beviljats A-kassa, Alfa-kassa eller aktivitetsstöd	78
Beviljats annan ersättning	108
Engångsansökan	306
Intro Stockholm – Beviljats etableringsersättning	5
Intro Stockholm – Ärendeansvar övergår till stadsdel	6
Intro Stockholm – Etableringsperiod avslutad	8
Kriminalvård	53
Avliden	66
Okänt	313
Registrering av ny samhörighet	9
Avslag	23
Stadigvarande boende	25
Flyttat till annan stadsdel	93
Flyttat till annan kommun	295
Flyttat till annat land	36
Kontakten avbruten	241
Återtagen ansökan	17
Övrigt	187
Totalt i staden	3 191

Samtliga avslutsorsaker redovisas i totalen.
Definition: Biståndshushåll (bistånd någon gång under året) med registrerad avslutsorsak under året och som inte återkommit (beviljats bistånd) efter avslutet, senare under året.

Brukardelaktighet

Enkätundersökning

Socialförvaltningen har sedan 2014 genomfört en stadsövergripande enkät vartannat år till individer som uppbär ekonomiskt bistånd. Undersökningen syftar till att förbättra servicen i staden, bidra till verksamhetsutveckling och möjliggöra jämförelser som kan leda till högre grad av likställighet inom ekonomiskt bistånd i Stockholms stad.

Undersökningen³ för 2024 uppvisar ett positivt resultat. Enkäten besvarades av totalt 2 145 personer av 7 581 inbjudna vilket motsvarar en svarsandel på 32 procent. Majoriteten av de individer som besvarat enkäten instämmer i påståendena om att de blir bemötta med respekt av sin handläggare, att de förstår den information de får om sitt ärende och att de vet vad som förväntas av dem för att ha rätt till ekonomiskt bistånd. I enkäten får de svarande möjlighet att ge socialtjänsten ett generellt betyg på en skala från 1–10. Betyget har ökat från 7,1 år 2022 till 7,5 år 2024. Vidare i enkäten får de svarande ange om de under det senaste året upplevt sig diskriminerade i kontakten med sin handläggare. Tio procent uppger att de upplevt diskriminering vilket är en minskning jämfört med år 2022 och år 2020.

Kvinnorna svarar mer positivt än män i alla frågor förutom två där resultatet är lika. Det är något av ett trendbrott jämfört med år 2022 samt åren innan, då männen svarat något mer positivt än kvinnorna i majoriteten av frågorna. Genomgående i frågorna om bemötande och tillgänglighet, delaktighet samt tydlighet och kompetens är att ökad positiv inställning följer med stigande ålder respektive längre biståndstid vilket överensstämmer med resultatet från 2022.

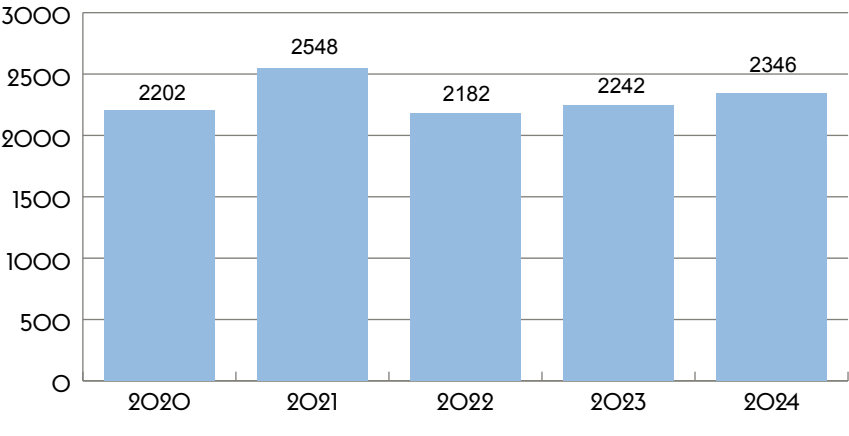
Budget- och skuldrådgivning, insatser, biståndets omfattning och utformning

Budget- och skuldrådgivningen är en obligatorisk verksamhet för kommunen som regleras i 5 kap. 12 § SoL. Rådgivningens främsta uppgift är att bidra till att förebygga skuldproblem och hjälpa skuldsatta personer att finna en lösning på sin situation. Stödet som ges ska syfta till att hjälpa rådsökande att kunna klara sin ekonomiska situation på egen hand.

Antal rådsökande

Under året 2024 registrerades 2 346 personer som nya rådsökande i ärendehanteringssystemet Boss+, vilket framgår av figur 2:17. Det var en ökning med 104 fler nya rådsökande (+4,4 procent) jämfört med året innan.

Figur 2:17 Antal nya rådsökande hos budget- och skuldrådgivningen i Stockholms stad, 2020–2024. (Källa: Boss+)

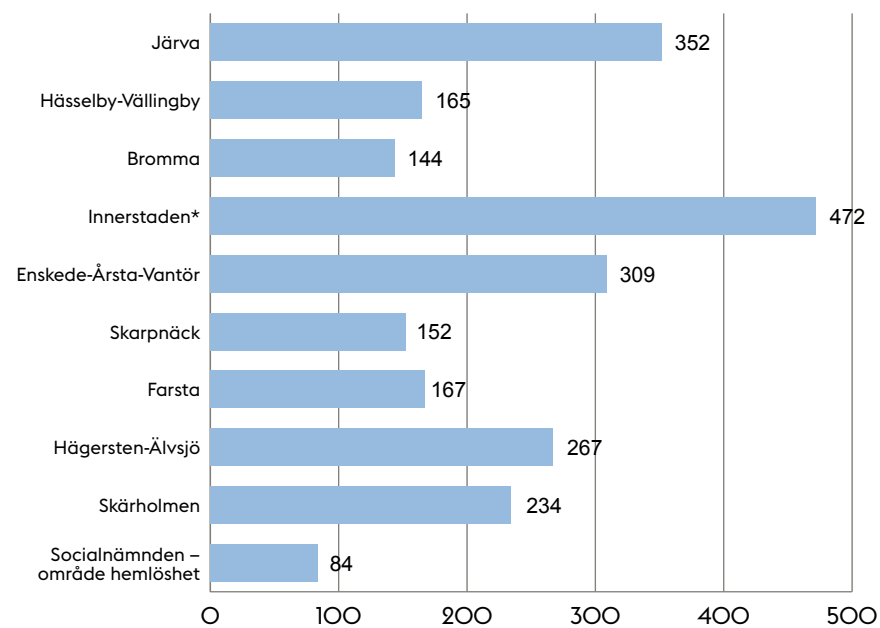

3 Rapport Enkätundersökning inom ekonomiskt bistånd 2024, Stockholm, dnr: SOF 2024/632.

Siffrorna i figur 2:17 som visar antal nya rådsökande åren 2020 till 2023 avser det totala antalet nya rådsökande som är folkbokförda i Stockholms stad och som är registrerade i Boss+. Det innebär inte per automatik att de har fått stöd av budget- och skuldrådgivningen i just Stockholms stad, även om det är det mest troliga. Siffrorna för 2024 i figur 2:18 är däremot inrapporterade från respektive stadsdelsnämnd vilket innebär att det med säkerhet går att säga att dessa avser personer som har fått stöd just från Stockholms stads budget- och skuldrådgivning.

Majoriteten av stadsdelsnämnderna hade ett ökat antal nya rådsökande under året 2024 jämfört med året tidigare. Figur 2:18 visar hur nya rådsökande är fördelade över staden.

Figur 2:18 Antal nya rådsökande fördelat per nämnd i Stockholms stad, 2024. (Källa: Boss+)

*Avser stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norra innerstaden och Södermalm. Figur 2:18 Antal nya rådsökande fördelat per nämnd i Stockholms stad, 2024.

En rådsökande som uttryckligen inte längre har behov av eller önskar kontakt med budget- och skuldrådgivningen, eller som inte har hörts av de senaste tre månaderna, avslutas i Boss+. Under år 2024 avslutades 2 369 ärenden. Utflödet av ärenden under året är därmed i stort sett av samma storlek som inflödet.

Om en rådsökande efter avslut återupptar kontakten igen registreras personen som ett återaktiverat ärende och inte som ett nytt ärende. Under 2024 återaktiverades 403 ärenden och redovisas därmed inte bland de nya rådsökandena som återfinns i figur 2:17 och 2:18. Här saknas även nya rådsökande som har skyddade personuppgifter.

Öppen mottagning

Öppen mottagning innebär att varje nämnd erbjuder möjlighet för personer att få ett personligt besök eller ett samtal med en budget- och skuldrådgivare utan krav om tidsbokning eller väntetid. Möjligheten att nå en budget- och skuldrådgivare på detta sätt ska erbjudas minst en dag per vecka alternativt ett varierat antal timmar per vecka fördelat på flera dagar, enligt Stockholms stads riktlinjer för budget- och skuldrådgivning. Utformningen av den öppna mottagningen sker efter lokala behov och förutsättningar samt efter invånarnas behov och önskemål.

För en del av de som söker sig till de öppna mottagningarna finns endast ett behov av kortare rådgivning och då registreras ärendet inte som ett inkommet ärende. För den som däremot besöker en öppen mottagning och önskar ta emot mer stöd över tid så registreras ett inkommet ärende efter besöket i den öppna mottagningen.

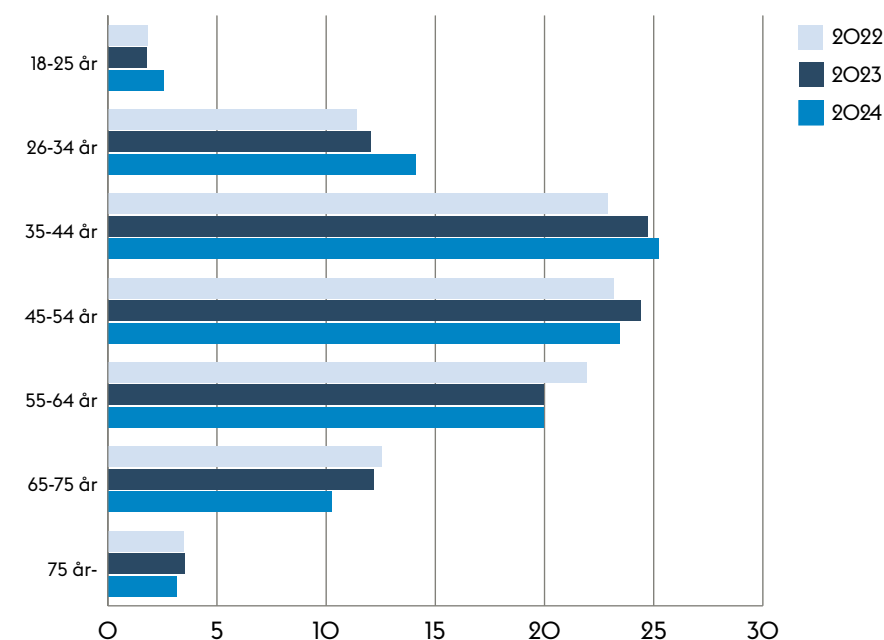
Under året 2024 hade ungefär 2 332 personer kontakt med stadens öppna mottagningar. Det var en minskning i jämförelse med år 2023 när 3 818 personer hade sådan kontakt. Minskningen kan förklaras av att en stadsdelsnämnd inte har redogjort för sina besökare i öppna mottagningen för 2024.

Skillnader i kön och ålder

Av de nya rådsökande med Stockholms stad som registrerad hemkommun var ungefär 43 procent kvinnor och 56 procent män under 2024⁴. Den könsfördelningen följer samma mönster som tidigare år, där något fler män jämfört med kvinnor söker stöd hos budget- och skuldrådgivare.

Vad gäller ålder var de flesta nya rådsökande i åldersgruppen 35–44 år, tätt följt av gruppen 45–54 år. I figur 2:19 visas andelen nya rådsökande fördelat på olika åldersgrupper under de tre senaste åren.

Figur 2:19 Andel nya rådsökande fördelat på olika åldersgrupper, 2022–2024. (Källa: Boss+)

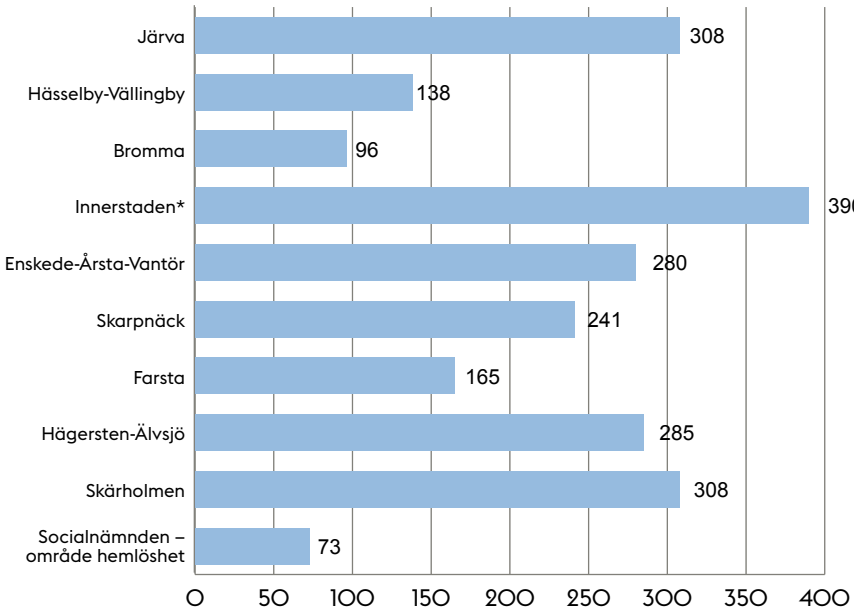

⁴ En procent har registrerats med okänd könstillhörighet i Boss+.

Pågående ärenden per månad

Stadsdelsnämnderna och socialnämndens område hemlöshet har redovisat antal pågående ärenden varje månad under år 2024. I figur 2:20 redogörs för ett medelvärde för antal ärenden som månadsvis tar emot stöd från en budget- och skuldrådgivare, fördelat på de olika nämnderna.

Figur 2:20 Antal pågående ärenden per månad 2024, medelvärde fördelat per nämnd. (Källa: Boss+)

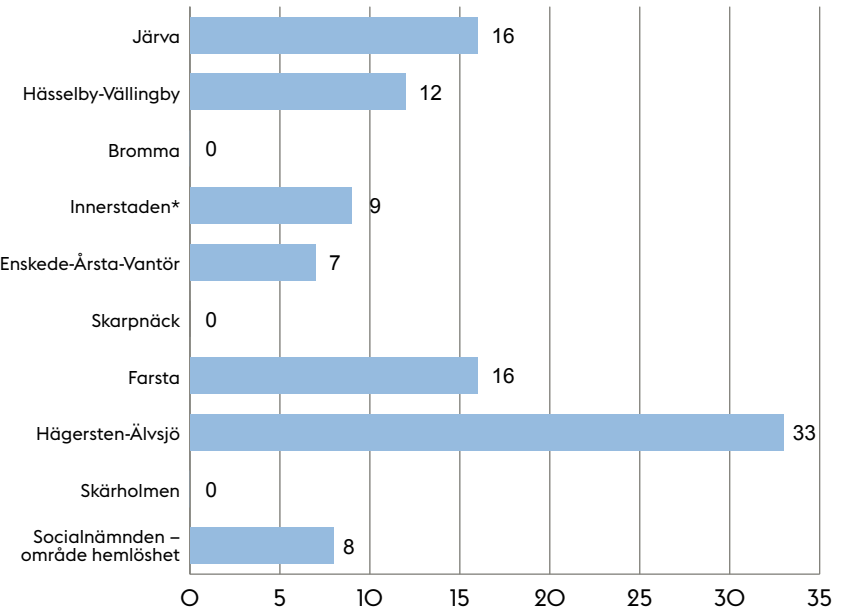
*Avser stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norra innerstaden och Södermalm. Figur 2:18 Antal nya rådsökande fördelat per nämnd i Stockholms stad, 2024.

Ärenden i kö till budget- och skuldrådgivning

Budget- och skuldrådgivningen i Stockholms stad bör vara känd för kommuninvånarna samt vara lätt att kontakta. I stadens riktlinjer anges att som regel bör budget- och skuldrådgivare vara nåbara inom några dagar och kunna erbjuda besökstid senast inom fyra veckor från första kontakt. För barnfamiljer gäller att budget- och skuldrådgivningen ska kunna erbjuda besökstid inom en vecka från första kontakt.

I de flesta stadsdelsnämnder och socialnämndens område hemlöshet står ett antal personer per månad i kö för att få kontakt med budget- och skuldrådgivare. I figur 2:21 redogörs för ett medelvärde för antal personer i kö till budget- och skuldrådgivningen per månad fördelat på de olika nämnderna.

Figur 2:21 Antal personer i kö per månad 2024, medelvärde fördelat per nämnd. (Källa: Boss+)

*Avser stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norra innerstaden och Södermalm.

Det finns olika skäl till att några stadsdelsnämnder helt saknar personer i kö. Det kan antingen vara att det inte finns någon kö för att komma i kontakt med budget- och skuldrådgivare eller att man valt att inte använda kösystemet i Boss+.

Skuldsättning

Under 2024 hade fyra procent av landets invånare över 18 år en skuld hos Kronofogden. I Stockholms stad hade 3,6 procent av invånarna en skuld hos Kronofogden, vilket motsvarar 29 050 personer. Motsvarande siffror för 2023 var 28 548 personer.

Medianskulden har även ökat från ungefär 82 000 kronor år 2023 till ungefär 89 000 kronor år 2024. Den totala skuldsumman hos Kronofogden för invånare i Stockholms stad uppgick år 2024 till 13,3 miljarder kronor, att jämföra med 12 miljarder kronor år 2023.

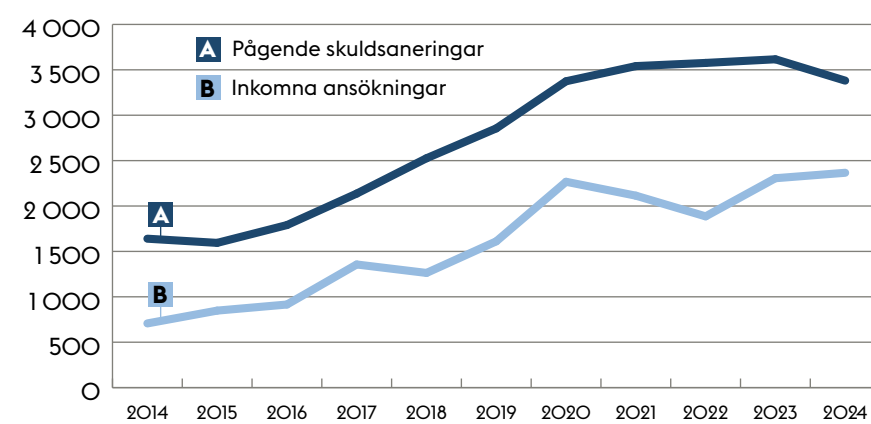
Skuldrådgivning

Skuldrådgivning är den vanligaste råd- och stödinsatsen inom Stockholms stads budget- och skuldrådgivning. Många skuldrådgivningsärenden mynnar ut i en ansökan om skuldsanering hos Kronofogden. Under 2024 ansökte 2 366 invånare i Stockholms stad om skuldsanering. Av ärendehanteringssystemet Boss+ framgår att stadens budget- och skuldrådgivare i 801 fall hjälpte till att skicka in ansökan om skuldsanering under året 2024.

Totalt sett beviljade Kronofogden 660 skuldsaneringsansökningar för personer i Stockholms stad under året 2024, jämfört med 691 året dessförinnan.

I figur 2:22 visas antalet ansökningar om skuldsanering från stockholmare hos Kronofogden samt antalet pågående skuldsaneringar avseende personer i Stockholms stad de tio senaste åren.

Figur 2:22 Antal inkomna skuldsaneringsansökningar till Kronofogden samt antal pågående skuldsaneringar avseende invånare i Stockholm, 2014–2024. (Källa: Kronofogden)

3. BARN OCH UNGA

Barn och unga

Sammanfattning

- Anmälningar om oro för barn och unga fortsätter att öka. Under 2024 skedde en ökning med drygt sju procent.
- Under 2024 inkom drygt 30 procent av alla orosanmälningar för barn via stadens digitala tjänst. Möjligheten att göra en digital orosanmälan infördes hösten 2023.
- Beviljade öppenvårdsinsatser har minskat något jämfört med år 2023.
- Yttranden enligt 11 § lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, LuL, har minskat.
- Antal ungdomar som någon gång under året avtjänade en påföljd enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU) ökade från 13 stycken år 2023 till 31 under 2024.

Om statistiken

Statistiken som redovisas i detta kapitel är hämtad från stadens verksamhetssystem sociala system, Stockholms stads socialjour, Område öppenvård (f.d. Framtid Stockholm), Migrationsverket, Statistiska centralbyrån, Brottsförebyggande rådet (BRÅ), frivården, NUSO¹ samt Statens institutionsstyrelse.

Statistiken i kapitlet avser barn i åldrarna 0–17 år och i vissa fall unga upp till 21 år. Antal under fyra redovisas i regel inte.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

¹ Nationell uppföljning av socialtjänstens insatser. NUSO är en stor nationell studie som ska fånga nuläget och följa omställningen till nya socialtjänstlagen. Stockholms stad deltar i studien.

Anmälningar, utredningar och insatser

Anmälningar och inledda utredningar

Ett ärende kan aktualiseras hos socialtjänsten på olika sätt, genom anmälan, ansökan eller information på annat sätt.² Socialtjänstens kännedom om att ett barn kan behöva stöd eller skydd kommer främst genom anmälningar från andra myndigheter, aktörer samt från privatpersoner. Anställda på vissa myndigheter och i vissa verksamheter (exempelvis förskola, skola, polismyndigheten, hälso- och sjukvård och tandvård) är skyldiga enligt lag att genast anmäla till socialnämnden om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa (14 kap. 1 § SoL).

När det gäller unga personer, det vill säga den som fyllt 18 men inte 21 år, finns inte någon generell skyldighet att anmäla oro. Socialnämndens möjlighet att inleda en utredning skiljer sig också åt beroende på om det gäller ett barn (0–17 år) eller en ung person (18–20 år). För barn som kan vara i behov av skydd eller stöd har socialnämnden ett långtgående utredningsansvar och kan inleda och genomföra en utredning oberoende av vårdnadshavarens eller barnets inställning. När det gäller en ung person kan socialnämnden i regel inte inleda någon utredning eller vidta några åtgärder om den unge inte vill ha någon hjälp. Det finns dock situationer när socialtjänsten måste agera oberoende om den unge samtycker eller inte. Så är fallet om den unge behöver vårdas enligt lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU eller enligt lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.

Ansökningar från enskilda om stöd från socialtjänsten ska alltid föranleda en utredning där behovet bedöms, och är inte medräknade i tabell 3:1. Ansökningar redovisas i tabellerna 3:8 och 3:9. Med *utredning* avses utredning inom den myndighetsutövande sociala barn- och ungdomsvården.

Tabell 3:1 Antal inkomna anmälningar samt antal och andel inledda utredningar. Totalt samt uppdelat på kön 2015–2024. (Källa: Sociala system)

År	Antal inkomna anmälningar	Antal som hanteras i en utredning*	Andel som hanteras i en utredning* (%)	Flickor	Pojkar
2015	21 926	13 012	59	5 038	7 974
2016	21 907	12 138	55	5 563	6 575
2017	26 453	13 866	52	5 957	7 909
2018	28 597	16 040	56	7 131	8 909
2019	31 957	18 113	57	8 160	9 953
2020	35 035	20 102	57	8 842	11 260
2021	35 531	20 918	59	9 473	11 445
2022	36 452	20 988	58	9 321	11 667
2023	39 886	23 369	59	10 510	12 859
2024	42 757	25 182	59	11 957	13 225

* Anmälningar som hanterats inom ramen för utredning antingen genom att ny utredning inlett eller genom att anmälan kopplats till (tillförts) en pågående utredning.

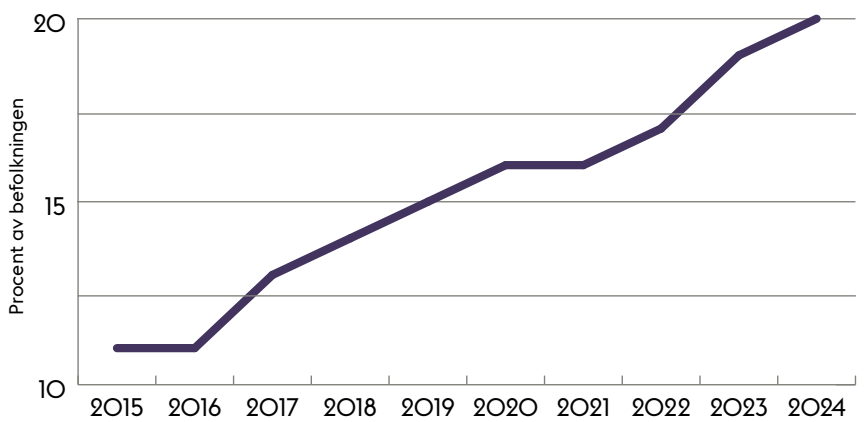
Under 2024 inkom totalt 42 757 anmälningar om oro för barn och unga i åld-rarna 0–20 år. Detta är 2 871 fler anmälningar än föregående år och motsvarar en ökning på drygt sju procent. Det innebär att antalet anmälningar har fortsatt öka sedan 2023, vilket var det år som hittills haft den största årliga ökningen av antalet orosanmälningar sedan 2017. Det har inte skett någon befolkningsökning under 2024 utan tvärtom har antalet invånare i staden mellan 0–20 år minskat med cirka 700 personer.³

I september 2023 införde Stockholms stad möjligheten att göra en digital anmälan vid oro för barn. Digital orosanmälan kan göras både som tjänste-person och som privatperson. Under 2024 inkom 13 122 av orosanmälningarna via den digitala tjänsten vilket motsvarar drygt 30 procent av det totala antalet orosanmälningar.

Socialstyrelsens kartläggning av orosanmälningar nationellt (2022) visar att införandet av e-tjänster bland annat har förbättrat tillgängligheten för både anmälningsskyldiga, andra anmälare och privatpersoner att lämna anmälningar. Socialstyrelsen menar att införandet av e-tjänster för anmälningar om barn kan vara en bidragande orsak till det ökade antalet anmälningar nationellt.⁴ Möjligheten att göra digital orosanmälan kan vara en bidragande orsak till att antalet orosanmälningar ökat i staden för vissa uppgiftslämnare, exempelvis anonyma uppgiftslämnare. Det är värt att notera att polismyndigheten, som är den vanligaste uppgiftslämnaren, endast använder den digitala e-tjänsten i liten utsträckning. Två procent av orosanmälningarna från polisen inkom digitalt 2024.⁵ Den pågående våldsvågen med skjutningar och sprängningar kan också ha bidra-git till att antalet orosanmälningar har fortsatt öka under 2024. Se nedan under figur 3:2 vilka som är de vanligaste uppgiftslämnarna vid oro för barn och unga.

Den årliga ökningen av antalet anmälningar till socialtjänsten i Stockholms stad relaterar inte till motsvarande ökning av antal invånare i åldrarna 0–20 år. I figur 3:1 redovisas andel inkomna orosanmälningar i förhållande till befolk-ningsmängd 0–20 år. Då det ofta förekommer flera anmälningar för samma person motsvarar *inte* siffrorna andelen personer. Däremot tydliggörs att ökningen av orosanmälningar de senaste tio åren inte enbart handlar om ökad befolkningsmängd under perioden.

Figur 3:1 Andel inkomna anmälningar i relation till befolkning 0–20 år* 2015–2024. (Källa: Sociala system)

* Avser medelbefolkning i åldersgruppen under året.

Ett ökat antal anmälningar kan vara en signal om att fler barn far illa men det behöver inte vara så. Antalet anmälningar speglar även anmälningsbenägenhe-ten (toleransnivån för de risker som barn och unga utsätts för) i samhället.⁶

Antalet anmälningar om oro för barn och unga till socialtjänsten fortsätter att öka från år till år. Under 2024 var ökningen drygt sju procent.

² Se 11 kap. 1 § SoL. Med *information* på annat sätt menas att ett ärende kan inkomma enligt SoL som inte är ansökan eller anmälan, exempelvis genom begärande om yttrande, meddelande från en myndighet eller socialtjänstens egna iakttagelser.

³ Avser medelbefolkningen under året i åldersgruppen 0–20 år enligt SCB för 2023 samt preliminära siffror från EPS för 2024.

⁴ Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021. Uppföljning och analys av utvecklingen. Socialstyrelsen; november 2022.

⁵ Källa sociala system

⁶ Anmälningar till socialtjänsten om barn och unga – En undersökning om omfattning och regionala skillnader. Socialstyrelsen; 2012.

En av förklaringarna till att anmälningar om oro för barn och unga ökat de senaste tio åren är sannolikt en ökad medvetenhet om barns rättigheter bland anmälningsskyldiga och andra uppgiftslämnare. Många myndigheter och organisationer har haft fokus på frågor om barns rättigheter och utvecklat sitt arbete utifrån ett barnrättsperspektiv inför och efter det att barnkonventionen blev lag 2020. De satsningar som gjorts de senaste åren på att utveckla samverkan mellan socialtjänsten, skolan, polismyndigheten och hälso- och sjukvården kan sannolikt ha bidragit till en ökning av antal anmälningar till socialtjänsten. En förbättrad samverkan kan medföra ökad kunskap om anmälningsskyldighet samt ett ökat ömsesidigt förtroende mellan socialtjänsten och olika samverkansaktörer.

I Socialstyrelsens kartläggning av anmälningar som kom in under 2021 framkom att flera kommuner beskriver att ökningen av antalet anmälningar skulle kunna vara en konsekvens av att andra aktörer och huvudmän inte förmår möta barns behov och ohälsa.⁷ Om barnens situation försämras med problem som hög skolfrånvaro eller psykisk ohälsa tenderar det att ge upphov till anmälningar till socialtjänsten. Detta trots att problemen (svårigheter att klara skolan, frånvaro från skolan eller långa köer till barn och ungdomspsykiatri, BUP) egentligen faller utanför socialtjänstens ansvarsområde om det inte samtidigt finns en social problematik eller annan oro kopplat till barnet.

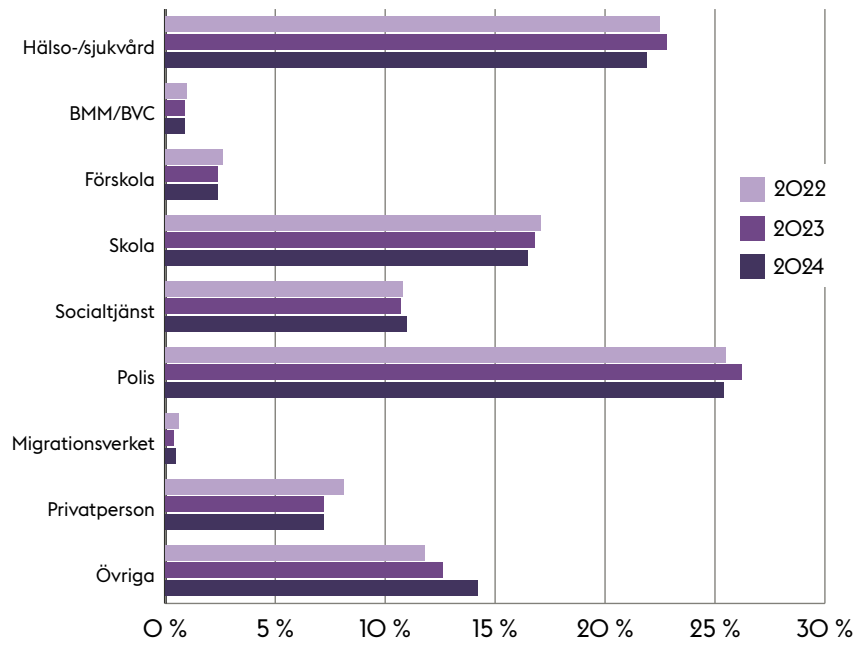
Tabell 3:2 Andel inkomna anmälningar uppdelat per stadsdelsnämnd och åldersgrupp, 2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	0–5 år (%)	6–12 år (%)	13–17 år (%)	18–20 år (%)	Samtliga (totalt antal)
Järva	17	32	43	8	5 965
Hässelby-Vällingby	20	33	44	3	5 255
Bromma	16	35	47	2	2 839
Kungsholmen	21	31	44	3	1 496
Norra Innerstaden	17	37	42	5	3 418
Södermalm	18	35	43	3	3 399
Enskede-Årsta-Vantör	19	34	42	5	5 866
Skarpnäck	15	33	47	5	1 680
Farsta	18	33	44	6	4 280
Hägersten-Älvsjö	18	34	42	6	5 881
Skärholmen	19	30	44	6	2 678
Totalt i staden	18	33	43	5	42 757

I tabell 3:2 visas total antal inkomna orosanmälningar samt andel anmälningar per stadsdelsnämnd och åldersgrupp. Den vanligaste åldersgruppen som orosanmälningar gäller är barn 13–17 år följt av barn 6–12 år. Värt att notera är att den lagstiftade anmälningsplikten för vissa yrkesgrupper endast gäller barn. För de yngsta barnen mellan 0–5 år görs anmälningar i betydligt lägre utsträckning än för andra barn. Det är totalt sett i Stockholms stad en liknande befolkningsmängd inom dessa tre åldersgrupper. För unga som fyllt 18 år gäller annan lagstiftning, därav är det förväntat att antalet anmälningar för unga 18–20 år är betydligt lägre än för barn.

I figur 3:2 redovisas andelen anmälningar från de vanligaste uppgiftslämnarna för år 2022 till 2024.

Figur 3:2 Andel inkomna anmälningar per kategori uppgiftslämnare och år 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Figur 3:2 visar att de tre vanligaste uppgiftslämnarna, polismyndigheten, hälso- och sjukvården och skolan, tillsammans stod för cirka 64 procent av alla anmälningar om oro för barn och unga till socialtjänsten i Stockholms stad under 2024. Den sammanlagda andelen anmälningar från dessa tre uppgiftslämnare har i stort sett likadan ut under de tre senaste åren. Överlag är det relativt oförändrat vad gäller andel anmälningar från de olika uppgiftslämnarna. En viss skillnad finns gällande polismyndigheten och hälso- och sjukvårdens anmälningar, som har minskat något i andel medan socialtjänstens egna har ökat. Anmälningar från övriga uppgiftslämnare har ökat, främst anonyma anmälare från vilka det inkom 2 614 anmälningar 2024 jämfört med 1 762 under 2023. Under 2024 liksom under 2023 kom flest anmälningar från polismyndigheten. Vad gäller antalet orosanmälningar som polismyndigheten gjort till socialtjänsten i Stockholms stad har de ökat från 10 455 (2023) till 10 846 (2024). Även från skolan har antalet anmälningar ökat något under 2024 till 7 068, vilket är 369 fler än 2023. När det gäller förskolan är antalet anmälningar i stort sett oförändrat med 1 010 under 2024 från 953 under 2023.

Av figur 3:2 framgår också att anmälningsskyldiga som kan upptäcka omsorgsbrister bland de yngsta barnen, exempelvis personal på förskola, barnavårdscentraler (BVC) eller barnmorskemottagningar (BMM) endast stått för en liten andel, drygt tre procent, av anmälningarna till socialtjänsten under de senaste åren.

I tabell 3:3 redovisas antalet anmälningar som inkommit totalt och per stadsdelsnämnd samt hur stort antal av dessa som hanterats i en utredning. När en utredning pågår samtidigt som en eller flera nya anmälningar inkommer, kan dessa tillföras (kopplas) till den pågående utredningen, utan att något nytt beslut fattas om att inleda en utredning. En utredning kan följaktligen omfatta flera anmälningar.

⁷ Anmälningar om barn som får illa eller misstänks fara illa 2021. Uppföljning och analys av utvecklingen. Socialstyrelsen; november 2022

Tabell 3:3 Antal anmälningar per stadsdelsnämnd samt antal av dessa som hanteras i en utredning, totalt samt fördelat på kön 2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Antal invånare 0–20*	Antal anmälningar	Antal nya utredningar**	Antal anmälningar som hanteras i en utredning***	Flickor	Pojkar
Järva	24 659	5 965	1 316	3 577	1 671	1 906
Hässelby-Vällingby	19 694	5 255	1 128	3 357	1 565	1 792
Bromma	19 886	2 839	516	1 613	826	787
Kungsholmen	11 397	1 496	228	747	301	446
Norra Innerstaden	26 569	3 418	755	1 912	946	966
Södermalm	22 750	3 399	578	1 879	1 021	858
Enskede-Årsta-Vantör	23 931	5 866	1 198	3 567	1 744	1 823
Skarpnäck	10 506	1 680	328	905	373	532
Farsta	14 678	4 280	524	2 139	966	1 173
Hägersten-Älvsjö	30 018	5 881	1 265	3 831	1 752	2 079
Skärholmen	9 440	2 678	542	1 655	792	863
Totalt i staden	214 070	42 757	8 378	25 182	11 957	13 225

* Avser medelbefolkningen i åldersgruppen under året i åldersgruppen 0–20 år.
** Antal utredningar som inletts av de anmälningar som avsåg barn som inte redan omfattades av en pågåendeutredning.
*** Antal anmälningar som hanterats inom ramen för utredning genom att en ny utredning inletts eller genom att anmälan kopplats till en pågående utredning.

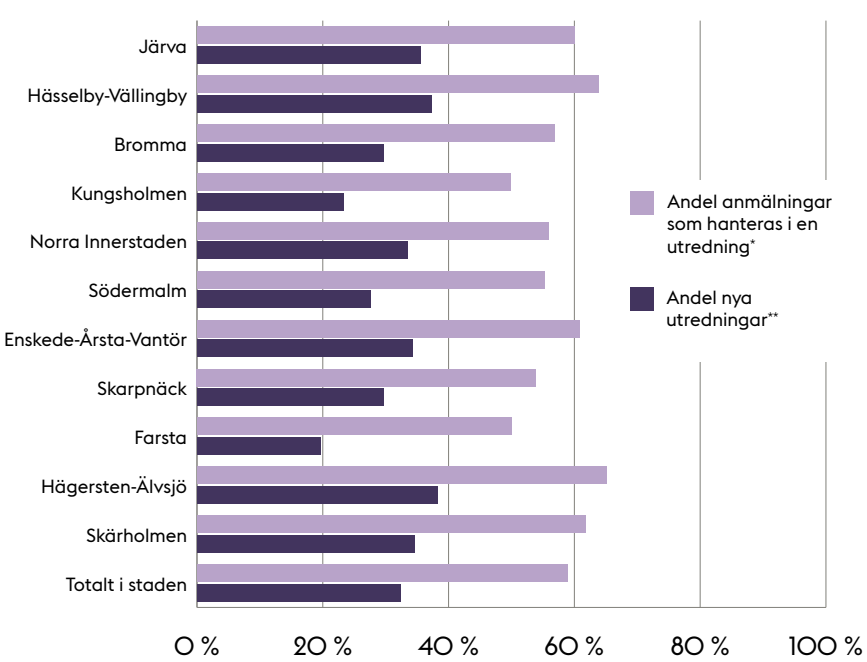
Det är stora skillnader mellan det antal anmälningar som mottogs i respektive stadsdelsnämnd under 2024. Socialstyrelsens kartläggning av anmälningar avseende oro för barn visar att antal anmälningar per barn är väsentligt högre i kommuner där befolkningen har låga inkomster och svag arbetsmarknads-anknytning, jämfört med kommuner med högre socioekonomisk status.⁸ Som framgår av tabell 3:3 gäller sambandet även i Stockholms stad där det inkom betydligt färre anmälningar till stadsdelsnämnderna i innerstaden jämfört med i ytterstaden trots liknande invånarantal.

Anmälningspliktiga tjänstepersoner är skyldiga att göra en orosanmälan vid misstanke om att ett barn far illa. Det innebär i praktiken att en anmälan inte alltid är detsamma som att ett barn faktiskt far illa. Vid anmälningar om oro för ett barn ska socialtjänsten göra en förhandsbedömning, det vill säga bedöma om en utredning ska inledas eller inte.

Under 2024 resulterade 8 378 anmälningar i ett beslut om att inleda en ny utredning.⁹ Detta är en ökning på cirka 400 beslut jämfört med föregående år. Det som främst har förändrats är att cirka 1 400 fler orosanmälningar under 2024 jämfört med 2023 har kopplats till en redan pågående utredning. Detta indikerar att flera olika anmälare uppmärksammar samma barn. Under 2024 har det även inkommit cirka 1 000 fler anmälningar jämfört med 2023 som lett till ett beslut om att inte inleda utredning.

Figur 3:3 visar andelen utredningar som inleddes totalt i staden och i respektive stadsdelsnämnd under 2024.

Figur 3:3 Andel inledda utredningar per stadsdelsnämnd 2024. (Källa: Sociala system)

* Andel anmälningar som omfattats av en utredning antingen genom att en ny utredning inletts eller genom att anmälan kopplats till en pågående utredning.
** Andel utredningar som inletts av de anmälningar som avsåg barn som inte redan omfattades av en pågående utredning.

Det är skillnad mellan stadsdelsnämnderna vad gäller hur stor andel av de inkomna anmälningarna som hanterades i en utredning. Dessa skillnader förekommer även mellan stadsdelsnämnder med liknande socioekonomiska förhållanden. Se vidare i tabell 3:5b och 3:6b om vilken problematik som lett till att utredning inletts i respektive stadsdelsnämnd.

Totalt i staden var andelen anmälningar för barn och unga (0–20 år) som hanterades i en utredning, antingen genom att anmälan kopplades till en pågående utredning eller genom att en ny utredning inleddes, cirka 59 procent under 2024 vilket är samma som föregående år.

Under 2024 ledde cirka 32 procent av de anmälningar som avsåg barn och unga (0–20 år), som inte redan var aktuella i en utredning, till att utredning inleddes. Motsvarande andel för 2023 var 33 procent och för 2022 var det 34 procent.

I Socialstyrelsens nationella kartläggning (2022) framkommer att av de anmälningar som togs emot i Sverige under 2021 gällande barn 0–17 år, hanterades 55 procent i en utredning. Av de anmälningar som under 2021 avsåg barn i landet som inte redan var aktuella i en pågående utredning ledde 29 procent till inledd utredning.¹⁰

59 %

I Stockholms stad 2024 hantearades 59 procent av alla orosanmälningar i en utredning, antingen genom att en ny utredning inleddes eller genom att anmälan tillfördes en redan pågående utredning.

⁸ Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021. Uppföljning och analys av utvecklingen. Socialstyrelsen; november 2022
⁹ Samma barn kan ha utretts flera gånger under året. Siffran motsvarar därför inte antalet barn som utreddes 2023.

¹⁰ Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021. Uppföljning och analys av utvecklingen. Socialstyrelsen; november 2022

Under 2024 berördes 4,8 procent av alla barn och unga mellan 0–20 år i Stockholms stad av en utredning inom den myndighets-utövande sociala barn- och ungdomsvården.

Tabell 3:4 Andel unika barn och unga där anmälan lett till utredning i relation till befolkningen uppdelat på åldersgrupp och stadsdelsnämnd 2024.
(Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	0–5 år (%)	6–12 år (%)	13–17 år (%)	18–20 år (%)	Samtliga (%)
Järva	5,1	8,5	8,0	3,0	6,7
Hässelby-Vällingby	6,7	8,4	8,3	1,3	6,9
Bromma	2,5	4,4	3,9	0,4	3,2
Kungsholmen	1,7	3,8	3,9	0,5	2,7
Norra Innerstaden	1,9	4,7	4,6	1,0	3,2
Södermalm	1,8	4,9	4,2	0,8	3,2
Enskede-Årsta-Vantör	4,6	8,1	7,7	2,4	6,3
Skarpnäck	2,1	5,0	5,9	1,5	4,0
Farsta	3,4	5,5	6,6	2,5	4,9
Hägersten-Älvsjö	3,5	6,6	6,3	1,8	5,1
Skärholmen	6,7	8,6	9,1	3,4	7,5
Totalt i staden	3,4	6,3	6,2	1,7	4,8

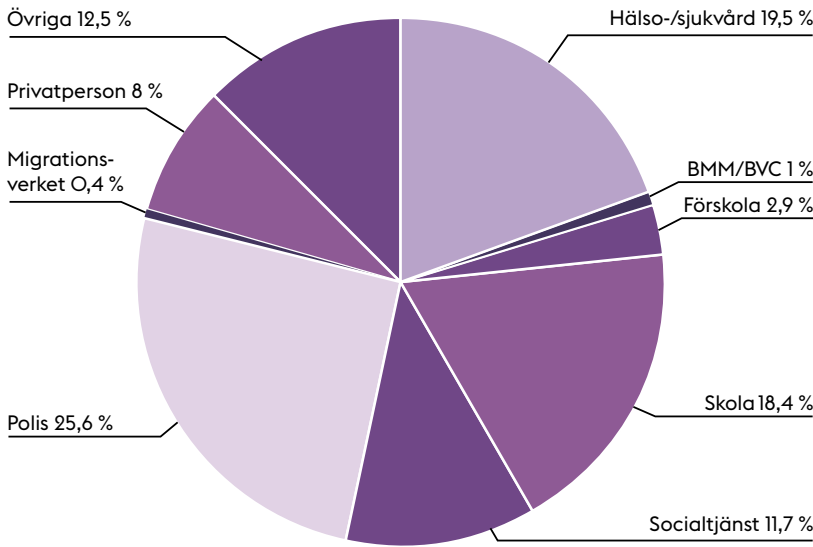
Tabellen avser barnet eller den ungas ålder vid årets slut samt avser anmälningar som lett till att en ny utredning inletts eller kopplats till en pågående utredning.

Tabell 3:4 visar att 4,8 procent av alla barn och unga 0–20 år i Stockholms stad har varit aktuella för utredning hos socialtjänsten under 2024. Det är en något högre andel än föregående år då det var 4,6 procent. Barn 0-5 år har i betydligt lägre utsträckning omfattats av en utredning än barn 6–17 år. Så här har det sett ut de senaste åren. Av stadens unga i åldern 18–20 år omfattades 1,7 procent av utredning. För denna åldersgrupp skiljer sig socialtjänstens lagstadgade möjlighet att inleda utredning jämfört med möjligheten när det gäller minderåriga.

Tabell 3:4 synliggör även att skillnaden mellan stadsdelsnämnderna är stora när det gäller andel unika barn som 2024 omfattades av en utredning hos socialtjänsten. I innerstadens stadsdelsnämnder berördes mellan två och tre procent av alla barn och unga 0–20 år av utredning. För barn och unga i samma åldersgrupp i ytterstadens stadsdelsnämnder handlade det om cirka sex till åtta procent.

Figur 3:4 visar vem som gjort orosanmälan för de barn och unga där utredning inleddes under 2024.

Figur 3:4 Uppgiftslämnare vid inledda utredningar 2024.* (Källa: Sociala system)

*Avser anmälningar som lett till att en ny utredning inletts eller kopplats till en pågående utredning.

Polismyndigheten är den vanligaste uppgiftslämnaren sett till de anmälningar som lett till att utredning inletts. När en utredning inleds eller en anmälan kopplas till en pågående utredning är det i drygt 25 procent av ärendena, polisen som har gjort orosanmälan. Andra vanliga uppgiftslämnare när en utredning inletts är hälso- och sjukvård och skola. Tillsammans är polismyndigheten, skola och hälso- och sjukvård uppgiftslämnare för cirka 64 procent av anmälningarna som lett till att utredning inletts. Detta motsvarar samma andel som de orosanmälningar som dessa uppgiftslämnare gjort totalt sett.

Tabell 3:5a Antal anmälningar som lett till utredning utifrån problematik hos föräldrar uppdelat per stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2024.
(Källa: Sociala system)

Problematik hos förälder eller vårdnadshavare								
Stadsdelsnämnd	Fysiska övergrepp mot barnet	Psykiska övergrepp mot barnet	Vanvård/försum-melse	Våld inom familjen/närstående	Relations-konflikt inom familjen	Alkohol-/drog-missbruk	Heders-relaterad problematik	Övrigt**
Järva	251	53	306	447	198	166	32	192
Hässelby-Vällingby	237	106	222	456	273	261	19	320
Bromma	126	98	203	253	196	211	5	164
Kungsholmen	52	21	71	83	78	99	*	54
Norra Innerstaden	129	79	151	314	281	282	5	214
Södermalm	134	67	168	312	376	283	*	292
Enskede-Årsta-Vantör	135	109	401	573	278	511	28	484
Skarpnäck	79	54	98	102	95	140	8	170
Farsta	164	59	165	256	235	274	7	198
Hägersten-Älvsjö	258	135	420	487	405	442	8	401
Skärholmen	118	31	189	203	104	185	7	156
Totalt i staden	1683	812	2394	3486	2519	2854	119	2645

* Antal under 4 redovisas ej.
** Övrigt avser misstanke om sexuella övergrepp mot barn, psykisk ohälsa/funktionshinder, funktionsnedsättning, kriminalitet, annat skäl.

Tabell 3:5a visar antalet anmälningar som inneburit att utredning inletts utifrån problematik hos förälder eller vårdnadshavare. Tabellen anger inte samtliga anmälningar som inkommit i respektive stadsdelsnämnd utan enbart de anmälningar som lett till att utredning inletts.

Tabell 3:5b Andel anmälningar som lett till utredning utifrån problematik hos föräldrar uppdelat per stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2024.
(Källa: Sociala system)

Problematik hos förälder eller vårdnadshavare (%)								
Stadsdelsnämnd	Fysiska övergrepp mot barnet	Psykiska övergrepp mot barnet	Vanvård/försum-melse	Våld inom familjen/närstående	Relations-konflikt inom familjen	Alkohol-/drog-missbruk	Heders-relaterad problematik	Övrigt**
Järva	15	3	19	27	12	10	2	12
Hässelby-Vällingby	13	6	12	24	14	14	1	17
Bromma	10	8	16	20	16	17	0	13
Kungsholmen	11	5	16	18	17	22	*	12
Norra Innerstaden	9	5	10	22	19	19	0	15
Södermalm	8	4	10	19	23	17	*	18
Enskede-Årsta-Vantör	5	4	16	23	11	20	1	19
Skarpnäck	11	7	13	14	13	19	1	23
Farsta	12	4	12	19	17	20	1	15
Hägersten-Älvsjö	10	5	16	19	16	17	0	16
Skärholmen	12	3	19	20	10	19	1	16

* Antal under 4 redovisas ej.
** Övrigt avser misstanke om sexuella övergrepp mot barn, psykisk ohälsa/funktionshinder, funktionsnedsättning, kriminalitet, annat skäl.

Tabell 3:5b visar fördelningen mellan anmälningsorsaker bland inledda utredningar utifrån problematik hos förälder eller vårdnadshavare. För att exemplifiera med Skärholmens stadsdelsnämnd: Av samtliga inledda utredningar utgör utredningar som inleds utifrån misstanke om fysiska övergrepp mot barn tolv procent.

Bland inledda utredningar utgör våld inom familjen den anmälningskategori som är vanligast i staden som helhet.

Tabell 3:6a Antal anmälningar som lett till utredning utifrån egna svårigheter hos barnet, uppdelat på stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2024. (Källa: Sociala system)

Egna svårigheter hos barnet						
Stadsdelsnämnd	Skolsociala problem	Beteende-problem	Förseelse/ annan brottslighet	Alkohol-/ drogmissbruk	Psykisk ohälsa	Övrigt
Järva	187	311	101	133	112	47
Hässelby-Vällingby	231	406	132	134	216	56
Bromma	124	155	86	129	154	45
Kungsholmen	35	90	76	35	48	12
Norra Innerstaden	108	137	107	103	169	20
Södermalm	127	197	81	97	156	28
Enskede-Årsta-Vantör	185	371	183	171	201	28
Skarpnäck	66	139	62	34	108	35
Farsta	144	301	180	144	118	12
Hägersten-Älvsjö	186	353	219	204	297	56
Skärholmen	113	190	81	55	104	42
Totalt i staden	1506	2650	1308	1239	1683	381

Tabell 3:6a visar antalet anmälningar där utredning inletts utifrån egna svårigheter hos barnet. Tabellen anger inte samtliga anmälningar som inkommit i respektive stadsdelsnämnd utan enbart de som lett till att utredning inletts.

Tabell 3:6b Andel anmälningar som lett till utredning utifrån egna svårigheter hos barnet, uppdelat på stadsdelsnämnd och anmälningsorsak 2024. (Källa: Sociala system)

Egna svårigheter hos barnet (%)						
Stadsdelsnämnd	Skolsociala problem	Beteende-problem	Förseelse/ annan brottslighet	Alkohol-/ drogmissbruk	Psykisk ohälsa	Övrigt
Järva	21	35	11	15	13	5
Hässelby-Vällingby	20	35	11	11	18	5
Bromma	18	22	12	19	22	6
Kungsholmen	12	30	26	12	16	4
Norra Innerstaden	17	21	17	16	26	3
Södermalm	19	29	12	14	23	4
Enskede-Årsta-Vantör	16	33	16	15	18	2
Skarpnäck	15	31	14	8	24	8
Farsta	16	33	20	16	13	1
Hägersten-Älvsjö	14	27	17	16	23	4
Skärholmen	19	32	14	9	18	7

Tabell 3:6b visar fördelningen mellan anmälningsorsaker bland inledda utredningar utifrån egna svårigheter hos barnet eller den unge. För att exemplifiera med Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd: Av samtliga inledda utredningar utgör utredningar som inleds efter en anmälan om skolsociala problem 14 procent.

Bland utredningar som inletts utifrån barnets egna svårigheter är beteendeproblem den vanligaste orsaken i staden som helhet.

Tabell 3:7 Antal anmälningar och antal dagar till beslut 2024.

(Källa: Sociala system)

	Antal dagar till beslut 2024						
	1–3 dagar	4–14 dagar	15–21 dagar	22–30 dagar	31–60 dagar	60+ dagar	Totalt
Utredning inledd	3 339	3 381	1 187	328	135	8	8 378
Kopplad information	9 887	4 752	1 291	452	320	102	16 804
Beslut inte inleda utredning	1 380	8 210	5 443	1 641	747	95	17 516
Ej färdigbehandlad info	0	0	0	0	27	32	59
Totalt i staden	14 606	16 343	7 921	2 421	1 229	237	42 757

Vid en anmälan om oro för ett barn ska socialtjänsten efter en omedelbar skyddsbedömning fatta beslut om att inleda eller inte inleda en utredning enligt 11 kap. 1 § SoL. Ett sådant beslut ska fattas skyndsamt och senast 14 dagar från det att anmälan tagits emot. I vissa undantagsfall kan det finnas giltiga skäl att denna tidsgräns förlängs. Om socialtjänsten bedömer att sådana skäl föreligger ska dessa beslut vara väl motiverade och orsaken framgå tydligt av den skriftliga dokumentationen.

Det inkommer många orosanmälningar för barn där det redan pågår en utredning. Dessa kopplas då till den befintliga utredningen. I tabell 3:7 redovisas samtliga anmälningar som kommit in till staden under 2024 samt hur lång tid det tagit att fatta beslut om en utredning ska inledas eller inte. Tidsförloppet är uppdelat i olika intervall, från 1-3 dagar till mer än 60 dagar.

Under 2024 inkom 42 757 anmälningar till Stockholms stad och majoriteten av dessa behandlades inom 14 dagar. För 7 921 anmälningar tog det mellan 15 och 21 dagar att fatta beslut och för 2 421 anmälningar tog det mellan 22 och 30 dagar att fatta beslut.

Vidare fattades beslut i 1 157 anmälningar när det gått mellan 31 och 60 dagar och i 205 anmälningar fattades beslut efter mer än 60 dagar. De 59 anmälningar som återfinns i raden *Ej färdigbehandlad info* är de anmälningar som inkommit under året och där det fortfarande saknas ett beslut vid tidpunkten för statistikuttaget.¹¹

¹¹ Information till tabellen togs ut från sociala system den 7 februari 2025. För de anmälningar där beslut inte fattats när filen togs ut har dagar beräknats från datum för inkommen anmälan, vilket kan vara från 1 januari – 31 december.

Ansökan om stöd

En ansökan om stöd kan göras av ett barns vårdnadshavare eller av barnet självt efter att barnet fyllt 15 år. Från och med den 1 juli 2023 har socialtjänsten också möjlighet att bevilja vissa öppna insatser, till exempel kontaktperson samt särskilt kvalificerad kontaktperson, till barn som fyllt 12 år utan vårdnadshavares samtycke. Barnet själv måste samtycka till insatsen och bestämmelserna regleras i 3 kap. 6 a-b § SoL.

En ansökan kan vara muntlig eller skriftlig och socialtjänsten ska som huvudregel inleda utredning när en person ansöker om stöd. Ibland kan det vara otydligt om en person ansökt eller ej och i dessa situationer är det socialtjänstens ansvar att ta reda på om avsikten varit att göra en ansökan eller inte. När en ansökan kommer in i en redan pågående utredning kopplas den, liksom anmälningar, till den befintliga utredningen.

Tabell 3:8 Antal ansökningar totalt samt uppdelat på åldersgrupp och kön 2024. (Källa: Sociala system)

Ålder	Flickor	Pojkar	Totalt
0–5 år	38	48	86
6–11 år	139	184	323
12–14 år	81	80	161
15–17 år	121	82	203
18–20 år	129	148	277
Totalt	508	542	1 050

Under 2024 inkom 1 050 ansökningar gällande barn och unga 0–20 år.¹² Av de ansökningar som inkom under 2024 rörde cirka 52 procent pojkar och cirka 48 procent flickor. Det är något vanligare att ansöka om stöd i de äldre åldersgrupperna. Detta kan delvis bero på att en myndig person själv behöver göra en ansökan för att behålla det stöd hen beviljats innan 18-årsdagen.

Tabell 3:9 Antal ansökningar totalt samt uppdelat på kön och stadsdelsnämnd 2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Flickor	Pojkar	Totalt
Järva	55	65	120
Hässelby-Vällingby	59	63	122
Bromma	40	30	70
Kungsholmen	21	26	47
Norra Innerstaden	33	48	81
Södermalm	56	59	115
Enskede-Årsta-Vantör	61	63	124
Skarpnäck	30	41	71
Farsta	47	33	80
Hägersten-Älvsjö	70	52	122
Skärholmen	36	62	98
Totalt i staden	508	542	1 050

Skillnaderna mellan stadsdelsnämnderna vad gäller antalet ansökningar följer samma mönster som för anmälningar. Det vill säga att det inkommer något fler ansökningar i ytterstadens stadsdelsnämnder jämfört med i innerstadens stadsdelsnämnder, även om den faktiska skillnaden är relativt liten.

Utredningstider

Det är viktigt ur flera aspekter att utredningar avseende barns behov av stöd och skydd slutförs inom de lagstadgade fyra månaderna. Ett utdraget utredningsförfarande minskar rättssäkerheten för den enskilde och kan samtidigt orsaka ett minskat förtroende för socialtjänsten. En fördröjd utredning kan även leda till att insatser som barnet bedöms vara i behov av försenas. Det är möjligt att påbörja insatser under utredningstiden om barnet, den unge eller vårdnadshavarna efterfrågar det och om socialtjänsten bedömer att behov finns. Utredningar ska genomföras skyndsamt och slutföras inom fyra månader, om det inte finns särskilda skäl att fatta beslut om förlängd utredningstid (11 kap. 2 § andra stycket SoL).

Tabell 3:10 Andel utredningar som pågått mer än 4 månader samt andel av dessa med beslut om förlängning 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Andel utredningar som pågått mer än 4 månader (%)			Därav med förlängningsbeslut, andel (%)		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Järva	26	32	29	29	15	16
Hässelby-Vällingby	25	29	18	26	35	29
Bromma	58	21	14	12	15	40
Kungsholmen	23	47	39	11	*	10
Norra Innerstaden	31	29	44	7	10	9
Södermalm	47	56	40	*	*	9
Enskede-Årsta-Vantör	23	33	37	11	6	3
Skarpnäck	25	25	29	10	14	*
Farsta	37	33	44	*	5	3
Hägersten-Älvsjö	42	49	39	10	9	5
Skärholmen	52	49	52	13	13	12
Totalt i staden	34	36	39	13	12	8

* Antal under 4 redovisas ej.
** Tabellen avser utredningar med startdatum under perioden 1 januari till och med 30 juni och kan inte användas för helårsanalys.
Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanslagna.Norrholm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanslagna.

I första kolumnen i tabell 3:10 visas hur stor andel av samtliga utredningar som inletts under perioden första januari till 30 juni 2024 och som pågått längre än fyra månader. Kolumnen är uppdelad på stadsdelsnämnd. Tabellens andra kolumn visar i hur stor andel av dessa utredningar beslut om förlängd utredningstid fattats. Kolumnen är uppdelad på stadsdelsnämnd.

I staden totalt har nästan 40 procent av alla utredningar som inleddes under 2024 pågått längre tid än fyra månader. I åtta procent av dessa har beslut om förlängd utredningstid fattats. Dessa siffror skiljer sig inte markant från hur det såg ut under 2022 och 2023 även om den övergripande trenden är att fler utredningar pågår längre tid än fyra månader.

12 Från år 2024 inkluderas kategorin privatperson anhörig i statistiken gällande ansökningar för barn och unga. Statistiken kan därför inte jämföras med tidigare år då denna kategori inte redovisats.

Anmälan, utredning och insats

Tabell 3:11a visar antalet inkomna orosanmälningar för barn 0–17 år mellan 1 januari och 30 juni 2024 samt hur många av dessa där utredning inletts och beslut om insats har fattats. Tabell 3:11b visar samma sak men för unga 18–20 år.

Tabell 3:11a Flödesschema: anmälningar, utredningar, insatser för barn 0–17 år.* (Källa: Sociala system)

Stadelsnämnd	Antal inkomna anmälningar exkl kopplade**	Varav antal inledda utredningar	Varav andel inledda utredningar (%)	Antal beslutade insatser av de inledda utredningarna	Andel beslutade insatser av de inledda utredningarna (%)
Järva	1 764	638	36	219	34
Hässelby-Vällingby	1 446	511	35	165	32
Bromma	880	246	28	73	30
Kungsholmen	489	108	22	45	42
Norra Innerstaden	1 139	391	34	134	34
Södermalm	1 034	278	27	91	33
Enskede-Årsta-Vantör	1 616	599	37	121	20
Skarpnäck	536	206	38	58	28
Farsta	1 269	250	20	69	28
Hägersten-Älvsjö	1 579	630	40	182	29
Skärholmen	743	274	37	93	34
Totalt i staden	12 495	4 131	33	1 250	30

* Avser anmälningar inkomna under perioden 1 januari – 30 juni 2024.
** Gäller anmälningar som avser barn som inte redan omfattades av en pågående utredning.

När en orosanmälan inkommer avseende ett barn eller en ung person ska beslut om att inleda utredning eller inte inleda utredning fattas inom 14 dagar. Socialtjänstens möjlighet att inleda en utredning skiljer sig åt beroende på om det gäller ett barn eller en ung person (18–20 år). För barn som kan vara i behov av skydd eller stöd har socialtjänsten ett långtgående utredningsansvar och kan inleda och genomföra en utredning oberoende av vårdnadshavarens eller barnets inställning. När det gäller en ung person kan socialtjänsten som regel inte inleda någon utredning eller vidta några åtgärder om den unge inte vill ha någon hjälp. Det finns dock situationer när socialtjänsten måste agera oberoende av samtycke. Så är fallet om den unge behöver vårdas enligt LVU eller enligt LVM.

Det varierar mellan stadsdelsnämnderna avseende hur stor andel av de inkomna anmälningarna som resulterar i att utredning inleds. Vad gäller barn 0–17 år är genomsnittet för staden 33 procent och av dessa utredningar är det sedan 30 procent som leder till ett beslut om insats. Värt att notera är att socialtjänsten i en del ärenden kan bedöma att ett barn eller en ung person är i behov av insats, men om vårdnadshavare eller den unge själv, om hen är över 15 år, inte samtycker till insats finns inga möjligheter att bevilja insatser.

Forskningsstudien NUSO¹³ visar att i cirka 29 procent av utredningarna där socialtjänsten bedömt ett behov av insats saknas samtycke från en vårdnadshavare.

Tabell 3:11b Flödesschema: anmälningar, utredningar, insatser för unga 18–20 år.** (Källa: Sociala system)

Stadelsnämnd	Antal inkomna orosanmälningar exkl kopplade***	Varav antal inledda utredningar	Antal beslutade insatser av de inledda utredningarna
Järva	133	42	17
Hässelby-Vällingby	69	13	*
Bromma	35	7	*
Kungsholmen	28	*	*
Norra Innerstaden	78	18	*
Södermalm	55	8	0
Enskede-Årsta-Vantör	127	30	11
Skarpnäck	38	*	*
Farsta	83	13	*
Hägersten-Älvsjö	82	17	*
Skärholmen	63	21	6
Totalt i staden	791	177	49

* Antal under 4 redovisas ej.
** Avser anmälningar inkomna under perioden 1 januari – 30 juni 2024.
*** Gäller anmälningar som avser unga som inte redan omfattades av en pågående utredning.

Även vad gäller personer 18–20 år varierar det mellan stadsdelsnämnderna hur stor andel av de inkomna anmälningarna som resulterar i att utredning inleds. Snittet för staden är 22 procent och av dessa utredningar beviljas sedan insats i 28 procent.

Öppenvårdsinsatser

I Stockholms stad erbjuds ett flertal öppenvårdsinsatser, främst av stadens stadsdelsnämnder, men också av socialnämnden, som bedriver vissa uppsökande, rådgivande och stödjande verksamheter. Många av stadens insatser kräver inte individuell behovsprövning, till exempel kuratorssamtal och samtalsgrupper vid stadens ungdomsmottagningar samt insatser från stödcentrum.

Föräldraskapsstöd, råd- och stödsamtal, skolsociala team samt olika stödgrupp-sverksamheter som riktar sig till barn, unga och deras föräldrar erbjuds utan föregående individuell behovsprövning.

Insatser som behovsprövas genom en utredning och beviljas enligt 4 kap. 1 § SoL verkställs oftast vid respektive stadsdelsnämnds genom öppenvård, alternativt vid socialnämndens tillhandahållna öppenvård. Exempel på sådana insatser är strukturerade öppenvårdsprogram, personligt stöd, kontaktperson eller kontakt-familj, Särskilt kvalificerad kontaktperson, BSFT¹⁴ med flera.

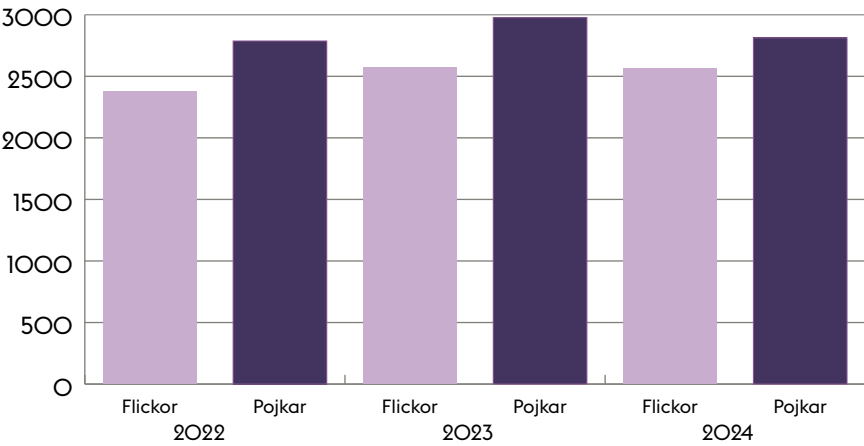
14 Brief Strategic Family Therapy (kort strategisk familjeterapi) är en manualbaserad metod för familjer med ungdomar som har missbruks- och beteendeproblem. Metoden är lik systemisk eller strukturell familjeterapi.

13 Resultat från NUSO Stockholms stad 2025.

Behovsprövade öppenvårdsinsatser

En jämförelse över tre år visar att antalet behovsprövade öppenvårdsinsatser som beviljas barn och unga ökade mellan 2022 och 2023 men sjönk något 2024, både vad gäller flickor och pojkar. År 2024 beviljades 2 812 öppenvårdsinsatser till pojkar och 2 563 öppenvårdsinsatser till flickor.

Figur 3:5 Antal beviljade öppenvårdsinsatser 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Strukturerade öppenvårdsinsatser är den typ av insats som oftast beviljas i staden och familjebehandling är troligen den mest förekommande insatsen i denna kategori. Totalt deltog 3 508 barn och unga i någon form av strukturerad öppenvårdsinsats under 2024. Av dessa var 1 806 pojkar och 1 702 flickor. Jämfört med år 2023 är detta en minskning men antalet är högre än år 2022.

Antal barn och unga som 2024 beviljades insatsen personligt stöd var 415 personer. Jämfört med 2022 är minskningen av insatsen personligt stöd 32 procent och jämfört med 2023 har insatsen minskat 15 procent.

Antalet barn och unga som beviljats kontaktfamilj eller kontaktperson har ökat från 709 barn år 2023 till 740 barn år 2024. Ökningen går att härleda till andelen flickor som är cirka 15 procent högre år 2024 än 2023, medan andelen pojkar har minskat med cirka fyra procent.

År 2024 beviljades insatsen BSFT till 69 barn. Det är ett barn mer än år 2023. Av dessa barn var 35 pojkar och 34 flickor.

Under 2024 beviljades 80 barn samtalsstöd på något av stadens relationsvårdscenter.¹⁵

¹⁵ Barnsamtal vid något av stadens relationsvårdscenter innefattar antingen Trappansamtal eller här-och-nu-samtal (båda modeller för krissamtal med barn som upplevt våld i sin familj).

Tabell 3:12 Antal beviljade öppenvårdsinsatser. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Egen regi	Köpta
Järva	928	73
Hässelby-Vällingby	568	42
Bromma	285	38
Kungsholmen	170	*
Norra Innerstaden	371	80
Södermalm	386	62
Enskede-Årsta-Vantör	563	54
Skarpnäck	198	*
Farsta	399	28
Hägersten-Älvsjö	728	47
Skärholmen	322	23
Totalt i staden	4 918	457

* Antal under 4 redovisas ej.

Tabell 3:12 visar antalet beviljade öppenvårdsinsatser sorterat på stadsdelsnämnd samt om insatserna beviljats i stadens egen regi eller om de har köpts från privata leverantörer. Av tabellen framgår att 4 918 öppenvårdsinsatser beviljats antingen i stadsdelsnämndernas eller i socialnämndens regi, medan 457 insatser köpts från privata leverantörer. Sammanlagt blir detta 5 375 insatser vilket är en minskning från föregående år med cirka tre procent.

Heldygnsvård

Tabell 3:13 Antal barn och unga som någon gång under året varit placerade i heldygnsvård fördelat på stadsdelsnämnd och placeringsform 2024.

(Källa: Nyckeltal inrapporterade till SLK från stadsdelsförvaltningarnas enheter för barn och unga)

Stadsdelsnämnd	§12-hem	HVB	Jourhem	Familjehem	Skyddat boende**	Stödboende	Behandlingsfamilj
Järva	29	61	197	130	31	37	46
Hässelby-Vällingby	9	45	98	103	39	14	4
Bromma	*	6	33	41	0	7	0
Kungsholmen	*	7	15	8	*	5	4
Norra Innerstaden	*	13	27	16	7	9	4
Södermalm	*	6	29	38	18	16	4
Enskede-Årsta-Vantör	9	37	136	106	34	35	6
Skarpnäck	0	16	33	24	20	5	0
Farsta	14	26	57	28	*	16	32
Hägersten-Älvsjö	16	36	102	46	10	27	10
Skärholmen	13	36	89	48	31	15	6
Totalt i staden	99	289	816	588	194	186	116

* Antal under 4 redovisas ej.

** Denna kolumn avser barn som placerats tillsammans med en vårdnadshavare efter den 1 april, barn som innan 1 april var medföljande en vårdnadshavare samt barn och unga som placerats utan vårdnadshavare. Ensamkommande barn ingår inte i tabellen.

Under 2024 har cirka 2 000 barn och unga varit placerade enligt SoL, LVU och lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende (LPBSB) utanför det egna hemmet. Motsvarande siffra för 2023 var cirka 1 900. I siffran ingår barn och unga som varit placerade under hela året såväl som barn och unga som varit placerade enstaka dagar. Vidare ingår barn och unga som placerats under året liksom barn och unga som varit placerade sedan många år tillbaka. Ökningen om cirka 100 barn och unga från föregående år kan bero på förändrad lagstiftning som innebär att barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende från och med den första april 2024 måste ha ett individuellt beslut om insatsen. Socialtjänsten i Stockholms stad har placerat 90 barn i skyddat boende enligt SoL och 50 barn enligt LPBSB under 2024. Siffrorna avser inte unika barn eftersom ett och samma barn kan ha varit placerad både i enlighet med LPBSB och i enlighet med SoL. I tabellen ovan ingår inte ensamkommande barn och unga då dessa redovisas separat senare i detta kapitel.

Särskilda ungdomshem (§ 12-hem)

För vård av barn och unga, som på grund av eget beteende enligt 3 § LVU, behöver stå under särskilt noggrann tillsyn finns det särskilda ungdomshem. Även barn och unga som vårdas med stöd av 2 § LVU eller SoL kan, i undantagsfall, vara inskrivna på särskilda ungdomshem. Behovet av särskilda ungdomshem tillgodoses av Statens institutionsstyrelse (SiS). Under 2024 var 100 barn och unga från Stockholms stad placerade på ett särskilt ungdomshem. Motsvarande antal under 2023 var 110. I dessa siffror ingår ensamkommande barn och unga.

Hem för vård eller boende (HVB)

Med hem för vård eller boende avses ett hem som tar emot enskilda för vård eller behandling i förening med boende. En privat aktör måste ha tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att bedriva HVB. Detta gäller även för verksamhet som kommun genom entreprenadavtal överlåtit till enskild att utföra. Tillstånd behövs inte för sådan verksamhet som kommunen själv bedriver, men kommunen är skyldig att anmäla verksamheten till IVO. Antalet placerade barn och unga från Stockholms stad på HVB uppgick år 2024 till 305 personer. Motsvarande antal under 2023 var 285. I dessa siffror ingår ensamkommande barn och unga.

Familjehem och jourhem

Familjehem är ett enskilt hem som på uppdrag av socialtjänsten tar emot barn för stadigvarande vård och fostran och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt. Ett familjehem kan vara ett hem inom barnets sociala nätverk eller ett hem där familjehemsföräldrarna inte känner barnet sedan tidigare. Alla familjehem ska utredas och godkännas av socialtjänsten.

Under 2024 var 640 barn och unga familjehemsplacerade av Stockholms stad, jämfört med 659 barn och unga under 2023. Av dessa 640 familjehemsplaceringar under 2024 var 106 nya placeringar. I dessa siffror ingår ensamkommande barn och unga.

Jourhem är ett enskilt hem som vid upprepade tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran på uppdrag av socialtjänsten. Hemmet ska vara utrett av socialtjänsten och placeringen ska vara tidsbegränsad.

Under 2024 var 862 barn och unga från Stockholms stad placerade i jourhem. Året innan var antalet barn och unga placerade i jourhem 861. I dessa siffror ingår ensamkommande barn och unga.

Skyddat boende

Skyddat boende är en boendeinsats för den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. När ett barn följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende ska detta från och med den 1 april 2024 utredas och insatsen ska behovsprövas individuellt. När det finns samtycke från båda vårdnadshavarna, och om barnet fyllt 15 år även från barnet själv, beviljas barnet insatsen med stöd av SoL. Saknas samtycke från den vårdnadshavare som barnet inte placeras tillsammans med, kan socialtjänsten, efter ansökan hos förvaltningsrätten bevilja barnet skyddat boende med stöd av LPBSB. Före den 1 april 2024 var barn medföljande till en vårdnadshavare utan individuell behovsprövning och utan eget placeringsbeslut.

I och med att skyddat boende från den 1 april 2024 blivit tillståndspliktigt finns det två inriktningar av tillståndspliktig verksamhet för våldsutsatta barn och vuxna; skyddat boende och HVB med inriktning skyddat boende. Verksamheter med tillstånd enligt den nya tillståndsplikten för skyddat boende kan ta emot vuxna individer och vuxna vårdnadshavare med medföljande barn. HVB med inriktning skyddat boende är sedan tidigare tillståndspliktigt och kan ta emot barn och vuxna med eller utan medföljande barn. Ett skyddat boende ska ge stöd medan ett HVB ska ge insatser i form av vård eller behandling.

I kolumnen för skyddat boende i tabell 3:13 ingår barn som placerats tillsammans med en vårdnadshavare enligt LPBSB eller enligt SoL efter den 1 april 2024, barn som innan den 1 april var medföljande till en vårdnadshavare samt barn och unga som placerats på HVB utan en vårdnadshavare på grund av hedersrelaterat våld och förtryck eller på grund av våld i den egna nära relationen.

Under år 2024 var totalt 194 barn placerade tillsammans med sin vårdnadshavare i skyddat boende. Under perioden 1 januari till 31 mars räknades barnen som medföljande till en vårdnadshavare som placerats i skyddat boende. Från perioden 1 april till 31 december var barnen placerade med beslut om insats enligt LPBSB eller SoL. Under år 2023 var 207 barn medföljande till en vårdnadshavare som placerats i skyddat boende.

Behandlingsfamilj

Vårdformen behandlingsfamilj bygger på den manualbaserade amerikanska behandlingsinsatsen Treatment Foster Care Oregon (TFCO) som har utvecklats vid Oregon Social Learning Center och använts i Sverige sedan början av 2000-talet. Insatsen rekommenderas av Socialstyrelsen i kunskapsstödet *Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott för barn 6–17 år*.¹⁶ I Sverige har vårdföretaget Humana ensamrätt i TFCO-metoden. Stockholms stad har även upphandlat företag som erbjuder en liknande förstärkt familjehemsplacering, så kallade behandlingsfamiljer, för barn och unga med allvarliga beteendeproblem. Insatsen används som ett alternativ till placering på institution där barn och unga i åldern 12–17 år med allvarliga beteendeproblem istället placeras i ett förstärkt familjehem. Ett behandlingsteam arbetar tillsammans med behandlingsfamiljen, barnet eller den unga, den biologiska familjen och barnets eller den unges skola. Under året har stadsdelsnämnderna placerat 116 barn och unga i behandlingsfamilj. Motsvarade antal under 2023 var 128. Placeringsformen har redovisats i socialtjänstrapporten sedan 2022.

¹⁶ Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott. Kunskapsstöd med rekommendationer för socialtjänstens arbete med barn 6 – 17 år. Socialstyrelsen, november 2021

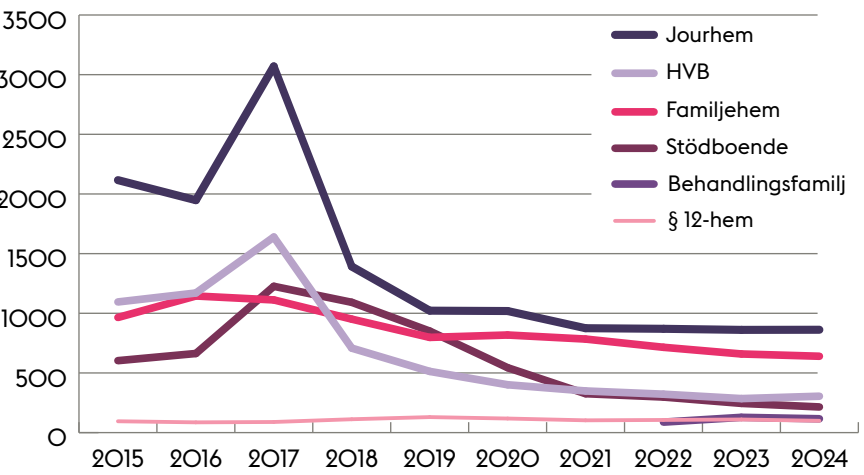

Antal barn och unga som varit placerade i heldygnsvård har legat på i stort sett samma nivå de senaste fem åren.

Stödboende

Med stödboende avses en verksamhet som tar emot enskilda i åldern 16–20 år i ett eget boende med individanpassat stöd. Syftet med placeringsformen är att, under trygga former, träna och förbereda den unge för ett självständigt boende och vuxenliv. Stadsdelsnämnderna har under 2024 placerat 215 barn och unga i stödboende. Under 2023 placerades 245 barn och unga i stödboende. I dessa siffror ingår även ensamkommande barn och unga.

Figur 3:6: Antal unika barn placerade i heldygnsvård under perioden 2015–2024. (Källa: Nyckeltal inrapporterade till SLK från stadsdelsförvaltningarnas enheter för barn och unga)

Figur 3:6 visar utvecklingen gällande placeringar av unika barn och unga i heldygnsvård under den senaste tioårsperioden. I diagrammets siffror ingår även ensamkommande barn och unga. Det höga antalet placeringar under åren 2015–2018 har sin grund i den stora ökningen av antalet ensamkommande barn till Sverige under dessa år. Därefter har antalet ensamkommande barn som kommit till Sverige minskat.

Tabell 3:14 Antal vård dygn för barn och unga som varit placerade i heldygnsvård fördelat på stadsdelsnämnd och placeringsform 2024. (Källa: Nyckeltal inrapporterade till SLK från stadsdelsförvaltningarnas enheter för barn och unga)

Stadsdelsnämnd	§12-hem	HVB	Jourhem	Familjehem	Stödboende	Behandlingsfamilj
Järva	3 242	7 541	33 072	35 410	6 947	7 761
Hässelby-Vällingby	716	3 725	15 800	30 278	1 964	406
Bromma	291	739	5 923	13 776	1 337	0
Kungsholmen	188	763	2 266	2 535	1 356	407
Norra Innerstaden	813	463	3 196	4 693	1 579	924
Södermalm	29	920	4 739	12 087	2 419	301
Enskede-Årsta-Vantör	1 055	6 109	19 454	29 220	8 030	289
Skarpnäck	0	2 429	5 120	8 076	901	0
Farsta	2 405	2 260	10 199	6 565	3 170	5 339
Hägersten-Älvsjö	2 301	3 620	16 282	12 722	5 322	1 610
Skärholmen	1 496	5 554	13 803	13 609	1 846	566
Totalt i staden	12 536	34 123	129 854	168 971	34 871	17 603

Ensamkommande barn ingår inte i tabellen.

Antalet vård dygn för barn och unga fördelat på stadsdelsnämnd och placeringsform kan jämföras med antalet barn och unga i tabell 3:13.

Vårdnadsöverflyttningar

Efter två års placering i samma familjehem ska socialtjänsten särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om vårdnadsöverflyttning hos tingsrätten enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken (1949:381), FB, till familjehemmet. Därefter ska vårdnadsfrågan övervägas årligen. Syftet med bestämmelsen är att trygga familjehemsplacerade barns juridiska situation och minska risken för att barn som har rotat sig i sitt familjehem blir uppryckt från en miljö där de har funnit sig tillrätta och känner större trygghet och förankring än i sitt ursprungliga föräldrahem. Barnet ska ha en så stark bindning till familjehemmet att en återförening mellan barnet och dess biologiska föräldrar ter sig orealistisk och att det är uppenbart bäst för barnet att det rådande förhållandet i familjehemmet får bestå.

Vid en vårdnadsöverflyttning blir familjehemsföräldrarna särskilt förordnade vårdnadshavare för barnet. Antalet verkställda beslut om vårdnadsöverflyttning i Stockholms stad har varierat mellan 14 och 47 de senaste tio åren. Det högsta antalet vårdnadsöverflyttningar genomfördes år 2024 och det lägsta antalet år 2020. Under 2023 gjordes 15 vårdnadsöverflyttningar och motsvarande siffra för 2024 är 47.

Tvångsvård av barn och unga

LVU är en skyddslagstiftning som reglerar tvångsvård av barn och unga under 21 år och syftar till att samhället ska kunna fullgöra sin skyldighet att tillgodose barns och ungas behov av skydd, stöd och behandling. LVU är ett komplement till SoL när nödvändig vård inte kan genomföras med samtycke från barnet/ den unga och dennes vårdnadshavare. Vård enligt LVU kan beslutas på grund av missförhållanden i barnets hem (2 § LVU) eller på grund av den unges eget beteende (3 § LVU).

Under åren 2015 till 2022 varierade antalet unika barn och unga i Stockholms stad som omhändertogs med stöd av LVU mellan 220 och 365. Under 2024 omhändertogs 314 barn och unga. Motsvarande siffra år 2023 var 313.

Tabell 3:15 Antal barn och unga med beslut enligt LVU under åren 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Ålder	2022	2023	2024
0–11 år	297	276	307
12–17 år	310	357	330
18–20 år	108	124	137
Totalt i staden	715	757	774

Totalt har 774 barn och unga omfattats av någon form av beslut enligt LVU under 2024. I siffran ingår barn och unga som varit placerade enligt LVU under hela året samt barn och unga som varit placerade enligt LVU några enstaka dagar. Vidare ingår barn och unga som placerats enligt LVU under året samt barn och unga som varit placerade enligt LVU sedan många år tillbaka. Motsvarande antal var 757 barn och unga under 2023. Andelen flickor och pojkar med LVU-beslut har varit relativt konstant under de senaste åren, drygt 40 procent är flickor och cirka 60 procent är pojkar. År 2023 uppgick andelen flickor till 41 procent och andelen pojkar till 59 procent och detsamma gällde för år 2022. Under 2024 har det skett en liten förändring då andelen flickor med LVU-beslut ökat till drygt 44 procent medan andelen pojkar minskade till drygt 55 procent.

Tabell 3:16 Antal beslut enligt LVU under åren 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Beslutsgrund LVU	2022	2023	2024
Ansökan: Miljö (2§)	134	169	159
Ansökan: Eget beteende (3§)	75	80	96
Ansökan 2§ + 3§	19	23	21
Omedelbart omhändertagande (6§)	262	258	267
Placering (11§)	572	598	645
Upphörande (21§)	183	186	187
Umgängesbegränsning (14§ 1p)	110	99	92
Hemlighållande av vistelseort (14§ 2p)	67	64	64
Flyttningsförbud (24-31§§)	22	34	8
Förebyggande insatser (22§)	*	4	0
Provtagning inför umgänge (32 a §)	*	4	4
Provtagning inför upphörande (32 b §)	0	0	0
Uppföljning av avslutad vård (21b §)	8	24	31
Beslut om utreseförbud enligt (31 § a-i)**	-	-	15

* Antal under 4 redovisas ej.
** - = ingen uppgift, beslut om utreseförbud har varit möjligt att registrera i sociala system från maj 2024.

Samtliga beslut som redovisas i tabell 3:16 gäller de 774 barn och unga som redovisas i tabell 3:15. Besluten är fattade inom ramen för den vård som bedrivs med stöd LVU. Antalet placerade barn och unga som vårdas med stöd av 2 § LVU (fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet) har minskat. Antalet barn och unga som vårdas enligt 3 § LVU (den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende) har ökat. Även antalet omedelbara omhändertaganden enligt 6 § LVU har ökat mellan åren 2023 och 2024. Ansökan om vård med stöd av LVU med hänvisning till 2 § LVU är fortsatt vanligare än ansökan med stöd av 3 § LVU.

Ansökan om vård på grund av missförhållanden i hemmet (2 § LVU) gjordes under 2023 oftare för flickor (92) än för pojkar (67). Motsvarande antal för 2023 var 86 flickor och 83 pojkar. Ansökan om vård på grund av eget beteende (3 § LVU) var betydligt vanligare för pojkar (75) än för flickor (21). Motsvarande antal under 2023 var 65 pojkar och 15 flickor. Ansökan om vård både på grund av missförhållanden i hemmet och på grund av eget beteende (2 § + 3 § LVU) gjordes för totalt nio flickor och tolv pojkar under 2024. Det innebär en minskning om två barn och unga sedan föregående år. Ansökningar om vård på grund av eget beteende var fördelade från 12–20 år för barn och unga (både pojkar och flickor). Ansökningar om omedelbart omhändertagande var vanligare för pojkar (142) än för flickor (125). Inom åldersgruppen 15–17 år gjordes flest ansökningar om omedelbart omhändertagande (82) och minst antal ansökningar gjordes inom åldersgruppen 18–20 år (31). Detsamma gällde föregående år.

Tabell 3:17 Antal barn med beslut enligt LPBSB under perioden 1 april–31 december 2024. (Källa: Sociala system)

Ålder	2024*
0–11 år	45
12–17 år	5
Totalt i staden	50

* Avser perioden 1 april – 31 december 2024

Sedan den nya lagen trädde i kraft den 1 april 2024 har 50 barn omfattats av någon form av beslut enligt denna lag. Detta är inte samma antal barn som totalt haft en insats på skyddat boende då totalsumman även inkluderar de placeringar som sker med bägge vårdnadshavarnas samtycke enligt SoL.

Tabell 3:18 Antal beslut enligt LPBSB under perioden 1 april–31 december 2024. (Källa: Sociala system)

Beslutsgrund LPBSB	2024*
Ansökan till FR (3 kap 1 §)	14
Omedelbart beslut (4 kap 1 §)	50
Placering (5 kap 1 §)	47
Omedelbart upphörande (4 kap 8 §)	25
Omedelbart hemlighållande/umgängesbegränsning (5 kap 5 §)	14
Hemlighållande vistelseort (5 kap 4 § 1 st p 1)	34
Umgängesbegränsning (5 kap 4 § 1 st p 2)	35
Avvisa framställning (5 kap 7 §)	0
Avvisa framställning (7 kap 2 §)	0
Insats upphör (7 kap 1 §)	15
Övriga beslut enligt LPBSB	15

* Avser perioden 1 april – 31 december 2024

Totalt har 249 beslut enligt LPBSB fattats i staden under ovanstående period och besluten gäller de 50 barn som redovisas i tabell 3:17. Besluten är fattade inom ramen för insats i form av placering i skyddat boende enligt LPBSB. Beslut enligt LPBSB kan bara fattas om samtycke saknas från den vårdnadshavare som barnet inte är placerad tillsammans med. När samtycke finns fattas beslut om placering i skyddat boende enligt SoL. Dessa beslut finns inte med i ovanstående tabell. Det vanligast förekommande beslutet som fattades enligt LPBSB under perioden var att omedelbart bevilja insats enligt 4 kap. 1 §. Därefter har 14 beslut fattats om att gå vidare med att ansöka om insats enligt 3 kap. 1 § LPBSB hos förvaltningsrätten. Detta kan tyda på att staden har haft många korta placeringar om maximalt sex veckor eller att placeringarna har fortsatt med samtycke enligt SoL efter det omedelbara beslutet enligt LPBSB.

Unga lagöverträdare

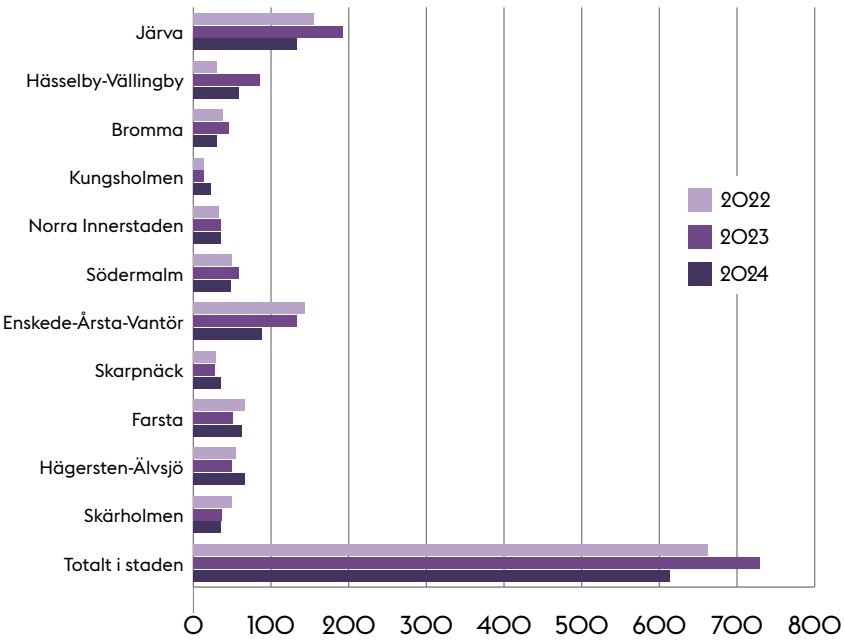
Lagföringsbeslut gällande barn och unga (15–20 år) utgör 18 procent av alla lagföringsbeslut, trots att åldersgruppen endast utgör åtta procent av den straffbara befolkningen. Sedan 2022 har andelen lagföringsbeslut i den lägre åldersgruppen, 15–17 år, ökat med tio procent vilket är den största ökningen sett till samtliga åldersgrupper.¹⁷

Yttranden

Det är relativt vanligt att unga både begår och själva blir utsatta för brott. I figur 3:7 redovisas antalet beslut om att lämna yttranden enligt LuL. Det är polismyndigheten, åklagare eller tingsrätt som fattar beslut om att inhämta yttrande från socialnämnden när barn är misstänkta för brott. Yttranden enligt LuL är att betrakta som mindre utredningar där socialtjänsten ska yttra sig om den unges levnadsförhållanden och hälsa samt tidigare kriminalitet och eventuella vårdbehov. Yttrandet lämnas därefter till polismyndigheten eller åklagare och utgör ett viktigt underlag i barnets rättsliga process. Eftersom yttranden lämnas när ett barn är misstänkt för brott används antalet yttranden som en indikator på graden av ungdomsbrottslighet i en stadsdelsnämnd.

17 www.bra.se

Figur 3:7 Antal beslut om att lämna yttrande enligt LUL fördelat på stadsdelsnämnd under åren 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra Innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanslagna. Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanslagna.

Jämfört med år 2022 och år 2023 skrevs färre yttranden i staden under 2024. Det skrivs fler yttranden i ytterstadens stadsdelsnämnder än i innerstadens stadsdelsnämnder vilket sannolikt beror på att ungdomsbrottsligheten tenderar att vara högre i socioekonomiskt utsatta områden. Unga personer i ytterstadsområden är, jämfört med unga i innerstadsområden, mer exponerade för riskfaktorer och löper därmed högre risk att dras in i kriminalitet. Dessa riskfaktorer ser olika ut och verkar både på strukturell och på individuell nivå. Bland det mest framträdande är att ha föräldrar med låg grad av arbetsmarknadsanknytning, att själv misslyckas i skolan och att växa upp i ett konfliktfyllt hem.

Risken för att utveckla en kriminell identitet är också större om det i ens närområde finns tillgång till vapen och narkotika och om ens vänner attraheras av eller tillhör kriminella grupperingar. Den vanligaste brottskategorin bland unga brottsmisstänkta är narkotikabrott.

Ungdomsvård

Den som är under 21 år kan dömas till ungdomsvård istället för andra påföljder om hen har ett särskilt behov av vård enligt SoL eller LVU. Ungdomsvård är framförallt avsedd för ungdomar 15–17 år. Påföljden preciseras i varje enskilt fall i ett ungdomskontrakt om vården ges enligt SoL och i en vårdplan om vården ges med stöd av LVU. Påföljden kan innebära allt från att lämna urinprov under en bestämd tid till en placering på HVB eller på ett av SiS särskilda ungdomshem

Sluten ungdomsvård

Barn som begår allvarliga brott när de är i åldern 15–17 år blir oftast dömda till sluten ungdomsvård i stället för till fängelse. Detta är ett tidsbestämt straff som avtjänas enligt LSU på egna avdelningar inom SiS särskilda ungdomshem. Sluten ungdomsvård tillämpar inte villkorlig frigivning vilket innebär att ett barn som döms till LSU är frihetsberövad under hela strafftiden. Minitiden för LSU är fjorton dagar och maxtiden fyra år.

År 2024 avtjänade sammanlagt 31 barn och unga från Stockholms stad en påföljd enligt LSU vid något av SiS ungdomshem. Av dessa var 21 nya placeringar under året. Detta är en stor ökning från 2022 och 2023 då fem respektive tretton barn och unga avtjänade en påföljd enligt LSU. Fler barn och unga döms för grova brott vilket troligen beror på den rekrytering av minderåriga som pågår inom den organiserade brottsligheten.

Mellantvång

Mellantvång enligt 22 § LVU är ett lagrum som ger socialtjänsten möjlighet att bevilja insatser utan samtycke från den unga. Lagrummet skapades för att verka förebyggande och nå de barn och unga som inte samtycker till insatser enligt SoL, men som inte heller bedöms uppfylla kriterierna för vård enligt LVU. Möjligheten till mellantvång är tänkt att öka den unges motivation att förändra sin livssituation och sluta begå brott samt förebygga behov av placering. Under 2024 fattades inga beslut i staden om mellantvång enligt 22 § LVU jämfört med fyra beslut år 2023.

Ungdomsövervakning

Ungdomsövervakning är en påföljd som trädde i kraft den första januari 2021 och som bland annat innefattar hemarrest under helger samt att följa givna regler om var den unge får vistas eller inte får vistas. Detta kontrolleras med elektronisk övervakning (fotboja). Påföljdens målgrupp är i huvudsak unga personer mellan 15–17 år som antingen begått allvarliga brott eller som döms för upprepad brottslighet. Kriminalvården (frivården) är ansvarig huvudman för att beslut om ungdomsövervakning verkställs och påföljden ska genomföras i nära samverkan med socialtjänsten.

Under åren 2021–2022 verkställdes sammanlagt 14 domar gällande ungdomsövervakning för personer hemmahörande i Stockholms stad och under 2023 verkställdes 12 domar. Under år 2024 verkställdes 20 domar gällande ungdomsövervakning för personer från Stockholms stad.

Ungdomstjänst

Ungdomstjänst är en påföljd för unga lagöverträdare och en obligatorisk uppgift för kommunerna att tillhandahålla. Ungdomstjänst är tänkt som ett påföljdsalternativ i stället för böter eller fängelsestraff för barn och unga i åldern 15-21 år som begått brott men som saknar eller enbart har ett begränsat vårdbehov.

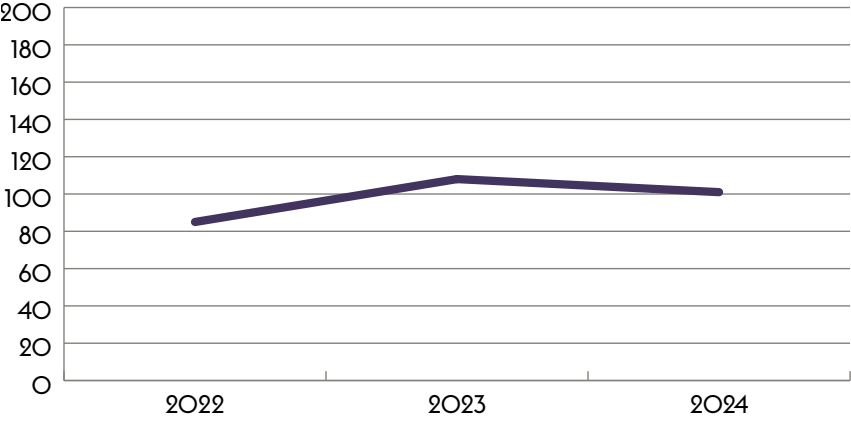
Den som döms till ungdomstjänst avtjänar sitt straff genom att arbeta mellan 20 och 150 timmar. Arbetet är oavlönat, sker exempelvis i en förening eller inom en ideell organisation och är oftast förlagt så att det inte inverkar negativt på barnets eller den ungas skolgång.

Under 2024 var 101 ungdomar inskrivna vid Stockholms ungdomstjänst vilket är en minskning jämfört med föregående år men högre än år 2022. Av de barn och unga som var inskrivna vid Stockholms ungdomstjänst 2024 var 20 flickor och 81 pojkar.

Antalet barn och unga dömda till LSU steg kraftigt jämfört med 2023.

Figur 3:8 Antal domar om ungdomstjänst vid Stockholms ungdomstjänst 2022–2024. (Källa: Stockholms ungdomstjänst)

Särskilt kvalificerad kontaktperson (SKKP)

SKKP är en insats som tillhandahålls centralt i staden via Område öppenvård. Barn och unga kan dömas till SKKP inom ramen för ungdomsvård. Insatsen preciseras då i ett ungdomskontrakt. SKKP kan också ges på frivillig väg och som mellantvång med stöd av 22 § LVU.

Under år 2024 tog 84 unga personer del av insatsen SKKP jämfört med 87 personer 2023. Av de som tog del av insatsen 2024 var 77 procent pojkar och 23 procent flickor. Jämfört med år 2023 är andelen flickor betydligt större. Bland pojkarna var det 31 personer som dömdes till insatsen och 29 som genomförde den frivilligt. Bland flickorna var det åtta personer som dömdes till insatsen och åtta personer som genomförde den frivilligt. Ett fåtal av de personer som beviljats SKKP har inte tagit del av hela insatsen utan endast genomfört behandlingsprogrammet Repulse.¹⁸ Medelåldern för de flickor som fick SKKP var något högre än för pojkarna.

¹⁸ Repulse är en strukturerad metod som tar sin utgångspunkt i ett kognitivt förhållningssätt, social inlärningsteori och utvecklingspsykologiska kunskaper om barns utveckling och mognad. Metoden genomförs i en samtalsserie av individuella samtal med psykoedukativa inslag i kombination med social färdighetsträning (www.socialstyrelsen.se).

Ensamkommande barn och unga

Med ensamkommande barn avses ett barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilt från båda sina föräldrar eller annan ställföreträdare.¹⁹ Med ensamkommande unga avses personer som kommit till Sverige som ensamkommande barn och som efter det har fyllt 18 men inte 21 år. Ensamkommande barn kan ansöka om asyl eller tillfälligt skydd enligt massflyktindirektivet vid ankomsten till Sverige eller i ett senare skede när de påträffas av myndigheter. De kan också överföras till Sverige som kvotflyktingar. En kvotflykting har uppehållstillstånd redan när hen anländer till Sverige.

Socialtjänstens ansvar för handläggningen sker på i princip samma sätt som för andra barn som är i behov av socialtjänstens insatser.

Antal ensamkommande barn har förändrats över tid

Antalet ensamkommande barn som sökt skydd i Sverige har minskat över tid sedan 2015 med undantag för 2022. Under 2022 var det 1 518 ensamkommande barn och unga som togs emot i Sverige vilket var nästan tre gånger så många som under 2021. Ökningen var till största delen en konsekvens av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Under 2024 tog Sverige emot totalt 497²⁰ ensamkommande barn varav 214 kom från Ukraina, fem barn var kvotflyktingar och resterande barn asylsökande. Antalet ensamkommande barn som sökt skydd i Sverige under 2024 var ungefär samma som föregående år. Det är fortfarande väldigt få sett ur ett tioårs perspektiv då det varierat från 35 369 barn (2015) till 492 barn (2023).

Majoriteten av de ensamkommande barn som sökte asyl i Sverige under 2024 var pojkar i åldern 13–17 år med ursprung i Syrien, Afghanistan, Marocko och Somalia. Flickorna utgjorde 25 procent och totalt var 13 procent av barnen under 13 år. I gruppen ensamkommande barn från Ukraina som sökt skydd i Sverige enligt massflyktindirektivet var 21 procent flickor och cirka tre procent av barnen var under 13 år.

Utöver förändringar i migrationspolitiken har migrationen till Sverige under de senaste åren även påverkats av Covid-19-pandemin och Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. De stora variationerna av antalet ensamkommande barn som årligen mottagits i Sverige ställer höga krav på flexibilitet inom socialtjänsten. Exempel på utmaningar är att beräkna behovet av medarbetare samt att förutse behov av boendeplatser. Ytterligare en utmaning är att bevara och utveckla den samlade erfarenhet och kunskap som genererats inom socialtjänsten sedan 2015 då det anvisades över 2 000 ensamkommande barn till Stockholms stad.

Nytilkomna ensamkommande barn och unga i Stockholms stad

Innan en kommun anvisas av Migrationsverket såsom ansvarig för ett ensamkommande barn har den kommun där barnet först påträffas, *ankomstkommunen*, ansvar för barnet.

Socialjouren ansvarar för de ankomstbarn som anländer till staden utan någon anhörig och som inte heller har någonstans att bo vid ankomsten. Under 2024 tog socialjouren emot fem barn som gav sig till känna i staden. Detta jämfört med 17 barn under 2023. Ankomstfasen varar vanligtvis några få dagar innan barnet anvisas till ansvarig kommun.

¹⁹ Med att en vuxen person har trätt i förälders ställe avses enligt förarbetena att personen i fråga på grund av lagen eller sedvanan i den stat där barnet senast hade sin hemvist har ställning som vårdnadshavare för barnet (Socialstyrelsen 2020).

²⁰ Källa: Migrationsverket.

40

Stockholms stad anvisades totalt 40 ensamkommande barn under 2024. Av dessa var 27 barn från Ukraina och 13 barn var asylsökande. Inget ensamkommande barn var kvotflykting.

Tabell 3:19 Antal årligen nytillkomna ensamkommande barn totalt samt uppdelat på asylsökande, massflyktingar och kvotflyktingar. (Källa: Migrationsverket)

År	Asylsökande	Massflyktingar	Kvotflyktingar	Totalt antal anvisningar
2022	25	105	5	135
2023	16	25	0	41
2024	13	27	0	40

Under 2024 anvisades totalt 40 ensamkommande barn till Stockholms stad, vilket är ungefär samma siffra som 2023. Av dessa var 27 barn från Ukraina som sökt skydd enligt massflyktingdirektivet och 13 barn var asylsökande. Inget ensamkommande barn som var kvotflykting anvisades till staden.

Socialjouren fördelar anvisningar till stadsdelsnämnderna i Stockholms stad genom en turordningslista. Om barnet har anknytning till en vuxen närstående som vistas i staden går anvisningen till socialtjänsten i den stadsdelsnämnd där den vuxne vistas. Majoriteten av de ensamkommande barnen från Ukraina som sökt skydd i Sverige kommer tillsammans med en medsökande eller medföljande vuxen och anvisades i mycket hög grad utifrån anknytning. Av anvisningarna avseende ensamkommande barn till Stockholms stad fördelades cirka 90 procent²¹ till stadsdelsnämnderna utifrån anknytning. Det är en liknande andel som under 2023. Före massflyktingdirektivet aktiverades till följd av Rysslands militära invasion av Ukraina, var motsvarande andel cirka 33 procent (2021). Det innebär att fördelningen av antalet anvisningar av ensamkommande barn mellan stadsdelsnämnderna i Stockholms stad har varit mer ojämn de senaste åren än det varit tidigare år.

Aktuella ensamkommande barn samt placeringsformer

Parallellt med att antalet nytillkomna ensamkommande barn har minskat har många av de som tidigare ingått i målgruppen blivit äldre och avslutats inom socialtjänstens verksamhetsområde barn och unga. Det innebär att det totala antalet aktuella ensamkommande barn och unga har minskat från år till år.

I tabell 3:17 visas antal ensamkommande barn per placeringsform under perioden 2022–2024. I kolumnerna för 2022–2023 saknas majoriteten av de barn och unga från Ukraina som under dessa år placerats hos närstående.²² Detta innebär att kolumnen avseende asyl/massflyktingar 2022–2023 är ofullständig. Från och med 2024 återfinns de flesta ensamkommande barn från Ukraina i kolumnen TUT/PUT (tillfälligt/permanent uppehållstillstånd) i och med att de flesta massflyktingar nu har kunnat få ett personnummer, bli folkbokförda, och inte längre omfattas av lag (1994:37) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Det statistiska underlaget påverkas även av att en insats avseende ett ensamkommande barn behöver omregistreras i stadens sociala system när ett placerat asylsökande barn får uppehållstillstånd. Ett och samma barn kan under samma år ha varit placerat i flera olika placeringsformer vilket också har betydelse för det statistiska utfallet. Uppgifterna kan trots ovanstående, ge vägledning om vilka placeringsformer som varit vanligast för målgruppen.

21 Källa: statistik från Socialjouren.
22 En tillfällig placering i barnets eller den unges nätverk är ingen reglerad placeringsform enligt SoL. I stadens sociala system saknas i nuläget en kod som kan användas när ett sådant beslut registreras. För att det ska vara möjligt att registrera en insats i form av familjehem krävs att familjehemsföräldern har ett svenskt personnummer vilket kräver folkbokföring i Sverige. Massflyktingar från Ukraina kunde innan 1 juli 2024 inte folkbokföras och kunde då inte heller få ett personnummer. Från och med 1 juli 2024 kan de flesta massflyktingar folkbokföra sig och få ett personnummer.

Tabell 3:20 Antal ensamkommande barn och unga per placeringsform 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Placeringsformer	2022		2023		2024	
	Asyl/ massflyktingar	TUT/PUT	Asyl/ massflyktingar	TUT/PUT	Asyl	TUT/PUT**
Jourhem	50	39	34	26	30	16
Familjehem	21	69	14	53	11	41
Stödboende	12	64	5	45	4	25
HVB	21	15	13	9	10	6
SiS ungdomshem	*	*	0	*	0	*
Behandlingsfamilj***	-	-	-	-	0	0

* Antal under 4 redovisas ej.
** Från 1 juli 2024 kan många av massflyktingarna folkbokföra sig och har då registrerats i Sociala system som TUT/PUT.
*** - = ingen uppgift, beslut om utreseförbud har varit möjligt att registrera i sociala system från maj 2024.

För ensamkommande barn och unga som har uppehållstillstånd (PUT eller TUT)²³ är familjehem fortsatt den vanligaste placeringsformen. Av de placerade barnen med uppehållstillstånd så är 46 procent i familjehem och 28 procent i stödboenden. Få av de barn och unga som har uppehållstillstånd var under 2024 placerade på HVB eller på SiS ungdomshem. Sett till ensamkommande barn och unga som är asylsökande var jourhem den vanligaste placeringsformen under 2024.

23 Permanent uppehållstillstånd (PUT). Tidsbegränsat uppehållstillstånd (TUT).

4. FAMILJERÄTTEN

Familjerätten

Sammanfattning

- Under 2024 minskade andelen barn vars föräldrar deltog i samarbets-samtal hos Familjerådgivningen Stockholms stad med 16 procent.
- Sedan inträdet av lagen (2021:530) om informationssamtal har antalet informationssamtal fortsatt att öka. Från år 2023 till år 2024 ökade dessa samtal med 13 procent.
- År 2024 fastställdes 43 faderskap/föräldraskap i domstol, vilket är det lägsta antalet på åtta år.
- Både upplysningar och utredningar om vårdnad, boende och umgänge ökade något under 2024 efter en minskning till år 2023.
- Under 2024 verkställdes 110 beslut om umgängesstöd, vilket är en ökning från föregående år.

Om statistiken

Statistiken som avser familjerätten har inhämtats från stadens sociala system samt egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämndernas sju familjerätter. Statistik gällande internationell adoption har hämtats från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF).

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd; båda sedan juli 2023. Siffror för 2021 och 2022 är därför sammanlagda. Efter att vissa familjerätter slagits samman finns idag sju familjerätter i staden. Bromma och Hässelby-Vällingby bildar Familjerätt Nordväst, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck bildar Familjerätt Sydost samt Hägersten-Älvsjö och Skärholmen som bildar Familjerätt Sydväst. De stadsdelsnämnder som inte valt att slå samman sina familjerätter är stadsdelsnämnderna Järva, Norra innerstaden, Södermalm samt Kungsholmen.

Utredning inom familjerätten

Faderskap- och föräldraskap

Enligt Barnkonventionen har barn rätt att känna till sitt ursprung. Det avser fastställandet av föräldraskap och att barnet får deras omvårdnad, men även barnets rätt till ekonomiskt stöd och arv.

Enligt svensk lag gäller föräldraskapspresumtion, vilket innebär att en gift kvinnas make eller maka anses vara förälder till barnet. För ogifta föräldrar måste föräldraskapet fastställas. Ogifta föräldrar kan bekräfta faderskapet eller föräldraskapet via Skatteverkets e-tjänst inom 14 dagar efter födseln.

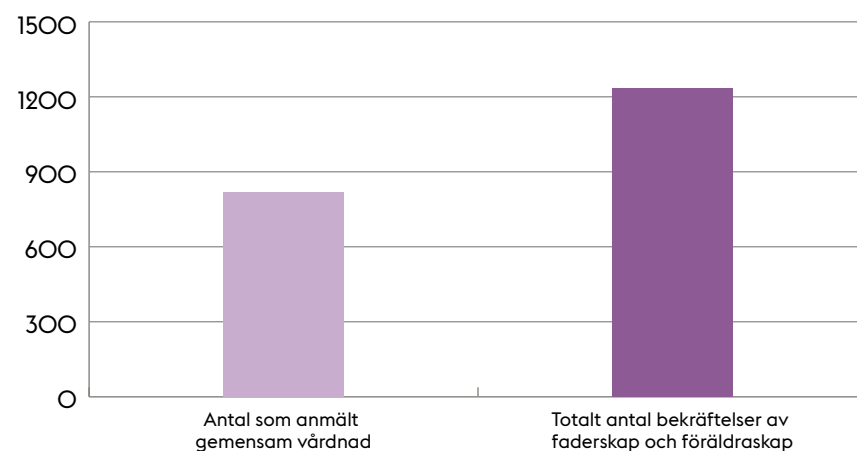
1233

barn fick faderskap eller föräldraskap fastställt genom bekräftelse hos stadens familjerätter.

43

faderskap/föräldraskap fastställdes genom dom, det lägsta antalet på åtta år.

Figur 4:1 Antal bekräftelser av faderskap och föräldraskap samt antal anmälningar om gemensam vårdnad 2024. (Källa: Sociala system)

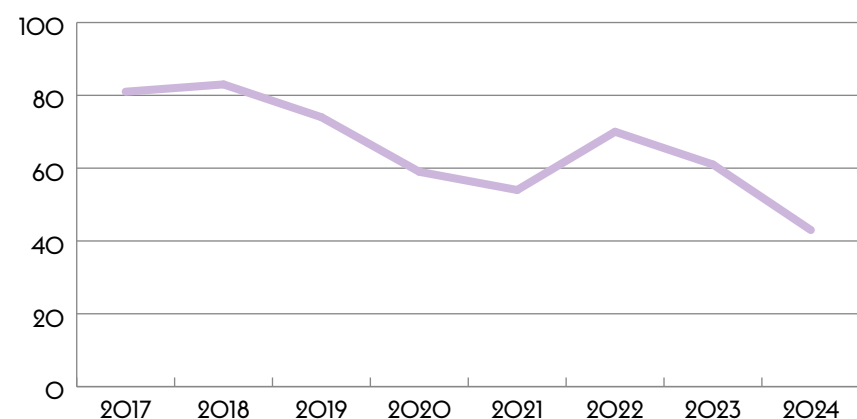
*inklusive moderskap

I figur 4:1 redovisas antalet barn för vilka faderskap/föräldraskap fastställs genom bekräftelse hos stadens familjerätter samt anmälningar om gemensam vårdnad år 2024. Antalet bekräftelser uppgick till 1 233, varav 17 avsåg föräldraskapsbekräftelse. Av totalt bekräftade faderskap/föräldraskap anmälades 818 för gemensam vårdnad om barnet. År 2020, innan lagändringen, fastställdes cirka 6 000 antal faderskap/föräldraskap hos stadens familjerätter.

Talerätt i faderskap-/föräldraskapsmål

Faderskap/föräldraskap kan fastställas eller hävas i domstolen. Familjerätten för barnets talan i de fall familjerätten är skyldig att utreda och, om möjligt, fastställa faderskapet/föräldraskapet för ett barn. Ett exempel på när faderskap/föräldraskap fastställs i domstol är när fel fader eller förälder är fastställd genom föräldraskapspresumtion.

Figur 4:2 Antal barn för vilka faderskap/föräldraskap fastställs genom dom 2017–2024. (Källa: Sociala system)

Enligt figur 4:2 har antalet faderskap/föräldraskap som fastställts genom dom varierat över tid, under år 2024 var det 43. Detta är en minskning från föregående år då antalet var 61. Möjligtvis förklaras minskningen med att färre barn kan ha fötts i situationer där faderskapet är oklart eller ifrågasatt, vilket gör behovet av rättsliga prövningar mindre.

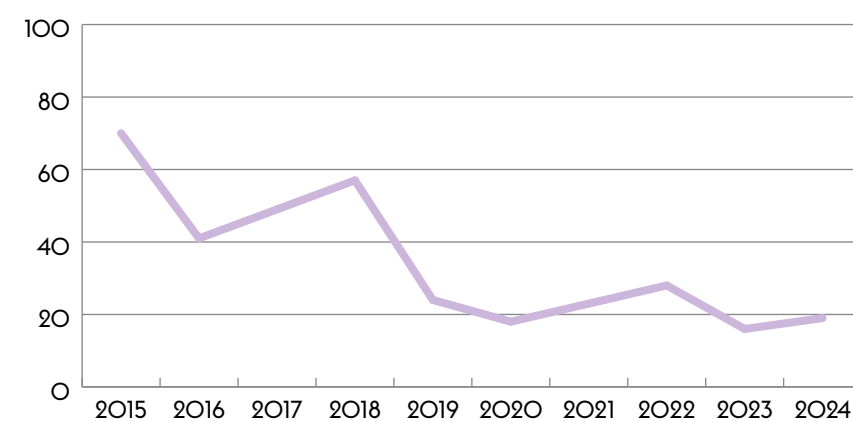
Adoption

I Sverige har familjerätten ansvar för att utreda önskemål om adoption. Detta gäller både internationella och nationella adoptioner.

Internationella adoptioner

Vid internationella adoptioner förmedlas kontakt med givarlandet genom en av MFoF:s auktoriserade adoptionsorganisationer. Den som vill adoptera ett barn med hemvist utomlands måste ha familjerättens medgivande innan barnet lämnar sitt hemvistland. Utredningar vid internationell adoption kallas för medgivandeutredningar. Om barnets ursprungsland inte är anslutet till lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention eller om det inte har fattats något adoptionsbeslut i barnets ursprungsland krävs ett beslut från tingsrätten för att få adoptera internationellt.

Figur 4:3 Antal medgivandeutredningar i samband med adoptioner 2015–2024. (Källa: Sociala system)

Antalet genomförda medgivandeutredningar har ökat från 16 till 19 utredningar år 2023–2024 (se figur 4:3).

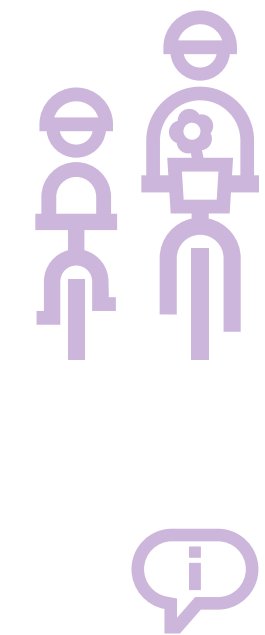
Trenden de senaste åren är att internationella adoptioner minskar. Detta gäller inte bara i Stockholms stad utan även i Sveriges övriga kommuner liksom i världen. Enligt nationell statistik från MFoF kom i början av 2000-talet cirka 1 000 barn per år till Sverige genom de auktoriserade adoptionsorganisationerna, medan motsvarande antal år 2024 var 54 anlända barn genom auktoriserade adoptionsorganisationer.¹ Den långsiktiga minskningen av internationella adoptioner förklaras främst av att fler länder prioriterar nationella adoptioner och fosterfamiljer. Vissa ursprungsländer har också begränsat eller stoppat adoptioner av etiska och juridiska skäl efter uppgifter om oegentligheter, exempelvis att barn stulits från de biologiska föräldrarna. Förbättrade levnadsvillkor, ökad tillgång till preventivmedel och förändrade attityder till ensamstående föräldrar har sannolikt också minskat antalet barn som lämnas för adoption. Samtidigt väljer fler svenskar assisterad befruktning eller surrogatarrangemang utomlands.²

År 2024 genomfördes 19 medgivandeutredningar i staden jämfört med för tio år sedan då antalet var 70.

¹ För att läsa mer, gå in på MFoF (mfof.se) och sök på *statistik internationella adoptioner*.

² För att läsa mer, gå in på MFoF (mfof.se) och sök på *Handbok - Att utreda och fastställa faderskap eller föräldraskap, kap. 9*.

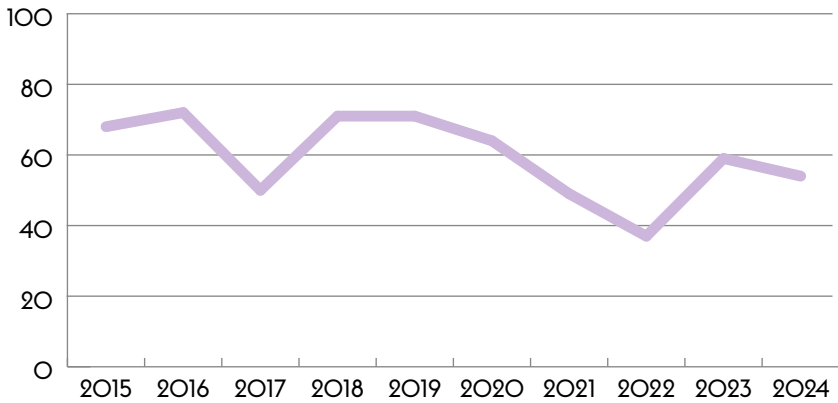

Antalet närståendeadoptioner minskade från 57 till 51 under 2024 jämfört med 2023

Nationella adoptioner

Den som vill adoptera ett barn inom Sverige gör en ansökan hos tingsrätten som också fattar beslut i frågan. Det är tingsrätten som ger familjerätten i uppdrag att göra en adoptionsutredning som sedan utgör underlag för rättens beslut.

Figur 4:4 Antal nationella adoptioner 2015–2024. (Källa: Sociala system)

Figur 4:4 redovisar antalet nationella adoptioner som idag är betydligt fler än de internationella adoptionerna. I nationella adoptioner ingår närståendeadoptioner som inkluderar adoptioner kopplade till surrogatarrangemang, assisterad befruktning utomlands och adoption av en makes/makas/sambos barn eller barn som adopteras av familjehemsföräldrar. Under pandemiåren 2020–2022 begränsades möjligheterna att genomgå assisterad befruktning och surrogatarrangemang utomlands vilket sannolikt bidrog till att antalet nationella adoptioner då minskade. Sedan 2023 har det skett en ökning till totalt 59 genomförda nationella adoptioner varav 57 var närståendeadoptioner. År 2024 genomfördes totalt 54 nationella adoptioner varav 51 var närståendeadoptioner.

Vårdnad, boende och umgänge

Om föräldrar inte kan komma överens i frågor som rör deras gemensamma barns vårdnad, boende eller umgänge har de möjlighet att vända sig till domstol som kan fatta beslut om dessa frågor i föräldrarnas ställe.

Samarbetssamtal

Föräldrar i staden, som har svårt att komma överens om vårdnad, boende eller umgänge, rekommenderas att försöka lösa tvisten med hjälp av familjerätten vid den stadsdel där barnet är folkbokfört, eller hos stadens familjerådgivning. Föräldrar kan ta egna initiativ till att söka samarbetssamtal, men samarbetssamtal kan också genomföras på uppdrag av domstol i samband med rättslig tvist rörande vårdnad, boende och umgänge.

Tabell 4:1 Samarbetssamtal per stadsdel 2022–2024.

(Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna och socialnämnden)

Stadsdelsnämnd	2022		2023		2024	
	Antal barn vars föräldrar var aktuella för samarbetssamtal	varav initierade genom tingsrättsbeslut	Antal barn vars föräldrar var aktuella för samarbetssamtal	varav initierade genom tingsrättsbeslut	Antal barn vars föräldrar var aktuella för samarbetssamtal	varav initierade genom tingsrättsbeslut
Järva	106	16	106	0	120	*
Hässelby-Vällingby	98	8	109	*	104	6
Bromma	94	4	80	*	86	6
Kungsholmen	97	7	86	5	0***	*
Norra Innerstaden	111	6	108	6	90	*
Södermalm	142	6	172	4	185	*
Enskede-Årsta-Vantör	130	7	113	8	113	7
Skarpnäck	33	5	55	*	51	*
Farsta	84	21	76	5	70	6
Hägersten-Älvsjö	242	8	245	6	288	*
Skärholmen	68	5	59	6	51	7
Familjerådgivningen**	781		855		717	
Totalt i staden	1 986	93	2 064	47	1 875	47

* Antal under 4 redovisas ej.
** Familjerådgivningen utför inte samarbetssamtal på uppdrag av domstol.
*** Uppgift saknas från Kungsholmen stadsdelsnämnd avseende år 2024.

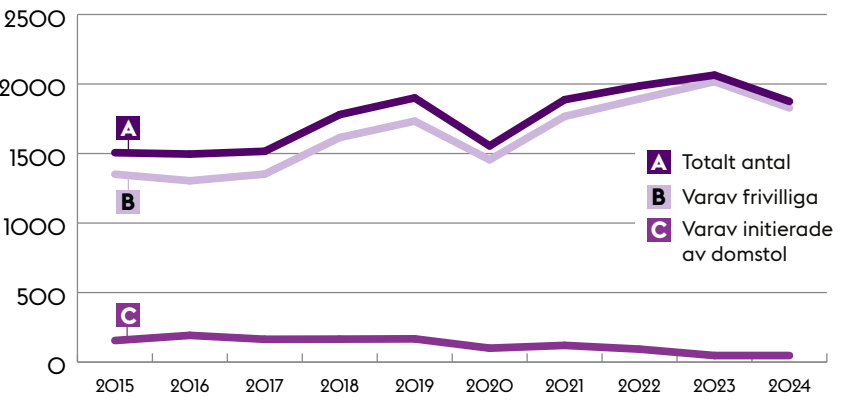
Tabell 4:1 visar antal samarbetssamtal per nämnd. Antal samarbetssamtal som initierats genom tingsrättsbeslut år 2024 var 47 vilket är samma antal som föregående år. Antal barn i staden vars föräldrar var aktuella för samarbetssamtal år 2024 var 1 875. Det saknas dock fullständiga uppgifter från Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Familjerådgivningen Stockholms stad redovisar en minskning med 138 barn vars föräldrar deltagit i frivilliga samarbetssamtal under 2024. Det är en minskning med 16 procent jämfört med 2023.

Antalet barn vars föräldrar deltog i samarbetssamtal hos familjerådgivningen minskade med 16 procent under år 2024 jämfört med föregående år.

Figur 4:5 Antal barn vars föräldrar deltagit i samarbetssamtal 2015–2024.
(Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna och socialnämnden)

*Uppgift saknas från Kungsholmen avseende år 2024.

I figur 4:5 redovisas antal barn vars föräldrar deltagit i samarbetssamtal de senaste tio åren.

Avtal om vårdnad, boende och umgänge

Familjerätten är skyldig att ge föräldrar hjälp med att träffa juridiskt bindande avtal om vårdnad, boende eller umgänge inklusive fördelning av eventuella resekostnader vid umgänge med barnet. Föräldrar ansöker själva hos familjerätten om att få upprätta ett avtal. Innan ett avtal godkänns av familjerätten ska en utredning genomföras för att säkerställa att avtalet är till barnets bästa.

Tabell 4:2 Antal inkomna ansökningar om avtal avseende vårdnad, boende eller umgänge 2024. (Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna och socialnämnden)

Stadsdelsnämnd	Antal
Järva	36
Hässelby-Vällingby	26
Bromma	25
Kungsholmen	25
Norra Innerstaden	15
Södermalm	15
Enskede-Årsta-Vantör	32
Skarpnäck	8
Farsta	24
Hägersten-Älvsjö	40
Skärholmen	22
Totalt i staden	268

Tabell 4:2 visar antal inkomna ansökningar till stadsdelsnämnderna om att få hjälp med att ingå juridiskt bindande avtal om vårdnad, boende eller umgänge. Under 2024 inkom totalt 268 ansökningar i staden.

Tabell 4:3 Antal avtal om vårdnad, boende eller umgänge som socialnämnden godkânt.** (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	2022	2023	2024
Järva	33	36	25
Hässelby-Vällingby	29	27	15
Bromma	14	14	17
Kungsholmen	14	14	*
Norra Innerstaden	10	14	12
Södermalm	26	26	21
Enskede-Årsta-Vantör	37	12	19
Skarpnäck	5	*	*
Farsta	20	9	13
Hägersten-Älvsjö	46	10	17
Skärholmen	15	*	14
Totalt i staden	249	167	165

* Antal under 4 redovisas ej för att det inte ska vara möjligt att räkna fram känsliga uppgifter med hjälp av andra värden kan ytterligare observationer med låga värden ha markerats vid behov.

**Flera avtal kan gälla samma barn.

Tabell 4:3 visar antal avtal som godkänts mellan föräldrar 2022–2024 uppdelat per stadsdelsnämnd. Flera avtal kan gälla samma barn. Av de 268 inkomna ansökningarna godkände familjerätten 165 avtal. Att alla avtal inte godkänns av familjerätten beror oftast på att båda föräldrar inte är tillräckligt överens i frågan om vårdnad, boende eller umgänge för att ingå juridiskt bindande avtal. Föräldrar som inte är överens erbjuds som regel samarbetssamtal för att kunna nå en överenskommelse.

Informationssamtal

Sedan den 1 januari 2022 är det enligt lag obligatoriskt att föräldrar måste delta i ett så kallat informationssamtal innan de får inleda en tvist i domstol. Informationssamtal ska erbjudas och tillhandahållas av stadens familjerätter på begäran av en eller båda föräldrarna.

Tabell 4:4 Antal föräldrar som deltagit i informationssamtal. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Antal föräldrar som deltagit i informations-samtal 2022*	Antal föräldrar som deltagit i informations-samtal 2023	Antal föräldrar som deltagit i informations-samtal 2024
Järva	91	128	143
Hässelby-Vällingby	84	117	137
Bromma	53	69	72
Kungsholmen	37	46	42
Norra Innerstaden	106	88	81
Södermalm	64	71	65
Enskede-Årsta-Vantör	110	139	123
Skarpnäck	35	55	43
Farsta	65	87	77
Hägersten-Älvsjö	78	111	165
Skärholmen	39	42	62
Totalt i staden	762	953	1 013

* Egenrapporterad data från stadsdelsnämnderna.

1 013

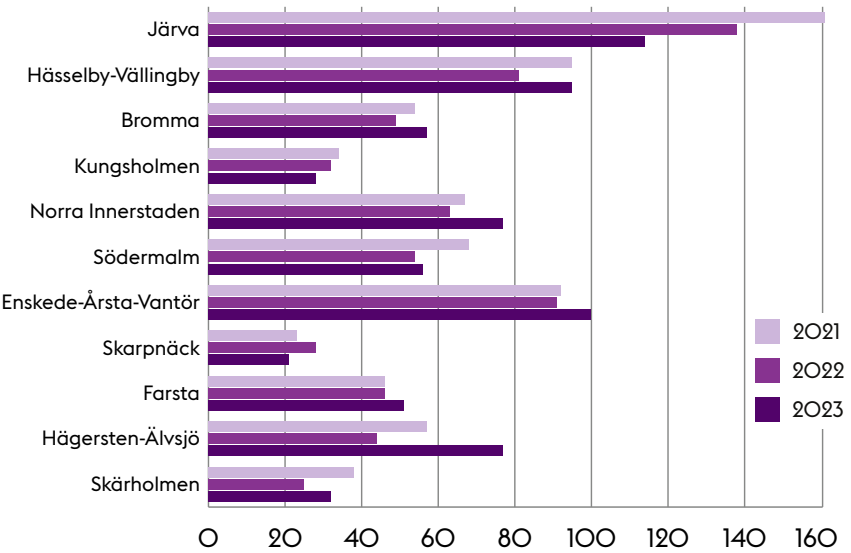
föräldrar i informationssamtal hos familjerätten i Stockholms stad vilket är det högsta antalet sedan inträdet av lagen (2021:530) om informationssamtal år 2022.

Tabell 4:4 visar antal föräldrar som deltagit i informationssamtal om vårdnad, boende och umgänge, uppdelat per stadsdelsnämnd och år. År 2024 deltog 1 013 föräldrar i informationssamtal vilket kan jämföras med lagens inträde 2022 då 762 föräldrar deltog i informationssamtal. Det är en stor variation mellan stadsdelsnämnderna i antal föräldrar som deltagit i informationssamtal, men i de flesta fall finns ett tydligt samband mellan antal informationssamtal och befolkningsstorlek. Stadens befolkningsmässigt tre minsta stadsdelsnämnder; Skarpnäck, Farsta och Skärholmen, har lågt antal föräldrar som deltagit i informationssamtal. Familjerätten i Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, som har träffat flest föräldrar, är också befolkningsmässigt en av stadens största. De tre stadsdelsnämnderna i innerstaden; Kungsholmen Norra innerstaden, och Södermalm, har dock relativt lågt antal genomförda informationssamtal i jämförelse med befolkningsstorlek (se första kapitlet Demografi, tabell 1:1).

Upplysningar

Om föräldrar, som inte kan komma överens om vårdnad, boende eller umgänge, väljer att gå till rättslig tvist, har domstolen en skyldighet att se till att frågan vid behov utreds innan den avgörs av domstolen. Som ett första steg i processen ska socialtjänstens familjerätt ges tillfälle att lämna upplysningar till tingsrätten. Om familjerätten har tillgång till uppgifter som kan vara av betydelse för domstolens huvudförhandling i målet ska familjerätten upplysa domstolen om detta.

Figur 4:6 Antal barn som var aktuella i upplysningar per stadsdelsnämnd 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Figur 4:6 visar antal barn som familjerätterna i staden lämnade upplysningar om, relaterat till domstolsförhandlingar om vårdnad, boende eller umgänge. Det var 708 barn aktuella i upplysningar under 2024, vilket kan jämföras med 651 barn år 2023 och 735 barn år 2022. Antal barn aktuella barn i upplysningar ökade med nio procent eller 57 barn mellan 2023 och 2024.

Utredningar om vårdnad, boende och umgänge

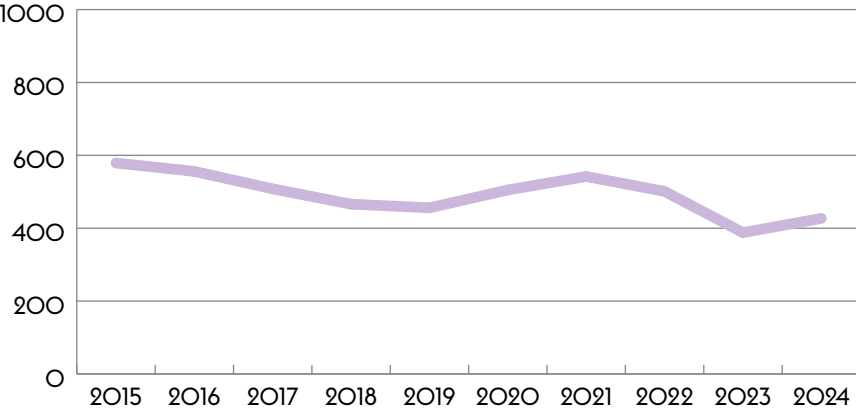
Om föräldrar fortfarande inte kan komma överens är nästa steg i processen att domstolen beslutar att familjerätten ska genomföra en utredning på uppdrag av domstolen. Uppdraget om sådan utredning ges till familjerätten i den stadsdelsnämnd där barnet är folkbokfört.

Tabell 4:5 Utredningar om vårdnad, boende och umgänge 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	Antal barn 2022	Antal barn 2023	Antal barn 2024	Jämförelse mellan 2023 och 2024
Järva	96	84	69	-15
Hässelby-Vällingby	79	51	61	10
Bromma	31	31	46	15
Kungsholmen	24	22	25	3
Norra Innerstaden	54	41	39	-2
Södermalm	33	39	34	-5
Enskede-Årsta-Vantör	54	29	43	14
Skarpnäck	4	16	19	3
Farsta	27	25	33	8
Hägersten-Älvsjö	61	40	41	1
Skärholmen	38	10	17	7
Totalt i staden	501	388	427	39

År 2024 var 427 barn aktuella i utredningar om vårdnad, boende och umgänge vilket är en ökning med tio procent eller 39 barn jämfört med 2023. Antalet informationssamtal och upplysningar har, som redogörs i tabell 4:4 och figur 4:6, ökat med tretton respektive nio procent. Efter en minskning av utredningar om vårdnad, boende och umgänge mellan år 2022 och 2023 har utredningarna åter ökat under 2024. Detta trots lagstiftarens intention att minska antalet vårdnadstvister i tingsrätten genom införandet av informationssamtal (se tabell 4:4). En ökning av separationer och skilsmässor kan leda till att fler vårdnadstvister uppstår. Samtidigt kan ekonomiska och sociala påfrestningar, såsom inflation och bostadsbrist, bidra till ökad stress och konflikter mellan föräldrar. Minskningen av antalet utredningar mellan 2022–2023 kan ha varit en tillfällig avvikelse snarare än en bestående förändring. Därför kan siffrorna för 2024 snarare återspegla en återgång till en mer normal nivå än en faktisk ökning.

Figur 4:7 Antal barn som varit aktuella i utredningar om vårdnad, boende och umgänge 2015–2024. (Källa: Sociala system)

Figur 4:7 visar antal barn som varit aktuella i utredningar om vårdnad, boende och umgänge de senaste 10 åren.

427

barn var aktuella i utredningar om vårdnad, boende och umgänge vilket är en ökning med 39 barn jämfört med år 2023.

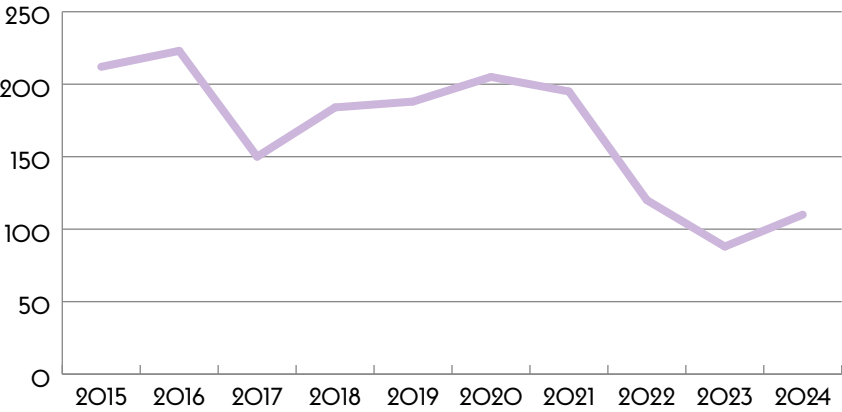
110

beslut om umgängesstöd från domstolen verkställdes av stadens familjerätter under 2024, vilket är en ökning med 22 beslut jämfört med föregående  r.

Umg ngesst d

Ett beslut om umgängesstöd från domstolen innebär att barn och umg ngesf r lder umgås i närvaro av en umg ngesst dperson som familjerätten utser. Det är bara domstol som kan besluta om umgänge med umgängesstöd; familjerätten ska verkställa domstolens beslut om umgängesstöd.

Figur 4:8 Antal beslut om umgängesstöd 2015–2024.*
(Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna)

*Samma barn kan vara aktuellt flera av dessa beslut.

Antalet verkställda beslut om umgängesstöd i staden har varierat över tid.  r 2023 fattades det lägsta antalet beslut om umgängesstöd på tio  r. Under 2024 verkställde stadens familjerätter 110 beslut om umgängesstöd, vilket är en ökning från föregående år (se figur 4:8).

Tabell 4:6 Antal barn i beslut om umgängesstöd som socialnämnden verkställt.** (Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna)

Stadsdelsnämnd	2022	2023	2024
Järva	24	7	5
Hässelby-Vällingby	10	6	10
Bromma	10	5	16
Kungsholmen	4	6	15
Norra Innerstaden	4	*	5
Södermalm	4	*	7
Enskede-Årsta-Vantör	23	10	12
Skarpnäck	3	5	7
Farsta	11	12	8
Hägersten-Älvsjö	20	16	16
Skärholmen	7	8	9
Totalt i staden	120	88	110

* Antal under 4 redovisas ej för att det inte ska vara möjligt att räkna fram k nslliga uppgifter med hjälp av andra v rden kan ytterligare observationer med låga v rden ha markerats vid behov.
**Samma barn kan vara aktuellt flera av dessa beslut.

Tabell 4:6 visar antal barn i beslut om umgängesstöd som familjerätten verkställt uppdelat per stadsdelsnämnd. Samma barn kan vara aktuellt i flera beslut om umgängesstöd under samma  r.

5. VÅLD I NÄRA RELATION OCH HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2024

Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck

Sammanfattning

- Det har skett en ökning av andelen kvinnor i behov av socialtjänstens stöd och insatser på grund av våld i nära relation.
- 54 procent av utredningsärenden inom relationsvårdsteamet (RVT) är kvinnor i åldern 30–44 år.
- Beviljade insatser med behovsprövning hos relationsvårdscentrum (RVC) har ökat med tolv procent från föregående år.
- Av de 129 personer som hade registrerad samtalskontakt¹ vid RVC utifrån våldsutövande beteende var 111 personer identifierade som män.
- Antalet personer som blivit remitterade till SHIS Bostäders Mellanbo har minskat med 16 procent sedan föregående år.

Om statistiken

Statistik är hämtad från stadens verksamhetssystem sociala system, berörda utförarverksamheter samt SHIS Bostäder och Bostadsförmedlingen AB.

Den statistik som är hämtad från sociala system redovisar antal unika personer som varit aktuella för utredning eller insats inom stadens RVT under 2024. Sociala system innehåller statistik baserat på juridiskt kön och verksamhetsområdet våld i nära relation. Det saknas systemstöd för att dokumentera om en person är utsatt för våld eller är våldsutövare, typ av utsatthet eller mer specifik kategori av våld.

Egenrapporterad statistik från relationsvårdscentrum (RVC) är hämtad från Socialstyrelsens uppföljningsverktyg SU.reg.² Viss risk finns för felmarginal på grund av olika rutiner vid registrering av ärenden. Tolkning av orsaker till öknings- och minskningar bör göras med försiktighet. Uppgifter från område hemlöshet är borttagna i enstaka tabeller med anledning av att enheten årligen har haft färre än fyra ärenden.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför genomgående sammanlagda.

¹ Samtalskontakt innefattar råd- och stödsamtal och insats med behovsprövning.
² För att läsa mer om SU.reg, gå in på Stöd för systematisk uppföljning – Socialstyrelsen.

Utredningar, insatser, biståndets omfattning och utformning

Personer över 18 år som är utsatta för eller utsätter närstående för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, tas emot av stadsdelsnämndernas relationsvårdsteam (RVT). Detta förutsatt att personen ansökt om insats hos socialtjänsten enligt socialtjänstlagen (SoL). RVT finns vid alla stadsdelsnämnder och socialnämndens område hemlöshet.

Ärenden som rör barn direkt utsatta för våld inom familjen eller som upplever våld mot en förälder tas emot av enheten för barn och unga i den stadsdelsnämnd de bor. Statistik över detta finns i kapitel 3 – Barn och unga.

Utredningar RVT

Tabell 5:1 redovisar antalet utredningsärenden vid RVT, uppdelat på kön och nämnd, 2022–2024. Den inkluderar ärenden som påbörjats före denna period som fortfarande var aktuella, samt ärenden som blev aktuella under perioden.

Tabell 5:1 Antal aktuella ärenden uppdelat på kön, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

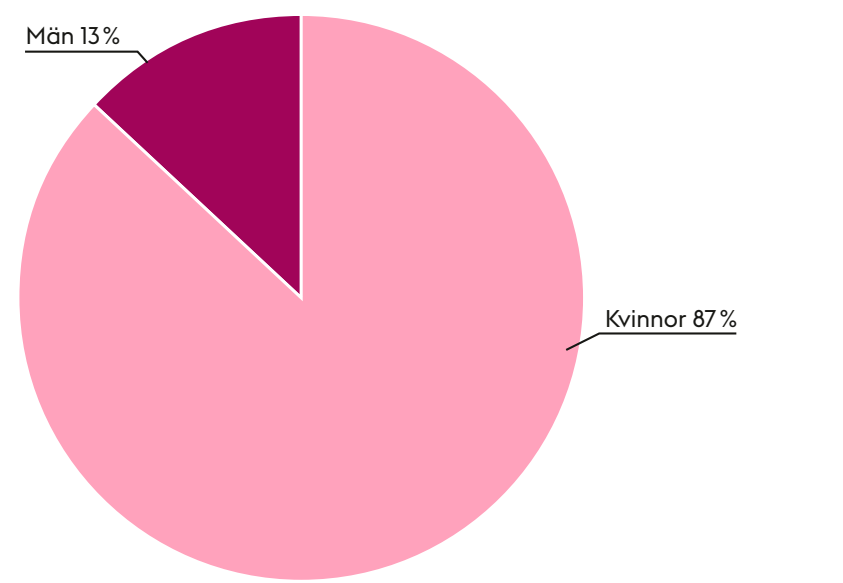
Nämnd	2022			2023			2024		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Järva	211	23	234	176	20	196	186	16	202
Hässelby-Vällingby	121	10	131	143	23	166	175	25	200
Bromma	115	16	131	151	16	167	150	15	165
Kungsholmen	58	6	64	56	8	64	50	14	64
Norra Innerstaden	116	15	131	141	15	156	135	20	155
Södermalm	197	32	229	231	46	277	242	45	287
Enskede-Årsta-Vantör	217	17	234	225	32	257	236	33	269
Skarpnäck	110	12	122	89	14	103	99	12	111
Farsta	122	10	132	116	10	126	135	12	147
Hägersten-Älvsjö	189	45	234	195	56	251	197	54	251
Skärholmen	89	14	103	90	22	112	104	18	122
Socialnämnden, område hemlöshet	9	0	9	9	0	9	12	0	12
Totalt i staden brutto*	1 554	200	1 754	1 622	262	1 884	1 721	264	1 985
Totalt i staden netto**	1 511	196	1 707	1 583	257	1 840	1 679	256	1 935

* För staden brutto summeras antal ärenden över samtliga nämnder.
** För staden netto summeras antal unika individer i staden. Dvs, om en individ förekommer flera gånger i olika nämnder, så räknas individen bara en gång.

RVT hanterade totalt 1 935 unika ärenden 2024, vilket innebär en ökning med fem procent jämfört med 2023. Antalet kvinnor som ansökt om insats hos RVT har de senaste åren ökat. För män noterades en ökning på drygt 30 procent 2022–2023, som under 2024 har avstannat. Eftersom det saknas systemstöd för att dokumentera om en person är våldsutsatt eller våldsutövare, är det inte möjligt att hämta underlag om antalet våldsutsatta eller våldsutövare.

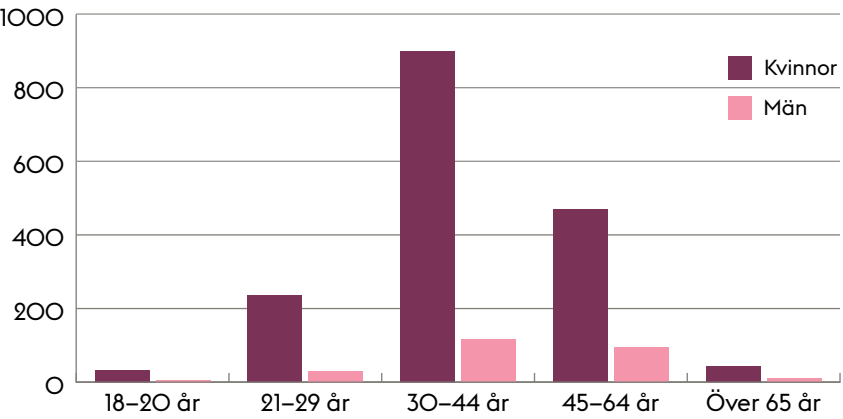
Figur 5:1 illustrerar hur fördelningen ser ut mellan kvinnor och män.

Figur 5.1 Hur ser könsfördelningen ut? (Källa: Sociala system)

I figur 5:2 illustreras åldersfördelning uppdelat på kön. Den största skillnaden mellan könen finns i åldersgruppen 30–44 år, där det finns 900 kvinnor och 116 män. Kvinnorna är nästan åtta gånger fler än männen. Efter 44 års ålder minskar antalet personer på RVT, vilket gäller både kvinnor och män. Minskningen är mer markant för kvinnor över 65 år.

Figur 5:2 Åldersfördelningen för aktuella ärenden RVT 2024, uppdelat på kön. (Källa: Sociala system)

Äldres utsatthet för våld i nära relation kan vara högre än statistiken visar, vilket kan tyda på att personer över 65 år inte söker hjälp från RVT för våldsutsatthet.³

Under en treårsperiod har antalet personer som ansökt om insats hos RVT i åldern 18–20 år och 21–29 år minskat. Forskning visar att unga personer, särskilt i åldern 16–24 år, i större utsträckning än äldre är utsatta för våld i nära relation.⁴

3 Våld mot äldre | Jämställdhetsmyndigheten
4 Våld i ungas parrelationer. Brottsförebyggande rådet. Rapport 2021:15.

Stöd till våldsutsatta och våldsutövande vuxna

Relationsvårdscentrum (RVC)

Vägen till stöd hos RVC,⁵ är genom egen kontakt, med möjlighet till fem råd- och stödsamtal eller stödsamtal som insats med behovsprövning från RVT. Insatser till våldsutsatta och våldsutövare erbjuds individuellt eller i grupp.

RVC erbjuder även stödsamtal som insats med behovsprövning till minderåriga barn där minst en vårdnadshavare har en pågående insats på RVC. Statistik över detta finns i kapitel 3.

Insats med behovsprövning hos RVC

Tabell 5:2 visar antal unika personer som har beviljats insats med behovsprövning vid RVC under de senaste tre åren. Insatserna avser stöd till våldsutsatta och våldsutövande personer, uppdelat på kön för respektive stadsdelsnämnd.

Tabell 5:2 Antal unika personer som beviljats stödsamtal på RVC, uppdelat på kön och nämnd 2022–2024.

(Källa: Sociala system)

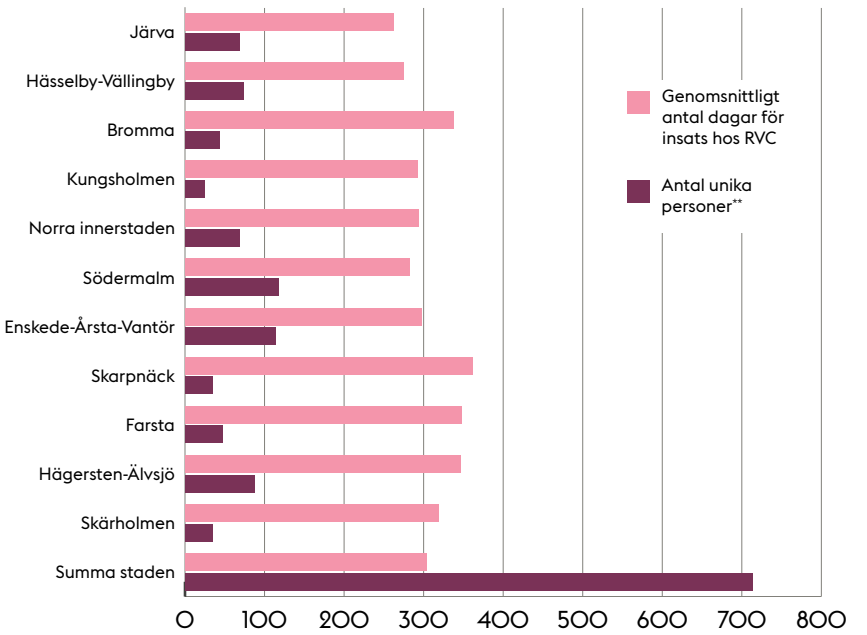
Stadsdelsnämnd	2022			2023			2024		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Järva	87	9	96	81	11	92	94	12	106
Hässelby-Vällingby	49	6	55	81	15	96	102	15	117
Bromma	61	8	69	78	4	82	81	7	88
Kungsholmen	34	5	39	34	6	40	33	7	40
Norra innerstaden	77	9	86	96	9	105	82	13	95
Södermalm	105	16	121	150	32	182	170	34	204
Enskede-Årsta-Vantör	111	8	119	137	19	156	165	18	183
Skarpnäck	63	5	68	47	5	52	62	5	67
Farsta	60	7	67	69	6	75	83	9	92
Hägersten-Älvsjö	130	33	163	133	44	177	135	47	182
Skärholmen	59	9	68	45	6	51	54	9	63
Totalt i staden	836	115	951	951	157	1108	1 061	176	1 237

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Det var 1 237 unika personer som beviljades insats med behovsprövning hos RVC 2024 vilket är en ökning sedan 2023 med 129 personer motsvarande 12 procent. Ökningen noterades både bland kvinnor och män. Sett till åldersfördelningen var 29 personer över 65 år.

Figur 5:3 visar antalet unika personer och genomsnittlig tid för insats hos RVC, fördelat per stadsdelsnämnd. Under 2024 avslutades insats för 713 personer på något av de fyra RVC. Den genomsnittliga tiden för insats var 304 dagar.⁶ Genomsnittstiden för insats varierade med drygt 100 beslutsdagar mellan stadsdelsnämnderna.⁷

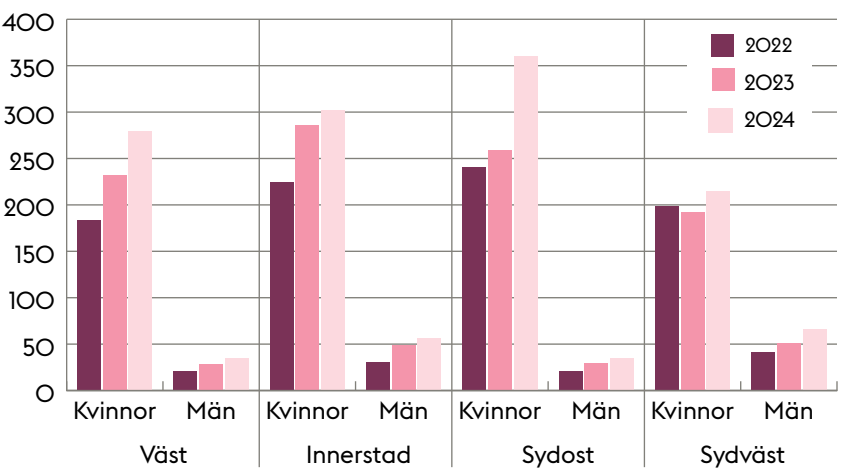
Figur 5:3 Beslut om insats (för unika personer) som pågick och avslutades^{*} under år 2024 per stadsdelsnämnd hos RVC samt snitttiden för beslutens längd. (Källa: Sociala system)

* Med avslutades menas personer vars beslut om insats avslutades under år 2024 och som inte påbörjat något nytt beslut som sträcker sig till efter år 2024.
** Unika personer – om flera beslut om insats fattats för en person räknas en total tid ut för den här personen. Om en person har olika beslut på flera stadsdelsförvaltningar så räknas en snitttid ut för respektive stadsdelsnämnd. En person kan alltså finnas på flera stadsdelsnämnder. I snittiden tas tiden före år 2024 med.

Figur 5:4 visar antalet personer, fördelat mellan kvinnor och män, som beviljats insatser vid respektive RVC. En person kan förekomma flera gånger om denne fått insats vid två eller fler RVC, till följd av flytt eller skyddsbehov. Ärendeflödet varierar mellan de fyra RVC. Befolkningsstorlek och demografiska skillnader kan vara förklarande faktorer.

Figur 5:4 Antalet personer, fördelat mellan kvinnor och män, som har beviljats insatser med behovsprövning till respektive RVC, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

En person kan förekomma på flera RVC på grund av att personen av säkerhetsskäl behöver gå på annat RVC än det hen tillhör eller så flyttar personen till annan stadsdelsnämnd.

5 Staden har fyra regionala verksamheter med följande upptagningsområden. RVC Väst: Bromma, Hässelby-Vällingby & Järva. RVC Innerstaden: Kungsholmen, Norra innerstaden och Södermalm. RVC Sydost: Enskede-Årsta-Vantör, Farsta & Skarpnäck. RVC Sydväst: Hägersten-Älvsjö & Skärholmen.
6 Vid beräkning av genomsnittligt antal dagar har pågående insatser under 2024 samt avslutade insatser tagits med.
7 Genomsnittstiden omfattar även eventuell kötid innan stödsamtalet verkställdes.

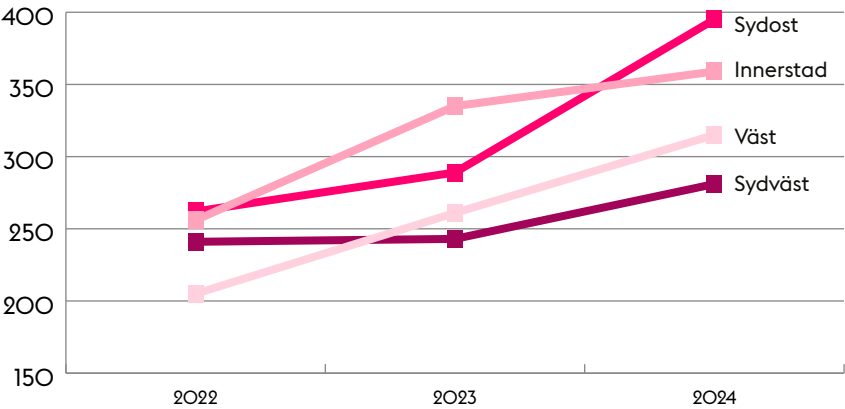

Sedan 2022 har det varit en stadig ökning av personer som fått insatser med behovsprövning till RVC.

Den tydligaste ökningen av personer som beviljats insats med behovsprövning på RVC syns på RVC Sydost, där antalet kvinnor har ökat från 259 till 360 stycken. En bidragande orsak till ökningen kan vara ”*Lotsprojektet på RVC Sydost*”⁸ som syftar till att erbjuda praktiskt och vägledande stöd till personer som utsatts för våld i nära relation. Under 2024 tog ”*Lotsprojektet*” emot 83 uppdrag varav merparten rörde kvinnor.

Figur 5:5 visar utvecklingen av beviljade insatser med behovsprövning under 2022–2024 för stadens fyra RVC. Figuren visar en stadig ökning av ärenden och som syns tydligast inom RVC Sydost (51 procent) och RVC Väst (54 procent). Ökningen på RVC Innerstad är 40 procent och 17 procent för RVC Sydväst.

Figur 5:5 Ärendeutveckling för insatser med behovsprövning till RVC under åren 2022–2024. (Källa: Sociala system)

En person kan förekomma på flera RVC på grund av att personen av säkerhetsskäl behöver gå på annat RVC än det hen tillhör eller så flyttar personen till annan stadsdelsnämnd.

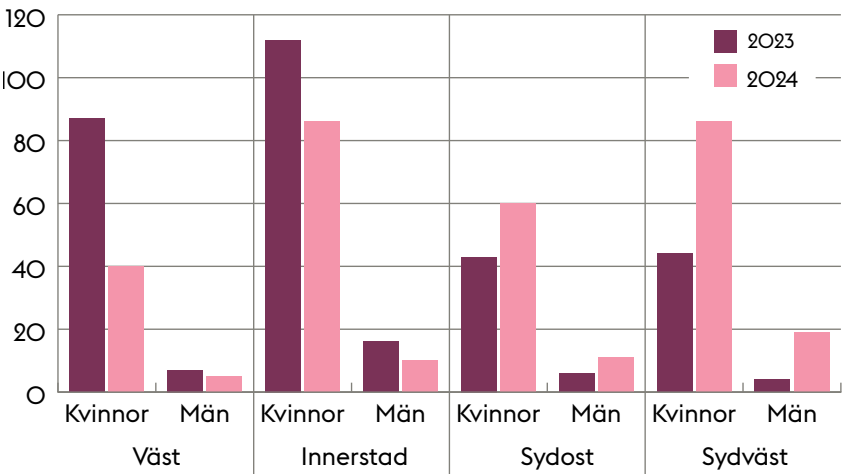
Råd- och stödsamtal till våldsutsatta personer

Figur 5:6 visar antalet våldsutsatta personer, uppdelat efter kön, som har registrerats för råd- och stödsamtal på respektive RVC. I statistiken framgår inte hur många av dessa personer som senare har ansökt om en insats med behovsprövning via RVT. Uppgifterna är baserade på RVC:s egenrapporterade data i SU.reg. Vid RVC Innerstad, Sydost och Väst förekommer bortfall i registreringen av om ett ärende avser ett råd- och stödsamtal eller en insatser med behovsprövning, vilket bör tas i beaktande. RVC Innerstad hade ett bortfall på 36 personer, medan bortfallet för både RVC Väst och RVC Sydost var 13 personer vardera.

8 Projektmedel är beviljat för perioden 2023–2025. Medlen omfattar 5 heltidstjänster för lotsar och en heltidstjänst för samordnare. Projektet drivs gemensamt av Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnåcks stadsdelsförvaltningar på samma sätt som ordinarie verksamhet på RVC Sydost. Projektplan Utökade insatser för våldsutsatta – ”*Lotsprojektet på RVC Sydost*”. Projektets övergripande syfte är att skapa ett bredare utbud av stöd via RVC så att fler våldsutsatta brukar får tillgång till stöd av god kvalitet för att minska konsekvenser av våldet och möjliggöra ett liv fritt från våld.

Figur 5:6 Antal personer som registrerats för råd- och stödsamtal för våldsutsatthet under 2023 och 2024, fördelat på kön.

(Källa: Egenrapporterad data från RVC)

Stöd till våldsutövande personer

Uppgifter om våldsutövande personer är hämtad från SU.reg och avser registrerade personer som har haft kontakt med RVC, både för råd- och stödsamtal eller för insats med behovsprövning från RVT. Under 2024 var det 129 personer som hade registrerad samtalskontakt⁹ vid RVC på grund av våldsutövande beteende. Av dessa var 111 personer identifierade som män. Antalet våldsutövare på RVC Sydväst har ökat med mer än 200 procent sedan 2023, från 21 till 72 personer, se tabell 5:3.

Tabell 5:3 Antal våldsutövare, RVC 2022–2024.

(Källa: Egenrapporterad data från RVC)

RVC	2022 Totalt	2023 Totalt	2024 Totalt
Väst	24	32	22
Innerstad	29	18	20
Sydost	17	29	15
Sydväst	45	21	72
Totalt i staden	115	100	129

Mikamottagningen och prostitution och människohandels-teamet (POM)¹⁰

Mikamottagningen, som verkar inom hela Stockholms län, erbjuder stödjande samtal och praktiskt stöd till personer som har erfarenhet av sex mot ersättning, sexuellt självskadebeteende eller är utsatta för människohandel för sexuella ändamål.

Under året har 146 personer haft kontakt med mottagningen. Av dessa är 87 personer hemmahörande i Stockholms stad. Merparten av dessa identifierar sig som kvinna. Cirka 24 procent av de totalt 146 personerna har minderåriga barn.

9 Samtalskontakt innefattar råd- och stödsamtal och insats med behovsprövning.

10 POM-teamet är uppsökande handläggare vid enheten mot prostitution och människohandel, en del av enheten för stöd och skydd vid socialförvaltningens avdelning för socialt stöd.

Bland våldsutsatta personer inom RVC är kvinnor tydligt överrepresenterade medan majoriteten av våldsutövande personer är män.

I det uppsökande arbetet har 261 personer utsatta för prostitution påträffats, (230 kvinnor, 8 män, 23 transpersoner). Av dessa var fyra personer minderåriga och hela gruppen utgjordes av 28 olika nationaliteter. Det var 19 procent som tackade ja till någon form av stöd. För de minderåriga personerna som påträffades och som utsatts för sexuell exploatering upprättades en orosanmälan.

Vidare har de uppsökande socialsekreterarna haft samtal med 264 personer som delgivits misstanke om köp av sexuell tjänst eller försök till köp av sexuell tjänst. Av dessa var 126 personer hemmahörande i Stockholms stad och majoriteten var myndiga män. Av dessa tackade 75 procent ja till stöd från KAST¹¹ eller motsvarande insats.

Origo, resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld
Origo drivs tillsammans med Polisen, Region Stockholm och övriga kommuner i länet. Till Origo kan personer (13–26 år) som lever i en hederskontext vända sig för stöd och hjälp.

Under 2024 har 156 nya personer (13–26 år) vänt sig till Origo. Av dessa är 63 personer hemmahörande i Stockholms stad. Tabell 5:4 visar antalet personer, uppdelat på stadsdelsnämnd som under 2022–2024 vänt sig till Origo.

Tabell 5:4 Antal personer (13–26 år) som tagit kontakt med Origo, 2022–2024.
(Källa: Egenrapporterade från Origo)

Stadsdelsnämnd	2022 Totalt	2023 Totalt	2024 Totalt
Järva	13	16	20
Hässelby-Vällingby	7	9	7
Bromma	*	4	*
Kungsholmen	5	0	0
Norra Innerstaden	*	*	*
Södermalm	8	7	*
Enskede-Årsta-Vantör	9	9	7
Skarpnäck	*	0	*
Farsta	*	7	5
Hägersten-Älvsjö	5	6	7
Skärholmen	5	*	8
Totalt i staden	63	62	63

* Antal under 4 redovisas ej.
Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Av de nytilkomna personerna har 30 inte angett i vilket geografiskt område de bor. Av de 156 nya personer som varit i kontakt med Origo identifierade sig 16 personer som pojkar och män. Medelåldern har ökat från 21 till 22 år, jämfört med förra året.

Totalt har Origo erbjudit 934 stöd- och rådgivningssamtal till yrkesverksamma¹² i nya och pågående ärenden. Av dessa var 98 stöd- och rådgivande samtal från verksamma i Stockholms stad. Antalet samtal har minskat med 25 procent sedan 2023 vilket framgår i tabell 5:5.

Tabell 5:5 Antal konsultationssamtal till yrkesverksamma, 2022–2024.
(Källa: Egenrapporterade från Origo)

Nämnd	2022 Totalt	2023 Totalt	2024 Totalt
Järva	27	30	21
Hässelby-Vällingby	16	23	11
Bromma	7	9	12
Kungsholmen	7	*	*
Norra Innerstaden	4	9	*
Södermalm	4	7	5
Enskede-Årsta-Vantör	17	8	12
Skarpnäck	6	*	*
Farsta	5	11	9
Hägersten-Älvsjö	12	10	8
Skärholmen	5	11	11
Socialnämnden	9	*	4
Totalt i staden	119	130	98

* Antal under 4 redovisas ej.
Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagd. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Skyddat boende och jourlägenhet

Uppgifter som rör skyddat boende och jourlägenhet har fram till och med år 2023 samlats in via en enkät till stadsdelsnämndernas RVT där också antalet medföljande barn har redovisats. Från och med år 2024 är statistik inhämtad från sociala system. Den huvudsakliga anledningen till detta är att sedan 1 april 2024¹³ ska barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende bedömas och beviljas insats med behovsprövning individuellt. Socialnämnden ska ansvara för att tillgodose barnets behov av stöd- och hjälpinsatser, vilket dokumenteras i sociala system. Antalet placerade barn i skyddat boende redovisas från 2024 i kapitel 3 – Barn och unga.

Skyddat boende i stadens regi
De verksamheter som erbjuder skyddat boende i stadens regi är Kriscentrum-Kruton (KCK), Syrenen och Hvilan.

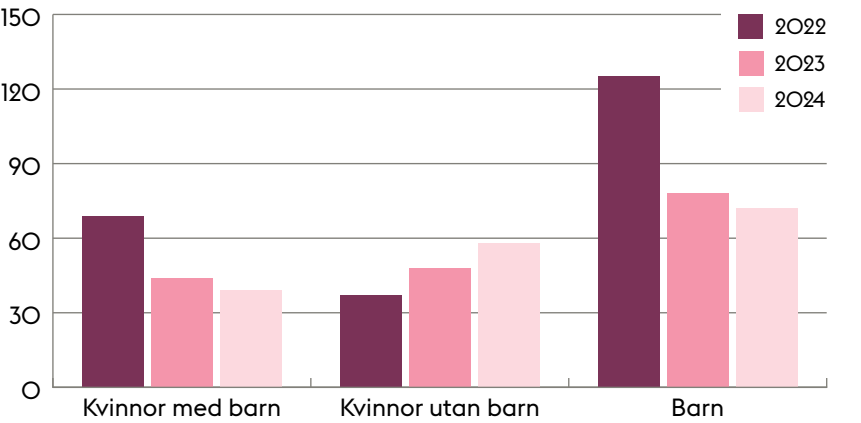
De tre verksamheterna har sammanlagt 63 platser, utöver detta har KCK två skyddslägenheter. Under 2024 var den totala beläggningen på KCK 53 procent, vilket är en ökning med två procentenheter. På Syrenen var den totala beläggningen 98 procent, en ökning med 13 procentenheter. Och på Hvilan var den totala beläggningen 94 procent, vilket innebär en ökning med elva procentenheter från 2023.

Figur 5:7 illustrerar förändringen av antalet våldsutsatta med eller utan minderåriga barn över en treårsperiod på KCK. Antalet kvinnor med barn har minskat med 30 personer 2022–2024, och under samma period har antalet barn minskat med 53. Däremot har antalet kvinnor utan minderåriga barn ökat med 21 personer.

11 Mottagningen för köp av sexuella tjänster (KAST).
12 Yrkesverksamma är Polismyndigheten, socialtjänst, skola, Region Stockholm och ideella organisationer.

13 Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende.

Figur 5:7 Antal placerade våldsutsatta kvinnor med eller utan minderåriga barn samt antal barn på kriscentrum-Kruton, 2022–2024.
(Källa: Egenrapporterad data från Kriscentrum-Kruton)

Placeringar på skyddat boende

I tabell 5:6 redovisas antal beslut om placering i skyddat boende och antal personer som placerats.¹⁴ De två måtten skiljer sig åt då en person kan ha fått beviljad insats med behovsprövning vid flera tillfällen under ett år. Antalet beslut om placering är därför fler än antalet personer. Av uppgifterna redovisas inte om placering skett i skyddat boende i stadens regi eller hos annan utförare.

Tabell 5:6 Antal beslut om placering och unika personer i skyddat boende, uppdelat på kön, 2022–2024.
(Källa: Sociala system)

Nämnd	2022, kvinnor		2022, män		2023, kvinnor		2023, män		2024, kvinnor		2024, män	
	Place-ringar	Perso-ner	Place-ringar	Perso-ner	Place-ringar	Perso-ner	Place-ringar	Perso-ner	Place-ringar	Perso-ner	Place-ringar	Perso-ner
Järva	97	76	6	6	87	63	*	*	81	58	4	4
Hässelby-Vällingby	54	38	*	*	47	37	5	*	51	42	4	4
Bromma	27	17	0	0	23	18	*	*	12	10	0	0
Kungsholmen	11	10	0	0	8	8	*	*	4	*	0	0
Norra Innerstaden	19	14	0	0	14	11	0	0	13	11	0	0
Södermalm	43	28	*	*	36	24	*	*	26	20	*	*
Enskede-Årsta-Vantör	71	60	*	*	44	35	0	0	47	40	*	*
Skarpnäck	21	17	0	0	12	11	0	0	18	14	*	*
Farsta	29	23	0	0	22	16	0	0	23	20	0	0
Hägersten-Älvsjö	22	17	*	*	21	17	*	*	18	13	6	4
Skärholmen	22	19	6	*	24	18	5	*	25	24	0	0
Socialnämnden, område hemlöshet	*	*	0	0	0	0	0	0	7	**	*	*
Totalt i staden	418	321	17	12	338	258	17	13	325	259	17	15

* Antal under 4 redovisas ej.
** Sekundärprickas för att inte antalet i någon sekretessmarkerad cell ska gå att räkna ut.
Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Det totala antalet beslut om placeringar under 2024 var 342. Antalet personer som blivit beviljade skyddat boende under 2024 var 259 kvinnor och 15 män. Den senaste treårsperioden har antalet placerade personer minskat med 59 personer. Däremot har antalet personer som ansökt om insats med behovsprövning hos RVT inte minskat under samma period, vilket talar för att behovet av någon form av stöd för våldsutsatta inte har minskat i stort. År 2023 genomfördes en analys av minskningen av placeringar på skyddat boende, men någon definitiv förklaring kunde inte fastställas.¹⁵

Jourlägenhet

Det har skett en marginell ökning av placeringar och antal personer i jourlägenhet,¹⁶ se tabell 5:7. Alla stadsdelsnämnder tillhandahåller inte jourlägenheter till denna målgrupp. Av de stadsdelsnämnder som tillhandahåller jourlägenheter varierar också det faktiska antalet lägenheter vilket kan vara en förklaring till att antalet placeringar och personer varierar mellan stadsdelsnämnderna. Uppgifter om kön per placerande stadsdelsnämnd redovisas inte då antalet män eller personer med annan könsidentitet är för få.

Tabell 5:7 Antal beslut om placering och unika personer i jourlägenhet, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Nämnd	2022,totalt		2023, totalt		2024, totalt	
	Place-ringar	Perso-ner	Place-ringar	Perso-ner	Place-ringar	Perso-ner
Järva**	0	0	0	0	0	0
Hässelby-Vällingby	9	9	7	7	10	10
Bromma	7	7	11	9	11	7
Kungsholmen	**	**	**	**	*	*
Norra Innerstaden	*	*	*	*	0	0
Södermalm	14	12	9	9	**	**
Enskede-Årsta-Vantör	24	24	26	24	30	30
Skarpnäck**	0	0	0	0	0	0
Farsta**	0	0	0	0	0	0
Hägersten-Älvsjö**	0	0	0	0	0	0
Skärholmen**	0	0	0	0	0	0
Socialnämnden, område hemlöshet**	0	0	0	0	0	0
Totalt i staden	59	57	59	55	62	57

* Antal under 4 redovisas ej.
** Sekundärprickas för att inte antalet i någon sekretessmarkerad cell ska gå att räkna ut.
Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

14 Statistik är inhämtad från sociala system.

15 Fördjupad analys av utvalda resultat från Socialtjänstrapport 2023. Dnr SOF 2024/706
16 Statistik är inhämtad från sociala system.

Andra boendeformer

SHIS Mellanbo

SHIS Bostäder tillhandahåller olika boendelösningar och är Stockholms stads bostadssociala resurs. Den boendeform inom SHIS som riktar sig specifikt till våldsutsatta personer med eller utan barn, kallas Mellanbo och inkluderar boendestöd samt har medarbetare med kompetens om våld i nära relation.

Tabell 5:8 Antal vuxna och barn boende i SHIS Mellanbo på grund av vålds-utsatthet, per stadsdelsnämnd och uppdelat per kön, år 2022–2024.**(Källa: SHIS Bostäder)

Nämnd	2022			2023			2024			Antal barn 2024
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	
Järva	17	*	17	35	*	35	26	0	26	41
Hässelby-Vällingby	0	0	0	*	0	*	4	0	4	*
Bromma	0	0	0	*	0	*	*	0	*	*
Kungsholmen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Norra Innerstaden	*	0	*	*	*	*	0	0	0	0
Södermalm	0	0	0	7	0	7	6	*	6	*
Enskede-Årsta-Vantör	*	0	*	*	0	*	0	0	0	0
Skarpnäck	*	0	*	*	0	*	0	0	0	0
Farsta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hägersten-Älvsjö	0	0	0	0	0	0	*	0	*	0
Skärholmen	0	0	0	0	0	0	*	0	*	0
Socialnämnden, område hemlöshet	*	*	*	*	0	*	*	0	*	0
Totalt i staden	22	*	22	53	*	53	42	*	42	48

* Antal under 4 redovisas ej.

** Tabellen visar antalet boende i Mellanbo respektive år. En del personer som bodde där 2024 kan ha flyttat in 2022 eller tidigare, tabellen visar alltså inte antal unika personer.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Antalet boende på SHIS Mellanbo har minskat från 53 till 42 personer 2024, se tabell 5:8. De senaste åren har några män beviljats boende med stöd på SHIS Mellanbo. Antalet medföljande barn har minskat från 57 under 2023, till 48 barn 2024.

Den genomsnittliga boendetiden under 2024 var åtta månader vilket är en minskning med fyra månader jämfört med föregående år. Merparten av de 32 personer som avslutades på SHIS Mellanbo övergick till boendeformen genomgångsbostad.¹⁷ Medelåldern var 33 år, där den yngsta var 18 år och den äldsta 63 år.

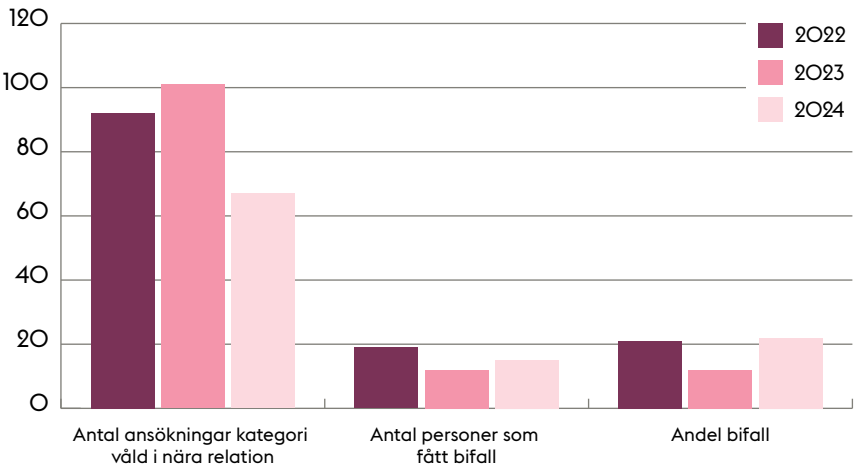
¹⁷ När personen har uppvisat att boendet fungerar, exempelvis att det inte förekommer några störningar och att hyran betalas i tid, har hen möjlighet att gå vidare till boendeformen genomgångsbostad. Processen kan påbörjas tidigast efter sex månaders boendetid.

Förtur i bostadskön

Utsatthet för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck kan berättiga till förtur i Stockholms kommunala bostadskö, under förutsättning att övriga krav är uppfyllda.¹⁸ Bland annat ska personen ha varit folkbokförd i staden utan avbrott det senaste året och uppfylla kraven på att kunna bo på egen hand i en lägenhet i en hyresfastighet.

Figur 5:8 Antalet ansökningar om förtur lägenhet till Bostadsförmedlingen AB utifrån våldsutsatthet och antalet bifall, för år 2022–2024.

(Källa: Bostadsförmedlingen AB)

¹⁸ Läs mer i Bostadsförmedlingens riktlinjer för förtursverksamhet [riktlinjer-for-fortursverksamheten-2024-09-26.pdf](#)

6. SKADLIGT BRUK OCH BEROENDE

Skadligt bruk och beroende

Sammanfattning

- Antalet personer aktuella för utredning eller insats kopplat till skadligt bruk och beroende har ökat sedan föregående år.
- Samsjuklighet i form av skadligt bruk och beroende och samtidig psykisk sjukdom är vanligt förekommande i målgruppen.
- Ungefär en tredjedel av personerna har haft insatser med behovsprövning i form av öppenvård, kontaktperson och boendestöd.
- Nära hälften av målgruppen har beviljats boende i någon form via socialtjänsten.
- Det har inkommit färre anmälningar enligt LVM medan något fler personer vårdats enligt LVM.

Om statistiken

Den statistik som redovisas i detta kapitel är hämtad från stadens verksamhets-system sociala system, avdelningen för socialt stöd inom socialnämnden, Beroendecentrum Stockholm, Statens institutionsstyrelse (SiS) och kartläggningen av socialtjänstens kontakter med vuxna med skadligt bruk och beroende under oktober 2024¹. Den statistik som är hämtad från sociala system redovisar antal unika personer som varit aktuella för utredning eller insats inom stadens vuxenenheter under hela 2024. Statistiken som är hämtad från kartläggningen avser enbart oktober 2024. Statistik om personer med skadligt bruk och beroende av spel om pengar ingår i övrig statistik. Utifrån önskemål från stadsdelsnämnderna redovisas även personer som är 18–20 år i statistiken. Antal under fyra redovisas i regel inte.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdels-nämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för tidigare år är därför sammanlagda. Socialnämndens enhet för hemlösa har sedan oktober 2024 ändrat namn till område hemlöshet.

¹ Ta del av kartläggningen i sin helhet i *Rapport om socialtjänstens kontakter med vuxna med skadligt bruk och beroende under oktober 2024*. Dnr: SOF 2024/372.

3 368

personer var aktuella för utredning eller insats kopplat till skadligt bruk och beroende.

Utredningar, insatser, biståndets omfattning och utformning

Merparten av stadens vuxenenheter handlägger ärenden för personer med skadligt bruk och beroende som är 20 år och uppåt, men det förekommer även att vissa stadsdelsnämnder handlägger ärenden från 18 år.

Antal, köns- och åldersfördelning

Av tabell 6:1 framgår att det under 2024 var 3 368 personer aktuella för utredning eller insats inom stadsdelsnämnderna och socialnämndens område hemlöshet kopplat till skadligt bruk och beroende. Under åren 2020 till 2022 har antalet aktuella personer minskat, medan det mellan åren 2022 till 2024 har skett en ökning. Antalet aktuella personer 2024 är dock lägre än 2020. Störst minskning ses åren 2021–2022 och störst ökning ses åren 2023–2024.

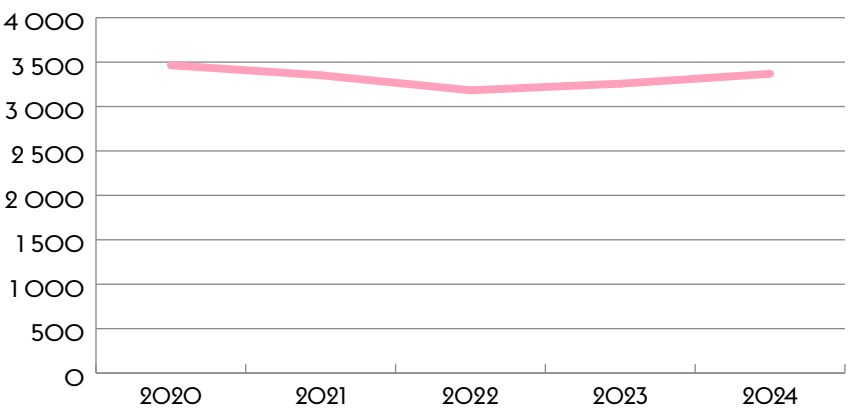
Tabell 6:1 Antal unika personer aktuella för utredning eller insats registrerad med utredningstyp Vuxna missbruk, 2020–2024, fördelat per nämnd och totalt. (Källa: Sociala system)

Nämnd	2020	2021	2022	2023	2024
Järva*	517	505	461	460	479
Hässelby-Vällingby	246	209	192	216	249
Bromma	174	156	132	153	148
Kungsholmen	121	130	122	121	122
Norra Innerstaden**	270	244	209	227	207
Södermalm	383	379	347	353	383
Enskede-Årsta-Vantör	349	337	345	352	374
Skarpnäck	182	175	165	163	182
Farsta	252	243	228	244	256
Hägersten-Älvsjö	344	330	311	315	329
Skärholmen	251	253	256	244	245
Socialnämnden, område hemlöshet	376	391	415	409	394
Totalt i staden	3 465	3 352	3 183	3 257	3 368

* Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2020-2022 är därför sammanslagna.

** Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra Innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2020-2022 är därför sammanslagna.

Figur 6:1 Antal unika personer aktuella för utredning eller insats registrerad med utredningstyp Vuxna missbruk, 2020–2024. (Källa: Sociala system)

I figur 6:1 visas en översikt av antalet personer som under åren 2020–2024 varit aktuella för utredning eller insats inom stadsdelsnämnderna och socialnämndens område hemlöshet kopplat till skadligt bruk och beroende.

Tabell 6:2 Antal unika personer aktuella för utredning eller insats registrerad med utredningstyp Vuxna missbruk 2020–2024, fördelat på kön.

(Källa: Sociala system)

Kön	2020		2021		2022		2023		2024	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Kvinnor	857	25	834	25	804	25	834	26	864	26
Män	2 608	75	2 518	75	2 379	75	2 423	74	2 504	74
Totalt i staden	3 465	100	3 352	100	3 183	100	3 257	100	3 368	100

Av de 3 368 personerna var 864 kvinnor (26 procent) och 2 504 män (74 procent), vilket framgår av tabell 6:2. Jämfört med 2023 är andelarna detsamma, men både antalet kvinnor och män har ökat. Störst ökning ses bland männen.

Män utgör en tydlig majoritet av målgruppen i staden och fördelningen mellan könen har varit stabil under de senaste åren. Skillnaden mellan kvinnor och män ligger i linje med nationell statistik.²

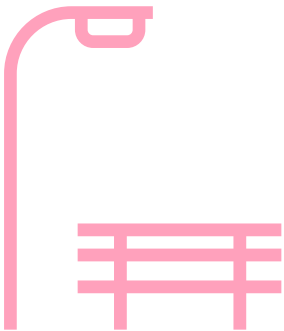
Tabell 6:3 Åldersfördelning bland unika personer aktuella för utredning eller insats registrerad med utredningstyp Vuxna missbruk 2024, fördelat på kön.

(Källa: Sociala system)

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
18–20 år	6	19	25
21–29 år	170	437	607
30–64 år	616	1 848	2 464
65+ år	72	200	272
Totalt i staden	864	2 504	3 368

I tabell 6:3 framgår att flest aktuella personer på stadsdelsnämnderna och socialnämndens område hemlöshet under 2024 var i åldrarna 30–64 år. Även under 2023 återfanns flest personer inom detta åldersspann. Jämfört med 2023 har det skett en ökning av antalet kvinnor inom åldersspannen 30–64 år och 65 år och äldre, medan det skett en minskning inom åldersspannen 18–20 år och 21–29 år. Avseende männen är antalet detsamma inom åldersspannen 18–20 år och 21–29 år, medan det skett en ökning av antalet inom åldersspannen 30–64 år och 65 år och äldre.

2 Socialstyrelsen. Statistik om insatser till vuxna personer med missbruk och beroende 2023. Art.nr: 2024-5-9078, 2024.

Tabell 6:4 Inrapporterade personer med skadligt bruk och beroende aktuella för ansökan, utredning eller insats inom stadens socialtjänst under oktober 2024.

(Källa: Rapport om socialtjänstens kontakter med vuxna med skadligt bruk och beroende under oktober 2024)

Nämnd	Antal	Andel (%)
Järva	371	14
Hässelby-Vällingby	162	6
Bromma	132	5
Kungsholmen	116	4
Norra Innerstaden	188	7
Södermalm	241	9
Enskede-Årsta-Vantör	310	12
Skarpnäck	146	6
Farsta	245	9
Hägersten-Älvsjö	230	9
Skärholmen	195	7
Socialnämnden*	295	11
Totalt i staden	2 631	100

*Socialnämndens myndighetsutövande verksamheter.

Av tabell 6:4 framgår att det var 2 631 personer med skadligt bruk och beroende aktuella för ansökan, utredning eller insatser med behovsprövning inom samtliga beställarenheter i stadens socialtjänst under oktober 2024. Av dessa var 743 kvinnor (28 procent) och 1 888 män (72 procent). I likhet med årsstatistiken från sociala system utgör män en tydlig majoritet.

Skadligt bruk och beroende

I avsnittet redovisas statistik från kartläggningen avseende dominerande preparat respektive spel om pengar under de senaste sex månaderna bland de inrapporterade personerna.

Tabell 6:5 Dominerande preparat/spel om pengar under de senaste sex månaderna bland inrapporterade kvinnor och män med skadligt bruk och beroende aktuella inom stadens socialtjänst under oktober 2024. Redovisat i antal personer och andel procent. Bruk av metadon/buprenorfin i behandling ingår inte. Inte heller bruk av bensodiazepiner och andra opiater/smärtstillande enligt läkares ordination. Statistik för hela staden. Endast ett valbart svarsalternativ. (Källa: Rapport om socialtjänstens kontakter med vuxna med skadligt bruk och beroende under oktober 2024)

Preparat/spel om pengar	Kvinnor		Män	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Alkohol	303	50	713	46
Cannabis	49	8	196	13
Amfetamin	118	19	251	16
Kokain	16	3	47	3
Heroin	31	5	86	6
Andra opiater/smärtstillande	16	3	32	2
Bensodiazepiner	51	8	143	9
Metadon	1	0	1	0
Buprenorfin	2	0	4	0
Ecstasy	0	0	1	0
Kat	0	0	0	0
LSD eller andra hallucinogener	0	0	0	0
Lösningsmedel	1	0	0	0
Dopingpreparat	0	0	0	0
Spel om pengar	14	2	52	3
Annat*	10	2	19	1
Totalt	612	100	1 545	100

*Bland annat har inga fritextsvar lämnats.

Bland de 2 631 inrapporterade personerna i kartläggningen var det totalt 2 157 personer, 612 kvinnor och 1 545 män, som bedömdes ha ett pågående skadligt bruk eller beroende under de senaste sex månaderna. I tabell 6:5 redovisas dominerande preparat under de senaste sex månaderna fördelat på kön. Alkohol var mest dominerande för både kvinnor och män. Det andra mest dominerande preparatet för båda könen var amfetamin.

Gällande resterande preparat återfinns vissa könsskillnader. Det tredje vanligaste dominerande preparatet för kvinnor var bensodiazepiner delat med cannabis och för män var det cannabis. Det fjärde vanligaste dominerande preparatet för kvinnor var heroin och för män bensodiazepiner. Spel om pengar som dominerande problematik återfanns hos ett fåtal kvinnor och män.

Alkohol var det mest dominerande preparatet för både kvinnor och män.

77%

av kvinnorna och 63 procent av männen uppgavs ha samsjuklighet i form av skadligt bruk och beroende och samtidig psykisk sjukdom.

Skadligt bruk och beroende och samtidig psykisk sjukdom

I avsnittet redovisas statistik från kartläggningen avseende samsjuklighet i form av skadligt bruk och beroende och samtidig psykisk sjukdom. Att beakta är att statistiken bygger på respondenternas bedömning, varpå det bland de inrapporterade personerna kan finnas personer utan fastställd psykiatrisk diagnos.

Tabell 6:6 Kvinnor och män som bedöms ha en känd psykisk ohälsa, psykisk funktionsnedsättning eller neuropsykiatriskt tillstånd bland inrapporterade personer med skadligt bruk och beroende aktuella inom stadens socialtjänst under oktober 2024. Redovisat i antal personer och andel procent. Hela staden.

(Källa: Rapport om socialtjänstens kontakter med vuxna med skadligt bruk och beroende under oktober 2024)

	Totalt	Kvinnor		Män	
		Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Ja	1 767	575	77	1 192	63
Nej	607	101	14	506	27
Vet ej	257	67	9	190	10
Totalt	2 631	743	100	1 888	100

Av tabell 6:6 framgår att av de 2 631 inrapporterade personerna i kartläggningen uppgavs 1 767 personer (575 kvinnor och 1 192 män) ha en känd psykisk ohälsa, psykisk funktionsnedsättning eller neuropsykiatriskt tillstånd. Sett till det totala antalet kvinnor respektive män som ingår i kartläggningen är andelen kvinnor med samsjuklighet 77 procent och andelen män 63 procent. Det finns därmed en tydlig könsskillnad, där kvinnor i större utsträckning har en samsjuklighet i form av skadligt bruk och beroende och samtidig psykisk sjukdom jämfört med männen.

Skadligt bruk och beroende och samtidig fysisk sjukdom

I avsnittet redovisas statistik från kartläggningen avseende samsjuklighet i form av skadligt bruk och beroende och samtidig fysisk sjukdom. Att beakta är att siffrorna i avsnittet baseras på respondenternas bedömning av den enskildes fysiska hälsa.

Tabell 6:7 Kvinnor och män som bedöms ha några kända långvariga kroppsliga skador eller sjukdomar bland inrapporterade personer med skadligt bruk och beroende aktuella inom stadens socialtjänst under oktober 2024. Redovisat i antal personer och andel procent. Hela staden. (Källa: Rapport om socialtjänstens kontakter med vuxna med skadligt bruk och beroende under oktober 2024)

	Totalt	Kvinnor		Män	
		Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Ja	948	291	39	657	35
Nej	1 319	329	44	990	52
Vet ej	364	123	17	241	13
Totalt	2 631	743	100	1 888	100

Av de 2 631 inrapporterade personerna i kartläggningen uppgavs 948 personer (291 kvinnor och 657 män) ha långvariga kroppsliga skador eller sjukdomar, vilket framgår av tabell 6:7. Sett till det totala antalet kvinnor respektive män som ingår i kartläggningen är andelen kvinnor med samsjuklighet 39 procent och andelen män 35 procent. Andelen kvinnor med samsjuklighet i form av skadligt bruk och beroende och samtidig fysisk sjukdom är alltså högre.

Familjesituation

I avsnittet redovisas statistik från kartläggningen avseende familjesituation bland de inrapporterade personerna.

Tabell 6:8 Inrapporterade kvinnor och män med skadligt bruk och beroende aktuella inom stadens socialtjänst under oktober 2024 som har barn under 18 år, redovisat i antal personer och andel procent. Hela staden. (Källa: Rapport om socialtjänstens kontakter med vuxna med skadligt bruk och beroende under oktober 2024)

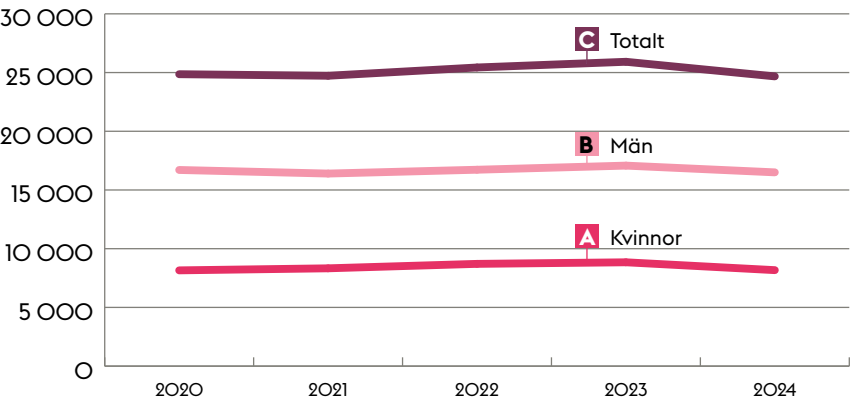
Barn under 18 år	Totalt	Kvinnor		Män	
		Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Ja	586	194	26	392	21
Nej	2 013	544	73	1 469	78
Vet ej	32	5	1	27	1
Totalt	2 631	743	100	1 888	100

Av tabell 6:8 framgår att av de 2 631 inrapporterade personerna i kartläggningen uppgavs 586 personer (194 kvinnor och 392 män) ha barn under 18 år är. Sett till det totala antalet kvinnor respektive män som ingår i kartläggningen är andelen kvinnor med barn 26 procent och andelen män 21 procent. Det är således en högre andel kvinnor än män som har barn under 18 år. Totalt rör det sig om minst 1 012 barn som har en förälder med skadligt bruk och beroende³.

Statistik om målgruppen från hälso – och sjukvården

Beroendecentrum Stockholm är Region Stockholms beroendevård och har ett upptagningsområde som sträcker sig över hela Stockholms län. Utöver Beroendecentrum Stockholm finns det beroendevårdsmottagningar i privat regi, men i detta kapitel redovisas enbart siffror från Beroendecentrum Stockholm.

Figur 6:2 Besökarantal Beroendecentrum Stockholm 2020–2024, redovisat per kön och totalt. (Källa: Beroendecentrum Stockholm)

Av figur 6:2 framgår att Beroendecentrum Stockholm haft ett besökarantal av unika patienter på ungefär samma nivå mellan åren 2020–2024, med en minskning åren 2021 och 2024 och en ökning åren 2020 och 2023. Under 2024 hade Beroendecentrum Stockholm ett besökarantal på 24 674 personer, fördelat på 8 173 kvinnor (33 procent) och 16 501 män (67 procent).

Beroendecentrum Stockholm har ett avsevärt högre besökarantal än antalet aktuella personer med skadligt bruk och beroende i staden. Under 2024 kom Beroendecentrum Stockholm i kontakt med en något högre andel kvinnor än stadens socialtjänst, 33 procent mot 26 procent. Hur trenderna gällande antalet aktuella personer inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten hör ihop är dock svårt att uttala sig om. Socialtjänsten utgör samhällets yttersta skyddsnät. Det kan vara så att personer med skadligt bruk och beroende väljer att vända sig till hälso- och sjukvården i första hand.

Minst 1 012 barn har en förälder med skadligt bruk och beroende.

³ Rapport om socialtjänstens kontakter med vuxna med skadligt bruk och beroende under oktober 2024. Dnr: SOF 2024/372.

1137

personer beviljades insatser med behovsprövning i form av öppenvård, kontaktperson och boendestöd.

Stadsövergripande insatser

Under 2024 bistod socialnämndens behandlingsenhet 53 par och familjer med insatser utan behovsprövning kopplat till skadligt bruk och beroende. Det är en liten minskning jämfört mot föregående år. För 32 av de 53 par och familjer som fick insatser utan behovsprövning under året avslutades insatserna under 2024. Totalt 21 personer var beviljade insatser med behovsprövning för problematiskt spel om pengar, vilket är en ökning mot föregående år. Antalet par och familjer med insatser kopplat till problematiskt spel om pengar är för få för att redovisa.

Öppna insatser med behovsprövning

I statistiken nedan ingår insatser med behovsprövning i form av öppenvård, kontaktperson och boendestöd. I staden ser det olika ut kring huruvida nämnden har en egen öppenvård. För de nämnder som saknar egen öppenvård kan det bli aktuellt att avropa genom externt upphandlade utförare eller köpa insatsen inom stadens verksamheter.

Insatser utan behovsprövning som erbjuds av en del nämnder återspeglas inte i statistiken.

Tabell 6:9 Antal unika personer med öppna insatser med behovsprövning i egen eller extern regi, 2024. (Källa: Sociala system)

Nämnd	Totalt
Järva	217
Hässelby-Vällingby	97
Bromma	*
Kungsholmen	57
Norra Innerstaden	67
Södermalm	147
Enskede-Årsta-Vantör	165
Skarpnäck	63
Farsta	76
Hägersten-Älvsjö	163
Skärholmen	70
Socialnämnden, område hemlöshet	*
Totalt i staden	1 137

*Antal under 4 redovisas ej.

Tabell 6:10 Antal unika personer med öppna insatser med behovsprövning under 2024 i egen eller extern regi, fördelat på ålder och kön. (Källa: Sociala system)

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
18–20 år	6	4	10
21–24 år	25	38	63
25–34 år	62	188	250
35–49 år	97	301	398
50–64 år	71	265	336
65+ år	25	55	80
Totalt i staden	286	851	1 137

*Antal under 4 redovisas ej.

Under 2024 var det 1 137 personer, 286 kvinnor respektive 851 män, som beviljades insatser med behovsprövning i form av öppenvård, kontaktperson och boendestöd, vilket framgår i tabell 6:9 och 6:10. Andelen kvinnor var 25 procent och andelen män 75 procent. Antalet unika personer som beviljades nämnda insatser är i princip desamma som år 2023, men det har det skett en mindre minskning av andelen kvinnor, respektive en mindre ökning av andelen män.

Det är stora skillnader hur öppenvård används inom stadsdelsnämnderna och socialnämndens område hemlöshet. Samtidigt bör statistiken sättas i relation till antal aktuella personer vid respektive nämnd.

De flesta av dessa kvinnor och män var inom ålderskategorin 35 till 49 år, vilket framgår av tabell 6:10. I jämförelse med 2023 är åldersspannet för kvinnor och män oförändrat. Sätts siffrorna i relation till tabell 6:2 som redovisar antalet män och kvinnor som var aktuella för utredning eller beviljad insats under 2024, framkommer det att det var en något lägre andel kvinnor (33 procent) än män (34 procent) som haft öppenvård, kontaktperson eller boendestöd som insats. Andelen kvinnor och män som hade biståndsbeslut för någon av dessa insatser har minskat mot föregående år, varav det skett en något större minskning för kvinnorna.

Boendeinsatser med behovsprövning

Personer som lever med ett skadligt bruk och beroende kan ha olika former av stödbehov. För vissa har livssituationen lett till en förlust av bostad, för andra har den varit ett hinder att över huvud taget komma in på bostadsmarknaden. Somliga kan tillfälligt behöva bo på ett stödboende eller HVB⁴ för att få ett mer omfattande stöd i vardagen till återhämtning, för att sedan kunna flytta hem eller vidare till ett mer självständigt boende inom socialtjänstens försorg.

Stadens egna boenden såväl som upphandlade alternativ består av olika typer av boendelösningar, både drogfria och med drogtolerans. Boendena har olika grader av personalstöd och består av både kollektiva boendeformer, korridorsboenden och enskilda lägenheter inom allmännyttans bestånd.

I statistiken nedan ingår boendeformerna stöd- och omvårdnadsboende (ej HVB), träningsboende, skyddat boende vuxna, akutboende, stöd- och omvårdnadsboende i familjehem, vandrarhemsboende, hotellboende, försöks- tränings- och jourlägenheter, Bostad Först och andra boendeformer.

Tabell 6:11 Antal personer med boendeinsatser med behovsprövning någon gång under 2024, fördelat på ålder och kön. (Källa: Sociala system)

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
18–20 år	17	20	37
21–24 år	28	54	82
25–34 år	88	225	313
35–49 år	136	406	542
50–64 år	82	315	397
65+ år	21	75	96
Totalt i staden	372	1 095	1 467

Tabell 6:12 Antal personer som beviljats boendedygn och antal beviljade boendedygn 2017–2024. (Källa: Sociala system)

År	Antal personer	Antal boendedygn
2017	1 264	193 075
2018	1 052	174 675
2019	1 192	198 805
2020	1 231	190 482
2021	1 280	201 650
2022	1 388	219 572
2023	1 469	230 856
2024	1 467	235 401

Av tabellerna 6:11 och 6:12 framgår att 1 467 personer, 372 kvinnor (25 procent)

4 Hem för vård eller boende.

4 545

fler boendedygn beviljades jämfört med föregående år.

och 1 095 män (75 procent), beviljades sammanlagt 235 401 boendedygn under 2024. Det var betydligt fler män än kvinnor som beviljades boendeinsatser med behovsprövning. Flest kvinnor och män var 35 till 49 år gamla.

Sedan 2023 har antalet beviljade boendedygn ökat med 4 545 dygn (två procent-enheter). Antalet personer som beviljats boendeinsatser är i linje med 2023, andelen kvinnor har ökat något medan andelen män minskat något.

Institutionsvård

I begreppet institutionsvård ingår såväl behandlingshem som stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd och stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd. Behandlingshem och stöd- och omvårdnadsboenden är tillfälliga boendeformer. Gemensamt för boendena är att de har tillgång till olika professioner i personalgruppen.

Stadens boenden i egen regi återfinns i kategorin stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd. Utöver de boenden som finns att tillgå inom socialnämndens försorg upphandlar staden stödboenden och HVB-hem genom privata utförare som återfinns både inom Stockholms län och i landet i övrigt.

Tabell 6:13 Antal personer med frivilliga institutionsvårdsinsatser med behovsprövning på behandlingshem respektive stöd- och omvårdnadsboende år 2024. (Källa: Sociala system)

Nämnd	Behandlingshem	Stöd- och omvårdnadsboende på institution (HVB)	Stöd- och omvårdnadsboende (ej HVB)
Järva	16	11	140
Hässelby-Vällingby	6	4	69
Bromma	6	0	39
Kungsholmen	6	*	35
Norra Innerstaden	10	8	70
Södermalm	7	*	105
Enskede-Årsta-Vantör	0	5	120
Skarpnäck	*	0	43
Farsta	*	0	100
Hägersten-Älvsjö	24	0	76
Skärholmen	7	8	54
Socialnämnden, område hemlöshet	*	*	153
Totalt i staden	91	44	1 004

*Antal under 4 redovisas ej.

Under 2024 har totalt 1 139 personer beviljats frivillig institutionsvård, vilket framgår av tabell 6:13. Av dessa är 287 kvinnor (25 procent) och 852 män (75 procent).

Jämfört med 2023 rör det sig om en ökning med 49 personer (fyra procent-enheter), medan könsfördelningen är densamma.

Nedan följer jämförelser avseende personer som beviljats frivillig institutionsvård i form av behandlingshem, stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd respektive stöd- och omvårdnadsboenden utan HVB-tillstånd.

Behandlingshem

Behandlingshem är en insats med behovsprövning som kombinerar boende med intensiv behandling på plats och används oftast för personer som inte bedöms kunna genomgå behandling i sin hem- eller närmiljö. Behandlingsinriktningen på behandlingshemmet kan väljas utifrån vilken form av substansbruk den enskilde har problem med och ska ha sin grund i evidens eller Socialstyrelsens *Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende*⁵.

I tabell 6:13 framgår att 91 personer har beviljats frivillig institutionsvård på behandlingshem under 2024. Av dessa var 32 kvinnor (35 procent) och 59 män (65 procent). Totalt återfinns flest personer i åldersgruppen 25–34 år med 38 personer, vilket är en förskjutning till ett yngre åldersspann som beviljats insatsen, i jämförelse mot föregående år.

Jämfört med 2023 har det skett en liten minskning av placeringar på behandlingshem. Andelen kvinnor har minskat medan andelen män som beviljats insatsen har ökat.

Stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd

Stöd- och omvårdnadsboenden med HVB-tillstånd har fokus på omvårdnad och fysisk återhämtning framför psykosocial behandling.

I tabell 6:13 framgår att 44 personer har beviljats frivillig institutionsvård på stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd under 2024. Av dessa var 14 kvinnor (32 procent) och 30 män (68 procent). Flest personer återfinns i åldersgrupperna 35–49 år med 17 personer och därefter 25–34 år samt 50–64 år med tio personer i respektive åldersgrupp. Resultaten är i linje med föregående år med en viss ökning av andelen kvinnor respektive minskning av andelen män som beviljats insatsen.

Stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd

Den vanligaste insatsen som noteras i tabell 6:13 är stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd och här ingår stadens boenden i egen regi. Under 2024 har insatsen använts för 1 004 personer. Av dessa var 241 kvinnor (24 procent) och 763 män (76 procent). Flest personer återfinns i åldersgruppen 35–49 år med 378 personer.

Antalet personer som beviljats insatsen har ökat med 58 personer (sex procent-enheter) mellan 2023 och 2024. Andelen kvinnor och män är i princip densamma. I likhet med 2023 var det betydligt fler män än kvinnor som beviljades insatsen stöd och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd.

Antalet vårddygn

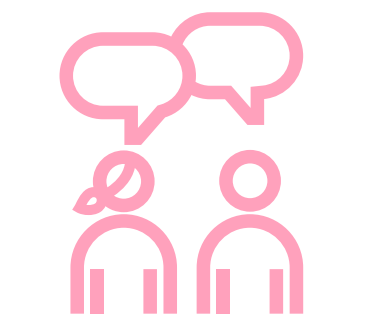
Det totala antalet vårddygn under 2024 avseende frivillig institutionsvård i form av behandlingshem, stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd samt boenden utan HVB-tillstånd var 114 573 och det genomsnittliga antalet vårddygn per person var 101 dygn.

Totalt sett är det en ökning med 3 761 dygn i jämförelse mot 2023, medan det för den enskilde minskat med ett dygn i genomsnitt.

Det genomsnittliga antalet vårddygn på behandlingshem eller stöd- och omvårdnadsboende med eller utan HVB-tillstånd var 101 dygn per person.

5 Socialstyrelsen. *Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende*. Art. nr. 2019-1-16, 2019.

Insatser med behovsprövning under 2024

Tabell 6:14 Antal insatser med behovsprövning till personer 21 år och äldre under 2024, redovisat per kön och summerat i unika personer.
(Källa: Sociala system.)

Insatser	Kvinnor	Män	Totalt
Placering vid behandlingshem HVB	39	66	105
Placering vid LVM-hem**	15	21	36
Placering vid stödboende/omvårdnadsboende på institution (HVB)	21	37	58
Träningsboende	*	*	25
Placering på akutboende (tidigare kallat härbärge)	126	345	471
Placering för stöd-/omvårdnadsboende i familjehem	*	*	9
Individuellt behovsprövad öppenvård inkl. provtagning	220	639	859
Boendestöd	85	263	348
Case manager skadligt bruk och beroende	103	219	322
Försöks-, tränings- och jourlägenheter	97	331	428
Andra boendeformer (t.ex. kollektivboende)	102	381	483
Bostad först	15	38	53
Hotellboende	*	*	*
Vandrarhemsboende	*	*	*
Skyddat boende	7	0	7
Övriga placeringar vid institution (ej HVB)	285	901	1 186
Placering för vård i familjehem och kontaktperson	7	7	14
Avhopparverksamhet	0	13	13
SIG-lots	4	19	23
Totalt i staden	1 133	3 311	4 444
Unika personer	625	1 820	2 445

* Antal under 4 redovisas ej.
** Avser både omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM och intagning enligt 4 § LVM. Omedelbart omhändertagande behöver inte nödvändigtvis ha föranlett vård inom SIS LVH-hem. Siffrorna för intagningar inom SIS LVM-vård återfinns i figur 6.2.

Under 2024 har totalt 2 445 personer beviljats 4 444 insatser med behovsprövning, vilket framgår i tabell 6:14. Antalet kvinnor var 625 (25 procent) och antalet män 1 820 (74 procent). Jämfört med 2023 har det under 2024 skett en liten ökning av antalet personer medan antalet insatser med behovsprövning sjunkit något.

I årets rapport redovisas samtliga insatser som tidigare redovisats tillsammans som *övriga insatser* i tabellen, vilket påverkar jämförbarheten mot föregående års rapport avseende dessa insatser. I det som tidigare redovisats som övriga insatser ingår hotellboende, vandrarhemsboende, skyddat boende, övriga placeringar vid institution (ej HVB), placering för vård i familjehem och kontaktperson, avhopparverksamhet och SIG-lots.

Av tabell 6:14 framgår vidare att de totalt två vanligaste insatserna under 2024 var *övriga placeringar vid institution (ej HVB)* och *individuellt behovsprövad öppenvård*. Resultaten för de två vanligaste insatserna är samma för både kvinnor och män. I övrigt är fördelningen av insatserna relativt motsvariga för hur könsfördelningen ser ut för målgruppen generellt.

Några insatser som kan ses som något mer förekommande bland andelen kvinnor är *placering vid behandlingshem HVB*, *placering vid stödboende/omvårdnadsboende på institution (HVB)*, *placering vid LVM-hem* och *case manager*. Män är dock i majoritet avseende användande av samtliga insatser, vilket också är i linje med könsfördelningen i målgruppen. Insatsen *skyddat boende* har enbart beviljats kvinnor medan insatsen *avhopparverksamhet* enbart beviljats män under 2024.

Siffrorna för både 2024 och 2023 visar att varje person i regel mottagit cirka två insatser. Att personer mottar fler än en insats kan förklaras med att det ofta krävs ett långtgående stöd och samtidiga insatser för att möta individens behov av stöd inom flera livsområden. Exempelvis är det vanligt förekommande att personer i målgruppen beviljas samtidiga insatser i form av stödboende och öppenvårdsbehandling.

Anmälningar enligt LVM

Tabell 6:15 Antal anmälningar enligt LVM som inkommit under 2024.
(Källa: Sociala system)

Nämnd	Totalt
Järva	108
Hässelby-Vällingby	60
Bromma	97
Kungsholmen	36
Norra Innerstaden	89
Södermalm	66
Enskede-Årsta-Vantör	187
Skarpnäck	64
Farsta	117
Hägersten-Älvsjö	108
Skärholmen	59
Socialnämnden, område hemlöshet	163
Totalt i staden	1 154

Statistiken i tabell 6:15 visar att det under 2024 registrerats 1 154 anmälningar enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) i sociala system. Av dessa gällde 328 kvinnor (28 procent) och 826 män (72 procent), en ökning med en procentenhet för kvinnor och motsvarande minskning för män i jämförelse mot 2023. Antalet LVM-anmälning har minskat med sex procentenheter jämfört med 2023. Under 2024 har flest anmälningar kommit in gällande kvinnor och män mellan 45-64 år, vilket även var den dominerande åldersgruppen 2023.

Det förekommer att flera anmälningar inkommer från hälso- och sjukvård, polis eller andra myndigheter avseende en och samma person.

Antal inledda LVM-utredningar

Tabell 6:16 Antal inledda LVM-utredningar per stadsdelsnämnd under 2024.
(Källa: Sociala system)

Nämnd	Inledd utredning enligt 7 § LVM
Järva	26
Hässelby-Vällingby	17
Bromma	15
Kungsholmen	9
Norra Innerstaden	19
Södermalm	27
Enskede-Årsta-Vantör	9
Skarpnäck	8
Farsta	11
Hägersten-Älvsjö	32
Skärholmen	13
Socialnämnden, område hemlöshet	9
Totalt i staden	195

Antalet LVM-anmälningar har minskat jämfört med 2023.

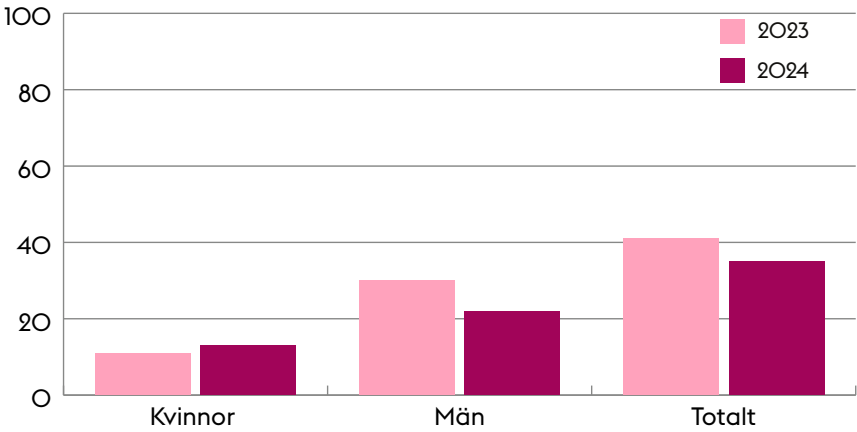
2 445

personer beviljades 4 444 insatser med behovsprövning under 2024.

Under 2024 har sammanlagt 195 utredningar inletts enligt 7 § LVM⁶ i sociala system, vilket framgår i tabell 6:16. En majoritet av de inkomna LVM-anmälningarna har hanterats enligt SoL. Det innebär att stadsdelsnämnderna och socialnämndens område hemlöshet för en majoritet av de inkomna anmälningarna gjort bedömningen att informationen antingen inte varit tillräcklig för att inleda utredning enligt LVM på, eller att den enskilde efter information om anmälan valt att framställa en ansökan om frivilliga insatser enligt SoL.

Vård enligt LVM

Figur 6:3 Antal intagningar i LVM-vård 2023 och 2024, redovisat per kön och totalt. (Källa: Statens institutionsstyrelse (SiS))

I figur 6:3 framgår att totalt 35 personer var intagna för vård enligt LVM inom SiS-institutioner, så kallade LVM-hem, under 2024. Av dessa var 13 kvinnor (37 procent) och 22 män (63 procent). Av de 35 intagningarna skedde 28 enligt omedelbart omhändertagande, 13 § LVM⁷ och sju genom sedvanlig ansökan enligt 4 § LVM⁸ via förvaltningsrätten. Av de 28 intagningar som skedde omedelbart enligt 13 § LVM har sedan 18 övergått till vård enligt 4 § LVM. Sammantaget har således 25 personer varit intagna för vård enligt 4 § LVM.

I jämförelse mot 2023 ökade antalet personer som var intagna för vård enligt 4 § LVM med tre personer under 2024. En något högre procentuell förskjutning skedde även mellan könen, där andelen kvinnor ökade med tio procentenheter och en motsvarande minskning skedde av andelen män.

Brukardelaktighet

Tabell 6:17 Andel personer som upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten.

(Källa: Enkätundersökning till brukare inom vuxen/skadligt bruk och beroende under april och maj månad av indikator "Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten", 2024)

Nämnd	Vuxen/skadligt bruk och beroende Indikator	Vuxen/skadligt bruk och beroende Antal svar
Järva	*	*
Hässelby-Vällingby	57	7
Bromma	*	*
Kungsholmen	82	11
Norra Innerstaden	88	25
Södermalm	83	23
Enskede-Årsta-Vantör	91	57
Skarpnäck	89	18
Farsta	87	23
Hägersten-Älvsjö	83	6
Skärholmen	83	12
Socialnämnden, område hemlöshet	67	18
Totalt i staden	85	202

*Antal under 4 personer redovisas ej.

Resultat indikator om förbättrad situation

Av tabell 6:17 framgår att resultatet för indikatorn vuxen/skadligt bruk och beroende bygger på svar från 202 respondenter. Av dessa var 53 kvinnor (26 procent) och 148 män (73 procent). Vidare visar tabellen att 85 procent upplevde att de fått en förbättrad situation av insatsen eller insatserna de fått från socialtjänsten. När resultatet delas upp efter kön så kan det konstateras en viss skillnad. Indikatorn för kvinnor var 89 och för män 83. Antalet respondenter per nämnd är i en del fall så litet att tolkning av dessa resultat bör göras med försiktighet.

85 %

upplevde att de fått en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten.

Missbruk/beroende

6 Enligt 7 § LVM ska socialnämnden inleda utredning, när den genom anmälan enligt 6 § LVM eller på något annat sätt har fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård.
7 Enligt 13 § LVM får socialnämnden besluta att en missbrukare omedelbart ska omhändertas, om det är sannolikt att missbrukaren kan beredas vård med stöd av denna lag, och rättens beslut om vård inte kan avvaktas på grund av att missbrukaren kan antas få sitt hälsotillstånd allvarligt försämrat, om han eller hon inte får omedelbar vård, eller på grund av att det finns en överhängande risk för att missbrukaren till följd av sitt tillstånd kommer att allvarligt skada sig själv eller någon närstående.
8 Enligt 4 § LVM ska tvångsvård beslutas om någon till följd av ett fortgående missbruk av alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel är i behov av vård för att komma ifrån sitt missbruk, och vårdbehovet inte kan tillgodoses enligt socialtjänstlagen (2001:453) eller på något annat sätt, och han eller hon till följd av missbruket utsätter sin fysiska eller psykiska hälsa för allvarlig fara, löper en uppenbar risk att förstöra sitt liv, eller kan befäras komma att allvarligt skada sig själv eller någon närstående.

Hemlöshet

Sammanfattning

- Totalt rapporterades 2 196 personer in till 2024 års kartläggning av personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad, vilket var en minskning med 332 personer jämfört med föregående kartläggning år 2022.
- I Stockholms stad påverkades 21 barn av en verkställd avhysning, vilket var en ökning jämfört med 2023 då tolv barn berördes.
- Totalt pågick 1 003 insatser i form av försöks-, tränings- och jourlägenheter per den sista december 2024, vilket var en minskning med 36 insatser jämfört med 2023.
- Antalet förfrågningar från nämnder till SHIS Bostäder minskade något 2024 jämfört med 2023, men antalet förfrågningar var ändå fler jämfört med åren 2021–2022.

Om statistiken

Hemlöshet är inte ett eget verksamhetsområde inom stadens socialtjänst vilket innebär begränsningar avseende statistik som går att hämta ut från stadens verksamhetssystem sociala system. Av den anledningen har statistiken i detta kapitel inhämtats manuellt från verksamheter, från socialnämndens egna kartläggningar och i förekommande fall från andra myndigheter.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2021–2022 är därför sammanlagda. Socialnämndens enhet för hemlösa har sedan oktober 2024 ändrat namn till område hemlöshet och socialnämndens boendeenhet har ändrat namn till område boende vuxna.

Insatser, biståndets omfattning och utformning

Kartläggning av personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad september 2024

Socialnämnden har sedan 1996 regelbundet tagit fram statistik över personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad. Sedan 2004 genomförs strukturerade kartläggningar av hemlöshetens omfattning och utveckling vartannat år. Kartläggningarna beskriver situationen under ett särskilt mättyg, vilket ger en ögonblicksbild av hemlöshetssituationen i staden det datumet.

Den senaste kartläggningen¹ genomfördes i september 2024 och avser dygnet 25–26 september. Kartläggningarna utgår ifrån Stockholms stads definition av hemlöshet:

- Som personer i hemlöshet räknas de som saknar egen eller förhyrd bostad och som inte bor i något stadigvarande inneboendeförhållande samt är hänvisade till tillfälliga boendalternativ eller som sover utomhus.
- Personer som bor på institutioner, i familjehem, annan vårdinrättning eller akuta boendelösningar och som inte har någon bostad ordnad vid en eventuell utskrivning räknas också som levande i hemlöshet.
- Som personer i hemlöshet räknas också de som tillfälligt bor hos olika kamrater eller bekanta (max tre månader).

Däremot räknas inte de som bor i andra hand eller hos någon anhörig som personer i hemlöshet. Inte heller personer som bor i en försökslägenhet, i Bostad först eller inom SHIS Bostäder med tidsbegränsat förstahandskontrakt.

Tabell 7:1. Antal personer i hemlöshet åren 2014–2024, fördelade per nämnd samt totalt. (Källa: Socialnämnden kartläggning av personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad september 2024)

Nämnd	2014	2016	2018	2020	2022	2024
Järva	501	324	279	364	297	238
Hässelby-Vällingby	154	88	164	142	165	128
Bromma	131	85	119	101	99	88
Kungsholmen	69	70	15	64	56	70
Norra innerstaden	138	129	92	107	112	115
Södermalm	151	157	223	182	177	176
Enskede-Årsta-Vantör	216	142	260	193	307	197
Skarpnäck	189	201	167	128	147	130
Farsta	139	167	161	167	135	169
Hägersten-Älvsjö	174	202	145	135	176	159
Skärholmen	68	108	198	209	205	185
Socialnämnden, område hemlöshet	502	521	384	467	491	440
Vet ej/ingen uppgift	9	22	22	9	41	101
Övriga*	210	204	210	111	120	-
Totalt i staden	2 651	2 420	2 439	2 379	2 528	2 196

* Gruppen "övriga" inkluderar personer i hemlöshet som har rapporterats in av frivilligorganisationer. Av Vet ej-svaren kommer 95 st. från frivilligorganisationer. Anledningen till att Vet-ej svaren har ökat jämfört med tidigare år är att frågan om stadsdelsförvaltning inkluderades i enkäten till frivilligorganisationer av misstag.

Tabell 7:1 visar antal personer i hemlöshet åren 2014–2024 fördelade per nämnd samt totalt. Kartläggningen för 2024 omfattade totalt 2 196 personer, vilket motsvarar en minskning med 332 personer och motsvarande 13 procentenheter jämfört med den kartläggning som genomfördes 2022. Antalet inrapporterade personer minskade i åtta av stadsdelsnämnderna samt vid socialnämndens område hemlöshet jämfört med 2022. Antalet personer i hemlöshet som rapporterades in 2024 var det lägsta under perioden 2014–2024.

Tabell 7:2. Antal och andel personer i hemlöshet åren 2014–2024, fördelade per kön samt totalt. (Källa: Socialnämndens kartläggning av personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad september 2024)

År	Kvinna	Kvinna (%)	Man	Man (%)	Samtliga
2014	788	30	1 835	70	2 651
2016	735	30	1 685	70	2 420
2018	812	33	1 627	67	2 439
2020	741	31	1 638	69	2 379
2022	804	32	1 724	68	2 528
2024	603	27	1 593	73	2 196

Tabell 7:2 visar antal och andel personer i hemlöshet åren 2014–2024, fördelade per kön samt totalt. Av de personer som rapporterades in till 2024 års kartläggning var 27 procent kvinnor medan 73 procent var män. Jämfört med år 2022 har andelen inrapporterade män ökat med fem procentenheter medan det omvända gäller för kvinnor. Andelen inrapporterade kvinnor år 2024 var den lägsta på tio år.

Tabell 7:3. Aktuell boendesituation för personer som levde i hemlöshet 25–26 september 2024, fördelat per kön samt totalt. (Källa: Socialnämndens kartläggning av personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad september 2024)

Boendesituation	Kvinna	Kvinna (%)	Man	Man (%)	Antal	Andel (%)
Akutboende via Tak över huvudet-garantin TÖG	12	2	46	3	58	3
Akutboende via stadsdelsförvaltning	56	9	174	11	230	10
Campingplats	*	0	8	1	11	1
Vandrarhem/hotell	41	7	138	9	179	8
Vandrarhem/hotell via TÖG	13	2	26	2	39	2
Tillfälligt kontraktslöst boende hos vän/släkting/bekant	49	8	139	9	188	9
Sover ute	23	4	91	6	114	5
Häkte, fängelse, sjukhus eller liknande (LVM-institution)	24	4	93	6	117	5
Behandlingshem	6	1	15	1	21	1
HVB inom socialpsykiatri	15	2	59	4	74	3
HVB inom missbruk	10	2	23	1	33	2
Träningslägenhet i egen regi eller entreprenad	168	28	318	20	486	22
Jourlägenhet via socialtjänsten	20	3	*	0	23	1
Stödboende med krav på drogfrihet (ej socialpsykiatrins stödboende inom valfrihet), exempelvis Lönner	67	11	211	13	278	13
Lågröskelboende (stödboende med drogtolerans), exempelvis Västberga	12	2	94	6	106	5
Stödboende med omvårdnadsinriktning, (exempelvis Edshemmet och Ljungbacken – ej Gamlebo)	18	3	59	4	77	4
Familjehem	6	1	*	0	12	1
Skyddat boende	24	4	6	0	30	1
Kollektivboende	*	0	9	1	12	1
Vet ej	33	5	75	5	108	5
Totalt i staden	603	100	1 593	100	2 196	100

Tabell 7:3 visar aktuell boendesituation för de personer som rapporterades in till kartläggningen under mätdygnet 25–26 september, fördelade per kön samt totalt.

¹ Ta del av kartläggningen i sin helhet i rapporten Personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad, september 2024. Dnr: SOF 2024/371.

Den vanligaste boendesituationen var träningslägenhet i egen regi eller inom ramavtal. Totalt bodde 486 av alla inrapporterade personer (22 procent) i en träningslägenhet vid mättillfället. Träningslägenhet (via socialtjänsten) var också den vanligaste boendesituationen vid förra kartläggningen 2022, då bodde 20 procent av de inrapporterade i träningslägenhet. Träningslägenhet var den vanligaste boendesituationen för både män och kvinnor.

Den näst vanligaste boendesituationen var stödboende med krav på drogfrihet (13 procent), följt av akutboende via stadsdelsnämnd (tio procent). Vid 2022 års kartläggning var stödboende med krav på drogfrihet den tredje vanligaste boendesituationen, då elva procent av de inrapporterade personerna befann sig på sådant stödboende.

Tabell 7:4. Inriktning på det stöd som personen som lever i hemlöshet bedöms vara i behov av för att klara av att bo, fördelat på kön samt totalt. (Flera alternativ har kunnat anges). (Källa: Socialnämndens kartläggning av personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad september 2024, dnr SOF 2024/371)

Stödinsats	Kvinna	Kvinna (%)	Man	Man (%)	Antal	Andel (%)
Inget behov av stöd – enbart en bostadsfråga	51	8	125	8	176	8
Neuropsykiatriskt inriktat stöd	149	25	351	22	500	23
Socialpsykiatriskt inriktat stöd	302	50	615	39	917	42
Stöd till drogfrihet	260	43	818	51	1078	49
Lågtröskelboende (stödboende med drogtolerans)	18	3	99	6	117	5
Läkemedelsassisterad behandling (metadon etc.)	61	10	167	10	228	10
Samordnare/case manager (vid komplexa vård- eller stödbehov/samsjuklighet)	126	21	253	16	379	17
Stödinsatser utifrån våldsutsatthet	122	20	15	1	137	6
Hemtjänst	35	6	112	7	147	7
Särskilt boende inom äldreomsorgen	8	1	23	1	31	1
Bostad med särskild service SoL (Gruppboestad)	29	5	48	3	77	4
Bostad med särskild service LSS (Gruppboestad/Serviceboestad)	21	3	45	3	66	3
Bostad först-modellen	55	9	157	10	212	10
Kontakt med budget- och skuldrådgivning	173	29	426	27	599	27
Psykologisk/psykiatrisk behandling	278	46	525	33	803	37
Annat (fritext)	40	7	144	9	184	8
Vet ej	30	5	108	7	138	6

Tabell 7:4 visar inriktning på det stöd som personen som lever i hemlöshet bedöms behöva för att klara av att bo, fördelat på kön samt totalt. Flera svarsalternativ har kunnat anges.

176 personer (åtta procent) uppgavs inte ha något stödbehov utöver en bostad, vilket kan indikera att hemlösheten enbart är relaterad till bostadssituationen. Andelen personer i denna kategori ligger på en lägre nivå än vid 2022 års kartläggning då andelen var 14 procent.

Många av de inrapporterade personerna bedömdes ha behov av stöd till drogfrihet. Skillnaderna mellan kvinnor och män var stora vad gäller det uppskattade behovet av sådant stöd. Av de totalt 1 078 personer som ansågs behöva stöd till drogfrihet utgjorde kvinnor 24 procent, medan män utgjorde 76 procent av gruppen.

Skillnaderna mellan könen var även betydande vad gäller de uppskattade behoven av socialpsykiatriskt inriktat stöd. Av de totalt 917 personer som bedömdes ha behov av socialpsykiatriskt inriktat stöd utgjorde kvinnor 33 procent medan män utgjorde 67 procent av gruppen.

För kvinnor var socialpsykiatriskt inriktat stöd det vanligaste uppskattade stödbehovet, följt av psykologisk eller psykiatrisk behandling. För män var istället stöd till drogfrihet, följt av socialpsykiatriskt inriktat stöd, det vanligaste uppskattade stödbehovet.

Wräkningsförebyggande arbete

Kronofogden rapporterade in 494 registrerade ansökningar om avhysning för personer med tillhörighet i Stockholms stad år 2024, varav 224 (45 procent) verkställdes, vilket framgår av tabell 7:5. Det var 13 färre verkställda avhysningar jämfört med 2023.

Motsvarande siffror för hela landet var 7 359 registrerade ansökningar och 3 042 (41 procent) verkställda avhysningar. Det innebär att personer med tillhörighet i Stockholms stad stod för sju procent av Sveriges samtliga verkställda avhysningar under året, vilket är en minskning med två procentenheter jämfört med 2023.

Tabell 7:5. Antal verkställda avhysningar åren 2021–2024. (Källa: Kronofogden)

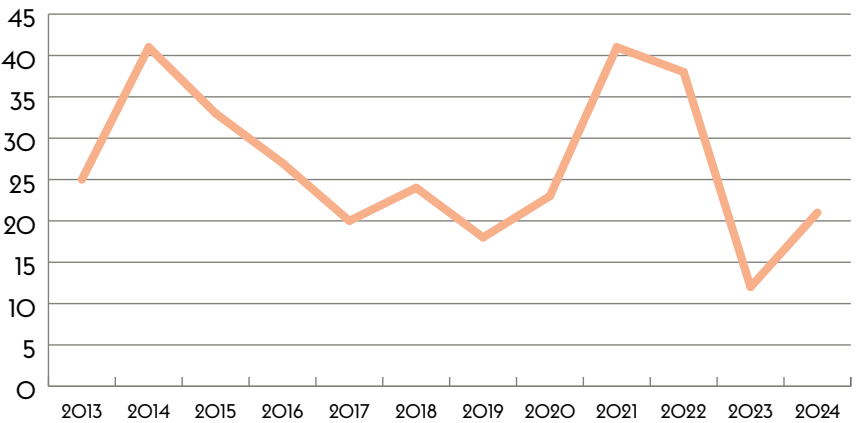
Avhysningar	2021	2022	2023	2024
Antal verkställda avhysningar	197	197	237	224

Avhysningar där barn är berörda i Stockholms stad

Sedan 2008 tar Kronofogden fram statistik över antalet verkställda avhysningar där barn berörs. Med berörd avses att barnet bor stadigvarande, växelvis eller har umgänge med en avhyst förälder eller avhysta föräldrar mer än 30 dagar per år. Också barn till föräldrar som är inneboende eller andrahandshyresgäster som blir avhysta räknas som berörda.

I hela landet påverkades totalt 711 barn (390 avhysningar) av en verkställd avhysning under 2024. I Stockholms stad påverkades 21 barn (15 avhysningar) av en verkställd avhysning, vilket framgår av figur 7:1. Det motsvarar tre procent av alla barn som berörts av en verkställd avhysning i hela landet. Stadens andel av vräkningar som berörde barn är en procentenhet högre än 2023 (två procent) och till antalet fler än 2023 då 12 barn berördes av en verkställd avhysning.

Figur 7:1. Antal berörda barn i verkställda beslut om avhysning i Stockholms stad åren 2013–2024. (Källa: Kronofogden)

I Stockholms stad påverkades 21 barn av en verkställd avhysning.

2 834

beslut om TÖG fattades av socialjouren under 2024.

Tak över huvudet-garantin
Tak över huvudet-garantin (TÖG) har funnits i Stockholms stad sedan 1999 och innebär att kommuninvånare i Stockholms stad som lever i akut hemlöshet alltid ska kunna erbjudas tak över huvudet. På dagtid ansvarar nämnderna för att upprätthålla garantin. Under kvällar och helger hanteras garantin av stadens socialjour.

Tabell 7:6. Antal beslut om TÖG åren 2021–2024, fördelade per nämnd samt totalt. (Källa: Egenrapporterade uppgifter)

Nämnd	2021	2022	2023	2024
Järva	390	531	506	420
Hässelby-Vällingby	160	185	147	149
Bromma	176	158	167	106
Kungsholmen	87	44	42	38
Norra innerstaden	110	105	91	49
Södermalm	238	229	205	152
Enskede-Årsta-Vantör	532	263	275	215
Skarpnäck	162	159	174	150
Farsta	185	179	215	160
Hägersten-Älvsjö	327	307	239	119
Skärholmen	114	115	77	195
Socialnämnden, område hemlöshet	1 333	1 598	1 365	1 081
Totalt i staden	3 814	3 873	3 503	2 834

Tabell 7:6 visar antalet beslut om TÖG fattade av socialjouren åren 2021– 2024 fördelade per stadsdelsnämnd respektive socialnämndens område hemlöshet. Flera beslut kan röra samma individ. Tabellen visar alltså inte antalet unika individer som beviljats logi enligt TÖG.

Under 2024 fattade socialjouren 669 färre beslut avseende TÖG än under år 2023. Antalet beslut om TÖG har minskat avsevärt sedan år 2021 då det fattades 980 fler beslut om TÖG jämfört med år 2024. Av det totala antalet fattade beslut under 2024 avsåg 19 procent kvinnor medan 81 procent av besluten avsåg män. Det är en ökning av andel kvinnor jämfört med åren 2021–2023 då andelen beslut som rör kvinnor varit 17 procent.

Försöks- och träningslägenheter

Insatsen försöks- och träningslägenhet är en resurs avsedd för personer som på grund av olika sociala problem behöver stöd från socialtjänsten för att kunna få, klara och behålla ett eget boende och som på egen hand inte blir godkända som förstahandshyresgäster. Insatsen Bostad Först innebär ett försökslägenhetskontrakt samt tillgång till en case manager som både samordnar och ger stödinsatser. Bostad Först riktar sig till personer med psykiatrisk problematik och skadligt bruk och beroende som långvarigt levtt i hemlöshet, och syftar till att ge denna målgrupp möjlighet till förbättrad livskvalitet genom ökad boendestabilitet.

Antal försöks- och träningslägenheter som Bostadsförmedlingen i Stockholm ska förmedla beslutas i Stockholms stads budget varje år. Målen för perioden 2021–2024 var 600 lägenheter per år, varav 150 lägenheter var avsedda som genomgångsbostäder via SHIS för målgruppen barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden och 50 lägenheter avsedda för Bostad Först.

Tabell 7:7. Antal av Bostadsförmedlingen förmedlade försöks- och träningslägenheter, Bostad Först-lägenheter samt genomgångsbostäder via SHIS åren 2021–2024. (Källa: Egenrapporterade uppgifter)

Typ av lägenhet	2021	2022	2023	2024
Försöks- och träningslägenhet	320	336	318	311
Bostad Först-lägenhet	49	40	45	50
Genomgångsbostad SHIS	11	47	44	73
Totalt i staden	380	423	407	434

Tabell 7:7 visar antal förmedlade lägenheter totalt samt fördelade per boendeformerna försöks- och träningslägenhet, Bostad Först-lägenhet respektive SHIS genomgångsbostad perioden 2021–2024. Under 2024 förmedlades totalt 434 lägenheter, vilket var en ökning med 27 lägenheter jämfört med 2023.

Tabell 7:8. Antal försöks- tränings samt jourlägenheter i kommunen per den sista december 2024, fördelade per nämnd samt totalt.

(Källa: Egenrapporterade uppgifter)

Nämnd	Träning	Försök	Jour
Järva	68	38	0
Hässelby-Vällingby	49	21	*
Bromma	26	12	4
Kungsholmen	15	11	0
Norra innerstaden	10	20	0
Södermalm	45	22	4
Enskede-Årsta-Vantör	69	50	22
Skarpnäck	31	8	*
Farsta	18	16	0
Hägersten-Älvsjö	57	38	6
Skärholmen	77	30	0
Socialnämnden, område boende vuxna	33	197	0
Totalt i staden	498	463	42

*Antal under 4 redovisas ej

Tabell 7:8 visar antal aktiva försöks-, tränings- och jourlägenheter per den sista december 2024, fördelade per nämnd. Bostad Först-lägenheter ingår i antalet försökslägenheter redovisade för socialnämnden. Totalt pågick 1 003 insatser i form av försöks-, tränings- och jourlägenheter per den sista december 2024. Det var en minskning med 36 insatser jämfört med 2023.

Andelen kvinnor med insatsen försökslägenhet var 34 procent, medan andelen män var 66 procent. Fördelningen av insatsen träningslägenhet var likadan som den i insatsen försökslägenhet, 34 procent av de som hade insatsen var kvinnor medan 66 procent var män. I insatsen jourlägenhet såg könsfördelningen annorlunda ut, där utgjorde kvinnor 79 procent av de personer som i december månad hade insatsen medan män utgjorde 21 procent. Insatsen jourlägenhet används främst för målgrupperna våldsutsatta eller barnfamiljer i behov av ett kortvarigt boende för att lösa en akut situation.

Antal personer i försöks- och träningslägenheter överensstämmer inte alltid med antalet lägenheter, vilket beror på att en del personer är sammanboende. Det finns alltså marginellt fler personer som har insatsen än det finns aktiva försöks- och träningslägenhetskontrakt per nämnd.

434

Under 2024 förmedlades totalt 434 lägenheter.

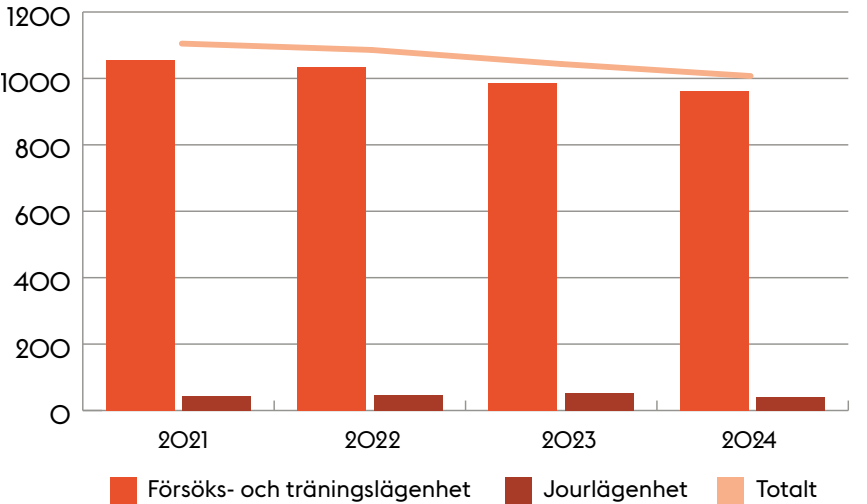
1 003

insatser i form av försöks-, tränings- och jourlägenheter pågick 31 december 2024.

Hemlöshet

Av de 197 försökslägenheter som socialnämndens område hemlöshet rapporterade in avsåg 139 lägenheter insatsen Bostad Först. Andelen kvinnor med insatsen Bostad Först var per den sista december 2024 27 procent, medan andelen män var 73 procent.

Figur 7:2. Antal försöks-, tränings- samt jourlägenheter i kommunen per den sista december åren 2021–2024, totalt. (Källa: Egenrapporterade uppgifter)

Figur 7:2 visar antalet försöks-, tränings- och jourlägenheter i kommunen per den sista december åren 2021–2024. Antalet försöks- och träningslägenheter har minskat något från 1 055 lägenheter år 2021 till 1 003 lägenheter år 2024.

Tabell 7:9. Antal försökslägenheter som övergått till eget kontrakt, fördelade per nämnd samt totalt under åren 2021–2024. (Källa: Egenrapporterade uppgifter)

Nämnd	2021	2022	2023	2024
Järva	15	13	10	10
Hässelby-Vällingby	6	6	8	14
Bromma	6	*	6	4
Kungsholmen	4	*	*	*
Norra innerstaden	7	14	*	5
Södermalm	4	7	6	9
Enskede-Årsta-Vantör	27	17	12	6
Skarpnäck	10	8	6	*
Farsta	4	9	6	*
Hägersten-Älvsjö	18	17	19	16
Skärholmen	10	7	4	4
Socialnämnden, område boende vuxna	14	8	24	19
Totalt i staden	125	110	107	91

*Antal under 4 redovisas ej

Målsättningen med insatsen försökslägenhet är att den enskilde efter en försöksperiod ska kunna bli godkänd som förstahandshyresgäst. Under 2024 övergick 91 lägenheter från försöks- till förstahandskontrakt, vilket framgår av tabell 7:9. Det är en liten minskning jämfört med 2023 då 107 lägenheter övergick till förstahandskontrakt. Antal lägenheter som övergått till förstahandskontrakt har successivt minskat sedan 2021 då 125 försökslägenheter övergick till förstahandskontrakt.

SHIS Bostäder

SHIS Bostäder är Stockholms stads bostadssociala resurs. SHIS tillhandahåller socialtjänsten i Stockholms stad olika boendelösningar med eller utan kompletterande biståndsbedömd stödinsats, vilket möjliggör för socialtjänsten att remittera hushåll som inte uppfyller kriterierna för rätt till bistånd enligt SoL till bostadsanskaffning.

För att få en bostad via SHIS krävs en remiss från en stadsdelsnämnd. Grundkraven är att den sökande ska vara folkbokförd i Stockholms stad, vara aktuell inom stadens socialtjänst samt ha uppehållstillstånd.

De olika boendeformer som SHIS tillhandahåller är:

- Avtalat boende för ungdom, vuxen och familj
- Boende med stöd för unga vuxna och vuxna.
- Boende för personer med erfarenhet av relationsvåld (Mellanbo)

Tabell 7:10. Antal förfrågningar till SHIS per nämnd åren 2021–2024. (Källa: SHIS)

Nämnd	2021	2022	2023	2024
Järva	97	101	117	128
Hässelby-Vällingby	60	58	67	73
Bromma	23	28	27	35
Kungsholmen	17	23	14	12
Norra innerstaden	37	52	33	47
Södermalm	53	52	60	47
Enskede-Årsta-Vantör	79	70	59	41
Skarpnäck	29	21	24	27
Farsta	68	53	72	78
Hägersten-Älvsjö	36	57	52	59
Skärholmen	60	53	29	23
Socialnämnden, område hemlöshet	86	87	117	92
Totalt i staden	645	655	671	662

Tabell 7:10 visar antal förfrågningar som har gjorts till SHIS per stadsdelsnämnd och socialnämndens område hemlöshet under åren 2021–2024. Av tabellen framgår att förfrågningarna minskat något under 2024 jämfört med 2023 men var fortfarande fler än 2021–2022.

Tabell 7:11. Antal boende på SHIS Avtalat boende per den sista december åren 2021–2024. (Källa: SHIS)

Avtalat boende	2021	2022	2023	2024
Familjer	404	396	307	206
Vuxna	165	187	217	218
Ungdomar	522	377	224	141
Totalt i staden	1091	960	748	565

Av tabell 7:11 framgår antalet boende på SHIS i boendeformen avtalat boende under åren 2021–2024. Antalet boenden i denna boendeform har minskat de senaste åren för samtliga målgrupper.

Tabell 7:12. Antal boende på SHIS Boende med stöd per den sista december åren 2021–2024. (Källa: SHIS)

Boende med stöd	2021	2022	2023	2024
Boende med stöd Vuxen	267	282	288	313
Boende med stöd Unga	33	45	47	50
Mellanbo	13	18	27	17

Tabell 7:12 visar antal boende i SHIS boende med stöd under åren 2021–2024. Antalet boenden inom boendeformerna boende med stöd vuxen och boende med stöd unga har ökat något de senaste tre åren. Däremot har antalet i boendeformen Mellanbo minskat jämfört med 2023.

SHIS har stadens uppdrag att tillhandahålla genomgångsbostäder för nyanlända som anvisats till Stockholms stad. I SHIS uppdrag ingår att stödja nyanlända i bostadssociala och praktiska frågor. Under 2024 har 567 nyanlända flyttat in, vilket är en ökning med 272 personer jämfört med 2023. Ökningen kan förklaras med att personer från Ukraina fick möjlighet att folkbokföra sig från 1 juli 2024 och då omfattas av bosättningslagen. Innan de omfattades av bosättningslagen räknades de inte som nyanlända. 370 av de 567 personer som flyttat in under 2024 är personer från Ukraina.

I boendeformen genomgångsboende har hyresgästen ett eget kontrakt med SHIS och inga kompletterande avtal finns längre med stadsdelsnämnderna eller socialnämnden om stöd eller betalningsförbindelse. Av tabell 7:13 framgår att antalet boende i genomgångsboende under 2024 är 242 färre jämfört med 2023.

Tabell 7:13. Antal boende på SHIS Genomgångsboende per den sista december åren 2021–2024. (Källa: SHIS)

Genomgångsboende	2021	2022	2023	2024
Familjer	48	83	123	183
Vuxna	182	253	318	150
Ungdomar	240	273	255	121
Totalt i staden	470	609	696	454

EU-medborgare som lever i social eller ekonomisk utsatthet

Begreppet avser utländska EU-medborgare och tredjelandsmedborgare med permanent uppehållstillstånd i annat EU-land, som lever i fattigdom, hemlöshet och/eller arbetslöshet i Stockholm och inte uppfyller villkoren för uppehållsrätt. Då de inte uppfyller villkoren för uppehållsrätt är de endast berättigade akut bistånd som syftar till att avvärja nödsituationer. Målgruppen omfattas inte av stadens program för att motverka hemlöshet.

Sedan 1 maj 2017 ingår socialnämnden i ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med fem frivilliga organisationer som tillhandahåller stöd för målgruppen i form av natthärbärgen och dagverksamheter.

Tabell 7:14. Antal besök i dagverksamheter inom IOP för utsatta EU-medborgare åren 2021–2024, fördelade per kön samt totalt.

(Källa: Egenrapporterade uppgifter)

År	Antal besök kvinnor	Antal besök män	Totalt i staden
2021	13 066	47 570	60 636
2022	18 611	46 241	64 852
2023	24 349	51 473	75 822
2024	26 550	48 168	74 718

Tabell 7:14 visar antal besök i dagverksamheter inom IOP åren 2021–2024, fördelade på kön samt totalt. Flera besök kan ha gjorts av samma individ, tabellen visar alltså inte antalet unika individer som besökt verksamheterna.

Mellan 2023–2024 minskade det totala antalet besök i dagverksamheter med 1 104 stycken. Besök som kvinnor gjorde ökade dock från 24 349 år 2023 till 26 550 år 2024, medan besök av män minskade från 51 473 år 2023 till 48 168 år 2024. Besök av kvinnor utgjorde år 2024 drygt 35 procent av det totala antalet besök i dagverksamheter, medan besök av män utgjorde 65 procent.

Tabell 7:15. Antal övernattningar i nattverksamheter inom IOP för utsatta EU-medborgare åren 2021–2024, fördelade per kön samt totalt.

(Källa: Egenrapporterade uppgifter)

År	Antal nätter kvinnor	Antal nätter män	Totalt i staden
2021	8 869	15 913	24 782
2022	9 446	16 564	26 010
2023	9 471	18 218	27 689
2024	6 083	14 558	20 641

Tabell 7:15 visar antal övernattningar i nattverksamheter inom IOP åren 2021–2024, fördelade på kön samt totalt. Flera övernattningar kan ha gjorts av samma individ, tabellen visar alltså inte antalet unika individer som övernattnat i verksamheterna.

Det totala antalet övernattningar minskade med 7 048 stycken åren 2023–2024. Under 2024 stod män för 70 procent av övernattningarna medan kvinnor stod för 30 procent. Det är en minskning av andelen övernattningar som gjorts av kvinnor jämfört med 2023 då kvinnor stod för 34 procent av det totala antalet övernattningar medan män stod för 66 procent.

Socialpsykiatri

Sammanfattning

- Antalet personer aktuella för insatser inom socialpsykiatrin har ökat sedan föregående år.
- I genomsnitt deltog personer med behovsprövad sysselsättning i sin sysselsättningsverksamhet 10,8 timmar per månad under 2024. Detta är en minskning mot föregående år då motsvarande genomsnittliga deltagande var 11,8 timmar per månad.
- Boendestöd är den vanligaste insatsen inom socialpsykiatrin. Under 2024 var det 3 036 personer som hade boendestöd, vilket motsvarar 69 procent av målgruppen. Antal personer med boendestöd har ökat något från föregående år.
- Det har skett en tydlig ökning av antalet personer i stödboende, medan antalet personer i HVB och på bostad med särskild service i stort sett är oförändrade.

Om statistiken

Statistiken som avser insatserna sysselsättning, boendestöd samt de olika boendeformerna har inhämtats från stadens verksamhetssystem sociala system. Statistiken som avser särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt 4 kap. 2 § Socialtjänstlagen (SoL) är inhämtad från arbetsmarknadsförvaltningen. Statistiken som redovisar indikatorn *andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten* är inhämtad via enkätsvar från stadsdelsnämndernas socialpsykiatriska enheter. Statistiken som avser förmedling av socialpsykiatriska stödboenden och bostad med särskild service enligt SoL är inhämtat från socialnämndens enhet för bedömning och byggnation.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2021–2022 är därför sammanlagda.

Insatser, biståndets omfattning och utformning

Målgruppen för socialpsykiatrin inom Stockholms stad består av personer som är i åldern 20 till 64 år och har en psykisk funktionsnedsättning. När personen fyller 65 år övergår ansvaret för handläggning av insatser till äldreomsorgen. Därför är redovisningen i kapitlet avgränsad till personer som är i åldern 20 till och med 64 år.

4 427
personer mellan 20 till 64 år hade
en insats via socialpsykiatri under
2024.

Tabell 8:1 Antal och andel personer 20–64 år per nämnd som är aktuella inom socialpsykiatri, samt uppdelat på kvinnor och män, 2024**
(Källa: Sociala system)

Nämnd	Totalt			
	Antal	Andel (%)	Andel (%) Kvinnor	Andel (%) Män
Järva	557	12,6	51,5	48,5
Hässelby-Vällingby	496	11,2	53,8	46,2
Bromma	302	6,8	57,6	42,4
Kungsholmen	188	4,2	53,2	46,8
Norra innerstaden	396	8,9	56,8	43,2
Södermalm	369	8,3	50,9	49,1
Enskede-Årsta-Vantör	627	14,2	54,2	45,8
Skarpnäck	259	5,9	57,1	42,9
Farsta	372	8,4	58,9	41,1
Hägersten-Älvsjö	534	12,1	60,9	39,1
Skärholmen	245	5,5	51,8	48,2
Socialnämnden, område hemlöshet	149	3,4	19,5	80,5
Totalt i staden	4 427	100,0	53,9	46,1

* De personer som har kontakt med socialförvaltningens område hemlöshet är medräknade i den totala andelen personer.
**En person kan finnas med i fler än en stadsdel, men totalen visar antal unika personer.

Tabellen ovan visar antal personer, uppdelat på kvinnor, män och stadsdels-nämnd som under 2024 hade en behovsprövad insats via socialpsykiatri, vilket totalt avsåg 4 427 personer. Det är en ökning med 131 personer sedan föregående år, då motsvarande antal var 4 296 personer.

Tabell 8:2 Antal personer mellan 20–64 år med behovsprövad insats inom socialpsykiatri, uppdelat på åldersgrupp och kön, 2024. (Källa: Sociala system)

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
20–24 år	119	93	212
25–34 år	428	367	795
35–44 år	510	500	1 010
45–54 år	600	460	1 060
55–64 år	731	619	1 350
Totalt i staden	2 388	2 039	4 427

Av de personer som var aktuella inom socialpsykiatri 2024 var cirka 54 procent kvinnor och 46 procent män. Trenden de senaste åren har varit att fler kvinnor än män erhåller socialpsykiatriska insatser.

De personer som hade socialpsykiatriska insatser under 2024 befann sig främst i den övre delen av åldersspannet för målgruppen. Andelen personer mellan 20 och 24 år var cirka fem procent. Andelen mellan 25 och 44 år var 40 procent. Av personerna som hade en insats inom socialpsykiatri 2024 var 54 procent mellan 45 och 64 år gamla.

Sysselsättning

Sysselsättning som insats kan ha flera olika syften för enskilda individer. Det övergripande syftet är att på ett eller annat sätt främja den enskilde i dennes individuella återhämningsprocess. Sysselsättning kan beviljas i syfte att bryta isolering, tillgodose den enskildes behov av social samvaro och meningsfull vardag samt främja den enskildes delaktighet i samhället. Sysselsättning kan också ha ett tydligt arbetsförberedande syfte för personer som har en målsättning att närma sig och på sikt etablera sig på arbetsmarknaden.

Tabell 8:3 Antal personer mellan 20–64 år med behovsprövad syssel-sättning inom valfrihetssystemet (LOV), uppdelat på kön och åldersgrupp, 2024. (Källa: Sociala system)

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
20–24 år	20	14	34
25–34 år	63	91	154
35–44 år	100	142	242
45–54 år	144	112	256
55–64 år	203	147	350
Totalt i staden	530	506	1 036

Totalt hade 1 036 personer behovsprövad sysselsättning inom socialpsykiatriens valfrihetssystem under 2024, vilket motsvarar nästan 23 procent av målgruppen. Det är en mindre ökning av antal personer sedan föregående år. Av dessa 1 036 personer var 51 procent kvinnor och 49 procent män.

Majoriteten av personerna med behovsprövad sysselsättning under 2024 var mellan 55 och 64 år. Antalet deltagare har ökat i samtliga åldersgrupper utom bland personer mellan 45 och 54 år, men den största ökningen ses i gruppen mellan 55 och 64 år. En möjlig förklaring är att denna åldersgrupp oftare har varaktig sjukersättning och beviljas sysselsättning för att få möjlighet att delta i ett socialt sammanhang.

Den yngre målgruppen får sannolikt i större utsträckning arbetsmarknadsinsatser via exempelvis Arbetsförmedlingen istället för att beviljas sysselsättning inom socialpsykiatri. Vid bedömningen tas hänsyn till om behovet kan tillgodoses på annat sätt och om andra möjligheter till sysselsättning redan har prövats. Exempelvis hänvisas personer med försörjningsstöd i första hand till stadens Jobbtorg, som är en del av stadens arbetsmarknadsverksamhet.

Tabell 8:4 Genomsnittligt antal beviljade sysselsättningstimmar per månad samt fördelning över tidsintervall per nämnd för personer 20–64 år med behovsprövad sysselsättning inom valfrihetssystemet (LOV), 2024**.

Nämnd	Total Sysselsätt- ning h/m (Mv)	Andel (%)		
		Tidsintervall 1–12 h/v	Tidsintervall 10–24 h/v	Tidsintervall 22–40 h/v
Järva	13,4	86,4	*	*
Hässelby-Vällingby	10,6	88,4	11,6	0,0
Bromma	8,9	96,3	3,7	0,0
Kungsholmen	9,1	100,0	0,0	0,0
Norra innerstaden	9,7	95,6	4,4	0,0
Södermalm	11,5	96,5	*	*
Enskede-Årsta-Vantör	11,5	93,8	6,3	0,0
Skarpnäck	10,2	90,9	9,1	0,0
Farsta	14,0	90,3	*	*
Hägersten-Älvsjö	10,0	92,8	*	*
Skärholmen	12,6	88,1	*	*
Socialnämnden, område hemlöshet	10,2	85,2	14,8	0,0
Totalt i staden	10,8	92,4	7,1	0,5

* Antal under 4 redovisas ej.
**Genomsnittligt antal sysselsättningstimmar per månad är närvarorapporterat av utföraren. En och samma person kan ha sysselsättning i mer än en stadsdelsnämnd under året.

10,8

timmar per månad avser det genomsnittliga deltagandet i sysselsättning inom socialpsykiatri.

I tabell 8:4 redovisas endast beslut där utföraren är ansluten till stadens valfrihetssystem. Detta system innebär att brukaren själv väljer en utförare inom valfrihetssystemet, antingen en privat aktör som upphandlats eller en utförare i stadens egen regi. Utöver dessa finns även sysselsättningsbeslut där beställaren har ingått individuella avtal med utföraren.

I genomsnitt deltog personer med behovsprövad sysselsättning i sin sysselsättningsverksamhet 10,8 timmar per månad under 2024.

Detta är en minskning mot föregående år då motsvarande genomsnittliga deltagande var 11,8 timmar per månad. Män deltog i sysselsättning i något större omfattning per månad än kvinnor, 11,4 timmar/månad respektive 10,4 timmar per månad.

Ett fåtal individer befinner sig i tidsintervallet 22-40 timmar/vecka. Observera att siffran noll är avrundad, vilket kan innebära att det eventuellt finns en liten andel personer som har detta tidsintervall beviljat i stadsdelsnämnderna trots att det i tabellen är redovisat som noll.

Särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt 4 kap. 2 § SoL

Den 1 juli 2023 fattade kommunfullmäktige beslut om att införa en ny insats inom socialpsykiatri, *särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier*. Detta beslut medförde att deltagande i arbetsmarknadsförvaltningens IPS-verksamhet¹ Alfa blev förenat med ett beslut utifrån behovsprövning enligt 4 kap. 2 § SoL. Deltagandet i Alfa var tidigare inte en behovsprövad insats.

Under 2024 har totalt 205 personer blivit beviljade särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier inom socialpsykiatri. Av dessa var 94 stycken män och 111 stycken kvinnor. Majoriteten av deltagarna var mellan 30 och 39 år.

Boendestöd

Boendestöd är den vanligaste insatsen inom socialpsykiatri. Antal personer 20 till 64 år med boendestöd inom valfrihetssystemet, uppdelat på kön och åldersgrupp redovisas i tabell 8:5. Under 2024 hade 3 036 personer boendestöd, vilket motsvarar 69 procent av målgruppen. Antal personer med boendestöd har ökat något från föregående år. Av personerna med boendestöd under 2024 var 59 procent kvinnor och 41 procent män.

Tabell 8:5 Antal personer 20–64 år med boendestöd inom valfrihetssystemet (LOV), uppdelat på kön och åldersgrupp, 2024. (Källa: Sociala system)

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
20–24 år	88	61	149
25–34 år	336	228	564
35–44 år	413	313	726
45–54 år	457	293	750
55–64 år	503	344	847
Totalt i staden	1797	1239	3 036

Boendestöd beviljas i antal timmar per månad och ersättning utgår till utförare per timme. Det finns tre olika tidsintervall som kan beviljas: 1–7 timmar, 8–18 timmar och 19 timmar och uppåt. Andel personer mellan 20–64 år med boendestöd inom valfrihetssystemet per månad, fördelat på tidsintervallet redovisas i tabell 8:6.

Tabell 8:6 Andel personer 20–64 år med boendestöd inom valfrihetssystemet (LOV) per nämnd, fördelat på tidsintervallet, 2024. (Källa: Sociala system)

Nämnd	Tidsintervall	
	1-7 timmar (%)	>7 timmar (%)
Järva	70,8	29,3
Hässelby-Vällingby	78,6	21,4
Bromma	62,2	37,8
Kungsholmen	70,6	29,4
Norra innerstaden	51,4	48,6
Södermalm	71,8	28,2
Enskede-Årsta-Vantör	68,2	31,8
Skarpnäck	55,4	44,6
Farsta	60,8	39,2
Hägersten-Älvsjö	57,3	42,7
Skärholmen	72,5	27,5
Socialnämnden, område hemlöshet	*	*
Totalt i staden	65,7	34,3

*Antal under 4 redovisas ej.

Majoriteten av de personer som beviljats boendestöd har en omfattning på 1–7 timmar boendestöd per månad. Antal boendestödstimmar inom valfrihetssystemet per månad och nämnd i genomsnitt, totalt och uppdelat på kvinnor och män framgår i tabell 8:7.

Tabell 8:7 Antal boendestödstimmar inom valfrihetssystemet (LOV) per månad och nämnd i genomsnitt, totalt och uppdelat på kön, 2024. (Källa: Sociala system)

Nämnd	Boendestöd h/m (mv)		
	Kvinnor	Män	Total
Järva	6,5	6,4	6,5
Hässelby-Vällingby	6,0	6,0	6,0
Bromma	7,2	6,2	6,8
Kungsholmen	6,5	6,4	6,5
Norra innerstaden	8,3	7,9	8,1
Södermalm	7,0	6,8	6,9
Enskede-Årsta-Vantör	7,0	6,0	6,6
Skarpnäck	8,1	6,9	7,7
Farsta	8,0	6,9	7,6
Hägersten-Älvsjö	7,6	7,7	7,6
Skärholmen	6,5	5,6	6,1
Socialnämnden, område hemlöshet	8,0	6,7	7,0
Totalt i staden	7,3	6,7	7,1

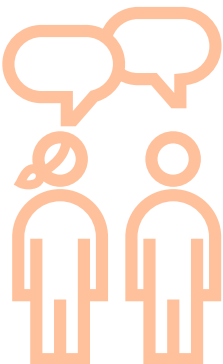
Det genomsnittliga antalet beviljade boendestödstimmar skiljer sig något åt mellan män och kvinnor. Män beviljas i snitt 6,7 timmar boendestöd i månaden mellan kvinnor beviljas i snitt 7,3 timmar boendestöd i månaden. Det är en mindre minskning i antal timmar från föregående år. Det är av vikt att poängtera att personer med boendestöd även kan ha andra samtidigt pågående insatser vilket kan påverka bedömningen av omfattning.

7h

I snitt beviljas 7 timmar boendestöd per person och månad.

1 IPS står för Individual placement and support och är en evidensbaserad metod för att hitta, få och behålla arbete.

Hemtjänst

Hemtjänst är en insats som syftar till att ge stöd och hjälp i det dagliga livet för personer som på grund av ålder, funktionsnedsättning eller sjukdom har svårt att klara sig själva i hemmet. Hemtjänst kan omfatta praktisk hjälp, såsom städning, tvätt och inköp, samt personlig omvårdnad, exempelvis hjälp med hygien, påklädning och måltider.

Utförandet av hemtjänst kan ske av kommunala eller privata utförare. Verksamheten regleras av gällande lagstiftning, inklusive krav på kvalitet, säkerhet och bemötande.

Tabell 8:8 Antal personer 20–64 år med hemtjänst, uppdelat på kön och åldersgrupp, 2024. (Källa: Sociala system)

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
20–24 år	*	*	*
25–34 år	*	*	*
35–44 år	19	8	27
45–54 år	34	34	68
55–64 år	120	88	208
Totalt i staden	181	132	313

* Antal under 4 redovisas ej.

Tabell 8:8 visar antalet personer som beviljats hemtjänst, uppdelat efter kön och ålder. Under 2024 hade totalt 313 personer inom socialpsykiatri hemtjänst, vilket motsvarar cirka sju procent av målgruppen. Den största andelen av de beviljade insatserna avsåg personer i åldersgruppen mellan 55 och 64 år. Av de 313 individerna var 58 procent kvinnor och 42 procent män.

Boendeformer

I 5 kap. 7 § SoL framgår att socialnämnden ska medverka till att människor som av psykiska skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Dessutom ska kommunen inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av sådana svårigheter behöver ett sådant boende.

Inom socialpsykiatri i staden finns relativt många personer som är i behov av en boendeinsats till följd av de svårigheter som funktionsnedsättningen medför. Dessa boendeformer har olika karaktär och beskrivs i detta avsnitt.

Genomgående för boendeinsatser är att fler män än kvinnor beviljas insats i form av boende. Kvinnor beviljas istället insatser som ges i eller i anslutning till hemmet, exempelvis boendestöd, samt insatser som sysselsättning. Sammanfattningsvis har det skett en tydlig ökning av antalet personer i stöd-boende, medan antalet personer i HVB och på bostad med särskild service i stort sett är oförändrade. Antal personer som beviljas försöks- och träningslägenheter har minskat något jämfört med föregående år. Antal personer i respektive boendeform redovisas i tabell 8:9.

Tabell 8:9 Antal personer 20–64 år boende i respektive boendeform inom socialpsykiatri, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Boendeformer	2022	2023	2024
HVB	180	146	142
Stödboende	391	403	426
Bostad med särskild service SoL och LSS	175	168	168
Försöks-/träningslägenheter	402	381	372

Hem för vård och boende och hem för viss annan heldygnsvård

Hem för vård och boende (HVB) och hem för viss annan heldygnsvård (HVBH) är tillfälliga boendeformer som drivs i privat regi och som staden upphandlar via ramavtal. Syftet är att komplettera de boenden som erbjuds inom valfrihetssystemet då platstillgången är underdimensionerad. Under 2024 bodde 142 personer mellan 20–64 år på HVB eller HVBH, vilket är en minskning med fyra personer från föregående år. Av de som bodde på HVB och HVBH 2024 var 32 procent kvinnor och 68 procent män. Av de boende var 37 procent mellan 55 och 64 år.

Stödboende

Stödboende är en boendeform inom stadens valfrihetssystem. Det är ett mellan-boende för personer som för närvarande inte klarar att bo i egen lägenhet. Stöd ges på dagtid men inte på natten. Det finns även många stödboenden som inte ingår i valfrihetssystemet och dessa erbjuder varierande mycket stöd.

Under 2024 hade 426 personer mellan 20 och 64 år insatsen stödboende. Det är en ökning med 23 personer jämfört med föregående år, varav 12 var män och 11 var kvinnor. Ökningen var som störst i åldersgruppen 25–34 år.

Av de som bodde på stödboende var 31 procent kvinnor och 69 procent män. I tabell 8:10 redovisas antal personer som bodde på stödboende, uppdelat på kön och åldersgrupp. Av de 426 personerna var 30 procent mellan 55 och 64 år. Åldersgruppen 20–24 år utgjorde åtta procent.

Tabell 8:10 Antal personer 20–64 år på stödboende inom socialpsykiatri, uppdelat på kön och åldersgrupp, 2024. (Källa: Sociala system)

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
20–24 år	13	19	32
25–34 år	27	55	82
35–44 år	24	71	95
45–54 år	32	57	89
55–64 år	37	91	128
Totalt i staden	133	293	426

Antalet stödboendeplaceringar är relativt jämnt fördelade mellan nämnderna. Av de som hade insatsen stödboende under 2024 bodde 198 personer på ett boende inom valfrihetssystemet och 228 personer på ett annat slags stödboende. Ökningen av antalet personer som fått insatsen stödboende har i första hand skett på boenden som inte ingår i valfrihetssystemet. Dessa är till exempel social-nämndens boenden för personer som befinner sig i en process ur hemlöshet.

Tabell 8:11 Antal personer 20–64 år per nämnd som har insatsen stödboende, 2024, uppdelat på antal personer inom och utanför valfrihetssystemet. (Källa: Sociala system)

Nämnd	Stödboende inom valfrihetssystemet	Stödboende, ej inom valfrihetssystemet
	Antal	Antal
Järva	21	14
Hässelby-Vällingby	19	11
Bromma	9	18
Kungsholmen	10	4
Norra innerstaden	26	12
Södermalm	19	19
Enskede-Årsta-Vantör	17	13
Skarpnäck	20	14
Farsta	15	15
Hägersten-Älvsjö	12	23
Skärholmen	12	9
Socialnämnden, område hemlöshet	18	77
Totalt i staden	198	228

Boende med stöd – SHIS

Under 2024 särskildes SHIS boendeform *Boende med stöd* från övriga stödboenden i verksamhetssystemet. Denna boendeform är avsedd för personer som på grund av psykisk eller fysisk ohälsa, eller andra skäl, behöver ett boende där personal från SHIS erbjuder stödinsatser. Under 2024 hade 33 personer inom socialpsykiatri tillgång till denna insats. När det gäller könsfördelning följer insatsen samma mönster som stödboende, med 70 procent män och 30 procent kvinnor. Den största åldersgruppen bland de som fick insatsen var personer mellan 44–54 år, som utgjorde 30 procent av gruppen.

Bostad med särskild service

Bostad med särskild service är en permanent boendeform inom stadens valfrihetssystem där stöd erbjuds dygnet runt.

Under 2024 bodde 168 personer mellan 18–64 år i en bostad med särskild service (både enligt SoL och LSS) vilket är ett oförändrat antal jämfört med 2023. Av dessa var 39 procent kvinnor och 61 procent var män. Den övervägande delen, 49 procent, var i åldern 55–64 år.

Eftersom utbudet av bostad med särskild service inom valfrihetssystemet inte motsvarar stadens behov köper nämnderna platser på andra boenden med särskild service. Under 2024 var det 55 personer som fick sitt beslut om bostad med särskild service verkställt utanför valfrihetssystemet. Det motsvarar 33 procent av platserna för personer mellan 20–64 år.

Bostad med särskild service är en permanent boendeform, vilket innebär att personer bor kvar även efter 65-årsdagen. Hur många de är redovisas inte i denna rapport då ärendehandläggningen övergår till äldreomsorgen då en person fyller 65 år.

Försöks- och träningslägenheter

Försöks- och träningslägenheter är en resurs för personer som behöver stöd från socialtjänsten för att få, klara och behålla ett eget boende. Svårigheterna kan till exempel vara en följd av psykisk funktionsnedsättning. Insatsen kombineras alltid med boendestöd. Under 2024 hade 372 personer insatsen försöks- eller träningslägenhet via socialpsykiatri, vilket är en minskning med nio personer jämfört med föregående år. Andelen kvinnor som bodde i försöks eller träningslägenhet under 2023 utgjorde 42 procent och andelen män utgjorde 58 procent. Antal personer med insatsen försöks- och träningslägenhet uppdelat på kön redovisas i tabell 8:12. I de övriga boendeinsatserna ökar andelen individer med stigande ålder. När det gäller försöks- och träningslägenheter är gruppen mellan 25–34 år störst i förhållande till andra åldersgrupper.

Tabell 8:12 Antal personer 20–64 år med insatsen försöks- eller träningslägenhet inom socialpsykiatri, uppdelat på kön och åldersgrupp, 2024. (Källa: Sociala system)

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt i staden
20–24 år	15	9	24
25–34 år	55	46	101
35–44 år	28	66	94
45–54 år	21	46	67
55–64 år	37	49	86
Totalt i staden	156	216	372

Förmedling av boenden

I slutet av 2024 fanns 18 stödboenden inom valfrihetssystemet. Två av dessa stödboenden ligger utanför stadens geografiska område och drivs i privat regi och ett stödboende drivs på entreprenad.

I slutet av året fanns elva boenden med särskild service inom Stockholms stads valfrihetssystem. Av dessa drivs tio i stadens regi och ett drivs på entreprenad.

Boenden inom valfrihetssystemet förmedlas centralt genom socialnämnden. Kön till bostad med särskild service har historiskt sett varit relativt konstant, med ett ungefärligt antal på 50 personer. Antal personer som köar till bostad med särskild service har dock ökat under de senaste åren och i slutet av 2024 stod 81 personer i kö. Det är en ökning med 23 personer jämfört med 2023. Under 2024 förmedlades 12 lägenheter till personer som köar till en bostad med särskild service. Under 2023 förmedlades 15 lägenheter totalt sett, vilket innebär att antalet förmedlingar varit relativt konstanta under 2023 och 2024.

För stödboende stod 65 personer i kö under slutet av 2024, vilket är elva fler än samma tidpunkt år 2023. Under 2024 förmedlades 57 lägenheter till personer som stöd i kö till stödboenden, vilket signalerar att omsättningen är relativt hög. Inom stödboende tillkom det fyra nya lägenheter under 2024 då en privat utförare utökade sitt bestånd.

Resultatindikator om förbättrad situation

Indikatorn för socialpsykiatri i hela staden är 74, vilket betyder att 74 procent av de personer som träffat sin handläggare för uppföljning under april och maj 2024 tycker att insatserna från socialtjänsten har förbättrat deras situation. När resultatet delas upp efter kön syns mindre skillnader. Indikatorn för kvinnor är 68 och för män 72. Resultaten per stadsdelsnämnd redovisas i tabell 8:13. Antalet respondenter är i en del fall litet varför tolkning av dessa resultat bör göras med försiktighet.

Tabell 8:13 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten. 2024.
(Källa: Enkätundersökning till brukare inom socialpsykiatrin under april och maj månad av indikator "Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten", 2024)

Nämnd	Socialpsykiatri Indikator	Socialpsykiatri Antal svar
Järva	68	25
Hässelby-Vällingby	63	16
Bromma	80	15
Kungsholmen	84	25
Norra innerstaden	56	25
Södermalm	75	12
Enskede-Årsta-Vantör	80	41
Skarpnäck	70	23
Farsta	67	21
Hägersten-Älvsjö	82	33
Skärholmen	*	*
Socialnämnden, område hemlöshet	88	8
Totalt i staden	198	228

*Antal under 4 personer redovisas ej.

9. FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Funktionsnedsättning

Sammanfattning

- Det totala antalet personer som fick insatser enligt LSS och/eller SoL har ökat från föregående år.
- Antalet personer som hade kvar insatsen daglig verksamhet efter uppnådd pensionsålder minskade för fjärde året i rad.
- Det genomsnittliga antalet beviljade ledsagartimmar är detsamma oavsett kön och om insatsen beviljats enligt LSS eller SoL.

Om statistiken

Insatser enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ges inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldreomsorg. I detta kapitel redovisas alla LSS-insatser som ges i Stockholms stad oavsett ålder eller verksamhetsområde.

Insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) som redovisas i detta kapitel avser endast insatser för personer med funktionsnedsättning i åldern 0–64 år. Personer med psykisk funktionsnedsättning betraktas som en egen målgrupp i staden. Insatser enligt SoL för denna målgrupp redovisas i kapitel 8 som avser socialpsykiatri.

Majoriteten av statistiken i detta kapitel utgår från mätdatumet första oktober 2024 då Socialstyrelsen gör sin insamling och sammanställning av nationell LSS-statistik. Så långt det är möjligt används Stockholms stads underlag till Socialstyrelsens LSS-statistik då det har granskats på individnivå av varje stadsdelsnämnd. Där andra villkor för redovisad statistik gäller, anges detta för respektive tabell.

Statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/-ledsagarservice och biträde av kontaktperson har varit inkomplett i rapporteringen i ett antal ärenden. Dessa har exkluderats i tabellerna.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

8360

personer erhöill insatser under 2024, varav 4 984 enligt LSS, 2 557 enligt SoL och 819 enligt både LSS och SoL.

Insatser, biståndets omfattning och utformning

Antalet unika personer med insats enligt LSS var under 2024 totalt 4 984 personer, vilket innebär en ökning med 110 personer från året innan. Antal personer med bistånd enligt SoL var 2 557 personer, vilket innebär en ökning med 43 personer jämfört med föregående år.

Antalet unika individer med insats enligt både LSS och SoL var totalt 819 under 2024, vilket innebär en ökning med 75 personer från året innan. Sedan år 2018, med undantag för år 2019, har antalet unika individer med insats enligt både LSS och SoL ökat från 684 till 819 personer. En vanligt förekommande kombi-nation av insatser enligt båda lagrummen är boendestöd enligt SoL och daglig verksamhet enligt LSS.

Antalet personer med beslut om assistansersättning enligt Socialförsäkrings-balken (SFB) från Försäkringskassan var totalt 1 050 personer i december 2024, vilket är en minskning med tre personer jämfört med föregående år. Kommunen är kostnadsansvarig för de 20 första timmarna per vecka för varje enskild person som har beslut om assistansersättning.

I tabell 9:1 redovisas fördelningen mellan kvinnor och män samt antal personer för respektive lagrum de senaste tre åren. Av de personer som var aktuella inom de olika lagrummen var fördelningen mellan könen i stort sett densamma som föregående år. Män fick insatser enligt LSS samt socialförsäkringsbalken (SFB) i högre utsträckning än kvinnor. Vid insatser enligt SoL var skillnaden mellan könen mindre men något fler kvinnor än män fick insatser enligt SoL.

Tabell 9:1 Antal personer med insats enligt LSS, SoL respektive SFB per lagrum, samt fördelning mellan kvinnor och män, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Lagrum	2022			2023			2024		
	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt
LSS*	38	62	4 688	39	61	4 874	39	61	4 984
SoL*	54	46	2 615	55	45	2 514	54	46	2 557
Både LSS och SoL*	53	47	692	48	52	744	49	51	819
SFB**	44	56	1 052	43	57	1 053	42	58	1 050

* Avser nettovärdet, det vill säga individer med insats enligt endast LSS, endast SoL, eller både LSS och SoL.
** Källa Försäkringskassan, december 2024.

I Stockholms stad fick totalt 4 984 personer insatser enligt LSS och 2 557 personer insatser enligt SoL under 2024. Det var 819 personer som fick insats enligt både LSS och SoL. I merparten av nämnderna har antalet individer med insats ökat, endast två nämnder redovisar minskat eller oförändrat antal individer med beviljad insats. Antal personer med beviljad insats skiljer sig åt mellan nämnderna. Socialnämnden är den nämnd med minst antal personer med beviljad insats. Socialnämndens verksamheter utgörs i det här sammanhanget av två enheter, gruppen för bedömning och förmedling samt Område hemlöshet. I tabell 9:2 redovisas fördelningen av ärenden utifrån respektive lagstiftning fördelat på kön och nämnd för 2024.

Tabell 9:2 Antal personer med insats enligt LSS och SoL per nämnd, samt fördelning mellan kvinnor och män, 2024. (Källa: Sociala system)

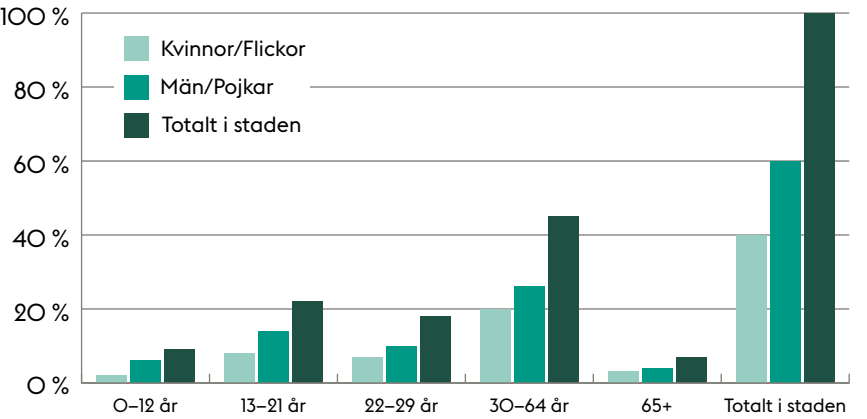
Nämnd	LSS*			SoL*			Både LSS & SoL*		
	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt
Järva	37	63	682	53	47	300	54	46	74
Hässelby-Vällingby	36	64	497	53	47	210	50	50	118
Bromma	38	62	307	59	41	160	57	43	75
Kungsholmen	37	63	209	62	38	133	57	43	23
Norra Innerstaden	39	61	409	51	49	176	53	47	78
Södermalm	42	58	530	54	46	336	39	61	46
Enskede-Årsta-Vantör	41	59	584	49	51	263	47	53	111
Skarpnäck	37	63	291	53	47	187	55	45	60
Farsta	38	62	435	59	41	317	50	50	80
Hägersten-Älvsjö	42	58	668	54	46	301	44	56	98
Skärholmen	36	64	336	59	41	148	38	63	56
Socialnämnden	31	69	36	19	81	26	.	.	0
Totalt i staden	39	61	4 984	54	46	2 557	49	51	819

* Avser nettovärdet, det vill säga individer med insats enligt endast LSS, SoL, eller både LSS och SoL.

Den största andelen av de som fick insatser enligt LSS, 45 procent, var i åldersspannet 30–64 år. Minst andel, sju procent, var 65 år och äldre.

Andelen pojkar och män som fick stöd enligt LSS var högre än andelen flickor och kvinnor i alla åldersgrupper, vilket framgår av figur 9:1. Socialstyrelsen har tidigare konstaterat att vissa könsskillnader inom LSS kan förklaras av skillnader i förekomst av diagnoser. Vissa diagnoser är vanligare bland män än kvinnor i totalbefolkningen, till exempel intellektuell funktionsnedsättning och autism. Dessa diagnoser är också kopplade till personkretsen i LSS (grupp 1) och därmed också rätten till insatser.¹

Figur 9:1 Andel (%) personer med insats enligt LSS, fördelat på åldersgrupp och kön, 2024. (Källa: Sociala system)

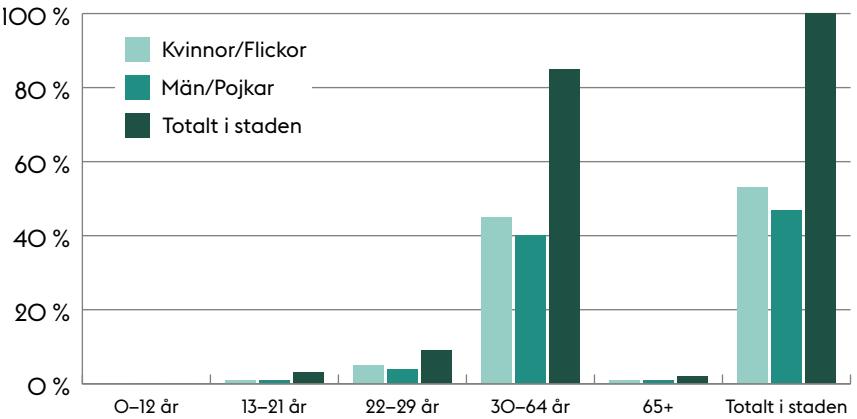
1 Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning Lägesrapport 2024 – Socialstyrelsen

När det gäller insatser enligt SoL är fördelningen förhållandevis jämn mellan könen men en viss skillnad finns. Andelen kvinnor som fick stöd enligt SoL var högre i åldersgrupperna 22–29 år och 30–64 år. Skillnaden mellan könen var, i likhet med de senaste åren, störst i åldersgruppen 30–64 år.

Insatser enligt SoL ges främst till vuxna personer med funktionsnedsättning. En förklaring kan vara att barn med funktionsnedsättning, som har behov av insatser från socialtjänsten, i stor utsträckning tillhör någon av personkretsarna i LSS och därmed erhåller insatser enligt denna lag.

Av figur 9:2 framgår att de allra flesta som erhöll insatser enligt SoL var 30–64 år (85 procent). Personer som är 65 år och äldre utgjorde endast två procent. Detta beror på att de flesta ärenden som rör personer över 65 år i behov av insats enligt SoL överlämnas till äldreomsorgen i samband med att de fyller 65 år. De ärenden som fortsatt finns kvar inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning rör med stor sannolikhet personer som av olika anledningar ännu inte hunnit överlämnas till äldreomsorgen trots att de fyllt 65 år.

Figur 9:2 Andel (%) personer med insats enligt SoL, fördelat på åldersgrupp och kön, 2024. (Källa: Sociala system)

Insatser enligt LSS

I Stockholms stad handläggs ansökningar om insatser enligt LSS i de elva stadsdelsnämnderna samt inom socialnämnden. Med socialnämnden avses i det här sammanhanget gruppen för bedömning och förmedling.

LSS har tio definierade insatser, av vilka hälso- och sjukvården ansvarar för den första insatsen (rådgivning och annat personligt stöd) och socialtjänsten för de nio övriga insatserna.

Personkrets enligt LSS

Stöd enligt LSS ges till personer som omfattas av LSS personkrets 1, 2 eller 3 och som har behov av lagens insatser som inte är tillgodosedda på annat sätt. LSS är en rättighetslag som ska tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor. SoL är en ramlag som ska tillförsäkra den enskilde skälig levnadsnivå. Om en insats kan ges enligt både LSS och SoL ska den enskilde få information om möjligheten att ansöka om insatsen enligt LSS. LSS begränsar inte rättigheter som en enskild person kan ha enligt annan lag såsom SoL och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Verkställda beslut enligt LSS

Jämfört med förra året har antalet verkställda beslut enligt LSS ökat med 243 beslut, från 8 024 beslut 2023 till 8 267 beslut 2024. Antalet verkställda beslut har ökat inom alla insatser förutom avlösarservice, korttidsvistelse och bostad med särskild service för barn och ungdomar. Flest verkställda beslut fanns inom insatserna daglig verksamhet (3 317 beslut) och bostad med särskild service för

vuxna (1 815 beslut). Daglig verksamhet ökade med 173 beslut och bostad med särskild service för vuxna ökade med 61 beslut jämfört med föregående år.

Avlösarservice och korttidsvistelse, som både ökade i antal under år 2023, minskade under 2024. Avlösarservice minskade med 52 beslut och korttidsvistelse med sju beslut. I likhet med förra året har antalet verkställda beslut om bostad med särskild service för barn och ungdomar minskat. Minskningen med 17 beslut år 2024 är större än 2023 då minskningen var tre beslut.

Insatsen ledsagarservice fortsatte att öka med 24 beslut under år 2024. Korttidstillsyn, som ökade med 51 beslut under 2023, fortsatte att öka med 44 beslut under år 2024. Även insatsen personlig assistans ökade marginellt 2024, från 258 beslut 2023 till 259 under 2024. Även insatsen kontaktperson fortsatte att öka under 2024 med 16 beslut.

Fördelningen mellan könen är ojämn när det gäller verkställda beslut. Pojkar och män hade fler verkställda beslut än flickor och kvinnor inom samtliga LSS-insatser. Precis som förra året var skillnaderna som minst inom insatserna kontaktperson och personlig assistans och som störst inom insatserna avlösarservice och bostad med särskild service för barn och ungdomar.

Tabell 9:3 visar antal verkställda beslut enligt LSS uppdelat på insats och kön, oavsett ålder. En person kan ha beslut om flera insatser samtidigt.

Tabell 9:3 Antal verkställda beslut enligt LSS per insats totalt och uppdelat på kön, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Insats	2022			2023			2024		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Personlig assistans	122	140	262	121	137	258	127	132	259
Ledsagarservice	287	409	696	302	402	704	325	403	728
Kontaktperson	193	236	429	221	242	463	230	249	479
Avlösarservice	124	337	461	131	356	487	112	323	435
Korttidsvistelse	238	375	613	246	397	643	239	397	636
Korttidstillsyn	139	303	442	162	331	493	170	367	537
Bostad med särskild service för barn/ungdomar*	27	54	81	23	55	78	17	44	61
Bostad med särskild service för vuxna	701	1 016	1 717	719	1 035	1 754	750	1 065	1 815
Daglig verksamhet	1 263	1 747	3 010	1 318	1 826	3 144	1 413	1 904	3 317
Totalt i staden	3 094	4 617	7 711	3 243	4 781	8 024	3 383	4 884	8 267

*Barn och ungdomar definieras som personer upp till och med 23 år.

Personlig assistans

Med personlig assistans enligt LSS avses ett personligt utformat stöd som ges i olika situationer av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med ett eller flera grundläggande behov, till exempel andning, personlig hygien och måltider.

Antal vuxna personer med beslut om personlig assistans uppgick år 2024 till totalt 188 stycken. Detta var en ökning med elva personer jämfört med föregående år. Antalet vuxna personer med beslut om personlig assistans varierade mellan stadsdelsnämnderna, från sex till 49 personer.

Kvinnor fick, i likhet med tidigare år, fler genomsnittliga timmar per månad än män år 2024. Av tabell 9:4 framgår att kvinnor fick i genomsnitt 205 timmar per månad, männen fick 201. Skillnaden i antal timmar mellan könen har minskat under de senaste åren, från 19 timmar 2022 till fyra timmar år 2024.

Pojkar och män hade fler verkställda beslut än flickor och kvinnor inom samtliga LSS-insatser år 2024.

Tabell 9:4 Antal vuxna personer med beslut om personlig assistans enligt LSS, per nämnd samt genomsnittligt antal beviljade timmar per månad uppdelat på kön, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	2022			2023			2024		
	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer
	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt
Järva	82	131	43	198	184	43	180	150	49
Hässelby-Vällingby	103	133	13	*	139	11	*	143	10
Bromma	240	103	10	199	*	7	183	*	8
Kungsholmen	273	*	7	258	*	6	*	*	6
Norra Innerstaden	214	220	13	186	212	13	196	229	15
Södermalm	264	*	15	312	*	15	281	244	20
Enskede-Årsta-Vantör	140	138	26	274	223	26	193	218	24
Skarpnäck	197	127	10	198	137	11	*	139	8
Farsta	80	59	8	157	84	10	176	*	6
Hägersten-Älvsjö	134	177	15	129	240	17	138	260	18
Skärholmen	126	127	14	139	262	18	228	233	24
Totalt i staden	162	143	174	211	195	177	205	201	188

* Antal under 4 redovisas ej.
Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Antal barn och ungdomar med beslut om personlig assistans uppgick 2024 till totalt 71 stycken. Detta var en minskning med tio personer jämfört med föregående år. Antalet barn och ungdomar med beslut om personlig assistans varierar mellan stadsdelsnämnderna, från under fyra upp till 16 personer. Av tabell 9:5 framgår att pojkar fick marginellt fler genomsnittliga timmar per månad än flickor år 2024. Föregående år fick flickor fler genomsnittliga timmar än pojkar.

Tabell 9:5 Antal barn/ungdomar** med beslut om personlig assistans enligt LSS per nämnd samt genomsnittligt antal beviljade timmar per månad uppdelat på kön, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	2022			2023			2024		
	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer
	Flickor (Mv)	Pojkar (Mv)	Totalt	Flickor (Mv)	Pojkar (Mv)	Totalt	Flickor (Mv)	Pojkar (Mv)	Totalt
Järva	97	81	12	89	98	11	118	84	16
Hässelby-Vällingby	*	*	*	33	76	4	*	*	5
Bromma	145	45	6	185	87	6	*	*	5
Kungsholmen	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Norra Innerstaden	160	129	8	255	186	9	*	171	8
Södermalm	238	115	7	167	165	5	*	*	*
Enskede-Årsta-Vantör	101	122	15	127	136	10	*	76	6
Skarpnäck	.	.	0	*	*	1	*	*	*
Farsta	172	186	10	172	154	7	*	161	7
Hägersten-Älvsjö	71	227	11	161	227	11	*	164	9
Skärholmen	101	108	14	287	239	15	102	377	9
Totalt i staden	127	129	88	174	167	81	156	157	71

*Antal under 4 redovisas ej.
**Barn och ungdomar definieras som personer upp till och med 17 år.
Anm: Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Bostad med särskild service för vuxna
Bostad med särskild service enligt LSS verkställs i gruppbofastad eller servicebofastad. Gruppbofastad är till för personer med så pass omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. En servicebofastad består av fullvärdiga lägenheter som är geografiskt samlade i samma bostadsområde. Dygnet-runt-stöd med en fast personalgrupp finns och den enskilde ska erbjudas stöd i den egna lägenheten utifrån sitt behov.

Behovet av bostad med särskild service har inte kunnat tillgodoses inom stadens befintliga verksamheter på flera år av olika anledningar. Långa byggprocesser och svårighet att matcha behov med utbyggnadstakt är några förklaringar. För att snabbare tillgodose behovet av bostäder med särskild service och minska beroendet av nyproduktion pågår även ett aktivt arbete med att möjliggöra ombyggnadsprojekt i befintliga fastigheter.

Sedan föregående år har antal personer som bor i bostad med särskild service för vuxna ökat med 61, knappt hälften av dessa har fått sitt beslut verkställt inom stadens valfrihetssystem. Då staden inte kan tillgodose behovet av bostäder med särskild service behöver stadsdelsnämnderna upprätta individuella avtal med privata aktörer utanför stadens valfrihetssystem. Av Boendeplanen 2024–2034 framgår att stadsdelsnämnderna, för att täcka det totala behovet av bostad med särskild service, tecknat 559 individuella avtal avseende bostad med särskild service för vuxna, motsvarande siffra för barn och ungdomar är 58.²

Stadsdelsnämnderna uttrycker att det finns behov av bostäder med särskild service för målgrupper med specifika behov. Det kan till exempel handla om personer med autism och/eller intellektuell funktionsnedsättning som har ytterligare någon sjukdomsdiagnos, personer med förvärvat hjärnskada eller yngre personer med demenssjukdom. Stadsdelsnämnderna uttrycker även att det finns utmaningar med en allt äldre målgrupp som bor på bostad med särskild service. Utmaningarna är främst kopplade till förekomsten av åldersrelaterade sjukdomar samt ett ökat omsorgsbehov.

Tabell 9:6 beskriver fördelningen av antal verkställda beslut om bostad med särskild service enligt LSS uppdelat på typ av bostad samt fördelning mellan könen. En övervägande del av besluten, 68 procent, verkställdes i gruppbofastad. I likhet med tidigare år hade fler män än kvinnor verkställda beslut om bostad med särskild service, både vad gäller gruppbofastad och servicebofastad.

Tabell 9:6 Antal personer som bor på bostad med särskild service för vuxna enligt LSS, uppdelat på typ av bostad samt kvinnor och män, 2024.

(Källa: Sociala system)

Typ av bostad	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Totalt antal
Gruppbofastad	41	59	1 236
Servicebofastad	43	57	565
Uppgift saknas	29	71	14
Totalt i staden	41	59	1 815

I Stockholms stad har personer med beslut om bostad med särskild service enligt LSS, som uppnått pensionsåldern, rätt att bo kvar i sitt boende och överförs därmed inte till äldreomsorgen. År 2024 fanns, vilket framgår av tabell 9:7, totalt 163 personer från 69 år med verkställt beslut om bostad med särskild service, 68 kvinnor och 95 män i staden. Detta är en ökning med fem personer jämfört med föregående år. Alla nämnder hade personer i den här målgruppen, med en variation från sex till 26 stycken.

Stadsdelsnämnderna uttrycker att det finns utmaningar med en allt äldre målgrupp som bor på bostad med särskild service.

Tabell 9:7 Antal personer från 69 år med verkställt beslut om bostad med särskild service (LSS) uppdelat på nämnd och kön, 2024. (Källa: Sociala system)

Nämnd	Kvinnor	Män	Totalt
Järva	12	10	22
Hässelby-Vällingby	6	9	15
Bromma	*	*	6
Kungsholmen	*	*	9
Norra innerstaden	*	*	11
Södermalm	7	14	21
Enskede-Årsta-Vantör	*	*	11
Skarpnäck	6	10	16
Farsta	*	*	7
Hägersten-Älvsjö	12	14	26
Skärholmen	*	*	6
Socialnämnden	6	7	13
Totalt i staden	68	95	163

*Antal under 4 redovisas ej.

Daglig verksamhet

Insatsen daglig verksamhet har som syfte att bidra till den personliga utvecklingen och främja delaktighet i samhället. Den som omfattas av LSS personkrets 1 eller 2 och är i yrkesverksam ålder, saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig har rätt till daglig verksamhet. Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i en dom 2014³ fastställt att yrkesverksam ålder i bestämmelsen om daglig verksamhet motsvarar förvärvsarbete fram till normal pensionsålder, vilket enligt HFD motsvarar tiden för rätt att kvarstå i anställning. Från 1 januari 2023 höjdes rätten att kvarstå i anställning till 69 år.

Av tabell 9:8 framgår att totalt 3 214 personer hade daglig verksamhet år 2024. Av dessa var 42 procent kvinnor och 58 procent män. Insatsen daglig verksamhet är vanligast i åldersspannet 25–34 år.

Tabell 9:8 Antal personer med daglig verksamhet enligt LSS, fördelat på åldersgrupp och kön, 2024. (Källa: Sociala system)

Åldersgrupp	Kvinnor/Flickor	Män/Pojkar	Totalt i staden
15–19 år	17	25	42
20–24 år	218	300	518
25–34 år	450	629	1 079
35–44 år	308	438	746
45–54 år	217	239	456
55–64 år	155	218	373
Totalt i staden	1 365	1 849	3 214

I stadens riktlinjer framgår att det inte finns något som hindrar att en person, som på grund av ålder inte längre har rätt att kvarstå i anställning, kan få behålla insatsen daglig verksamhet för att motverka passivisering och isolering. Utifrån detta finns därför en möjlighet för nämnderna att, efter individuell prövning, bevilja fortsatt insats när den enskilde på grund av ålder inte längre har rätt att kvarstå i anställning.

Antalet personer som har kvar insatsen daglig verksamhet efter att de uppnått pensionsåldern har minskat de senaste åren. År 2024 var det färre än fyra personer som hade kvar insatsen daglig verksamhet när de fyllt 69 år. Det är en minskning jämfört med föregående år då motsvarande siffra var fem.

Antal verkställda beslut enligt LSS per stadsdelsnämnd

Daglig verksamhet är den insats som har högst antal verkställda beslut per 10 000 invånare i samtliga stadsdelsnämnder. Personlig assistans är den insats som totalt sett har lägst antal verkställda beslut per 10 000 invånare, tätt följd av insatserna avlösarservice och kontaktperson.

Tabell 9:9 visar hur antalet verkställda beslut för insatserna personlig assistans, daglig verksamhet, avlösarservice, bostad med särskild service för vuxna, kontaktperson och ledsagarservice är fördelade per 10 000 invånare och stadsdelsnämnd.

Tabell 9:9 Antal verkställda beslut enligt LSS per 10 000 invånare efter stadsdelsnämnd, 2024. (Källa: Sociala System och Statistikmyndigheten SCB)

Stadsdelsnämnd	Personlig assistans	Daglig verksamhet	Avlösar-service	Bostad med särskild service	Kontakt-person	Ledsagar-service
Järva	7	44	6	22	3	12
Hässelby-Vällingby	2	48	5	20	9	9
Bromma	2	31	2	16	4	3
Kungsholmen	1	23	2	14	2	3
Norra innerstaden	1	18	2	13	3	3
Södermalm	2	25	4	17	4	6
Enskede-Årsta-Vantör	3	38	5	19	8	8
Skarpnäck	2	44	4	24	7	12
Farsta	2	47	7	24	6	11
Hägersten-Älvsjö	2	31	6	19	4	8
Skärholmen	9	56	11	31	9	18
Totalt i staden	3	33	4	19	5	7

Insatser enligt SoL

I Stockholms stad handläggs ansökningar om insatser enligt SoL i de elva stadsdelsnämnderna samt inom socialnämnden. Med socialnämnden avses i det här sammanhanget gruppen för bedömning och förmedling samt område hemlöshet.

Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning beviljas bland annat insatserna avlösning, boendestöd, bostad med särskild service, dagverksamhet, hemtjänst, kontaktperson, korttidsvistelse för barn och unga, korttidsboende vuxna, ledsagning och trygghetslarm enligt SoL.

Verkställda beslut enligt SoL

Under det senaste året har antal verkställda beslut enligt SoL ökat med 165 beslut, från 4 119 beslut 2023 till 4 284 beslut år 2024.

Flest verkställda beslut fanns inom insatserna boendestöd med 1 590 beslut och hemtjänst med 1 294. Minst verkställda beslut återfanns inom insatserna korttidsvistelse barn och unga med tio beslut och dagverksamhet med 14 beslut.

3 HFD 2014 ref 41

Kvinnor hade fler verkställda beslut än män inom merparten av insatserna enligt SoL.

Bland de tio insatserna ökade det totala antalet beslut för sju av dem. För insatsen korttidsvistelse för barn och unga var antalet oförändrat och för insatserna bostad med särskild service och korttidsboende för vuxna minskade antalet beslut under 2024. Bostad med särskild service minskade med tre beslut och korttidsboende för vuxna minskade med sju. Den största ökningen av antal beslut återfinns, precis som förra året, inom insatsen boendestöd där antal verkställda beslut har ökat med 66 beslut sedan föregående år.

Till skillnad från verkställda beslut enligt LSS, där män hade fler verkställda beslut än kvinnor inom alla insatser, hade kvinnor fler verkställda beslut än män inom merparten av insatserna enligt SoL.

I tabell 9:10 redovisas antal verkställda beslut enligt SoL per insats, totalt och uppdelat på kön. En person kan ha beslut om flera insatser samtidigt.

Tabell 9:10 Antal verkställda beslut enligt SoL per insats, totalt och uppdelat på kön, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Insats	2022			2023			2024		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Avlösning	11	11	22	9	7	16	7	14	21
Boendestöd	747	706	1 453	769	755	1 524	814	776	1 590
Bostad med särskild service	33	42	75	35	29	64	31	30	61
Dagverksamhet	*	*	18	*	*	13	*	*	14
Hemtjänst	733	565	1 298	710	534	1 244	717	577	1 294
Kontaktperson	40	17	57	35	16	51	45	18	63
Korttidsvistelse barn/unga***	*	*	5	*	*	10	*	*	10
Korttidsboende vuxna	14	14	28	18	17	35	6	22	28
Ledsagning	206	147	353	182	146	328	191	150	341
Trygghetslarm	454	369	823	459	375	834	481	381	862
Totalt i staden	2 249	1 883	4 132	2 226	1 893	4 119	2 300	1 984	4 284

* Antal under 4 redovisas ej.
** Motsatsgrupp, för få för att redovisas.
*** Barn och unga definieras som personer upp till och med 17 år.

Boendestöd

Boendestöd är en social och praktisk stödinsats som syftar till att stärka den enskildes förmåga att hantera sitt vardagsliv både inom och utanför det egna hemmet. Boendestöd kan exempelvis beviljas till personer med psykisk, neuropsykiatrisk, intellektuell eller kognitiv funktionsnedsättning som har behov av stöd för att upprätthålla och/eller utveckla resurser och färdigheter.

Antalet verkställda beslut avseende boendestöd har de senaste åren ökat i staden. Detta går i linje med nationell statistik vilken presenteras i Socialstyrelsens lägesrapport 2024.⁴ Av tabell 9:11 framgår att totalt 1 584 personer hade boendestöd år 2024 vilket motsvarar 19 procent av målgruppen. Av de som hade boendestöd var 51 procent kvinnor och 49 procent män. Vanligast var insatsen boendestöd i åldersspannet 35–44 år.

Tabell 9:11 Antal personer med boendestöd totalt, fördelat på åldersgrupp och kön, 2023–2024. (Källa: Sociala System.)

Åldersgrupp	2023			2024		
	Kvinnor/Flickor	Män/Pojkar	Totalt i staden	Kvinnor/Flickor	Män/Pojkar	Totalt i staden
15–19 år	*	*	9	7	10	17
20–24 år	*	*	121	76	59	135
25–34 år	184	186	370	188	189	377
35–44 år	205	189	394	206	194	400
45–54 år	164	151	315	181	153	334
55–64 år	148	160	308	154	168	322
Totalt i staden	767	750	1 517	812	773	1 585

*Antal under 4 redovisas ej.

Som framgår av tabell 9:12 finns en viss skillnad mellan nämnderna vad gäller genomsnittligt antal boendestödstimmar per månad, spannet ligger mellan sju och tio timmar. Detta är en minskning jämfört med föregående år då det högsta antalet genomsnittliga timmar uppgick till tolv. Fördelningen mellan män och kvinnor totalt i staden är helt jämn, båda grupperna beviljas i genomsnitt nio timmar per månad.

Tabell 9:12 Antal boendestödstimmar totalt, per månad och stadsdelsnämnd i genomsnitt, totalt och uppdelat på kvinnor och män, 2023–2024.

(Källa: Sociala system)

Stadsdelsnämnd	2023			2024		
	Boendestöd timmar/månad (medelvärde)			Boendestöd timmar/månad (medelvärde)		
	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt
Järva	7	7	7	7	7	7
Hässelby-Vällingby	7	7	7	7	7	7
Bromma	9	8	9	8	7	8
Kungsholmen	10	10	10	9	8	8
Norra Innerstaden	10	9	10	10	9	10
Södermalm	9	8	8	8	7	7
Enskede-Årsta-Vantör	10	10	10	10	10	10
Skarpnäck	10	10	10	11	10	10
Farsta	12	11	12	10	10	10
Hägersten-Älvsjö	10	10	10	9	9	9
Skärholmen	11	10	10	11	10	10
Totalt i staden	9	9	9	9	9	9

Anm: Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Antal verkställda beslut per stadsdelsnämnd

Tabell 9:13 visar hur antalet verkställda beslut för insatserna boendestöd, hemtjänst, trygghetslarm, ledsagning samt bostad med särskild service är fördelade per 10 000 invånare och stadsdelsnämnd.

Boendestöd är den insats som totalt sett har högst antal verkställda beslut per 10 000 invånare. Lägst antal verkställda beslut har insatsen bostad med särskild service.

Kvinnor och män beviljas boendestöd i samma omfattning, i genomsnitt nio timmar per månad.

4 Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning Lägesrapport 2024 – Socialstyrelsen

Tabell 9:13 Antal verkställda beslut enligt SoL per 10 000 invånare efter nämnd, 2024. (Källa: Sociala System och SCB)

Stadsdelsnämnd	Boendestöd	Hemtjänst	Trygghetslarm	Ledsagning	Bostad med särskild service
Järva	16	20	12	4	0
Hässelby-Vällingby	22	14	11	3	1
Bromma	15	9	5	1	*
Kungsholmen	8	10	5	2	1
Norra innerstaden	8	6	4	1	0
Södermalm	11	13	8	6	1
Enskede-Årsta-Vantör	17	13	11	5	*
Skarpnäck	31	18	12	4	*
Farsta	34	20	13	10	1
Hägersten-Älvsjö	17	12	7	1	1
Skärholmen	22	21	17	6	1
Totalt i staden	16	13	9	3	1

Insatser som kan ges antingen enligt SoL eller LSS inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning

Ledsagarservice och ledsagning

Ledsagning är en insats som syftar till att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i samhällslivet. Insatsen beviljas antingen enligt LSS (ledsagarservice) eller enligt SoL (ledsagning).

I Stockholms stads riktlinjer framgår vad insatsen kan omfatta med utgångspunkt i den enskildes behov och önskemål. Ledsagarservice och ledsagning beviljas i antal timmar per månad. Stockholms stads inriktning är att det inte ska finnas skillnader vid bedömning av ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL.

I tabell 9:14 framgår att 728 personer beviljades insatsen enligt LSS jämfört med 341 personer som beviljades insatsen enligt SoL under 2024. Antal personer per nämnd som beviljades insatsen enligt LSS eller SoL varierar. Ledsagarservice enligt LSS varierade från 18 till 116 personer medan ledsagning enligt SoL varierade från fem till 79 personer.

Det genomsnittliga antalet beviljade timmar per månad är i stort sett oförändrat jämfört med föregående år inom både ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL. För kvinnor med ledsagarservice enligt LSS har antalet beviljade timmar per månad minskat från 14 till 12 timmar. Denna minskning innebär att det genomsnittliga antalet beviljade timmar är detsamma oavsett kön och lagrum insatsen beviljats inom.

Tabell 9:14 Antal personer med beslut om ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL per nämnd, samt genomsnittligt antal beviljade timmar uppdelat på kön, 2024. (Källa: Sociala System samt uppgifter till Socialstyrelsen (LSS))

Stadsdelsnämnd	LSS			SoL		
	Antal timmar		Antal personer	Antal timmar		Antal personer
	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)		Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	
Järva	11	11	116	9	8	39
Hässelby-Vällingby	10	11	65	10	10	22
Bromma	16	10	21	*	*	5
Kungsholmen	8	11	18	16	15	16
Norra Innerstaden	16	18	47	21	17	9
Södermalm	13	12	73	10	11	79
Enskede-Årsta-Vantör	12	11	88	11	12	48
Skarpnäck	12	12	58	12	13	20
Farsta	12	13	67	14	13	64
Hägersten-Älvsjö	12	12	109	11	14	18
Skärholmen	11	11	66	10	11	21
Totalt i staden	12	12	728	12	12	341

*Antal under 4 redovisas ej.

Avlösarservice och avlösning

Avlösning innebär att en person tillfälligt tar över omvårdnaden av en person från anhöriga eller andra närstående och beviljas antingen enligt LSS (avlösarservice) eller enligt SoL (avlösning). Insatsen ska utformas utifrån den enskildes behov och önskemål och med stor flexibilitet. Insatsen beviljas med ett antal timmar per månad.

Avlösning enligt SoL kan beviljas till barn och ungdomar som har ett stort omvårdnads- och tillsynsbehov men som inte tillhör någon av LSS personkretsar. Insatsen kan även beviljas till vuxna personer vars anhöriga vårdar och hjälper en person i hemmet.

Fler personer beviljades insatsen enligt LSS (435 personer) än enligt SoL (21 personer) år 2024. Antal personer som beviljades insatsen enligt LSS minskade med 52 personer från 2023 till 2024. Antalet personer som beviljades insatsen enligt SoL ökade med fem under samma period.

Det genomsnittliga antalet beviljade timmar per månad enligt LSS var oförändrat jämfört med föregående år. Kvinnor beviljades avlösarservice i genomsnitt elva timmar per månad, män i genomsnitt tolv timmar per månad år.

När det gäller avlösning enligt SoL ökade det genomsnittliga antalet beviljade timmar per månad för kvinnor, för män var det oförändrat. Kvinnor erhöll insatsen i en omfattning av i genomsnitt 26 timmar per månad år 2024, jämfört med 21 timmar 2023. Män erhöll insatsen i en omfattning av i genomsnitt elva timmar.

Antal personer per nämnd som beviljades insatsen enligt LSS respektive SoL varierar vilket framgår av tabell 9:15.

-47

Antalet personer som fick avlösarservice eller avlösning år 2024 minskade med 47 jämfört med 2023.

Tabell 9:15 Antal personer med beslut om avlösarservice enligt LSS och avlösning enligt SoL per nämnd, samt genomsnittligt antal beviljade timmar uppdelat på kön, 2024. (Källa: Sociala System samt uppgifter till Socialstyrelsen (LSS))

Stadsdelsnämnd	LSS			SoL		
	Antal timmar per månad		Antal personer	Antal timmar per månad		Antal personer
	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt
Järva	10	10	58	*	*	*
Hässelby-Vällingby	11	12	38	*	*	*
Bromma	*	*	14	*	*	*
Kungsholmen	*	*	11	*	*	*
Norra innerstaden	10	14	36	*	*	*
Södermalm	11	14	46	*	*	*
Enskede-Årsta-Vantör	10	11	50	*	*	*
Skarpnäck	10	10	18	.	.	0
Farsta	14	12	43	*	*	4
Hägersten-Älvsjö	14	11	81	*	9	6
Skärholmen	10	12	40	*	*	*
Totalt i staden	11	12	435	26	11	21

* Antal som baseras på färre än 4 personer redovisas ej.
. Värden som ej går att beräkna redovisas med en punkt.

Beslut och domar avseende ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson

Socialnämnden har under 2024, tillsammans med stadsdelsnämnderna, samlat och följt statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställigheten.

Andelen domar som går emot stadens beslut minskade år 2024 till elva procent jämfört med 18 procent föregående år.

Beslut och domar i enskilda ärenden

Totalt fick staden in 1 461 ansökningar, varav 977 avsåg ansökningar om ledsagning och ledsagarservice och 484 avsåg kontaktperson. 48 procent av ansökningarna gjordes av kvinnor och 52 procent av män.

Andelen avslag inom insatserna ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson ökade till tio procent 2024, året innan var siffran åtta procent. Ansökningar om kontaktperson mynnade i högre utsträckning än ansökningar om ledsagning och ledsagarservice ut i ett avslagsbeslut. Jämfört med föregående år hade andelen avslag för insatsen kontaktperson minskat från 16 till 15 procent.

Tabell 9:16 visar det totala antalet fattade beslut i Stockholms stad avseende ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson under år 2024. Av tabellen går att utläsa det totala antalet fattade beslut för respektive insats samt hur många av dessa beslut som var bifall, delavslag eller avslag. För insatsen kontaktperson omfattade datainsamlingen inte delavslag. Dels beroende på att delavslag på ansökningar om kontaktperson bedömdes utgöra undantag, dels på grund av att det var svårt att standardisera ansökans utformning.

Tabell 9:16 Beslut och domar i enskilda ärenden, per insats, 2024. (Källa: Stadsdelsnämnderna)

Beslut och domar 2024	Ledsagning/ ledsagarservice	Kontaktperson	Totalt
Antal beslut	977	484	1461
– varav bifall	703	409	1187
– varav delavslag	206	0	206
– varav avslag	68	75	143
Andel delavslag (%)	21%	0%	14%
Andel (%) avslag	7%	15%	10%
Domar som meddelats	15	4	19
Domar mot stadens beslut	*	*	*

* Antal under 4 redovisas ej.

Beslut och domar avseende ledsagning och ledsagarservice uppdelat per funktionsnedsättning

Ansökningar om ledsagning och ledsagarservice gjordes i hög grad av personer där den huvudsakliga funktionsnedsättningen bedömts som intellektuell funktionsnedsättning eller autism. Dessa två grupper stod för 29 procent vardera av ansökningarna. Lägst andel ansökningar om ledsagning och ledsagarservice stod personer med dövblindhet för.

I vilken utsträckning en ansökan om ledsagning och ledsagarservice beviljades varierade mellan olika funktionsnedsättningar, vilket framgår av tabell 9:17. Andelen bifall ligger mellan 68 och 87 procent. Högst andel bifall vid ansökan om ledsagning och ledsagarservice fick personer med demens med 87 procent. Personer med synskada var den grupp som i lägst utsträckning fick bifall vid ansökan om ledsagning och ledsagarservice med 68 procent. Samtidigt var personer med synskada, tillsammans med personer med dövblindhet, de som beviljades högst antal ledsagartimmar.

Elva av 977 ansökningar har omfattat ledsagning för förtroendeuppdrag i staden. Merparten av dessa har fått bifall på sin ansökan, färre än fyra har fått delavslag på ansökan.

Tabell 9:17 Beslut och domar i enskilda ärenden avseende ledsagarservice/ ledsagning, per funktionsnedsättning, 2024. (Källa: Stadsdelsnämnderna)

Beslut och domar 2024	Intellektuell funktionsnedsättning	Autism	Fysiska funktionsnedsättningar	Neurologiska sjukdomar	Demens	Synskada	Dövblindhet	Annan
Antal beslut	279	283	189	64	15	104	4	39
– varav bifall	202	201	141	44	13	71	*	28
– varav delavslag	61	53	36	*	*	29	0	*
– varav avslag	16	29	12	*	*	4	*	*

* Antal under 4 redovisas ej.

562

personer beviljades KBF år 2024, en minskning med 36 personer jämfört med år 2023.

Beslut och domar avseende kontaktperson uppdelat per funktionsnedsättning
När det gäller ansökningar om kontaktperson var personer med autism den grupp som ansökte om insatsen i högst omfattning. Personer med autism stod för 66 procent av ansökningarna. Inom gruppen dövblindhet var det ingen person som ansökte om insatsen kontaktperson. Även inom grupperna demens och synskada var det få personer som ansökte om insatsen kontaktperson.

I tabell 9:18 framgår att i vilken utsträckning en ansökan om kontaktperson beviljades varierade mellan de olika funktionsnedsättningarna. En grupp som i stor utsträckning fick bifall på sin ansökan var personer med autism (86 procent). Av de grupper där antal redovisats var det gruppen med neurologiska sjukdomar som i lägst utsträckning fick bifall på sin ansökan med 78 procent.

Tabell 9:18 Beslut och domar i enskilda ärenden avseende kontaktperson, per funktionsnedsättning, 2024. (Källa: Stadsdelsnämnderna)

Beslut och domar 2024	Intellectuell funktionsnedsättning	Autism	Fysiska funktionsnedsättningar	Neurologiska sjukdomar	Demens	Synskada	Dövblindhet	Annan
Antal beslut	103	321	11	23	*	*	0	21
– varav bifall	85	275	9	18	*	*	0	18
– varav delavslag	0	0	*	0	0	0	0	*
– varav avslag	18	46	*	5	*	0	0	*

* Antal under 4 redovisas ej.

Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning

I Stockholms stad finns ett kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF). Bostadsbidraget är ett åtagande från stadens sida och ska utgöra ett komplement till de bostadsbidrag och bostadstillägg som söks hos Försäkringskassan. Syftet är att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få en bostad som är ändamålsenlig med hänsyn till funktionsnedsättningen.

I tabell 9:19 framgår att KBF beviljades för sammanlagt 562 personer under 2024. Antalet personer som erhåller bidraget har minskat flera år i rad, det senaste året med 36 personer. Fördelningen mellan stadens stadsdelsnämnder varierade mellan 22 och 113 personer. Av de som erhöll bidraget under året var 44 procent kvinnor och 56 procent män.

Tabell 9:19 Antal personer med kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättningar (KBF) per nämnd, totalt samt uppdelat på kön, 2024. (Källa: Sociala system)

Nämnd	Kvinnor	Män	Totalt
Järva	9	22	31
Hässelby-Vällingby	12	11	23
Bromma	14	24	38
Kungsholmen	28	29	57
Norra innerstaden	56	57	113
Södermalm	36	43	79
Enskede-Årsta-Vantör	21	27	48
Skarpnäck	11	11	22
Farsta	13	23	36
Hägersten-Älvsjö	41	49	90
Skärholmen	9	16	25
Totalt i staden	250	312	562

Av tabell 9:20 framgår att staden redovisade totalt 8 290 665 kronor i kostnader för KBF 2024. Stadens kostnader har minskat med 776 478 kronor sedan föregående år. År 2024 var den genomsnittliga årskostnaden för KBF 14 752 kronor per person och år, vilket motsvarar 1 229 kronor per månad. Både antal personer som beviljats bidraget samt kostnaderna har minskat sedan föregående år.

Stadsdelsnämnderna har möjlighet att söka ersättning från kommunfullmäktige för de kostnader de har för KBF. Möjlighet till ersättning omfattar samtliga boenden, både befintliga och nybyggnation.

Tabell 9:20 Antal kronor i kostnad för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF) per stadsdelsnämnd, 2022–2024. (Källa: Stadsledningskontoret)

Stadsdelsnämnd	2022	2023	2024
Järva	481 432	320 161	244 489
Hässelby-Vällingby	329 705	227 287	231 497
Bromma	909 142	567 274	500 115
Kungsholmen	912 414	728 982	607 920
Norra Innerstaden	2 656 076	2 705 218	2 241 301
Södermalm	1 984 864	1 723 466	1 734 012
Enskede-Årsta-Vantör	811 635	596 271	543 179
Skarpnäck	246 631	193 813	176 157
Farsta	465 777	424 495	464 830
Hägersten-Älvsjö	1 615 170	1 430 658	1 444 377
Skärholmen	299 372	149 518	102 788
Totalt i staden	10 712 218	9 067 143	8 290 665

Uppgifter i tabellen är hämtade från tidigare socialtjänstrapporter åren 2022-2023.
Anm: Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Individuella avtal förekommer i stor utsträckning inom insatsen bostad med särskild service enligt LSS för vuxna.

Valfrihetssystem

Stockholms stad tillämpar valfrihet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) vilket ger den enskilde möjlighet att välja vilken utförare som ska utföra vissa insatser enligt SoL och LSS. De verksamheter som ingår i valfrihetssystemet är utförare i stadens egen regi, upphandlade entreprenader samt de som ansökt om och slutit avtal med staden. Verksamheterna presenteras på stadens hemsida, under fliken stöd vid funktionsnedsättning. Här kan den enskilde få information om verksamheternas innehåll vilket sedan kan vara till hjälp vid valet av utförare. Tabellen 9:21 visar antal verksamheter anslutna till valfrihetssystemet uppdelat per insats.

Tabell 9:21 Antal verksamheter med LOV-avtal per insats, 2022–2024.

(Källa: Enheten för upphandling och föreningsstöd, socialförvaltningen)

Insats	2022	2023	2024
Ledsagar-/avlösarservice (SoL & LSS)	74	75	75
Korttidshem	35	36	32
Korttidstillsyn	9	9	9
Bostad med särskild service för barn och unga	8	6	4
Bostad med särskild service vuxna	5	6	6
Daglig verksamhet	155	168	170
Totalt i staden	286	300	296

Uppgifter i tabellen är hämtade från tidigare socialtjänstrapporter åren 2022-2023.

Sedan flera år tillbaka är daglig verksamhet den insats där antalet verksamheter har ökat mest. Två nya verksamheter har gått med i stadens valfrihetssystem under 2024. För insatsen bostad med särskild service för vuxna finns sammantaget sex privata utförarverksamheter. Staden arbetar aktivt med att kartlägga behovet, samordna och planera för att möjliggöra fler platser i bostäder med särskild service samt verka för att fler utförare ska sluta avtal med staden.

I tabell 9:22 redovisas antal verkställda beslut för vuxna fördelat per insats och regiform. Individuella avtal förekommer i stor utsträckning för insatsen bostad med särskild service enligt LSS för vuxna. Ett individuellt avtal innebär att stadsdelsnämnden behövt verkställa insatsen hos en verksamhet som inte är med i stadens valfrihetssystem. Andelen beslut inom insatsen som verkställs med individuella avtal har ökat under året med 3 procent, och ligger nu på 27 procent. Sett till antal individuella avtal så handlar det om en ökning med 61 stycken.

Tabell 9:22 Antal och andel verkställda beslut för vuxna per insats (LSS och SoL), uppdelat på regi samt kvinnor och män, 2024. (Källa: Sociala system)

Regi		Ledsagning (SoL)/Ledsagarservice (LSS)		Avlösning (SoL)/Avlösarservice (LSS)		Korttidsvistelse (LSS)		Bostad med särskild service (LSS)		Daglig verksamhet (LSS)**	
		Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)
Egen regi	Kvinnor	84	20	*	24	25	44	424	53	388	25
	Män	78		*		38		540		452	
Entreprenad	Kvinnor	0	0	0	0	6	11	146	18	76	5
	Män	0		0		10		174		77	
Privat regi (LOV)	Kvinnor	309	76	6	72	27	38	15	2	871	62
	Män	296		12		27		15		1 191	
Individuella avtal	Kvinnor	*	1	0	0	*	1	162	27	66	7
	Män	*		0		*		330		173	
Intraprenad	Kvinnor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Män	0		0		0		0		0	
Uppgift saknas		23	3	*	4	8	6	9	0	23	1
Totalt i staden		794	100	25	100	142	100	1 815	100	3 317	100

* Antal under 4 redovisas ej. Justerat totalt antal för korttidsvistelse. Andelen baseras på justerad total.

** Daglig verksamhet kan beviljas från 16 år.

I tabell 9:23 redovisas verkställda beslut för insatser som riktar sig till barn och unga. Flest individuella avtal förekommer för insatsen bostad med särskild service för barn och unga, där 50 beslut vilket motsvarar 82 procent av besluten verkställs med individuellt avtal. Resterande 11 beslut verkställs i verksamheter som drivs i privat regi och som ingår i stadens valfrihetssystem. Andelen individuella avtal inom insatsen bostad med särskild service enligt LSS för barn och ungdomar ökade under år 2024 med fjorton procentenheter.

Bostad med särskild service för barn och unga är den enda LSS-insatsen i valfrihetssystemet där staden inte driver någon verksamhet i egen regi.

Tabell 9:23 Antal och andel verkställda beslut för barn/ungdomar per insats (LSS & SoL), uppdelat på regi samt flickor och pojkar, 2024. (Källa: Sociala system)

Regi		Avlösning (SoL)/Avlösarservice (LSS)		Korttidsvistelse (LSS)		Korttidstillsyn (LSS)**		Bostad med särskild service (LSS)***	
		Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)
Egen regi	Flickor	26	23	29	12	98	52	0	0
	Pojkar	73		29		180		0	
Entreprenad	Flickor	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pojkar	0		0		0		0	
Privat regi (LOV)	Flickor	82	75	134	81	39	28	*	18
	Pojkar	240		267		111		*	
Individuella avtal	Flickor	0	0	5	3	31	19	14	82
	Pojkar	0		11		73		36	
Intraprenad	Flickor	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pojkar	0		0		0		0	
Uppgift saknas		10	2	19	4	5	1	0	0
Totalt i staden		431	100	494	100	537	100	61	100

* Antal under 4 redovisas ej. Justerat totalt antal för Bostad med särskild service; andelen baseras på justerad total.

** Korttidstillsyn kan beviljas för 12-23 år.

*** Bostad med särskild service kan beviljas upp till 23 år.

82 %
procent av besluten för insatsen bostad med särskild service för barn och unga verkställs med individuellt avtal.